

M. VASARIO 24 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: Jerzy BUZEK

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 15.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad Europos Parlamento sesija, atidėta 2010 m. vasario 11 d., ketvirtadienį, yra atnaujinta.

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Norėčiau pasveikinti pirmą kartą Europos Parlamento plenarinėje sesijoje dalyvaujantį Europos Vadovų Tarybos pirmininką Hermaną Van Rompuy. Pone pirmininke, dar kartą jus sveikiname.

(Plojimai)

Taip pat norėčiau pasveikinti Pirmininką J. M. Barroso. Pastaruosius penkerius metus jau įpratote čia būti; jums tai, toli gražu, ne pirmas kartas!

Apgailestaudamas turiu pranešti, kad netoli Briuselio traukinio avarijoje žuvo mūsų kolegė – Komunikacijos generalinio direktorato atstovė C. Candego. C. Candego dirbo Europos Parlamente nuo 2008 m. gruodžio mėn. Mūsų visų vardu norėčiau pareikšti užuojautą ir paramą jos šeimai ir draugams.

Pastarosiomis dienomis įvyko dar viena tragedija – potvynis Portugalijos saloje Madeiroje. Didžiausia nuo 1993 m. audra nusinešė bent 38 žmonių gyvybes. Mūsų mintyse ir maldose – šių tragedijų aukų šeimos tokį didelį sielvartą jiems atnešusiu laikotarpiu.

Prašau visus narius atsistoti ir pagerbti tylos minute abiejų tragedijų aukų atminimą.

(Rūmų nariai atsistojo ir tylos minute pagerbė aukų atminimą)

Dėkoju.

3. Oficialus pasveikinimas

Pirmininkas. – Dabar norėčiau šiltai pasveikinti du šiandien su mumis esančius svečius iš Baltarusijos: Baltarusijos lenkų sąjungos pirmininkę A. Borys ir 2006 m. Sacharovo premijos laureatą ir Baltarusijos demokratinės opozicijos lyderį A. Milinkevičių.

(Ilgi plojimai)

Deja, Baltarusijos vardas vėl mirga straipsnių apie nevyriausybinių organizacijų persekiojimą antraštėse. Europos Parlamentas puoselėja ir puoselės visuotines vertybes, kurias vertiname ir kuriomis tikime. Smerksime autoritarinius režimus, naudojančius jėgą ir persekiojančius demokratines organizacijas vien todėl, kad šios nesutinka su režimo sąlygomis.

4. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

5. Skersti skirtų arklų gabenimas Europos Sąjungoje (rašytinis pareiškimas)

Pirmininkas. – Norėčiau pranešti, kad Parlamento narių Elizabeth Lynne, Sidonios Elžbietos Jędrzejewskos ir Carlo Schlyterio pateiktą rašytinį pareiškimą Nr. 0054/2009 dėl skersti skirtų arklų gabenimo Europos Sąjungoje šiandien, 2010 m. vasario 24 d., pasirašė dauguma visų Parlamento narių, todėl, remiantis Darbo tvarkos taisyklių 124 straipsnio 4 dalimi, pareiškimas bus perduotas adresatams ir paskelbtas tarp 2010 m. vasario 25 d. priimtų tekstų, o pasirašiusiųjų pavardės nurodytos protokole.

Norėtume padėkoti autoriams už tai, kad pateikė šį pareiškimą.

Elizabeth Lynne, autorė. – Pone pirmininke, labai gerai, kad surinkta reikiamas skaičius parašų. Dėkoju visiems, kurie pasirašė šį rašytinį pareiškimą.

Pirmininkas. – Norėčiau pranešti, kad neturėjau galimybės pasirašyti šį pareiškimą, tačiau esu pasirengęs jį pasirašyti nedelsiant.

6. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

7. Įgyvendinimo priemonės (Darbo tvarkos taisyklių 88 straipsnis) (žr. protokolą)

8. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)

9. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

10. Rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

11. Anuliuoti rašytiniai pareiškimai (žr. protokolą)

12. Darbų programa

Pirmininkas. – Išdalytas galutinis darbotvarkės projektas, kurį parengė Pirmininkų sueiga, remiantis Darbo tvarkos taisyklių 137 str., 2010 m. vasario 10 d., trečiadienį.

Frakcijų susitarimu siūlau šiuos pakeitimus:

Ketvirtadienis:

Dėl posėdžio ketvirtadienį, Europos Parlamento socialistų ir demokratų frakcija pateikė prašymą atidėti balsavimą dėl K. H. Lehne pranešimo dėl tam tikrų tipų bendrovių metinės finansinės atskaitomybės nuostatų, susijusių su mikrosubjektais.

Martin Schulz, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, šį ryt frakcijoje labai įtemptai diskutavome apie K. H. Lehne pranešimą. Šių diskusijų dar nebaigėme. Taip kartais nutinka frakcijose. Norėtume K. H. Lehne, kaip pranešėjo, paprašyti duoti mums laiko iki kovo mėnesinės sesijos, kad galėtume dar kartą apsvarstyti šio pranešimo galimybes ir mūsų, kaip socialdemokratų, poziciją šiuo klausimu.

Būčiau dėkingas, jeigu jūs, K. H. Lehne, leistumėte atidėti balsavimą iki pirmosios kovo mėnesinės sesijos ir galėtume toliau diskutuoti. Mano frakcijai – manau, ir kitoms frakcijoms – tai suteiktų daugiau laiko pasirengti nuodugnioms diskusijoms ir pasiekti bendrą nuomonę.

Klaus-Heiner Lehne, pranešėjas. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi, kad Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija nuodugniai nagrinėja šį klausimą. Vis dėlto norėčiau pasakyti, kad Parlamentas 2008 m. gruodžio mėn. beveik vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje ragino Europos Komisiją pateikti būtent tokį pasiūlymą, kurį dabar svarstome. Parlamentas turi laikytis ir savo priimtų sprendimų, ir tikslų, kuriuos skelbia ir kurių siekia šių Rūmų nariai jau kelerius metus.

Kadangi natūralu, jog svarstant bet kurį teisės aktų pasiūlymą kyla susirūpinimas vienu ar kitu dalyku, Teisės reikalų komitete aptarėme neišspręstus klausimus pasiekdami kompromisą. Norėčiau aiškiai pasakyti, kad pasirengta šį kompromisą patvirtinti. Nepaisant to, suprantu, kad galbūt būtų prasminga šiek tiek padidinti šį pranešimą remiančių frakcijų skaičių. Jei M. Schulzo pastangų tikslas – padidinti rėmėjų skaičių, tuomet neprieštarauju atidėjimui iki kito plenarinio posėdžio, kuris vyks kovo mėn. Tai mano asmeninė nuomonė šiuo klausimu. Tai ne frakcijos, kuri šį ryt aiškiai nusprendė kitaip, nuomonė. Kita vertus, manau, kad turėtume suteikti socialistams galimybę galų gale prieiti prie išvadų, kad ir jie galėtų prisidėti prie biurokratizmo naštos mažosioms ir vidutinėms įmonėms mažinimo.

Dirk Sterckx (ALDE). – (NL) Pone pirmininke, dėkoju savo kolegai Parlamento nariui K. H. Lehne už ką tik išsakytas pastabas, tačiau vis tiek norėčiau paprašyti, kad tokiomis aplinkybėmis mums būtų suteikta

galimybė teikti pakeitimus ir juos svarstyti. Šiuo metu planuojamas tik balsavimas, nesuteikiant galimybės pateikti K. H. Lehne pranešimo pakeitimų.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Pone pirmininke, norėčiau pakartoti savo prašymą. Nėra abejonės, kad palankiai vertiname diskusijas. Mes tik prašome atidėti balsavimą. Vis dėlto, sąžiningai pridursiu, kad, nors ir suprantu gerus K. H. Lehne norus, mūsų frakcija vadovaujasi demokratijos principais. K. H. Lehne, negaliu suteikti jokių garantijų dėl rezultato.

(Parlamentas pritarė prašymui)

(Priimta darbų programa)⁽¹⁾

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Pone pirmininke, kalbėsiu trumpai. Per pastarąsias kelias dienas iškeltos dvi svarbios kandidatūros: pirmą – Europos Komisijos įgaliotinio Jungtinėse Amerikos Valstijose Vašingtone, o antra – specialiojo įgaliotinio Afganistane. Abi kandidatūros vertinamos prieštarai ir vyksta įvairios diskusijos dėl abiejų kandidatų. Dabar nenoriu gilintis į jų nuopelnus. Pone pirmininke, paprasčiausiai norėčiau paprašyti, jog prieš pradėdami eiti pareigas abu kandidatai atvyktų į Užsienio reikalų komitetą, kad galėtume aktyviai padiskutuoti. Pone pirmininke, tikiuosi, kad jūsų padedami Komisijos pirmininkas ir Europos Vadovų Tarybos pirmininkas visiškai pritars šiam klausimui.

(Plojimai)

13. „ES 2020“: tolesni veiksmai, susiję su neoficialiu 2010 m. vasario 11 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimu (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl Europos Vadovų Tarybos ir Komisijos pareiškimo dėl „ES 2020“: tolesni veiksmai, susiję su neoficialiu 2010 m. vasario 11 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimu.

Pirmininkas. – Pirmininke H. Van Rompuy, kadangi tai pirmoji jūsų kalba Europos Parlamento plenarinėje sesijoje, nusprendėme, kad ji gali būti šiek tiek ilgesnė. Pirmininkas H. Van Rompuy kadencijos pradžioje norėtų pareikšti šių Rūmų nariams savo nuomonę kitais instituciniais klausimais. Galbūt jums užteks 15 ar 20 minučių?

Herman Van Rompuy, Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas. – Pone pirmininke, džiaugiuosi, kad turiu galimybę dalyvauti su jumis šiose diskusijose, ne vien galėdamas pranešti apie neoficialų valstybių ir vyriausybės vadovų susitikimą, vykusį prieš dvi savaites, – šiaip ar taip, tai buvo neoficialus susitikimas, ir nepriimta jokių oficialių išvadų, kurias būtų galima pateikti – bet ir pasinaudodamas proga susitikti su jumis savo kadencijos pradžioje. Jei būčiau laukęs pirmos oficialios progos pranešti apie Europos Vadovų Tarybos susitikimo kovo mėn. pabaigoje rezultatus, būčiau atvykęs į Parlamentą tik balandžio mėn. pabaigoje, praėjus beveik penkiems mėnesiams nuo mano paskyrimo Europos Vadovų Tarybos Pirmininku. Todėl norėčiau pasinaudoti šia proga ir paaiškinti, kaip suprantu savo vaidmenį ir funkcijas. Sugaišiu kelias minutes, kad nereikėtų prie šios temos grįžti ateityje.

Be abejo, Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas visada buvo; tai ne „Europos prezidentas“, kaip kartais teigiama žiniasklaidoje. Taigi, kas pasikeitė? Trys nedideli aspektai, kurie visi kartu ilginiui gali atnešti nemažų pokyčių.

Pirmas aspektas – tęstinumas: ankstesni pirmininkai keitėsi kas šešis mėnesius; t. y. kas antrą arba trečią susitikimą. Turėjome mažai galimybių sukurti ilgalaikę strategiją. Mūsų partnerius iš trečiųjų šalių glumindavo tai, kad per kiekvieną aukščiausio lygio susitikimą su Europos Sąjunga jiems tekdavo susitikti vis su kitu vyriausybės vadovu. Didesnis tęstinumas – tai esminė sąlyga santykiams užmegzti ir rimtoms užduotims vykdyti.

Antras aspektas – darbo visą darbo laiką pobūdis; ankstesni pirmininkai turėjo kartu vadovauti ir savo nacionalinėms vyriausybėms. Tai reiškė, kad jie galėjo skirti Europos reikalams daugiausia pusę savo laiko. Įsteigus visą vien tik Europos Vadovų Tarybos Pirmininko, kuris vadovauja šiai institucijai ir atlieka kitus su vadovavimu susijusius veiksmus, etatą, įskaitant tarptautinį atstovavimą, šiuo metu Europos Vadovų Taryba turi daugiau galimybių atlikti savo vaidmenį Europos institucinėje sistemoje.

⁽¹⁾ Kiti darbo tvarkos pakeitimai: žr. protokolus

Trečias aspektas susijęs su tuo, kad šiuo metu valstybių ir vyriausybių vadovai turi galimybę pasirinkti kandidatą, kurį jie norėtų matyti šiame poste, o anksčiau asmenys į šias pareigas būdavo skiriami atsitiktinai pagal rotacijos principą. Tikiuosi, tai reiškia ir palaikymą, kurio pirmininkas gali tikėtis.

Šie trys aspektai – tai praktiški pirmesnės institucinės struktūros patobulinimai, tačiau atsižvelgiant į tai, kad Europos Vadovų Taryba tapo visateise institucija, jie suteikia Europos Vadovų Tarybai daugiau galimybių atlikti savo užduotis pagal sutartis dėl „bendrų [Europos Sąjungos] politikos krypčių ir prioritetų [apibrėžimo]“.

Kai kurie apžvalgininkai šiame vaidmenyje išvėlgė gerokai daugiau; kiti mažiau. Viena vertus, kai kurie Europos Vadovų Tarybos Pirmininką laiko tam tikru *président* (prezidentu), tokiu kaip valstybės vadovas, pvz., Prancūzijoje. Kita vertus, kiti mano, kad jis viso labo vyriausybių vadovų susitikimų pirmininkas. Tikrovėje nėra nei vienaip, nei kitaip. Jis tikrai ne prezidentas ir neturi visų vykdomųjų įgaliojimų. Šiame poste esantis asmuo privalo išreikšti bendrą visų valstybių ir vyriausybių vadovų požiūrį. Kita vertus, šios pareigos apima ne vien tik pirmininkavimą ir žodžio vienam ar kitam Europos Vadovų Tarybos nariui suteikimą susitikimuose. Pirmininko užduotis – rengti susitikimus ir planuoti tolesnę veiklą bei atstovauti Europos Sąjungai tarptautinėje erdvėje, pvz., kartu su Komisijos Pirmininku G20 aukščiausiojo lygio susitikimuose, taip pat būti tiltu tarp valstybių sostinių ir institucijų – tai kur kas daugiau nei vien pirmininkavimas susitikimuose.

Nuolatinio pirmininko vaidmuo – sustiprinti bendrą krypties suvokimą: nei daugiau, nei mažiau. Kur einame? Kaip turime elgtis su kaimynais? Kas mūsų pagrindiniai strateginiai partneriai pasaulyje? Ko siekiame 2010 ar 2020 metais? Tai – patys svarbiausi klausimai.

Mano santykių su Europos Parlamentu klausimu norėčiau pasakyti, kad Sutartyje jie apibūdinti pakankamai glaustai: čia tiesiog reikalaujama, kad teikčiau jums pranešimus „po [...] Europos Vadovų Tarybos susitikimų“ apie jų rezultatus. Tai reiškia teikti pranešimus bent 4 kartus per metus, nors dažnai tenka juos teikti 5 ar 6 kartus, o ateityje šis skaičius gali pasiekti ir dešimt. Netrukus jums visiems atsibos mane matyti! Toliau gerinsiu bendravimą su Parlamento nariais, pvz., pradėjau susitikinėti su frakcijų vadovais ir kas mėnesį susitinku su Parlamento Pirmininku.

Iš tikrųjų, mano vaidmuo neturėtų būti painiojamas su Komisijos Pirmininko vaidmeniu. J. M. Barroso vadovauja vykdomosios valdžios institucijai, kurios narius renka Europos Parlamentas ir kuri jam atskaitinga. Ši institucija teikia jums teisės aktų ir biudžeto pasiūlymus, o aš tokios teisės neturiu. Komisijos Pirmininkas kasdien glaudžiai bendradarbiauja su Europos Parlamentu, iš dalies svarstant tuos teisės aktus ir biudžeto pasiūlymus. Mano užduotis – užtikrinti, kad valstybių ir vyriausybių vadovai drauge sutartų ir priimtų sprendimus dėl bendros Europos Sąjungos strategijos, ir jos vidaus plėtros atžvilgiu, ir tarptautinių santykių srityje. Kiekvieną savaitę susitinku su Pirmininku J. M. Barrosu. Abu puikiai suprantame, kad būtina vengti bet kokių ginčų dėl kompetencijos ir nesusipratimų dėl to, kas už ką atsakingas. Viešajai nuomonei ir trečiosioms šalims gali būti sunku suprasti skirtumą tarp Komisijos Pirmininko ir Europos Vadovų Tarybos Pirmininko; esu visiškai įsitikinęs, kad esame teisingame kelyje.

Šiomis aplinkybėmis taip pat svarbu prisiminti, kad esu Europos Vadovų Tarybos, o ne Ministrų Tarybos, Pirmininkas; tai dvi atskiros institucijos. Tarybai, kuri yra kita teisėkūros šaka kartu su Europos Parlamentu, ir toliau pirmininkaus pagal rotacijos principą skiriamos valstybės narės, kurios keičiasi kas šešis mėnesius. Tik derinant užsienio reikalus, kai Taryba koordinuoja vykdomąją valdžią, ji turi nuolatinę pirmininkę Catherine Ashton, Komisijos pirmininko pavaduotoją- vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai.

Čia norėčiau stabtelėti ir atiduoti pagarbą Catherine Ashton už jos darbą. Spręsdama daugialypius uždavinius užsienio reikalų ir saugumo srityje bei steigdama išorės veiksmų tarnybą, ji nusipelnė mūsų paramos. Man garbė glaudžiai bendradarbiauti su ja atstovaujant Europos Sąjungai tarptautinėje erdvėje.

Dar norėčiau tarti žodį apie pačią Europos Vadovų Tarybą.

Pirmasis oficialus susitikimas man pirmininkaujant įvyks kito mėnesio pabaigoje. Vis dėlto, naudingas neoficialus valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimas įvyko šio mėnesio pradžioje Solvay bibliotekoje, vos už kelių šimtų metrų nuo čia. Ar dėl jaunesnės bibliotekos aplinkos, ar dėl fizinio Parlamento artumo mūsų diskusijos buvo vaisingos.

Kaip jau minėjau, negaliu pateikti jums jokių oficialių šio neoficialaus susitikimo išvadų. Daugiausia, ką galiu padaryti, tai pasidalyti su jumis savo asmeninėmis išvadomis iš šių diskusijų, kurias išdėčiau laiške Europos Vadovų Tarybos nariams, ir kuris, kiek žinau, buvo išsiųstas ir Parlamentui. Mano tikslas šiame neoficialiame Tarybos susitikime buvo iš esmės pasirengti būsimoms diskusijoms dėl to, kaip pagerinti Europos ekonomikos

padėti, įveikiant netikėtai užklupusią krizę. Tai apima ir mūsų užduočių bei tikslų apsvaistymą – Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso pateikė labai naudingą dokumentą šiuo atžvilgiu – taip pat ir svarstymus, kaip pagerinti šių klausimų sprendimą. Kaip valdysime integruotą Europos ekonomiką – didžiausią pasaulio rinką – kad pagerintume mūsų ekonominę veiklą, yra vienas iš svarbiausių klausimų, su kuriais susiduria Europos Sąjunga.

Iš pradžių keisdami nuomonėmis šiuo klausimu svarstėme, kaip nustatyti mūsų tikslus, kaip jų laikytis ir kaip vertinti rezultatus. Iš esmės tai susiję su nacionalinės kompetencijos koordinavimu, kartu visapusiškai naudojantis turimais Europos Sąjungos įgaliojimais ir priemonėmis. Todėl šią užduotį itin tinka priskirti Europos Vadovų Tarybai. Susitikime, kuris įvyko *Solvay* bibliotekoje, visi Europos Vadovų Tarybos nariai sutarė, kad Europos Sąjungai būtinas geresnis, konkretesnis ekonominis koordinavimas, ir makroekonomikos politikoje – be abejo, visų pirma euro zonoje – ir mikroekonomikos politikoje. Daugelis šių dalykų – itin techniniai, tačiau tiesiog apsvaistykime tai, kad reikia sumažinti bendrų tikslų skaičių ekonomikos srityje ir susitelkti ties keturiais ar penkiais. Šie tikslai turėtų būti kiekybiškai vertinami ir skaidomi į nacionaliniu lygmeniu nustatomus tikslus; nelogiška turėti, tarkim, 65 skirtingų duomenų rinkinių suvestines.

Be to, visi Europos Vadovų Tarybos nariai siekia priimti daugiau įsipareigojimų vykdam bendrąją Europos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Toks asmeninis įsitraukimas būtinas; turime pereiti nuo rekomendacijų dokumentuose prie realaus įsipareigojimo. Mane nudžiugino tokie platūs šio susitikimo užmojai. Ar vadintume tai geresniu koordinavimu, geresniu valdymu, ar net *gouvernement économique* (ekonominė vyriausybė), svarbiausias dalykas siekiant sėkmės – bendras įsipareigojimas.

Taip pat trumpai aptarėme, kaip geriau įgyvendinti Europos veiksmus atstatant Haitį; norime giliau padiskutuoti šiuo klausimu, kad Sutarties 214 straipsnis dėl humanitarinės pagalbos koordinavimo būtų geriau įgyvendinamas. Diskusijos dėl to, kaip Europa turėtų strategiškai reaguoti į Kopenhagos konferenciją dėl klimato kaitos, vyks per kitą Europos Vadovų Tarybos susitikimą. Be abejo, visai netikėtai prasidėjo diskusijos apie padėtį Graikijoje. Pažadėjau užtikrinti, kad šis klausimas būtų sprendžiamas Europos Sąjungos institucinėje sąrangoje, o ne už jos ribų ir kad pasiektą susitarimą patvirtintų 27 valstybių ir vyriausybių vadovai bei Komisijos Pirmininkas ir Europos centrinio banko pirmininkas. Šis susitarimas reiškė, kad Graikija priima atsakomybę patikimai sumažinti savo deficitą, taip pat mūsų solidarumą su ja, jeigu to prireiktų. Nekantriai laikiu jūsų nuomonių visais šiais klausimais ir kaip galėtume išspręsti iššūkius, su kuriais susidūrėme Europos Sąjungoje.

Patikėkite, turiu vieną labai svarbų tikslą, kurio sieksiu artimiausiais metais: užtikrinti, kad Europos Sąjunga eitų teisingu keliu, taptų pakankamai stipri viduje, galėtų išsaugoti mūsų socialinį modelį ir būtų pakankamai tvirta išoriškai, kad apgintų mūsų interesus ir atspindėtų mūsų vertybes. Manau, visos Europos institucijos gali ir privalo dirbti kartu, kad šių tikslų būtų pasiektas.

(Plojimai)

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti pirmininką H. Van Rompuy su labai gerai praėjusiu neoficialiu Europos Vadovų Tarybos susitikimu, kuriam jis pirmininkavo pirmą kartą.

Visi pasiekę susitarimą dėl svarbaus pranešimo, susijusio su Graikija, aptarėme strategiją „Europa 2020“ – ekonomikos augimo ir užimtumo strategiją. Turėjau galimybę susitelkti ties esminiais šios politikos klausimais, su kuriais sudūrėme, taip pat problemomis ir jų įveikimo būdais, kuriuos Komisija oficialiai pristatys kitą trečiadienį.

Prieš krizę Europos ekonomika buvo pažangi: sukurta 18 mln. naujų darbo vietų ir dinamiškesnė verslo aplinka. Vis dėlto šiuos laimėjimus šluote nušlavė finansų krizė ir jos poveikis daugeliui veiklos sričių: per metus 4 proc. krito BVP, nedarbo lygis pakilo 10 proc., mūsų gerovei suduotas stiprus smūgis, iškilo reali grėsmė mūsų visuomenei. Kartu padėtis tampa vis sunkesnė: populiacija sensta, didėja produktyvumo atotrūkis tarp mūsų ir mūsų konkurentų, švietimo ir tyrimų srityse iškyla sunkumų. Tačiau turime daug stipriųjų pusių: didžiausią rinkos ekonomiką pasaulyje; euro zoną. Regis, per krizę šios stipriosios savybės – vertingas turtas.

Tačiau šiuo metu Europa turi priimti labai svarbų sprendimą ir pasirinkti; manyčiau, kad šis pasirinkimas – lemiamas ateities kartoms. Tikėtis, kad grįš seni geri laikai – ne pasirinkimas. Viena galimybė yra riboti pokyčiai – mažiausias bendras vardiklis, kuris nulemtų kai kurias reformas ir šiek tiek paskatintų augimą. Tačiau niekada neatgausime to, ką praradome per šią krizę. Pasirinkus šį variantą, Europa taptų antraruše pasaulio santvarkoje. Minimalūs pokyčiai, savotiškas prisitaikymas.

Manau, kad galime ir privalome siekti daugiau. Galime siekti ekonominės strategijos, kuri atvestų Europą į konkurencingumo kelią ir sukurtų milijonus naujų darbo vietų. Tačiau tam pasiekti neužteks dalinių priemonių ir laipsniškų pokyčių. Turime suvokti, jog reikia imtis skubių veiksmų, kad verslas, kaip paprastai, neapsaugos europietiško gyvenimo būdo, neapgins mūsų socialinių modelių. Priešingai, šiems socialiniams modeliams iškils grėsmė, jei neprisitaikysime prie gerokai sudėtingesnės pasaulio aplinkos.

Tam reikia bendrų pastangų. Reikia valstybių narių; reikia Europos institucijų; reikia suinteresuotų šalių ir visuomenės apskritai; ir visų pirma reikia aktyvaus šio Parlamento, Europos Parlamento, įsitraukimo ir paramos, rengiant šią strategiją ir pristatant ją Europos žmonėms.

Kitą savaitę Komisija išdėstys pagrindinius šios strategijos elementus, kuriuos oficialiai pateiks Europos institucijoms. Pagrindinis dėmesys šioje strategijoje bus skiriamas trimis prioritetams: pažangiajam augimui, visapimančiam augimui ir tvariam augimui.

Visų pirma, pagrindine augimo varomąją jėga turi būti žinios; žinios ir naujovės, kurios padeda sukurti rytdienos idėjas, rytdienos įgūdžius, rytdienos technologijas. Antra, kad išlaikytume Europos visuomenės modelį, reikia sukurti daugiau darbo vietų. Mūsų tikslas turi būti sveika, klestinti, saugi visuomenė, kurioje kiekvienas galėtų jaustis atliekantis savo vaidmenį. Tai reiškia, kad žmonėms reikia duoti darbo ir įgūdžių, o tai savo ruožtu reiškia tiesioginę kovą su skurdu. Skurdo problema – ne nacionalinė problema; tai problema, į kurią Europa turi reaguoti bendrai.

Socialinė rinkos ekonomika turi būti kuriama taip, kad galima būtų pasinaudoti ateities galimybėmis. Kalbu apie tvarų augimą, supratimą, kaip svarbu kovoti su klimato kaita, ir spaudimo dėl išteklių pripažinimą. Turiu galvoje konkurencingą ekonomiką, vidaus rinkos stiprinimą, geresnių sąlygų investicijoms kūrimą – visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) – tokią Europos ekonomiką, kuri sugebėtų išlaikyti savo pozicijas pasaulio rinkoje.

Šie prioritetai nėra svetimi. Tačiau tai, kad kol kas mums nepavyko įgyvendinti šių tikslų, daro juos dar svarbesnius. Reikia iš esmės keisti ne nuostatas, kuriomis reguliuojama Europos ekonomika, o mūsų požiūrį į tai, kaip tą pasiekti.

Ko reikia, kad mums pavyktų? Visų pirma, strategija privalo būti išsami. Strategijoje negali būti viskas suplakta į vieną krūvą, taip sudarant sąlygas vieniems atlikti tik lengviausią dalį ir gerai nuteikiančius darbus, tuo tarpu tikruosius iššūkius paliekant kitiems. Dar yra daug klausimų: jie susiję su bendrosios rinkos kūrimu, mokesčių sistemų kokybe, pinigų leidimo būdais, kai daromas didelis spaudimas valstybės finansams, ir dar daugelis kitų klausimų.

Antra, mūsų strategija privaloma įtraukti visas visuomenės dalis. Nepavyks nukreipti Europos visuomenės teisinga linkme ateityje, jei to sieksime socialinio konflikto kaina. Todėl būtinas naujoviškas požiūris į darbo vietų kūrimą ir kovą su skurdu. Tad pasiūlysiu išmintingai, nusprendami reformuoti finansų rinkas. Siekiame sukurti patikimą finansų sektorių, kuris galėtų finansuoti naujoves ir padėti verslui klestėti: tokį, kuriame būtų pripažintos platesnės pareigos visuomenei ir vyriausybėms, kurios atėjo jam į pagalbą, kai to reikėjo; tokį, kuriame pripažįstama, kad būtina veiksminga priežiūra Europos mastu.

Trečia, turime nepainioti bendros Europos ekonomikos vizijos su klausimu „kas ką daro?“. Tai neturėtų būti diskusijų dėl kompetencijos klausimas. Turime suvokti, kokia yra papildoma Europos požiūrio vertė. Vykstant globalizacijai gana akivaizdu, diskusijose su Amerika, Kinija, Rusija ir kitomis valstybėmis, kad bendras požiūris kuria papildomą vertę; pvz., G20 susitikime pradėta iniciatyva, kurią, tiesą sakant, pradėjo Europos Sąjunga – aš ir Prancūzijos Prezidentas Prancūzijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu, kai pasiūlėme Amerikos Prezidentui pritarti šiems aukščiausio lygio susitikimams. Todėl būtina suprasti, kad darome didelę įtaką, kai veikiame kartu. Nelogiška suvokti globalinę tarpusavio priklausomybę ir atmesti Europos tarpusavio priklausomybę. Todėl turime veikti kartu.

Vis dėlto, daug veiksmų reikės imtis nacionaliniu lygmeniu. Be abejo, yra nacionalinės pareigos, kurias, tikimės, iš esmės atliks vyriausybės, tačiau taip pat tikimės, kad vyriausybės nuoširdžiai įsipareigos europietiškam požiūriui. Europietiškas požiūris būtinas ne tam, kad į Briuselį grįžtų valdžia – mūsų ketinimai visai ne tokie – bet tam, kad būtų pradėtos būtinos reformos visuomenėje, skatinamas klestėjimas ir didėtų mūsų piliečių gerovė.

Mums pavyks, jei būsime pasirengę dirbti kartu, o ne kiekvienas atskirai, todėl būtinas patikimas valdymas visais lygmenimis. Būtinas griežtas ir tikras koordinavimas ekonomikos srityje. Lisabonos sutartimi suteikiamos šios priemonės, ir mes jomis pasinaudosime.

Supratau, kad dabartinė Europos Vadovų Taryba supranta šią problemą. Šį kartą galiu palyginti diskusijas su diskusijomis prieš penkerius metus, kai diskutavome dėl Lisabonos strategijos. Labai nuoširdžiai ir atvirai pabrėžiu, kad valstybių ir vyriausybių vadovai kur kas geriau supranta poreikį veikti kartu bei išorinių veiksmų poveikį Europos ekonomikai. Nuoširdžiai tikiuosi, kad šį kartą siauri nacionaliniai interesai nesutrukdydys glaudesnio koordinavimo ir veiksmingesnės Europos valdymo sistemos poreikiui.

Be to, reikalingos svarbios pagrindinės priemonės Europos lygmeniu, kurios įkūnytų tai, ką norime pasiekti: konkrečius planus. Rengiami kai kurie planai, kurie netrukus bus pristatyti: projektai, pvz., naujovių įgyvendinimo planas, naujų įgūdžių programa, tinkama pramonės politika, skaitmeninė darbotvarkė, ekologiškos technologijos, ir konkretus planas, ar veiksmai nukreipti prieš skurdą; projektai, turintys vertę, darantys poveikį; projektai, kuriais parodoma, kad Europa siūlo dalį sprendimo ir įrodo, kad Europos Sąjunga ne tik kalba, bet ir veikia.

Norėčiau užbaigti kalbą, ragindamas Europos Parlamentą, kaip įstatymų leidėją, biudžeto valdymo instituciją ir kovotoją už Europos veiksmus visuose Europos Sąjungos kampeliuose, paremti šiuos projektus.

Joseph Daul, PPE frakcijos vardu. – (FR) Pone pirmininke, H. Van Rompuy, J. M. Barroso, ponios ir ponai, vasario 11 d. įvyko pirmasis Europos Vadovų Tarybos susitikimas, kurį sušaukė, ir kuriam pirmininkavo H. Van Rompuy. Noriu jį pasveikinti pirmą kartą dalyvaujant Europos Parlamento plenarinėje sesijoje.

H. Van Rompuy, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija daug tikisi iš jūsų. Džiaugiuosi pozityviais ir praktiškais jūsų pasisakymais nuo pat jūsų paskyrimo ir vertinu tą dvasią, kurią norite įkvėpti Europos Vadovų Tarybai, tačiau tikiuosi, kad jūs ir Ministrų Taryba suprantate, jog patvirtinus Lisabonos sutartį, jūsų santykiai su mumis, Europos Parlamento nariais, pasikeitė. Esame lygiateisiai sprendimų priėmėjai, ir tai turi ne tik teisinių, bet ir politinių pasekmių.

Toliau norėčiau pakalbėti apie vasario 11 d. diskusijų turinį, kuris, be abejo, apėmė strategiją „ES 2020“ bei euro, ekonomikos ir biudžeto politikos kryptis, nes spekuliacijos Graikijos skola ir euru buvo nelaukti svečiai Solway bibliotekoje.

Norėčiau užduoti tokį klausimą: ar mūsų bendra valiuta susilpnėjo vien tik dėl Graikijos krizės, ar euras tiesiogiai puolamas tų, kuriems nepatinka jo ir su tuo susijusių valstybių narių galia?

Antra, ar ketiname laukti, kol padėtis tam tikrose euro zonos valstybėse pablogės, kad pradėtume veikti, kaip Graikijos atveju? Jei ne, tai kokie mūsų planai siekiant padėti toms valstybėms, kurioms gresia didžiausias pavojus? Tai klausimas Pirmininkui H. Van Rompuy.

Užduodu šiuos klausimus, nes, nepaisant to, kad esu patenkintas solidarumo priemonėmis, kurių imtasi vasario 11 d., labai abejoju, ar mes, europiečiai, valdome padėtį. Kokia tai padėtis? Graikijos perspektyvas atskleidė drąsių sprendimų, kuriuos turime priimti, mastą, kurie galų gale užtikrintų, kad mūsų valiuta, euras, atspindėtų už jo slypinčią politinę galią.

Be abejo, daug kalbame, kalbame apie ekonominio valdymo sistemą, bet galėtume tai padaryti daug paprasčiau ir, be abejo, daug veiksmingiau, jei numatytume ir parengtume tikrą euro zonos valstybių narių biudžetų koordinavimą. Neseniai buvęs Prancūzijos Ministras Pirmininkas Edouard Balladur pripažino būtinybę atsisakyti suvereniteto kai kuriose srityse – prancūzui tai pasakyti nebuvo lengva – ir pasisakė už tai, kad nacionalinius euro zonos valstybių biudžetus patvirtintų euro grupė dar prieš pateikiant juos svarstyti nacionaliniams parlamentams.

Norėčiau priimti šią idėją ir paprašyti Europos Vadovų Tarybos ją apsvarstyti ir nuodugniai išanalizuoti. Tinkamai koordinuodamos biudžetus, euro zonos valstybės įgytų precedento neturinčią įtaką ir laisvę elgtis savo nuožiūra. Ši galia reikštų, kad valstybės turės didelę įtaką, kuriant naujas visuotines taisykles, tačiau taip pat reikalautų, kad Europos jėgos vienytųsi tarptautinėse finansų organizacijose, o euras būtų jų bendra valiuta.

Pacituosiu aiškų pavyzdį – manau, kad jį minėjo J. M. Barroso – apie Tarptautinį valiutos fondą, kuriame balsavimo teisė skirstoma pagal valstybių ekonominį pajėgumą. Remiantis šiais kriterijais, Jungtinės Amerikos Valstijos turi 16,7 proc. balsavimo teisės, Japonija – 6 proc., Kinija – 3,6 proc., o šešios Europos Sąjungą įkūrusios valstybės narės – 18,49 proc. Vis dėlto, jeigu šios valstybės Tarptautiniame valiutos fonde būtų atstovaujamos bendrai, euro zonos valstybės turėtų 23 proc. balsų, o visos suvienytos Europos Sąjungos šalys turėtų 32 proc. balsų, t. y. dvigubai daugiau negu Jungtinės Amerikos Valstijos.

Pirmininkai, ponios ir ponai, tokia reali jėgų pusiausvyra pasaulyje. Vis dėlto, kadangi Europa vis dar susiskaldžiusi, ji negali parodyti visos savo jėgos. Ar galime ilgiau tai toleruoti? PPE frakcija taip nemano. Pirmininke H. Van Rompuy, atėjo laikas euro zonos valstybėms atsimerkti ir įvertinti šią padėtį bei iš jos pasimokyti. Tuomet jos būtų pasirengusios tam, ką netrukus joms teks padaryti iš būtinybės, taigi iš tikrųjų susivienyti, o ne įsivertinti ekonominio suvereniteto, kuris tėra tik pavojinga apgaulė.

Stephen Hughes, S&D frakcijos vardu. – Pone pirmininke, nuo ekonomikos ir socialinės krizės pradžios daugiau nei 7 mln. žmonių papildė bedarbių gretas Europoje. Tikėtina, kad iki šių metų pabaigos turėsime daugiau nei 25 mln. bedarbių. Gera mūsų valstybių ekonomikos ir viešųjų finansų būklė, kurią taip sunkiai stengėmės pasiekti nuo pat 1990 m. pradžios, buvo sugriauta greičiau nei per dvejus metus. Nepaisant daug kainavusių ekonomikos gaivinimo priemonių, kol kas mums pavyko išvengti tik visiško sistemos žlugimo.

Ekonomika ir toliau auga labai lėtai, ir daugelis žmonių prarado viltį, kad ekonomika greitai atsigaus. Mūsų šalių visuomenę kankina baimė dėl ateities, didėja įvairaus pobūdžio nelygybė, o kai kurioms valstybėms narėms beviltiškai reikia ES solidarumo ir apsaugos, nes jos tapo nuožmių ir nevaldomų spekuliacijų taikiniu. Krizė labai pakenkė Europos konkurencingumui pasaulio mastu ir susilpnino jos politinę įtaką.

Tai niūrus vaizdas, ir šiomis sąlygomis Europai reikia perkurti savo ateitį, kad būtų apsaugotas jos ekonominės ir socialinės plėtros modelis.

Pirmininke J. M. Barroso, pavasario Europos Vadovų Tarybos susitikime ketinate teirautis, kokią Europą norite matyti 2020 m. Tai labai svarbus klausimas, bet ar galime sau leisti ginčytis dėl tolimes ateities, prieš tai nedavę atsakymo tiems milijonams Europos žmonių, kurie šiuo metu savo gyvenime jaučia krizės poveikį ir kurie nerimauja, kas bus rytoj – ar jie turės darbą; ar turės perspektyvą susirasti naują darbą? Ką jiems galėtumėte į tai atsakyti?

Negaliu rytoj grįžti į savo kraštą ir pasakyti žmonėms, kad jiems nėra pagrindo nerimauti, kad turime planą 2020 m. Turiu atsakyti į jų neatidėliotinus rūpesčius ir baimes bei noriu jiems pažadėti, kad jie išlaikys savo darbo vietas, kad greitai bus pradėtos kurti naujos darbo vietos ir kad tai bus padorūs darbai, už kuriuos bus mokamas padorus atlyginimas.

Šiuo metu tėra tik viena vidutiniojo laikotarpio darbotvarkė, kurią parengė Europos Vadovų Taryba gruodžio mėn.: viešųjų finansų konsolidavimas. Tikimasi, kad iki 2011 m. valstybės narės pradės konsolidavimo procesą, kad valstybių biudžetų deficitas per dvejus metus sumažėtų tiek, jog neviršytų 3 proc. Kartu didės nedarbo lygis; augimas bus pernelyg mažas, kad nedarbo lygis mažėtų.

Yra kitų būdų išvesti Europą iš krizės: mūsų politikos darbotvarkės dėmesio centre turi būti žmonės, pirmiausia tie, kuriuos krizė paveikė labiausiai. Norėčiau paraginti Pirmininką H. Van Rompuy ir Pirmininką J. M. Barroso iš naujo apvarstyti vadinamosios „išėjimo iš krizės“ strategijos pobūdį. Europa turėtų pasirinkti morališkai oresnį kelią šiai krizei įveikti: humanišką, paremtą mūsų pagrindinėmis vertybėmis, kuris, tiesą sakant, būtų ir protingesnis ekonominiu atžvilgiu.

To nebus, jei makroekonomikos politikos dėmesio centre bus vien tik spartus konsolidavimas. Tai reikštų viešųjų investicijų, išsilavinimo ir apmokymo, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų ribojimą. Konsolidavimas negali būti pasiektas vien tik didinant mokesčius. Europos augimo potencialas nukentėtų dar labiau nei iki šiol, todėl atsigavimas būtų itin lėtas ir didelė dalis dabartinių bedarbių taptų ilgalaikiais bedarbiais.

Europos piliečiai nusipelnė darnesnio ir socialiai atsakingo politinio požiūrio. Manome, kad šis požiūris turėtų apimti vadinamąją „patekimo į darbo rinką“ strategiją, kuri turėtų tapti neatsiejama 2020 m. strategijos dalimi ir gairėmis artimiausiais metais iki 2015 m.

Šioje strategijoje makroekonomikos politikos darbotvarkė turėtų būti suderinta su struktūrinės politikos kryptimis ekonomikos, socialinėje ir aplinkos apsaugos srityse, kad iki 2015 m. būtų sukurta bent jau 5 mln. naujų darbo vietų, visų pirma „žaliojoje“ ekonomikoje. Europos Vadovų Taryba aukščiausiojo lygio vadovų susitikime, kuris vyks kovo mėn., turėtų aiškiai pristatyti šį ketinimą kaip svarbiausią naujos strategijos uždavinį.

Tinkamas ekonomikos politikos koordinavimas, kuris apima daug daugiau negu stabilumo pakto kontroliavimą, turėtų užtikrinti, kad laipsniškas fiskalinis konsolidavimas įvairiose valstybėse narėse būtų suderintas su pagrindinių viešųjų išlaidų ekonomikos augimo srityse ir pagrindinių socialinės politikos kryptų išsaugojimu.

Tai pareikalaus politinio šuolio keičiant mąstymą apie ekonominį Europos – ir pirmiausia euro zonos – valdymą.

Kovo arba birželio mėn. aukščiausiojo lygio vadovų susitikime reikėtų pavesti Pirmininkui, glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija, parengti plataus užmojo planą dėl ES ekonomikos valdymo sistemos stiprinimo, dėl kurio sprendimą Taryba priimtų 2010 m. gruodžio mėn.

Jei norime pasimokyti iš dabartinės krizės ir kuo greičiau paversti ją istorija, turime pakeisti senus veiklos būdus. Tai galimybė siekti, kad Europa taptų svarbi ne tik rinkoms, bet ir žmonėms. Tai taps realybe tik tuo atveju, jeigu 2020 m. strategija bus iš tikrųjų nukreipta į žmonių gerovę ir darbo vietų kūrimą, kitaip tariant, jeigu apims plataus užmojo socialinę ir padorių darbo vietų kūrimo darbotvarkę.

Savo frakcijos vardu raginu padaryti viską, kad Europos projekto dėmesio centre būtų žmonės, ir pirmiausia labiausiai pažeidžiami žmonės.

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, visų pirma norėčiau pereiti tiesiai prie klausimo, kurį galima vadinti opiausia šio laikotarpio problema. Galėtume kalbėti apie 2020 m., bet šiandien turime spręsti opesnę problemą: euro zonos ir Graikijos problemą. Turime rasti šių problemų sprendimus.

Manau, kad Europos Parlamentas turi imtis iniciatyvos šioje srityje. Labai svarbu nustatyti, kas būtent nutiko Graikijoje. Šiandien gauname prieštarinę informaciją. Graikija tvirtina pateikusi visą informaciją Europos Sąjungai ir Europos institucijoms. Tačiau Europos Komisija ir Eurostato atstovai teigia, kad negavo visos reikiamos informacijos. Investicijų bankai – „Goldman Sachs“, „Morgan Stanley“, „Deutsche Bank“ – pateikia labai ribotą informaciją apie savo veiksmus Graikijos atžvilgiu.

Todėl manau, kad šio Parlamento užduotis – kuo skubiau surengti posėdį atitinkamame komitete, kad išklaustume visas suinteresuotąsias šalis šiuo klausimu ir išsiaiškintume, kas iš tikrųjų vyksta Graikijoje. Negalime kalbėti apie priemones, sprendimus, reformas Europos Sąjungoje, jei visų pirma nežinome, kas iš tikrųjų vyko Graikijoje 2008 m., 2009 m. ir anksčiau, todėl manau, kad tiesiog būtina Parlamentui išklausti visas šalis.

Antra, turime spręsti ir Graikijos skolos problemą. Manau, kad tėra tik vienas geras sprendimas. Vakar „Financial Times“ laikraštyje perskaičiau George'o Soroso straipsnį šia tema, o prieš kelias dienas Vokietijos spaudoje perskaičiau Joschko Fischerio straipsnį. Jis rašė apie tai, ką teigė daugelis žmonių: geriausias sprendimas išspręsti Graikijos skolos klausimą yra europietiškas sprendimas – euro išipareigojimai arba Europos valiutos fondas, kuris nieko nekainuotų Europos mokesčių mokėtojams, tačiau suteiktų sprendimą ateičiai. Manau, kad šio Europos Parlamento užduotis – prašyti Komisijos ir Tarybos apsvarstyti šią galimybę peržengiant dabartinių Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinius interesus.

Trečia, manau, kad svarbiausia šių diskusijų dalis, savaime suprantama, yra klausimas, kokių veiksmų imtis dėl „ES 2020“. Manau, kad Graikijos atvejis yra labai geras pavyzdys, kuris rodo nesėkmingą patirtį įgyvendinant Lisabonos strategiją. Lisabonos strategija buvo per silpna; atotrūkis tarp Vokietijos ekonomikos ir Graikijos ekonomikos per pastaruosius 10 m. padidėjo: po Lisabonos strategijos priėmimo ne mažėjo, o didėjo. Mums reikia – ir tai turi būti pirmas Komisijos ir Europos Vadovų Tarybos priimtas sprendimas – pripažinti, kad atviro koordinavimo metodas nebuvo geras; tai buvo per silpnas metodas. Europos Sąjungai būtinos drąsesnės priemonės. Šios drąsesnės priemonės – tai ekonomikos valdymo sistema Europos Sąjungoje.

J. M. Barroso, tikiuosi, kad per kelias dienas, kovo mėn. pradžioje – manau, tai bus kovo 3 d. – pateiksite dokumentą šiuo klausimu. Tikiuosi, kad jis apims drąsesnę strategiją, o ne vien tai, kas nuspręsta ar nenuspręsta neoficialiame aukščiausiojo lygio vadovų susitikime. Tai vis dar tarpvyriausybiniis, atviro koordinavimo metodas. Jis šiek tiek pagerintas, pagreitintas, bet šiaip ar taip, tai atviro koordinavimo metodas, pagrįstas tarpvyriausybiškumu. Mes prašome jūsų vadovauti, vadovauti šiai ekonomikos politikai ir šiai ekonomikos valdymo sistemai, taip pat kartu su Olli Rehn pateikti drąsų pasiūlymą dėl ekonomikos valdymo sistemos Europos Sąjungoje. Tikras absurdas turėti pinigų sąjungą, bet neturėti ekonominės, socialinės ir politinės sąjungos. Tą rodo Graikijos patiriamos problemos.

(Plojimai)

Manau, atėjo metas iš Komisijos laukti drąsių veiksmų, ir tikiuosi, kad kovo 3 d. Komisija pasiūlys dokumentą, kuris bus daug platesnio užmojo negu – mano nuomone – nuviliančios neoficialaus aukščiausiojo lygio vadovų susitikimo išvados.

(Kalbėtojas sutiko atsakyti į klausimą, užduotą pagal Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnio 8 dalį pakėlus melynąją kortelę)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Pone pirmininke, norėčiau užduoti G. Verhofstadtui klausimą: ar reikalaujate, kad tos šalys, kurios nepriklauso euro zonai, gelbėtų euro zonai priklausančias šalis? Ar to jūs reikalaujate?

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos vardu. – Galbūt artimoje ateityje reikės gelbėti Didžiąją Britaniją, nes pastebėjau, kad Didžiosios Britanijos fiskalinis deficitas dar didesnis negu Graikijos fiskalinis deficitas.

(Plojimai)

Jei neklystu, šiuo metu fiskalinis deficitas yra 12,9 proc. BVP. Todėl manau, kad šiuo metu svarbiausias dalykas – turėti patikimą strategiją euro zonos atžvilgiu. Ir esu įsitikinęs, kad ateis metas – galbūt ne rytoj, o poryt – kai Didžioji Britanija taps euro zonos nare. Galite tuo neabejoti.

Rebecca Harms, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, tikiuosi, kad Didžiosios Britanijos vaikų darželio auklėtiniai teiks sekundėlę paklausti.

(Šūksniai)

Iš pradžių norėjau kalbėti apie strategiją „ES 2020“, tačiau kalbą pradėsiu padėti Graikijoje, visų pirma atsižvelgiant į šių Rūmų desiniųjų pažiūrų atstovų įsikišimą. Manau, kad ginče dėl padėties Graikijoje ir jos perspektyvos visai nereikia antigraikiško, nacionalistinio ar antieuropietiško požiūrio. Mano nuomone, klaidos, kurios buvo daromos ilgą laiką, dabar iškyla Graikijos atveju – neretai daugiau dalykų išryškėja per krizę, o ne gerais laikais.

Norėčiau atkreipti dėmesį į G. Verhofstadto iškeltą klausimą. Jei nenorime, kad stiprėtų antieuropietiškos tendencijos, turime aptarti, kas Briuselyje atsakingas už tai, kad šie dalykai Graikijoje buvo taip ilgai slepiami – galbūt net per visą pasirengimo kurti pinigų sąjungą laikotarpį. J. M. Barroso, manau, kad didžiausia atsakomybė šiuo atžvilgiu tenka jums. Būtent tai turite atskleisti, nes atsakomybės atžvilgiu iki šiol matėme tik ledkalnio viršūnę, o nepastebėjome, kad už to slepiasi neatsakingumas.

Antra, ir Graikijoje turi daug kas pasikeisti. Turime surengti – pageidautina draugiškas – diskusijas su Graikija euro zonoje. Jeigu ši pagalba bus reikalinga – o manau, kad taip ir bus – ir jeigu reikės vėl pasinaudoti Europos solidarumu – šiuo metu jokiais būdais nenorėčiau tokios galimybės atmesti – tuomet Graikijoje turi įvykti kai kurie realūs pokyčiai. Pvz., Graikijoje pernelyg išplėstas viešasis sektorius. Jeigu galima tikėti graikais, su kuriais kalbėjau, tai 25 proc. graikų darbininkų dirba viešajame sektoriuje, kuris net nėra gerai veikiantis. Be jokios abejonės, šį sektorių reikia reformuoti.

Vis dėlto, pokyčiai būtini ne vien tik išlaidų požiūriu, nes, mano manymu, kažkas yra akivaizdžiai negerai ir su biudžeto įplaukomis. Manau, kad G. Papandreou mintis, jog didelės pajamos gaunančių asmenų Graikijoje mokesčių deklaracijos turėtų būti skelbiamos viešai, yra teisinga. Nebūtina pirkti kompaktinių diskų iš Šveicarijos; tam yra kitų būdų. Tai labai greitai atskleistų, kad ir Graikijoje biudžeto įplaukas galima gerokai padidinti, užkertant kelią mokesčių vengimui, jeigu prabangoje gyvenantys graikai mokėtų mokesčius kaip padorūs piliečiai.

Mano kolega S. Giegold tikriausiai plačiau pakalbės apie euroobligacijas. Norėčiau tik tarti žodį apie strategiją „ES 2020“. J. M. Barroso, visiškai nepaminėjote Lisabonos strategijos nesėkmės. Manau, kad nesugebėjimas įvertinti Lisabonos strategijos nežada nieko gera naujos strategijos sėkmei ar galimai sėkmei pelnyti. Iš esmės, kaip integruota strategija, ji nėra bloga, bet...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Timothy Kirkhope, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti G. Verhofstadtui už tai, kad mums visiems priminė kairiųjų pažiūrų politikos atstovų įgyvendinamos ekonomikos politikos nesėkmę Jungtinėje Karalystėje. Esame dėkingi už patarimus, ir, tikiuosi, kad aš ir mano kolegos sugebės tai ištaisyti per artėjančius visuotinius rinkimus.

Dar prieš dabartinę krizę Europos šalys pradėjo užleisti pozicijas pagrindiniams varžovams ir konkurentams. Mūsų augimo tempas buvo mažesnis, nedarbo lygis – didesnis, santykinė rinkos padėtis smuko, o mūsų pasaulinė produkcijos dalis sumažėjo. Pradėjome įgyvendinti Lisabonos strategiją, tačiau nebūdami pakankamai įsitikinę ar įsipareigoję; nestebina, kad ji nebuvo sėkminga. Negalima leisti, kad tas pats nutiktų

su strategija „ES 2020“. Džiaugiuosi, kad mano frakcija viena iš pirmųjų pateikė pasiūlymų, kuriais prisidėtų prie jos pažangos.

Turime nustatyti naują mūsų šalių ekonomikos kursą. Privalome suvokti, kad vyriausybės nekuria našaus darbo vietų ir nekelia gyvenimo lygio. Tik konkurencingas verslas ir verslininkai, kuriems sekasi, gali tai padaryti. Valstybės narės ir Europos Sąjungos institucijos turi juos remti, mažindami jiems tenkančią našta ir prievoles. Negalime tikėtis dinamiškesnės ekonomikos, jei imsime dar daugiau reikalauti iš tų, kurie skatina augimą ir darbo vietų kūrimą, įvesdami griežtesnę apmokestinimo tvarką ir griežtesnes biurokratinės taisyklės. Būtina skatinti tyrimus ir plėtrą, siekti geresnio aukštojo mokslo ir profesinio mokymo, kaip ką tik pabrėžė J. M. Barroso. Būtina pagyvinti vidaus rinką ir išplėsti ją į naujas sritis.

Negalime daugiau taip rizikuoti. Beveik tris šimtmečius stipriausios pasaulio ekonominės jėgos buvo sutelktos tose šalyse, kurios turėjo liberaliausias ir demokratiškiausias konstitucijas; kuriose klestėjo ir laisvė ir ekonomika. Šiuo metu žengiamo į naują amžių. Šio šimtmečio pabaigoje didelė ekonominė galia gali persikelti į tas valstybes, kurių vyriausybės yra nedemokratinės. Toks autoritarinis kapitalizmas gali ir neišsirutulioti į demokratinį ir atsakingą kapitalizmą, kuris šiandien vyrauja Europoje ir Vakaruose.

Tikimės, kad tose valstybėse vyks liberalizacija. Draugiškai skatinsime jas tai daryti, tačiau suprantame, kaip rizikuojame. Mūsų piliečių gerovei svarbu, kad 2020 m. programa galėtų skatinti gerų darbo vietų kūrimą ir kelti gyvenimo lygį, o laisvo pasaulio vardan svarbu, kad 2020 m. programa būtų rodomas kelias į geresnę visų mūsų piliečių ekonominę ateitį.

Lothar Bisky, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, patarlė sako, kad tik bėdoje pažinsi draugą. 27 valstybių vyriausybės Europos Sąjungoje – kiekviena savaip – stengiasi gelbėti savo bankus ir stambias pramonės šakas. Iki šiol tai baigdavosi tuo, kad kiekvienos atskiros valstybės skolos tik didėjo, o piliečių santaupos katastrofiškai mažėjo. Jau kalbėta apie švelnesnę darbo užmokesčio ribojimo politiką, su darbo užmokesčiu nesusijusių sąnaudų mažinimą, gyvybės rizikos draudimo, pvz., senatvės, šeimos, ligos ar pageidaujamo išsilavinimo, privatizaciją.

Šiuo metu bankai naudojami valstybių pagalbos paketais, spekuliuodami nacionaliniais biudžetais. Bankai jau pasiekė didesnę pažangą negu valstybės. Vokietijoje išgelbėti „Hypo Real Estate“ ir „Commerzbank“ bankai, panaudojant milijardus eurų iš mokesčių mokėtojų pinigų, atsiduria dėmesio centre, kai svarstomas per brangių vyriausybės obligacijų Graikijoje klausimas. Spekuliuojama mokesčių mokėtojų pinigais, gautais iš paprastų, sąžiningų darbininkų, kurie neturi sąskaitų Šveicarijos bankuose, kaip tokiuose, į kuriuos bėga turtingesni žmonės.

(Šūksniai)

Patikėkite, nejauciū nė menkiausio malonumo pateikti neigiamų pavyzdžių iš Vokietijos. Vis dėlto, viena valdančioji partija Vokietijoje nuolat ragina mažinti mokesčius, nors Graikijos vyriausybę raginame juos didinti. Tačiau kas turės surasti šių pinigų? Bijau, kad tai visų pirma bus tie, kurie jau ir dabar vos suduria galą su galu. Ar ne Vokietija, buvusi didžiausia eksportuotoja pasaulyje, prieš keletą metų atskyrė atlyginimų didinimą nuo našumo, taip sukeldama socialinį dempingą?

Senovės Graikijos teatre krizė reiškė galimybę – taip, iššūkį, pasiekus lūžio tašką. Kad toks lūžis įvyktų, privalome reikalauti, kad įstatymais galų gale būtų sureguliuotas minimalus darbo užmokesčio dydis. Žmogus, dirbdamas tą patį darbą toje pačioje vietoje privalo gauti tą patį atlyginimą. Mums reikia suderinti mokesčių rūšis Europos Sąjungoje, tačiau pirmiausia reikia tikro finansų rinkos reguliavimo ir kontrolės bei realios Europos ekonomikos ir finansų politikos, kuri būtų koordinuojama solidarumo pagrindu ir kuria būtų siekiama privalomų socialinių ir aplinkos apsaugos tikslų.

Nigel Farage, *EFD frakcijos vardu*. – Europos Pirmininke – tai ilgai laukta diena. Mums buvo žadama, kad išrinkę pirmininką turėsime didį politinį pasaulinio lygio veikėją: žmogų, kuris bus politinis lyderis penkiems šimtams milijonų žmonių; žmogų, kuris atstovaus mums visiems pasaulyje; žmogų, kurio darbas bus toks svarbus, kad jam, be abejo, bus mokama daugiau negu prezidentui B. Obamai. Ką gi, bijau, kad viskas, ką gavome, esate jūs. Atsiprašau, tačiau po jūsų kalbos... Nenoriu būti nemandagus, bet, iš tikrųjų, jūsų charizma – kaip šlapia mazgotė, o išvaizda – kaip mažai gaunančio banko tarnautojo.

(Protestai)

Aš ir kiti šių Rūmų nariai norime paklausti: kas jūs esate? Nesu apie jus nieko girdėjęs; niekas Europoje apie jus niekada nieko negirdėjo. Norėčiau paklausti jūsų, pone Pirmininke, kas už jus balsavo?

(Garsūs protestai)

Ir kokia procedūra – žinau, kad demokratija jums nelabai rūpi – kokia procedūra Europos žmonės gali jus pašalinti iš pareigų? Ar tai Europos demokratija?

Kita vertus, manau, esate kompetentingas, gabus ir pavojaingas, ir neabejoju, kad ketinate tapti tyliu Europos demokratijos ir Europos tautinių valstybių samdomu žudiku. Pasirodo, nekenčiate visų tautinių valstybių egzistavimo principų; gal taip yra todėl, kad atvykote iš Belgijos, kuri, žinoma, yra beveik ir ne valstybė.

(Įvairi reakcija)

Jums esant šiame poste Graikija pavirto ne kažkuo kitu, o protektoratu. Pone, atlikdamas savo darbą nesivadovaujate teisėtumu, ir galiu užtikrinti, kad kalbu daugumos Jungtinės Karalystės piliečių vardu: mes jūsų nenorime, ir juo greičiau atsistatydinsite, tuo bus geriau.

Pirmininkas. – Kaip jau minėjote, pirmininke, nenorite būti nemandagus.

Norėčiau tęsti. Pirmininke, ar atsakysite į klausimą, užduotą pakėlus mėlynąją kortelę?

Joseph Daul, PPE frakcijos vardu. – (FR) N. Farage, ar esate pasirengęs taikyti Sutarties 9 str., kad išstotumėte iš Europos Sąjungos? Tikriausiai būtumėte patenkintas.

Martin Schulz, S&D. – (DE) Pone pirmininke, labai nusivyliau jums, J. Buzekai. Nepriimtina, kad šiame Parlamente frakcijos pirmininkas vadintų Europos Vadovų Tarybos Pirmininką „šlapia mazgote“, užuot išsakęs politinę kritiką.

(Plojimai)

Pone pirmininke, tikėjausi, kad reaguosite į tokias kalbas, reikalaudamas laikytis tvarkos. Nepriimtina, kad šis žmogus nevaržomai tryptų garbingą šių Rūmų vardą. J. Dauliui norėčiau pasakyti, kad tai ne Jungtinės Karalystės išstojimo iš ES klausimas. Turbūt būtų geriau N. Farage atsakyti savo mandato, jei Europos Sąjunga ir Europos Parlamentas jam tokie nepriimtini.

(Plojimai)

Pirmininkas. – N. Farage perspėjau prieš du mėnesius, ir šiandien perspēju: tokios kalbos, kuriomis asmeniškai užsipuolami konkretūs asmenys, nepriimtinos Europos Parlamente. Tai pabrėžiau ir kalbėdamasis su N. Farage. M. Schulzui norėčiau pasakyti, kad elgiausi ir elgiuosi taip, kaip patariate.

Nigel Farage (EFD). – Gal jums ir nepatinka tai, ką sakau, bet susimąstykite apie savo elgesį. Kai airiai referendumu balsavo prieš, teigėte, kad mūsų frakcija, palaikydama tokį balsavimą atvėrė duris fašizmui; teigėte, kad mūsų frakcija Parlamente pasielgė taip, kaip Hitleris ir naciai Reichstage. Danny Cohn-Bendit mus išvadino silpnapročiais. Ką gi, žinote, turi būti... Tai negali būti vienas...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Pirmininke. – N. Farage, atsiprašau, bet tai nebuvo asmeniškas pareiškimas. Privalome laikytis Parlamento darbo tvarkos taisyklių.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Visų pirma norėčiau ramiai priminti, kad šios diskusijos vyksta šiuose Rūmuose, Briuselyje, Belgijoje. Dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis galima būtų visiškai neperdedant apibūdinti Belgiją kaip Graikiją prie Šiaurės jūros, nes ši šalis, Belgija, visoje Europoje turi didžiausią, po Graikijos ir Italijos, vyriausybės skolą procentine išraiška. Iš esmės, tai serganti šalis Europoje, jeigu galiu taip pasakyti, ir tai jokių būdu nėra vien tik pirmiau kalbėjusio nario, G. Verhofstadto, buvusio Belgijos Ministro Pirmininko, nuopelnas. O dėl apgaulės ir dirbtinio biudžeto išpūtimo, tai jis netgi galėtų šio bei to pamokyti graikus!

Vis dėlto, per daug nesiginčykime šiuo klausimu. Visų pirma, netvirtinkime, kad galėsime išvengti krizės, didindami vyriausybės skolą, kaip liūdnei pagarsėjusiame G. Verhofstadto pasiūlyme dėl Europos vyriausybės paskolos, kurią anksčiau ar vėliau kažkas turės grąžinti. Priešingai, ne kartą pastebėjome, kad krizę sukelia Europos sprendimai, Europos sprendimai atsisakyti Mastrichto kriterijų bei stabilumo ir augimo pakto dėl įvaizdžio, nes Europa turi atrodyti kaip žengianti pirmyn.

Su tuo pačiu eurokratišku užsispyrimu mums šiuo metu brukama Turkijos stojimo strategija. Ekonominė ir geografinė realybė turi būti nustumta į vieną šoną, o Europos piliečiai turi mokėti už potencialų stojimą

šalies, kuri net nėra europietiška. Sprendimas – ne „didesnė Europa“. Sprendimas – tai kiekvienos valstybės narės nacionalinė atsakomybė ir pareiga gyventi pagal savo kišenę.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Pirmininke J. Buzekai, Pirmininke J. M. Barroso ir, be abejo, Pirmininke H. Van Rompuy, džiaugiamės, kad šiandien esate su mumis. Jūsų pastabos diskusijų pradžioje aiškiai parodė, kad turite užmojų ne tik imtis darbo, bet ir atlikti savo vaidmenį kaip numatyta Lisabonos sutartyje. Norėčiau iš anksto jus su tuo pasveikinti.

Labai svarbu, kad esate čia, kai kalbame apie būsimą strategiją „ES 2020“, nes būtina atkurti Europos vaidmenį pasaulyje. Pone pirmininke, taip pat kreipiuosi į J. M. Barroso, žinote, kokie mūsų prioritetai. Jie sutelkti į ekologišką, socialinę rinkos ekonomiką. Tai reiškia, kad pirma mūsų užduotis – vėl pakelti ant kojų mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), nes jos – pagrindinės darbo vietų kūrėjos. Kalbame ne tik apie mūsų prekybą ir paslaugas, bet ir apie Europos pramonę, kurią vėl turime paversti konkurencinga pasaulyje. Tai ir žemės ūkio sektorius ir labai kokybiškų maisto produktų gamyba, tokia gamyba irgi konkurencinga pasaulyje. Tai reiškia, kad mums reikia tokių MVĮ, kurios būtų grindžiamos žiniomis, naujovėmis ir tvariomis technologijomis.

Strategija „ES 2020“ privalo būti kuriama ant tokių pamatų. Tokie pamatai reiškia nutraukimo strategiją, kuri veiktų kartu su tvirtu stabilumo ir augimo paktu ir būtina valstybių narių vyriausybių išlaidų reforma. Pone pirmininke, senoji Lisabonos strategija turėjo per daug neapibrėžtų tikslų ir parodė atviro koordinavimo metodo nesėkmes. Todėl, mano klausimas jums yra toks: kokius konkrečius tikslus ketinate užsibrėžti, kad galų gale priverstumėte valstybes nars parodyti tikrą įsipareigojimą šiai naujai strategijai, kartu neperžengiant Lisabonos sutarties nustatytų ribų subsidiarumo atžvilgiu?

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Pone pirmininke, remiantis pačios Komisijos pateiktais duomenimis, 80 mln. ES gyventojų šiuo metu gyvena žemiau skurdo ribos. Tai nepriimtina, taip pat tai yra kliūtis bet kokiam vystymuisi. Taip pat, tokie nariai kaip N. Farage drįsta atsistoti čia, Europos Parlamente, ir svaidytis įžeidimais tuo metu, kai Europa išgyvena krizę ir kai turime svarstyti daugelį kitų svarbių reikalų. Jam turėtų būti duota pertraukėlė ir neleista dalyvauti kitos savaitės sesijoje Strasbūre. Tai dar būtų švelni bausmė už tokį jo elgesį.

Dabartinė mūsų užduotis – parengti naują Lisabonos strategiją, kitaip tariant, strategiją „ES 2020“. Šiomis aplinkybėmis svarbu suvokti, kad ekonomikos augimui yra būtina socialinė sanglauda ir tvari plėtra. Pvz., pirma, visuomenė, kuri panaikins mūsų priklausomybę nuo iškastinio kuro, taps pirmaujančia, kuriant vadinamąsias „žaliąsias“ darbo vietas. Vis dėlto, kad tai pavyktų, mums reikia išteklių. Bent 50 proc. lėšų, kurias atidėjo ES ir valstybės narės krizei įveikti, turi būti investuota į „naują žaliąjį kursą“, kad būtų pajėgiama kurti tas naujas „žaliąsias“ darbo vietas. Septintoji ir aštuntoji bendrosios programos privalo būti sutelktos į tyrimus ir plėtrą, susijusią su atsinaujinančiais energijos ištekliais.

Komisija privalo dėti daug pastangų, kad būtų užkirstas kelias socialinei atskirčiai, kuri šiuo metu atsiranda Europoje, taip pat stiprinamos darbo rinkoje dalyvaujančios šalys. Pastaraisiais metais ES visai teisėtai buvo pradėta laikyti grėsme profesinėms sąjungoms. Tai turi pasikeisti. Pirmasis žingsnis būtų persvarstyti prieštarą vertinamą Darbuotojų komandiravimo direktyvą, Europoje dar žinomą kaip „darbo užmokesčio dempingo direktyva“, kuri kelia daug pykčio ir konfliktų. Šiandien šiame Parlamente to iš tikrųjų pakanka.

Lena Ek (ALDE). – Pone pirmininke, strategijos „ES 2020“ tikslas turėtų būti išlaisvinti Europos piliečių potencialą. Pernelyg dažnai pamirštame, kad mūsų užimtumo strategijos kuriamos dėl mūsų piliečių gerovės ir mūsų vaikų ateities.

Nėra abejonės, kad Lisabonos strategija sužlugo todėl, kad joje mėginta apimti viską. Su tokia plačia darbotvarke netekome sutelktumo, kartu ir galimybės pasiekti išskirtus plataus užmojo tikslus.

Siekiant, kad strategija „ES 2020“ būtų veiksmingesnė, būtina visiškai pakeisti formatą. Darbas turi būti nukreiptas į kelias konkrečias sritis, kuriose galėtume įdiegti tvaraus augimo pagrindus.

Šis Parlamentas, kaip vienintelė tiesiogiai renkama ES institucija, turinti visus įgaliojimus bendrai priimti sprendimus, turi tarti savo žodį dėl strategijos „ES 2020“. Siekiant, kad būtų užtikrintas teisėtumas ir atvirumas, Komisija ir Taryba pasieltgtų išmintingai, įtraukdamos Parlamentą į strategijos „ES 2020“ rengimą.

Atvirumas ir skaidrumas būtini, kuriant piliečių Europą, ir tai pagrindinė priemonė, siekiant išvengti viešųjų finansų krizių, tokių kaip tos, su kuriomis šiuo metu susiduria šalys visoje Europos Sąjungoje.

Visi pirštais baksnoja Graikiją, tačiau yra ir kitų valstybių narių, kurios išvengė palyginamojo vertinimo, apgavo Europą dėl savo deficito ir pateikė melagingą finansinę statistiką. Atviro koordinavimo metodas virto uždaru sąmokslu ir atviru pažėminimu.

Prisiminkite, kad tai, kas galioja piliečiams, galioja ir vyriausybėms. Laisvė sukuria ir atsakomybę. Atėjo laikas vyriausybėms visoje Europoje rimtai prisiiinti tą atsakomybę, nes problemos, su kuriomis susidūrėme, yra rimtos.

Philippe Lamberts (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pritariu siūlymui mažinti strategijos „ES 2020“ tikslų skaičių, jei jie bent jau būtų plataus užmojo. Visų pirma, šie tikslai turi būti plataus užmojo, nukreipti į normatyvų mažinimą ekologijos srityje. Kalbame ne tik apie klimato kaitą, todėl šiuo atžvilgiu grįžti prie 20 proc., mūsų nuomone, tikrai nepakaks. Net 30 proc. nebūtų pakankamai plataus užmojo siekis.

Antra, turime užsibrėžti plataus užmojo tikslą mažinti nelygybę: pvz., iki 2020 m. 50 proc. sumažinti skurdo lygį Europoje; tai, be abejo, nebūtų pati svarbiausia užduotis. Plataus užmojo tikslų reikia siekti išsilavinimo, tyrimų, plėtros ir inovacijų srityse, ir, be abejo, reikalingas plataus užmojo tikslas kuriant darbo vietas.

Šie tikslai, kaip jau buvo minėta, privalo būti pakankamai platūs ir privalomi; nesvarbu, kokia tai bus sistema, *bonu-malus* ar kita sistema, mums reikia rezultatų. Vis dėlto, nepasieksime šių tikslų, nesant dviejų gyvybiškai svarbių veiksmų.

Pirmas veiksnys – griežtas rinkos reguliavimas, ir šiuo atžvilgiu, H. Van Rompuy, mums didelį nerimą kelia Tarybos patvirtintos pozicijos ir finansų rinkos priežiūros raida.

Dėl antrojo veiksnio norėčiau priminti tai, ką pasakė J. Daul. Iš tikrųjų, Josephaui Dauli, valstybės narės turės atsisakyti didesnio suvereniteto, visų pirma fiskalinėje srityje. Įdomu, kokia Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos pozicija šiuo klausimu. Be stiprios fiskalinės konvergencijos negalėsime stabilizuoti viešųjų finansų ir sukurti tvirtą pagrindą turinčios mokesčių sistemos. Čia kalbame apie energetiką, ir, be abejo, apie finansinių sandorių apmokestinimą.

Kay Swinburne (ECR). – Pone pirmininke, palaikau strategijos „ES 2020“ kryptį, visų pirma šiuo ekonomikos krizės laikotarpiu, ir raginu ES susitelkti prie Europos santykinų ekonominių ir konkurencingų pranašumų bei išnaudoti visas turimas priemones ir išteklius, pirmiausia mokslinių tyrimų ir plėtros srityje, kad ES būtų sukurta tikra pridėtinė vertė.

Siekčiau, kad bendrosios paslaugų ir prekių rinkos kūrimo užbaigimas taptų pirmenybiniu ir kad būtų ryžtingai kuriama bendra naujoviškų mokslinių tyrimų rinka. Moksliniai tyrimai Europoje turėtų būti plačiai skatinami tiek universitetuose, tiek privačiose įmonėse, kad būtume naujos tvarios pramonės ir technologijų centre.

Turime būti atsargūs, kad nebūtų priimti teisės aktai, kliudantys tokiems plėtros procesams. Turime gerinti ryšį tarp privataus sektoriaus ir akademinių tyrimų bei siekti palengvinti žinių perdavimą darbo vietas ir gerovę kuriančioms įmonėms. Be naujovių finansavimo gerinimo, turime užtikrinti ir administracinės naštos mažinimą, visų pirma MVĮ ir mikrosubjektams. MVĮ palankių viešųjų pirkimų politikos kryptį laikymasis ir leidimas MVĮ dalyvauti viešojo ir privataus sektorių partnerystėje būtų tinkama pradžia.

Strategija „ES 2020“, kurioje dėmesys sutelktas į naujoves pagal turimą kompetenciją...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Pone pirmininke, šiandien Graikijoje privataus ir viešojo sektoriaus darbininkai rengia didelius mitingus dėl padidėjusio nedarbo.

Pyktis užtvindė gatves, nes darbininkai pasipiktinę griežtomis priemonėmis, kurių Europos Sąjungos reikalavimu ėmėsi Graikijos vyriausybė, ir pirmiausia dabartine Europos Vadovų Taryba. Užuočius priemonių silpnų valstybių naudai, užuočius priemonių, kad padarytų galą spekuliacijoms ir sukurtų ekonominio ir socialinio solidarumo priemonę, užuočius pripažinusi, kad stabilumo paktas neegzistuoja ir kad jo sugrąžinimas tik padidins recesiją, ir užuočius pripažinusi, kad Lisabonos sutartis visiškai žlugo, Europos Vadovų Taryba rengia 2020 m. Europos Komisiją, kad ši išplėstų ir pratęstų Sutartį?

Su Graikija elgiatės kaip su atpirkimo ožiu, diktuodami priemones, nukreiptas prieš darbininkus, kurie nekalti dėl krizės, priemones, kuriomis bus skatinama taikyti panašias priemones kitose šalyse.

Graikijos ir Europos žmonės greitai pasielgs su jumis taip, kaip Argentinos žmonės pasielgė su Tarptautiniu valiutos fondu.

Rolandas Paksas (EFD). – (LT) Simboliška, kad praėjus 20 metų po Europą dalinusios sienos griuvimo, šiandien mes kalbame apie Europą 2020 m. Pirmiausia, noriu pritarti esminioms strategijos „ES 2020“

prioritetams: žinios ir inovacija, didelio užimtumo visuomenė, konkurencinga ir tvari ekonomika. Siūlau šiuos prioritetus papildyti dar dviem – infrastruktūrine plėtra ir efektyvios energetikos politika. Akcentuodami energetinio saugumo stiprinimą kaip vieną iš svarbiausių Europos energetikos politikos prioritetų, siekdami užtikrinti energetikos išteklių šaltinių ir tiekimo kelių diversifikavimą, privalome nepamiršti ne tik Lietuvai svarbių projektų „Rail Baltica“ ir „Via Baltica“. Manau, kad rengiant naują strategiją privaloma įvertinti priežastis, neleidusias pasiekti Lisabonos strategijos užsibrėžtų tikslų. Turime ne tik realiai nustatyti naujosios strategijos tikslus ir uždavinius, bet kartais per ilgai truncančias diskusijas paversti konkrečiais, į labai tikslus terminus įspraustais darbais.

PIRMININKAVO: Dagmar ROTH-BEHRENDT

Pirmininko pavaduotoja

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Ponia pirmininke, manau, kad ši krizė – tai galimybė tvirtai ir su įsitikinimu žengti pirmyn, kuriant stiprią Europą. Šioje stiprioje Europoje turbūt turėsime apsieiti be pasakymo „gerinti koordinavimą“, nes jis reiškia, kad viskas priklauso nuo dalykų, kuriuos reikia koordinuoti ir kurie galiausiai sukelia paralyžių ir skaidrumo stoką.

Žinome, kad Europos šalių finansai ir valstybių deficitai kentės tol, kol nepasieksime Europos finansinės integracijos ir nebus išleistos euroobligacijos.

Kiekvienu atveju Europos institucijos jau šuo metu gali imtis konkrečių veiksmų – negaišiu laiko tuščioms kalboms apie koordinavimą. Viena vertus, turime Europos centrinę banką tam, kad būtų darni finansų priežiūra ir...

(Kalba nebaigta dėl techninių kliūčių)

Werner Langen (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, J. M. Barroso, H. Van Rompuy, jei norime, kad strategija „ES 2020“ pavyktų, ji privalo – kitaip nei Lisabonos strategija – būti iš tikrųjų įgyvendinta. Priešingai nei teigė prieš tai kalbėję nariai, tikslai nebuvo blogi. Pagrindinė strategijos nesėkmės priežastis buvo ta, kad valstybės narės nesilaikė taisyklių ir nevykdė savo įsipareigojimų. Be to, J. M. Barroso, Komisija nebuvo pakankamai drąsi. Ji nebuvo pakankamai drąsi įgyvendindama, reikalaudama pradėti reformas ar įgyvendindama savo strategiją.

Daugumos pritarimu šiuo metu turite naują Komisiją antrajai savo kadencijai – tikiuosi, viską pagerinsite, iš naujo suteiksite Europai dinamiškumą, skatinsite technologijas, o mes kalbėsime ne tik apie persikirstymą, bet ir būsimę pajėgūs konkuruoti su kitais pasaulio ekonominiiais regionais. Šie regionai neklausia, ar europiečiai sutaria tarpusavyje ir ar įgyvendina naujas persikirstymo programas. Jie yra dinamiški, ir mes turime į tai reaguoti. Tai užduotis, kurią vykdyti turi būti sudarytos sąlygos šia strategija.

Kol kas pateikti tik projektai, tad, manau, kad vėliau jie bus patobulinti, nes panašu, jog šie projektai parengti pagal seną mąstyseną. Juose nėra jokio tikrai naujo požiūrio. Net Europos Vadovų Taryba ir naujasis jos pirmininkas nepateikė nieko, kas būtų tikrai nauja. Vis dėlto, mums reikia šios strategijos, kad galėtume neatsilikti nuo likusio pasaulio. Tam reikia sukurti naujas pagrindines sąlygas. Turime rūpestingai apsvarstyti praeities tikslus klimato srityje. Turime skatinti technologijas ir nebekurti kliūčių šiame kelyje.

Komisija, kaip kolegialus organas, raginama ne atstovauti atskirų Komisijos narių interesams, o imtis vadovaujančio vaidmens Europoje. Galite būti tikri, kad atvirai jus palaikysime. Tik tuomet strategija „ES 2020“ pavyks – o ne tuomet, jei vyriausybės bus bailios ir bus reikalaujama, kad kas nors sumokėtų už tai, su kuo svarbūs Europos partneriai patys nesusitvarko.

Stéphane Le Foll (S&D). – (FR) Ponia pirmininke, pirmininke, J. M. Barroso, H. Van Rompuy, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad visi pritaria strategijos „ES 2020“ tikslams. Tačiau šiandien mūsų žemynas susidūrė su tokia problema, kad jis bando pakilti iš krizės, kurios požymiai yra itin silpnas, arba net neigiamas, augimas pasaulio lygmeniu.

Todėl tam reikia politinio sąmoningumo, kuriuo, mano nuomone, siekiama dviejų tikslų. Pirma, svarbu suvokti, kaip organizuojamės politiniu požiūriu. Turėdami savo postus, turime vykdyti dvi pagrindines pareigas: skatinti ekonomikos politikos kryptį koordinavimą – tai svarbiausias dalykas – ir nustatyti tikslus bei priemones jiems pasiekti.

Tai priartina prie antro tikslo, kuris, mano manymu, būtinas. Šis tikslas kartu yra ir klausimas. Siekiant, kad būtų pasiekti viešosios tvarkos tikslai, reikia biudžeto. Šiandien Europa susidūrė su tokia dilema: valstybės

narės turi didelį biudžeto deficitą, ir juo tas deficitas didesnis, tuo mažiau jos įneša į bendrą Europos biudžetą. Todėl turime mažiau galimybių atgaivinti ekonomikos augimą.

Kaip išspręsti šią dilemą? Štai tokį klausimą jums užduodu. Tai priklauso nuo dviejų dalykų. Pirma, kokios yra gairės, kurias ginsite diskutuodami dėl biudžeto perspektyvų su valstybėmis narėmis? Antra, ar galėsite diegti naujoves, kurios leistų Europos investicijų bankui, taip pat Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui, prisiimti daug didesnę atsakomybę ir – kodėl gi ne? – sudaryti galimybes Europai pasiskolinti, kad ši būtinybė, augimas, ateityje būtų finansuojama?

Sylvie Goulard (ALDE). – (FR) Ponai pirmininkai, po Lisabonos strategijos turime strategiją „ES 2020“. Ar tai tik pavadinimo, ar ir krypties pakeitimas? Kreipiuosi į J. M. Barroso. Skaitydama apie jūsų indėlį rengiant neoficialų Europos Vadovų Tarybos susitikimą bei klausydama, kaip šiandien visai teisingai šnekėjote apie vargšų skaičių Europos Sąjungoje bei apie poreikį stiprinti finansų reguliavimą, tariau sau, J. M. Barroso, kad apmaudu, jog pastaruosius keletą metų nebuvote toks Komisijos Pirmininkas, kokio mums reikėjo. Tokiu atveju būtumėte galėjęs padaryti viską, ką šiuo metu mums siūlote. Šiuo metu teigiate, kad tai padaryti sutrukdė krizė, tačiau labai lengva ją kaltinti. Kita vertus, visas nuodėmes galima atleisti, todėl daugiau nešvaistykime laiko.

Todėl savo viltis dedu į H. Van Rompuy. Pirmiausia norėčiau jį pasveikinti šilčiau, negu pasveikino vienas Parlamento narys – o kiti visai nepasveikino. Būtent iš jūsų daug ko tikimės. Šiek tiek paradoksalu, H. Van Rompuy, bet mes tikimės, kad būtent jūs atgaivinsite Europą, tinkamą Europos bendriją. Esate kilęs iš šalies, kuri žino žodžio „bendrija“ reikšmę bendrų interesų atžvilgiu.

Jeigu to imsitės, šie Parlamento nariai jus parems. Manau, kad dėl strategijos „ES 2020“ privalome neleisti, jog mus klaidintų žodžiai. Jei žodžiai ką nors reiškia, privalome, visų pirma, svarstyti vidutinės trukmės strategiją, vertinti ją pasauliniu mastu ir būti aukščiau nacionalizmo. Sutinku su tuo, ką pasakė P. Lamberts: šiuo metu Tarybos nariai nesuteikia mums puikių perspektyvų dėl finansų priežiūros. Jie abiem kojomis laiko nuspaudę stabdžių pedalą.

Todėl siūlau tik vieną tikslą, kurį, tiesą sakant, minite ir Tarybai skirtame dokumente. Šis tikslas – sukurti ekonominę ir pinigų sąjungą visomis formomis, stiprinti visas sritis ir, be abejo, solidarumą. Tuo taip pat noriu priminti Tarybai, kad dėl problemų Graikijoje iš dalies kalti patys graikai ir solidarumo stoka.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Ponia pirmininke, lengva nustatyti gražius tikslus. Visi tai darome kiekvienų metų pradžioje, tačiau ar jie lieka svajone, pamokslu, ar tampa darbotvarke, priklauso nuo to, ar konkrečiai atsakome į klausimus: kas, ką, kaip, kiek ir kada. Būtent tai turime numatyti Europos darbotvarkėje 2020 m. Mano nuomone, J. Daulis šių diskusijų pradžioje pataikė kaip pirštu į akį. Klausimas, ar esame pasirengę atsakyti nacionalinio suvereniteto ekonomikos politikos srityje, ar verčiau būsime be Europos Sąjungos sanglaudos, ar be euro, ar be viso to, ką kūrėme ištisus dešimtmečius? Alternatyva – dramatiška. Taip pat būčiau norėjęs išgirsti aiškius Vokietijos krikščionių demokratų sąjungos (CDU) atstovų pasisakymus, nes, kaip visi žinome, būtent konservatoriai Vokietijoje dažnai stoja tam skersai kelio.

Ponia pirmininke, H. Van Rompuy, J. M. Barroso, ne tik norėčiau išgirsti Europos Vadovų Tarybos Pirmininką užtikrintai sakant, kad Taryba siekia sukurti šios srities gaires, bet taip pat norėčiau pamatyti Komisiją drauge su Parlamentu imantis užduoties aktyviai ir energingai dirbti, kad šios gairės virstų bendra Europos ekonominio valdymo sistema. Siekiant šio tikslo, Komisijos neturėtų tiesiog vesti už rankos A. Merkel ir N. Sarkozy – ji pati turėtų nuširdžiai stengtis suartinti Europą ir sukurti bendrą ekonomikos politiką.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Ponia pirmininke, kaip visi gerai žinote, šiuo metu, kai diskutuojame apie neoficialaus Europos Vadovų Tarybos susitikimo rezultatus, visa Graikijos darbo jėga, iki paskutinio žmogaus, streikuoja protestuodami būtent prieš šias priemones, būtent prieš šiuos rezultatus. Jie protestuoja prieš pačią Europos Sąjungą ir centro kairiųjų ir centro dešiniųjų vyriausybes, vienbalsiai priimančias priemones, nukreiptas prieš gyventojus ir darbo jėgą, taikomas vien tik tam, kad būtų apsaugotas monopolininkų pelnas.

Europos Sąjunga, vyriausybės ir Komisija mėgino įbauginti darbininkus visoje Europos Sąjungoje, siekdamas parklūpdyti juos dėl priemonių, nukreiptų prieš gyventojus, audros. Vis dėlto šiame kare darbininkai atsako masiniais streikais, demonstracijomis ir mitingais, apie kuriuos jūs, J. M. Barroso, nė žodeliu neužsiminėte, demonstracijomis ir streikais, kuriuos organizuoja sąmoningos profesinės sąjungos daugelyje Europos Sąjungos šalių.

Yra tik vienas galimas darbuotojų atsakas į frontą, kurį sukūrė kapitalo partijos, į vienkryptę Europos gatvę, į susikompromitavusius profesinių sąjungų lyderius ir į plintantį vyriausybės vykdomą darbo užmokesčio ir pensijų puolimą: tai vystymasis jų naudai.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pareikštas oficialus solidarumas su Graikija, tačiau iš tikrųjų šio solidarumo tikslas – paprasčiausiai nustatyti nepalenkiamą griežtos ekonomijos politiką Europos Sąjungos valstybėms narėms.

Per baigiamąją spaudos konferenciją H. Van Rompuy aiškiai pasakė, kad siekiama sukurti tam tikrą diktatūrą Europos Sąjungoje, paverčiant Tarybą imperine chunta, turinčia didesnę negu kada nors galią valstybėms narėms.

Prieš aukščiausiojo lygio vadovų susitikimą – kaip rašyta laikraštyje „Independent“ – jis išsiuntė laišką valstybių ir vyriausybės vadovams, kurio viename iš priedų pareiškė, kad Tarybai priklausančios valstybės narės atsakingos už ekonominę strategiją savo vyriausybės lygmeniu ir kad jos taip pat turėtų būti už tai atsakingos ES lygmeniu. Ar vadintume tai politikos koordinavimu, ar ekonominio valdymo sistema, tik Europos Vadovų Taryba gali parengti Europos strategiją ir jos laikytis. Jis taip pat pridūrė, kad Europos Vadovų Taryba – labai ambicinga, kad siekia kontroliuoti ir vadovauti, nors tik, žinoma, teikdama konsultacijas, ir būtent todėl pasiūlė, kad Europos Vadovų Tarybos susitikimai vyktų kiekvieną mėnesį.

Tai imperiniai Europos Sąjungos architektų planai, kuriuose apibūdinami ir projektai, cirkuliuojantys Komisijos koridoriuose, ir kuriais raginama 80 proc. ES valstybių narių skolos paversti Europos Sąjungos skola.

Pastarosiomis dienomis pradėta ekonominės supervalstybės kūrimo kampanija gali protektoratu paversti ne tik Graikiją, bet ir visas 27 Europos Sąjungos valstybes nares.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Ponia pirmininke, ES priėmė naują strategiją, pasibaigus galioti Lisabonos strategijai, kurioje ji apdairiai neišsipareigoja visiškai jokiems patikrinamiems tikslams. Neužteks vien tik sutelkti dėmesį į vadinamąją „žaliąją ekonomiką“, kad būtų užtikrintas Europos, kaip gamybos centro, konkurencingumas. Mano nuomone, be puikiai funkcionuojančio energijos tiekimo ir geros infrastruktūros, reikės gerai parengtų darbuotojų, o ne imigrantų darbininkų bangos, viena po kitos plūstančių į darbo rinką ir siūlančių pigią darbo jėgą.

Jei būtina, kad valstybinės darbo rinkos taptų lankstesnės, tuomet pereinanieji laikotarpiai negali būti panaikinti naujoms valstybėms narėms. Krizės laikotarpiu, kai vis daugiau žmonių netenka darbo arba turi išsiversti dirbdami pusę etato arba iš „darbo už vieną eurą“, ES negali suteikti naujo akstino esamai negailestingai konkurencijai darbo rinkoje.

Europos Sąjunga paprastai neturėtų būti despotiška. Ji neprivalo nedelsiant panaikinti finansinės pagalbos struktūriškai silpniems regionams vien todėl, kad nebuvo įgyvendintos jokios reformos – net norint tik pagąsdinti. Mums, be abejo, nereikia naujo patariamojo komiteto, vertinančio tokius tikslus, kurie turbūt vėl galiausiai atsidurs stalčiuje. Užuoat siekus didesnio centralizmo, reikia grąžinti subsidijas atgal į nacionalinį lygmenį. Strategija „ES 2020“ privalo nesukelti dar vieno konkurencijos maratono ir masinės privatizacijos. Užuoat tapusi tokia, ji privalo užtikrinti Europos piliečių gerovę.

Šiuo metu ES turi progą tapti tvirtove prieš globalizaciją, ir turbūt ši proga bus vienintelė.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Europos Vadovų Tarybos pirmininke, galbūt nesate taip gerai žinomas, kaip tvirtina N. Farage, bet žinau, kad jūsų idealai giliai įsišakniję Europos tradicijoje ir kultūroje, todėl jums žaviuosi ir jus gerbiu.

Būtent todėl norėčiau pakomentuoti jūsų itin racionalią kalbą, palygindamas ją su futbolu. Jūsų vaidmens vizija man primena saugą, vidurio gynėją, kurio pareiga – padaryti tvarką komandoje, kuriai gali būti sunku pelnyti įvarčius, t. y. pasiekti savo tikslus, pasikeitus taisyklėms po Lisabonos sutarties priėmimo.

Remdamasis šiuo pavyzdžiu, manau, kad Parlamentas turėtų rizikuoti daugiau negu kiti žaidėjai, būti puolėju, kuris nuolat perkurtų žaidimą, semdamasis įkvėpimo iš naujų taisyklių, kad sustiprintų komandos puolimą ir praleistų mūsų tariamą centrą – J. M. Barroso vadovaujamą Komisiją – į priekį, kuri ir įmuštų įvartį.

Kas nutiks, jei nesilaikysime šio požiūrio, kuriam visiškai pritariu? Atsitrauksime į gynybos poziciją ir įmušime kamuolį į savo pačių vartus, taip pakenkdami savo piliečiams.

Būtent todėl, H. Van Rompuy, prašau palaikyti šį naują pagrindinį Parlamento vaidmenį ir laikyti jį ne kliūtimi, o galimybe. Mes visi turime pasinaudoti šia istorine galimybe ir atlikti istorinį vaidmenį, istorinę užduotį, ir esu tikras, kad esate kaip tik tas žmogus, kuris turėtų mums vadovauti.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) (*Kalbos pradžia nepateikta dėl techninių kliūčių*) ... Svarstydami strategiją „ES 2020“, diskutuojame ne tik apie strategiją po Lisabonos strategijos priėmimo, bet ir apie strategiją, kuria pripažįstamas negebėjimas įgyvendinti Lisabonos strategijos, arba, griežčiau ir šurkščiau kalbant, apie Lisabonos strategijos žlugimo strategiją. Tai strategija, kuri sukurta tam, kad būtų užtikrintas augimas ir tvarumas, bet kuri nebuvo įgyvendinta, nes ja nepavyko užtikrinti tvarumo finansiniu, aplinkos apsaugos ir socialiniu požiūriu.

Finansiniu požiūriu Europa sukūrė pinigų sąjungą, tačiau ji yra dar labai toli ne tik nuo ekonominės sąjungos sukūrimo, bet ir nuo ekonominės politikos koordinavimo ir finansinių paskatų, kurios turėtų lydėti pinigų sąjungą.

Vertinant energetiniu požiūriu, toji vienintelė Europos politika vis dar turi būti parengta. Socialiniu požiūriu visoje Europoje kyla darbininkų, profesinių sąjungų ir labiausiai nepasiturinčių klasių nepasitenkinimas, nes jie susirūpinę, ar tvarus tas modelis, dėl kurio mes tapome geresni, nes mes tapome europiečiais, tas pats modelis, kuriuo pavyko užtikrinti gerovę ir socialinę sanglaudą.

Dėl neoficialaus Europos Vadovų Tarybos susitikimo, vykusio vasario 11 d., norėčiau paklausti, kokius įsipareigojimus siekia prisiimti Taryba, Komisija ir visos Europos institucijos, kad būtų sustiprintas įsipareigojimas socialiniam paktui, kurį savo kalboje minėjo šį pusmetį rotacine tvarka Europos Sąjungai pirmininkaujantis Ispanijos Ministras Pirmininkas José Luis Rodríguez Zapatero?

Tokiam socialiniam paktui, kuriame galėtų būti aiškiai numatyta, kad šį kartą Europa ketina įsipareigoti finansiniam ir socialiniam tvarumui bei išsaugoti socialinį modelį, dėl kurio mes tapome geresni, nes mes tapome europiečiais.

Jean Lambert (Verts/ALE). – Ponia pirmininke, J. M. Barroso anksčiau kalbėjo apie siekį parengti plataus užmojo strategiją, ir tai tiesa, kad kai kurios dokumento „ES 2020“ dalys – plataus užmojo, tačiau, be abejonės, nustatytas tikslas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio atžvilgiu nėra plataus užmojo: jis apgailėtinas ir nepadės pasiekti to, ko norime. Turėtume svarstyti apie 40 proc. normatyvą iki 2020 m. Be abejo, šis klausimas susijęs ne tik su klimatu, bet ir su išteklių prieinamumu bei išteklių vartojimo efektyvumo didinimu.

Be to, atrodo, jau daug kas šioje strategijoje mums pažįstama iš seniau, bent jau ekonomikos augimo klausimu, kuris vis labiau ir labiau išreiškiamas kaip tikslas, o ne rodiklis. Tai neturėtų būti strategijos tikslas. ES yra daugelis sričių, kuriose mėginome atsieti augimą nuo transporto, energijos vartojimo ir panašiai, ir jis jau seniai atsietas nuo darbo vietų. Taigi, ar galime nekalbėti taip, tarsi augimu kažkaip galėtume kurti darbo vietas?

Be to, turime mažinti ne tik skurdą, bet ir nelygybę, nes tai suteikia žinomą, akivaizdžią naudą, ir turime užtikrinti, kad mūsų finansinės institucijos nemenkintų mūsų plataus užmojo tikslų, kuriuos galbūt pavyks įgyvendinti.

Othmar Karas (PPE). – (DE) H. Van Rompuy, pirmiausia norėčiau padėkoti už jūsų atsiųstą laišką. Galiu pasakyti, kad visiškai pritariu principams, vertybėms ir kryptims, kuriuos išdėstėte savo laiške. Džiaugiuosi, kad šiandien pasakėte, jog norite susitikti kiekvieną mėnesį, nes jūsų užduotis – sugrąžinti valstybių ir vyriausybių vadovus bei valstybes nares atgal į Europą. Pati Lisabonos strategija nebuvo bloga, bet metodai buvo blogi ir trūko politinės valios, kad valstybėse narėse būtų įgyvendinti numatyti tikslai. Jūsų darbas turi būti siekti valstybių narių koordinavimo tose srityse, kuriose nepakanka Europos Komisijos ir Sąjungos įgaliojimų.

Labai aiškiai pasakėte, kad rinkos neužtenka. Taip, iš tikrųjų, norime socialinės rinkos ekonomikos. Pinigų sąjungos neužtenka. Reikia politinės sąjungos. Pirmasis išbandymas mums visiems bus 2011 m. biudžetas, kuris jau turės būti paremtas strategija „ES 2020“. Strategija „ES 2020“ nėra tikslas; tai priemonė, kurią pasitelkę padarysime tai, ką turime padaryti, reaguodami į finansų ir ekonomikos krizę. Reikia didesnio biudžeto politikos, fiskalinės politikos, ekonomikos politikos, mokslinių tyrimų politikos ir švietimo politikos koordinavimo, nes negalime padidinti konkurencingumo vien tik įgyvendindami ekonomikos tikslus. Todėl reikia, kad valstybėse narėse būtų įgyvendintas smulkaus verslo aktas. Mūsų šūkis turėtų būti „pirmenybė smulkiajam verslui“, nes būtent tai padėtų kurti darbo vietas regionuose.

Norėčiau, kad atliktume tris dalykus. J. M. Barroso, reikia atlikti tyrimą dėl visų Komisijos priemonių poveikio realiajai ekonomikai, o ne vien tik bankų sektoriui. Reikia išanalizuoti mūsų finansus, atsižvelgiant į demografinius pokyčius, socialinę apsaugą ir pensijų sistemas. Taip pat reikia parengti bendrą paketą, kuris apimtų koordinavimą, perviršinio deficito procedūrą, nutraukimo strategiją ir strategiją „ES 2020“, siekiant, kad šie dalykai vienas kitam neprieštarautų.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Pirmininke H. Van Rompuy, Pirmininke J. M. Barroso, man iš tikrųjų patiko šiandienos kalbos. Tikiuosi, kitą savaitę daina bus ta pati, nes kaip visi suprantame – taip pat ir jūs – tai reiškia, kad galime ir privalome patys nusistatyti tikslus ir pasirinkti savo ateitį.

Tai reiškia, kad nėra ekonominio determinizmo, kad politikos, piliečių ir ateities balsas – mūsų rankose. Tai reiškia, kad ekonomika nustato mums ribas ir suteikia priemonių, bet tikslus pasirenkame mes, ir kad ekonomika turėtų tarnauti visuomenei, o ne atvirkščiai.

Tai reiškia, kad, kaip jau minėta šią popietę, reikia ilgalaikės, o ne tik vidutinės trukmės strategijos, nes, manau, kad galime pasimokyti iš praeities pamokų. Praeities pamoka, iš kurios galime pasimokyti, yra ta, kad patyrėme didelį ekonomikos augimą, tačiau per spekuliacijas, kurios lėmė tai, kad nepaisyta teisingumo, aplinkos, ateities ar ateities kartų.

Todėl, Tarybos pirmininke, iš tikrųjų tikiuosi, kad kitą savaitę jau turėsime dokumentus, kuriuose bus numatyta plataus užmojo darbotvarkė, tokia darbotvarkė, kuri būtų nukreipta į tvarumą, darbotvarkė, kuri leistų suderinti ekonominius, socialinius ir aplinkos apsaugos reikalus, nes jie susiję tarpusavyje.

Norėčiau tarti keletą žodžių apie socialinį darbotvarkės aspektą: joje turi aiškiai atsispindėti piliečių reikalavimai, svajonės ir baimės; svajonės ir baimės tų, kurie yra darbo rinkoje ir už jos ribų, tų, kurie nukentėjo nuo pasipūtimo finansų rinkose, pasipūtimo, kuris užvaldė ir sunaikino realiąją ekonomiką.

Joje glūdi viltys, kad padarysime tam galą, sukursime politiką, skirtą visiškam užimtumui, kokybiškomis darbo vietoms, darbo vietoms, kurios prieinamos visiems, ir kad galiausiai Europos tikslas bus tobulybės siekimas, o ne kova dėl socialinių standartų mažinimo.

Sven Giegold (Verts/ALE). – (DE) Ponia pirmininke, J. M. Barroso, H. Van Rompuy, Europos ekonomikos krizė tokia gili, kad šiomis aplinkybėmis reikia tikėtis labai konkrečių pasiūlymų – konkrečių pasiūlymų be tų, kuriuos čia pasiūlė kalbėję nariai. Parlamentas visai reikalavo sukurti Europos ekonominio valdymo sistemą.

Pateikite pasiūlymą, kaip galima paskirstyti riziką, susijusią su didelėmis valstybių skolomis, kad Graikijos ir kitų šalių nesutraiškytų didelės palūkanų normos. Pateikite pasiūlymą – kaip vakar ragino Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto atstovai – kaip galėtume spręsti disbalanso problemą. Turi būti nubaustos ir pasikeisti ne tik tos šalys, kurios turi deficitą. Reformų reikia ir tose šalyse, kuriose susidaręs pernelyg didelis perviršis. Reikia nepriklausomos Europos statistikos ir imtis veiksmingų priemonių, kad užkirstume kelią mokesčių konkurencijai. Šie pasiūlymai jau pateikti Parlamente. Dabar nuo jūsų priklauso, ar jie galų gale bus svarstomi.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) H. Van Rompuy, ministre, J. M. Barroso, ponios ir ponai, galų gale esate su mumis, Europos Vadovų Tarybos Pirmininke, sveiki atvykę! Vis dėlto kalbą norėčiau pradėti, dar kartą išreišdamas apgailestavimą dėl to, kad pirmasis jūsų politinis žingsnis nebuvo atvykti ir prisistatyti Europos tautų atstovams gruodžio 1 d., kai oficialiai pradėjote eiti šias pareigas.

H. Van Rompuy, kaip ir mes, esate politikas, o politika negali gyvuoti be demokratijos. 2005 m. Prancūzijos ir Nyderlandų bei daugelio kitų tautų, kai su jomis buvo tariamasi, referendumų demokratijos pamoka slypi tame, kad piliečiai tvirtina nesantys nusiteikę prieš Europą, tačiau jaučia, kad ji dažnai kuriama be jų, o kartais net nukreipta prieš jų interesus.

Todėl turime dėkoti A. Merkel, kuri ėjo jūsų pareigas 2007 m., ir N. Sarkozy, kuris ką tik išrinktas Prancūzijos Respublikos Prezidentu, kad piliečiai vėl atsidūrė Europos integracijos dėmesio centre dėl Lisabonos sutarties, kuria sukurtas aukštas postas, kurį šiandien turite.

H. Van Rompuy, privalote suprasti, kad nieko negalima padaryti be piliečių ir jų atstovų, kaip ir Parlamentas privalo suprasti, kad nieko negalima padaryti be valstybių narių, taigi, be valstybių ir vyriausybių vadovų.

Pereikime prie esminio dalyko: Europos tautos kenčia, nes jos nebesupranta milžiniškos globalios griūties, vykstančios aplink jas. Jūsų pareiga – suteikti tam prasmę, nustatyti kursą, įtikinti Europos Vadovų Tarybą, kad Europa – ne problema, o sprendimas. Europa ne stato į pavojų, o gina. Europa ne kenčia, o veikia.

Kokia mūsų pasaulio ir Europos Sąjungos vietos jame vizija? Ar galite mums pasakyti, kokį vaidmenį Europos strategijoje atlieka tarpvyriausybiniis bendradarbiavimas, visų pirma, ekonominio valdymo sistemos, kurios mums trūksta, ir išorės veiksmų biuro įkūrimo atžvilgiu?

H. Van Rompuy, Europos Sąjunga stovi ant dviejų kojų ir žengia abiem kojomis. Valstybės narės ir jų vyriausybės bei tautos. Mes ieškome vadovo, ir jūs esate tas vadovas! Be to, turite sėdėti ne keleivio vietoje, o vairuotojo, ir Europos Sąjungos ateitis priklausys nuo jūsų gebėjimo nukreipti valstybes nares į politinę sąjungą. Ačiū, kad esate čia, H. Van Rompuy. Turite puikių gebėjimų. Nebijokite tautų ir jų atstovų. Mylėkite juos, ir jie atsakys tuo pačiu.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, rengdami vidutinės trukmės strategiją, Europos Sąjungoje turime atsižvelgti į ekonomikos krizės, kuri šiandien baudžia ne tik šį pasaulio kraštą, bet ir kitus, padarinius ir, be abejo, į trūkumus, dėl kurių ankstesne Lisabonos strategija 2000 m. buvo pasiekti tik kuklūs rezultatai.

Krizėje slypi konkrečių patarimų dėl vystymosi ir visiško užimtumo tikslų, jeigu pageidaujame įtraukti – manau, tai būtina – šiuos tikslus į mūsų veiksmus.

Visų pirma, reikia reguliavimo priemonių ir finansinės sistemos bei bankų priežiūros, siekiant užtikrinti, kad šiandien mus skaudžiai baudžiančios neigiamos sąlygos daugiau nepasikartotų.

Antra, reikia didelių investicijų, visų pirma, į naujoves, mokslinius tyrimus ir mokymą, jeigu norime siekti vadinamosios „žaliosios ekonomikos“. Vis dėlto, kad būtų prieinamos didelės investicijos, Europoje turime išleisti euroobligacijas ir sukurti skatinimo ir nuobaudų sistemą, kurią pasitelkę galėtume siekti ekonominių tikslų. Tai pagrindiniai Lisabonos strategijos trūkumai.

Turėsime sukurti tolygaus perskirstymo politiką tiek apmokestinimo, tiek darbo užmokesčio atžvilgiu. Be to, sektoriams reikia koordinuotos pramonės politikos, kad būtų apsaugota istorinė mūsų pasaulio regiono gamybos struktūra. Galiausiai, turime pakeisti ir iš naujo pradėti socialinį dialogą, užtikrinantį sanglaudą ir pažaboti ilgojo laikotarpio nedarbo, su kuriuo turime susitaikyti, pavojus.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Ponia pirmininke, Pirmininke H. Van Rompuy, Pirmininke J. M. Barroso – nors jūs čia ir nėra, bet į jus taip pat kreipiuosi – tikrai buvo labai gera matyti jus kartu ir, mano nuomone, taip yra todėl, kad pastebime judėjimą į priekį ir dėmesį sutelkiame į tai, kas turėtų būti bendros strategijos pagrindas per artimiausius dešimt metų. Mano manymu, tai ypač svarbu.

Raštu pateiktame pasiūlyme ir jūsų kalboje mane labiausiai sudomino tai, kad turi būti nustatyti tik keli tikslai: tik pagrindiniai tikslai; kad jie turi būti konkretūs ir pamatuojami, ir kad jie turi būti nuolat vertinami, siekiant įsitikinti, ar darome pažangą reikiama linkme.

Manau, kad tai – pagrindinis dalykas, ir tai galima laikyti esminiu pokyčiu, palyginti su Lisabonos strategija.

Norėčiau pabrėžti vieną tikslą: vidaus rinką. Sukurti Europos vidaus rinką buvo užsibrėžta daugiau nei prieš 20 metų. Praėjus dvidešimčiai metų, laukia dar ilgas kelias, kurį teks nueiti, kad turėtume tikrą Europos vidaus rinką daugelyje sektorių. Kai kuriais atvejais taip yra todėl, kad atsirado visiškai naujų sektorių, pvz., skaitmeninė rinką, tačiau kitais atvejais rinkos susiskaidymas toks didelis ir susiduriama su tokiomis kliūtimis, kad Europos ekonomika praranda tvirtą pagrindą, kurio jai taip reikia tam, kad ji galėtų iš tikrųjų skatinti visą reikiamą konkurencingumą, kuris suteiktų augimą, o šis, savo ruožtu, skatintų užimtumą.

H. Van Rompuy, J. M. Barroso, reikia didžiulio politinio postūmio: „įprasta veikla“ negali daugiau būti priemone. Mums reikia tvirto vadovavimo, ir jums tenka didžiulė atsakomybė. Be abejo, visiškai jus palaikysiu, kad tai taptų įmanoma.

Udo Bullmann (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, Europos Vadovų Tarybos pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, trumpai aptarsiu du dalykus. Visų pirma, ar jau turime tokią strategiją „ES 2020“, kuria galėtume pasiekti sėkmę? Ne, dar neturime. Pasakysiu, kodėl. Jei Komisijoje ir valstybėms narėms teigiate, kad pirmiausia įvykdysime sparčią biudžetų konsolidaciją, o paskui spėsime ekonomikos ir užimtumo problemas, tai šis sprendimo būdas – klaidingas. Jei netikite mumis, perskaitykite vakar Tarptautinio valiutos fondo pateiktą ataskaitą. Privataus sektoriaus paklauskos atsigavimo dar teks palaukti. Nerimą kelia valstybės

investicijos. Jei nesieksite integruotos strategijos, kurios dėmesio centre būtų konkretūs tikslai dėl užimtumo, neturėsime jokių galimybių įveikti krizę.

Antra, ar žinome, kaip spręsimė skolų krizę šalyse, kurioms daromas didžiausias spaudimas? Ne, dar nežinome. Klaidų padaryta ne vienoje valstybėje. Vis dėlto, jei atidžiai perskaitysite informaciją ir paklausysite analitikų, sužinosite, kad bent dėl pusės Graikijos perviršinio deficito kalti spekuliantai – spekuliantai, kurių veiklos Komisija penkerius metus nenorėjo reguliuoti – rizikos draudimo fondai. Dabar galiausiai tą darome, bet ką tai iš tikrųjų reiškia praktiniu požiūriu? Reikia Europos valiutos fondo, fondo, padėsiančio šioms valstybėms. Turime gebėti pasiūlyti kreditą protingomis palūkanomis ir ne tik už euro zonos ribų, bet ir pačioje euro zonoje, su tam tikromis sąlygomis. Tačiau reikia sukurti Europos politikos kryptį, kuri padėtų įveikti krizę – ir tai turime daryti dabar.

Enikő Győri (PPE). – (HU) Ponios ir ponai, kadangi esu trijų Tarybai pirmininkavusių valstybių narių atstovė, taip pat EP narė iš Vengrijos, labai teigiamai vertinu pirmininko H. Van Rompuy darbą, nes jis pradėjo savo naujas pareigas būdamas labai Europai įsipareigojęs ir tikėdamas ja. Tiesa tai, kad atėjo metas apibrėžti, kaip turi dirbti Europos Vadovų Tarybos pirmininkas. Esu įsitikinusi, kad apimtai krizės Europai reikia tvirtos vadovo rankos ir orientacijos. Tai ir patikimumo klausimas, ar nauja programa išvengs savo pirmakės, Lisabonos strategijos, likimo. Tai sakau ir kaip buvusios komunistinės valstybės atstovė. Tame nuošaliame Europos kampelyje vyrauja – galbūt ir pagrįstai – natūrali antipatija išpūstiems ilgalaikiams planams.

Pareikšiu vieną pastabą, susijusią su instituciniu aspektu, ir vieną esminę pastabą. Dėl institucinio aspekto: turime nuspręsti, kam ši strategija bus skirta. Jeigu ji skirta ES vadovams, tada viskas, kas padaryta iki šiol, yra tinkama, ir galima pateisinti griežtą grafiką. Vis dėlto, jei manome, kad ji skirta ES piliečiams, kurių palankumą siekiame pelnyti, su kuriais norime bendradarbiauti, o ne kovoti, kurdami stipresnę, konkurencingesnę Europos Sąjungą, kuri piliečiams suteiktų daugiau naudos nei iki šiol, tada turime tęsti darbą, vadovaudamiesi Lisabonos sutartimi, ir nuoširdžiai įtraukti į šį procesą Europos Parlamentą, kaip ir nacionalinius parlamentus. Šios dienos diskusijos nekeičia įprasto klausimų nagrinėjimo būdo šiuose Rūmuose, kai pranešėjas pateikia pranešimą svarstyti komitetams ir frakcijoms.

Dėl esminės pastabos, svarbiausias tikslas privalo būti darbo vietų kūrimas. Tai turi būti visiškai naujos strategijos pradžia. Kaip tą pasiekti? Šiuo metu labai mažai apie tai žinome. Žinome tik tiek: reikia nustatyti mažiau prioritetų, tiksliai apibrėžti silpnąsias vietas, griežčiau koordinuoti ekonominę politiką. Visa tai puiku, tačiau prašyčiau atkreipti dėmesį į štai ką: pirma, neatsisakykite to, kas labai gerai veikė. ES sustiprino esamos bendrijos politikos kryptys. Be to, sanglaudos ir žemės ūkio politikos kryptį, kuriomis puikiai atstovaujama ES piliečių interesams, atsisakymas prieštarauja steigimo sutartims. Antra, nauja strategija turi atstovauti visų regionų interesams, o ne vien tik tam tikrų įmonių ar šalių labui. Dėl sanglaudos ES konkurencingumas taip pat didės. Trečia, pritaikykime strategiją šalims. Būtent tai suteiks visam šiam procesui patikimumo.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Ponia pirmininke, šiandien vyksta labai įdomios diskusijos dėl strategijos „ES 2020“, tačiau visi gerai žinome, kad neoficialiame vasario 11 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime vyravo vadinamasis Graikijos klausimas. Taip pat žinome, kad neoficialus aukščiausiojo lygio vadovų susitikimas baigėsi tuo, kad valstybių ir vyriausybės vadovai išreiškė politinę paramą Graikijai, pasirengimą imtis veiksmų, kad būtų stabilizuotas euras, ir pabrėžė, kad Graikija neprašė jokios finansinės paramos iš Europos Sąjungos.

Norėčiau pasinaudoti šia proga ir priminti Parlamentui, kad Graikijos Vyriausybė ir Graikijos Ministras Pirmininkas kelis kartus pabrėžė, jog Graikija neprašo pinigų, ji neprašo Vokietijos, Austrijos ar Švedijos, ar kurios nors kitos Europos valstybės mokesčių mokėtojų sumokėti jos skolas, nes ji pati išspręs šią problemą ir sumažins skolas savo pačios pastangomis, remdamasi jau taikomomis priemonėmis.

Kadangi jau kalbame šia tema, G. Verhofstadai, netiesa, kad Graikijos atstovai tvirtino pateikę visą informaciją apie „Goldman Sachs“ obligacijas; jie teigė, kad ją pateiks artimiausiu metu. Be to – šiuose Rūmuose nematau Europos Komisijos Pirmininko; norėčiau pasakyti, kad esu sumišusi, nes tik iš Graikijos valdžios institucijų ir iš Graikijos reikalaujama pasiaiškinti dėl praktikos, kurią plačiai taikė daugelis kitų valstybių narių euro zonoje nuo 1998 m. iki 2008 m., kaip neseniai pranešta daugelyje užsienio spaudos straipsnių.

Graikija neprašo pinigų. Ji prašo kai ko kito. Kai ko, kas turėtų būti savaime suprantama, ne vien todėl, kad ji priklauso euro zonai, tačiau, platesniu požiūriu, ir dėl to, kad ji – Europos Sąjungos narė: politinės paramos, solidarumo ir elementaraus, nuoširdaus pasitikėjimo. Paramos ne vien žodžiais; paramos, kuri turėtų vertę ir turinį ir kuri nebūtų panaikinta ir sutrypta, vos tik atsidersime šiapus uždarų durų.

Graikija prašo savo partnerių, kad jie nedarytų ir nesakytų nieko, kas skatintų spekuliacijas, ir liautųsi skleidę abejones, ar Graikija sugebės pasiekti rezultatų, taikydama tas priemones, kurias nusprendė taikyti, nes galiausiai tai pakenktų pastangoms, kurias deda ši šalis.

Privalome neslėpti galvos smėlyje. Visi žinome, kad per Graikiją spekuliantai taikosi į euro zoną ir į patį eurą. Todėl imkimės visų būtinų priemonių, kad apgintume euro zoną ir eurą.

(Plojimai)

Paolo De Castro (S&D). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, turiu išreikšti savo ir viso Žemės ūkio ir plėtros komiteto, kuriam pirmininkauju, narių nuoširdų apgailestavimą dėl to, kad strategijoje „ES 2020“ visiškai neužsimenama apie žemės ūkio ir maisto sektorių.

Absurdiška, kad Komisijos pasiūlyta strategija artimiausiems dešimčiai metų neapima svarbiausio klausimo, susijusio su maisto sauga, ekonomikos augimu ir darbo vietų išsaugojimu kaimo vietovėse.

Ponia pirmininke, kaip galime įsivaizduoti ekologišką ir tvarią Europą, neatsižvelgdami į tai, kad 45 proc. visos Europos teritorijos valdo ūkininkai? Kaip galime neatsižvelgti į beveik 30 mln. žmonių, kurie dirba toje teritorijoje? Tai žmonės, kuriuos reikia saugoti ir ginti. Prieš skirdami visą savo dėmesį naujų darbo vietų kūrimui, privalome apsaugoti jau turimas.

Turiu priminti jums, kad žemės ūkio sektoriuje teikiama daugybė pagrindinių paslaugų, susijusių, be visų kitų dalykų, su maistu, biologine įvairove, kraštovaizdžiu ir aplinka, ir tai yra darbai, kurie atliekami siekiant didinti socialinio ir ekonominio gyvenimo kaimo vietose gerovę.

Tarybai pirmininkaujanti Ispanija taip pat aiškiai išreiškė poreikį turėti stiprią bendrą žemės ūkio politiką. Todėl esu labai susirūpinęs dėl to, kad šis svarbus klausimas nėra įtrauktas į strategiją, ir tikiuosi, kad Parlamentas sugebės tai pakeisti.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Ponia pirmininke, šie metai – Tigro metai, o Kinija – ekonomikos tigrė.

Šiuo metu Indija yra tarsi milžiniška statybų aikštė, ir manau, kad Indijos plėtra turės didelę įtaką Europai. Būtent todėl mums reikia naujo ritmo, naujos pradžios, kurią simbolizuoja strategija „ES 2020“. Reikia bendros ekonominės politikos, pagrįstos mokesčių politikos ir drąsos pripažinti struktūrines silpnynes: tai tyrimai ir produkto plėtra. Šie klausimai čia aiškiai pristatyti.

Turiu du klausimus. Kaip ateityje stebėsime Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimą remiantis Graikijos tragedija ir pamoka, kurios ji mus išmokė? Antras klausimas toks: kokius pažadus ir rimbus pasitelksime, siekdami užtikrinti, kad strategija „ES 2020“ būtų daug sėkmingesnė už Lisabonos tragediją, nes valstybėms narėms tai jau nebegali nerūpėti?

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Ponia pirmininke, Tarybos pirmininke, džiaugiuosi, kad esate su mumis. Nesuprantu, kodėl Taryba taip skuba priimti sprendimą, visiškai nepasikonsultavusi su Europos Parlamentu. Reikia strategijos „ES 2020“, nes Lisabonos strategija nebuvo veiksminga. Vis dėlto pateikti dokumentai yra bendro pobūdžio, ir juose neatsispindi jokių aiškių pareiškimų, kaip reikėtų spręsti ateities iššūkius.

Vienas pavyzdys – socialinis aspektas. Pagrindinės problemos Europoje – tai spartėjantis gyventojų senėjimas ir aukštos kvalifikacijos darbuotojų trūkumas.

Šiomis aplinkybėmis mažiau nei 2 proc. BVP skiriant moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms, daroma pirma klaida, kurią reikia nedelsiant ištaisyti. Moksliniai tyrimai ir plėtra galėtų būti grįsti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimu ir verslininkų skatinimu investuoti į tyrimų laboratorijas bei institutus, siekiant užkirsti kelią vadinamajam „protų nutekėjimui“ į Jungtines Amerikos Valstijas ir Japoniją.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Pasistengsiu kalbėti trumpai, kad nevirščiau man skirto laiko. Esu nusivylusi, kad čia nėra Komisijos Pirmininko, tačiau manau, kad šių Rūmų diskusijose dalyvauja už institucijų tarpusavio bendradarbiavimą atsakingas asmuo.

Kadangi tai labai svarbus žingsnis į strategijos „ES 2020“ sėkmę, norėčiau visų pirma pakalbėti apie tai, kaip svarbu įvairioms ES institucijoms nustoti varžytis viena su kita ir mums visiems nuoširdžiai bendradarbiauti įgyvendinant priemones, be kurių neįmanoma pasiekti strategijos „ES 2020“ tikslų.

Todėl labai svarbu, kad nacionalinis egoizmas iš tikrųjų virstų nacionalinės atsakomybės jausmu ir atsakomybės jausmu Europos lygmeniu, nes jeigu kuo greičiau nespėsime klausimų, susijusių su socialinės politikos ir mokesčių politikos suderinimu, bus neįmanoma įgyvendinti ekonominės politikos arba bendros Europos ekonomikos, kuri paverstų mus tikrai konkurencingu regionu globalizuotame pasaulyje, tikslų.

Andrew Duff (ALDE). – Ponia pirmininke, esu labai dėkingas Pirmininkui H. Van Rompuy už tai, kad apibūdino savo darbo specifiką, tačiau ne visai suprantu, kodėl jis atsisako atsakyti į mano parlamentinį klausimą. Norėčiau paprašyti dar kartą apsvarstyti mano požiūrį į parlamentinius klausimus.

Norėčiau atsiprašyti Pirmininko H. Van Rompuy už gėdingą Nigelio Farage elgesį. Užtikrinu, kad didžioji dauguma EP narių iš Jungtinės Karalystės elgsis su jumis labai pagarbiai.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Ponia pirmininke, pastaruoju metu, kaip jau minėjo daugelis kalbėjusių narių, visos Europos – ir ne tik Europos – žvilgsnis nukreiptas į Graikiją.

Pasaulio ekonomikos krizės sąlygomis, be abejo, ne vien tik Graikija susidūrė su didelėmis ekonominėmis problemomis. Kaip visi žinome, problemų turi ir kitos valstybės.

Esame precedento neturinčio spekuliacinio puolimo liudininkai. Puolimo, kuris – apgailestauju tai sakydamas – dėl kai kurių žiniasklaidos priemonių pastaruoju metu įgavo paties bjauriausio šmeižto formą.

Kad ir kaip ten būtų, visi galite būti tikri, jog Graikija nebankrutuoja ir negriūva. Be to, mūsų šalis niekada neprašė finansinės paramos. Ji prašė ir prašo tik politinės paramos. Ji prašė ir prašo tik nuoširdaus kitų valstybių narių solidarumo, remiantis Europos pinigų sąjunga, nes iš esmės būtent tam gresia pavojus.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Metų pradžioje nedarbo lygis pasiekė 10 proc., o deficitas išaugo daugelyje valstybių narių. Europos piliečiai laukia, kad skubiai būtų sprendžiamos dabartinės pagrindinės problemos: demografiniai pokyčiai ir klimato kaita, taip pat ekonomikos ir finansų krizė.

Europos Sąjunga privalo investuoti visų pirma į darbo vietų kūrimą ir išsaugojimą, švietimą, sveikatos apsaugą, ir žemės ūkio, transporto ir energetikos infrastruktūras. Europos Sąjungai reikia tvarios energetikos strategijos ir modernios, saugios ir veiksmingos transporto infrastruktūros. Privalome investuoti į energijos vartojimo efektyvumo priemones, kad paremtume gyvenamųjų namų ir pramoninių įrenginių modernizavimą ir galėtume sukurti daugiau nei du milijonus naujų darbo vietų iki 2020 m.

Be to, išmetamųjų teršalų mažinimas reiškia pramoninių įrenginių visoje Europos Sąjungoje modernizavimą, o ne Europos pramonės perkėlimą į trečiąsias šalis. Paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas yra tas, jog dėl senstančios populiacijos ir gimstamumo rodiklių mažėjimo būtinos socialinių sistemų reformos, kad visiems Europos Sąjungos piliečiams būtų užtikrintas orus gyvenimas.

PIRMININKAVO: Stavros LAMBRINIDIS

Pirmininko pavaduotojas

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Pone pirmininke, gerbiamieji Europos Parlamento nariai, sesija šiek tiek užsitęsė, todėl Komisijos Pirmininkas turėjo išvykti, nes turi kitų pareigų, tačiau džiaugiuosi galėdamas atsakyti Pirmininko J. M. Barroso ir visos Komisijos vardu.

Norėčiau pradėti savo kalbą, padėkodamas jums visiems už nepaprastai įdomias diskusijas, už daugelį įdomių idėjų, už entuziazmą ir paramą, kurią reiškiate dėl strategijos „ES 2020“. Be jūsų paramos strategija „ES 2020“ negali būti sėkmingai įgyvendinta ir nebus sėkmingai įgyvendinta. Galiu jus užtikrinti, kad Komisija bus labai drąsi; piliečiai, užimtumas ir skurdo mažinimas bus strategijos „ES 2020“ dėmesio centre, jos pagrindas. Taip pat galiu jus patikinti, kad pasimokėme iš Lisabonos strategijos, todėl susitelksime į mažiau tikslų ir, be abejo, tobulinsime valdymo sistemą.

Komisiją labai padrąsina didelis susidomėjimas ir tvirta Europos Parlamento parama, kurios tikimės. Mus taip pat labai drąsina tai, kad Europos Vadovų Taryboje suprantamas skubos būtinumas, nes visiškai aišku, kad šiandieninė atmosfera labai skiriasi nuo buvusios prieš penkerius metus, kai diskutavome apie Lisabonos strategijos kriterijus.

Tačiau turime padaryti daugiau; reikia, kad ši strategija sulauktų vietinės ir regioninės paramos ir, svarbiausia, kad į ją būtų įtraukti žmonės. Privalome užtikrinti, kad žmonės laikytų šią strategiją ne dar viena administracine užduotimi, o galimybe pagerinti gyvenimą Europoje, jų šalyse ir regionuose. Noriu paprašyti jūsų, gerbiami

Parlamento nariai, padėti mums įvykdyti šią užduotį. Nekonkuruokime tarp institucijų, bendradarbiaukime, skirkime visą dėmesį prioritetams, ir pasiekime konkrečių rezultatų.

Strategija „ES 2020“ siekiame įvesti trijų susijusių ramsčių sistemą, pagrįstą įtrauktimi, ekologiškesne ir visa apimančia ekonomika, ir, remiantis šiais ramsčiais, įgyvendinti lanksčias iniciatyvas, kurios būtų nukreiptos į silpnąsias vietas, problemas, stabdančias Europos ekonomiką ir neleidžiančias jai išnaudoti visų savo turimų galimybių. Norime daugiau dėmesio skirti švietimui ir mokymui, kad darbo jėga Europoje užtikrintų konkurencingumą, kurio Europa nusipelno. Strategija „ES 2020“ ir toliau bus susieta su Stabilumo ir augimo paktu, nes tvirta fiskalinė pozicija – labai svarbi ekonominiam stabilumui.

Šiandien daug kalbėjome apie Graikiją, ir norėčiau jus užtikrinti, kad buvo susitarta, jog euro zonos valstybės narės imtųsi ryžtingų ir koordinuotų veiksmų, jei reikėtų užtikrinti finansinį stabilumą euro zonoje. Komisija artimai bendradarbiaus su Graikija ir stebės, kaip ji įgyvendina rekomendacijas. Komisijos ir Europos centrinio banko vadovaujama delegacija, kuri naudojasi Tarptautinio valiutos fondo teikiama technine parama, šiuo metu yra Atėnuose, kad įvertintų poreikį Graikijai imtis papildomų priemonių.

Norėčiau labai aiškiai pasakyti: turime priemonių, kuriomis, prireikus, galime užtikrinti finansinį stabilumą euro zonoje; tai apima, visų pirma, euro zonos valstybės nares, Komisiją ir Europos centrinį banką, ir esame pasirengę imtis strateginio Europos veiksmų koordinavimo plano. Tačiau kiekvienam šio proceso etapui turime leisti rutuliotis sava kryptimi, o Graikija dabar turi tęsti reformas ir imtis visų reikalingų priemonių. Manau, kad esame pasirengę imtis ryžtingų veiksmų ir strategijos „ES 2020“, ir padėties Graikijoje atžvilgiu.

Herman Van Rompuy, *Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas*. – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi, kad vyksta šios diskusijos; džiaugiuosi, kad priėmiau jūsų kvietimą atvykti čia pačioje strategijos „ES 2020“ rengimo proceso pradžioje, nes diskusijos dar tik prasidėjo. Neseniai, vasario 11 d., vyko diskusijos, o kovo mėn. pabaigoje Europos Vadovų Tarybos nariai susirinks pavasario susitikime, ir strategija „ES 2020“, dar vadinama užimtumo ir ekonomikos augimo strategija, birželio mėn. pabaigoje bus patvirtinta. Taigi, dar turime daug laiko apsigelbėti požiūriais ir kartą bei visiems laikams nustatyti veiksmų eigą.

Todėl džiaugiuosi šiais Europos užmojais, kuriuos išvelgiau šią popietę, taip pat skubos suvokimu, kurį šiandien pajutau. Pasakyta viena kalba, dėl kurios galėčiau pareikšti vien tik nepagarbą, tačiau neketinu plačiau jos komentuoti.

Dėl ekonominės strategijos norėčiau pabrėžti tris laikotarpius. Pirmasis laikotarpis – dabartinis, kitaip tariant, finansų krizė ir visi jos padariniai. Norėčiau pasakyti kitaip negu girdėjau kalbant per šias diskusijas. Paaiškinsiu. Norėčiau kalbėti apie teigiamus dalykus Europos Sąjungoje, nes, nors jus tai ir gali stebinti, pastaruosiu metu įvykių ir teigiamų dalykų. Mes padarėme išvadą ir pasimokėme iš 1930 m. krizės. Dabar praėjo metai nuo didžiosios krizės pradžios, o 2010 m. daugelyje šalių vėl prasidėjo ekonomikos augimas. Taip nebuvo 1930 m. Tada krizė truko iki dešimtmečio pabaigos.

Kodėl dabar vyksta šis teigiamas augimas? Nes buvo imtasi priemonių. Ėmėms priemonių gelbėti finansų institucijas, ne todėl, kad labai jas palaikytume, o todėl, kad be jų nėra ekonomikos. Įgyvendinome pagrįstą pinigų politiką. Ekonomikai suteiktas likvidumas, kitaip nei prieš 70 metų. Nepaisant visų problemų, bent šešiolikoje valstybių sukūrėme pinigų stabilumo zoną. 1930 m. vyko konkurencinė devalvacija. Šiandien tai nevyksta. Vykdoma rizikingą biudžeto politiką, panaudodami biudžeto deficitus ekonomikai skatinti. Nedarome to, kas buvo daroma 1930 m., būtent, nemėginame kuo greičiau atkurti biudžeto pusiausvyros. Taip apsaugojome vidaus rinką, kuri nėra tobula. Privalome ją tobulinti, ir M. Monti pateiks konkrečių pasiūlymų. Mes nesugrįžome į 1930 m. protekcionizmą. Todėl išmokome kai kurias didžiosios krizės, kurią ką tik išgyvenome, pamokas.

Norėčiau pasakyti dar daugiau. Europos Sąjungos pastangomis suburtas Didysis dvidešimtukas (G20); būtent mes ėmėms iniciatyvos sukurti šią pasaulio valdymo sistemos užuomazgą. Tai pirmas kartas, kai stipriausios šalys, naujosios ir senosios, susirinko kartu, kad įveiktų krizę. Nors tai nėra tobulas veikimo būdas, bet mes toliau dirbsime sprenddami šiuos klausimus. Taigi Europa, Europos Sąjunga, neturėtų būti nuolat verčiama gintis. Pasiekėme ir kai kurių labai teigiamų dalykų.

Dabar privalome palikti šią strategiją, vadinamąją nutraukimo strategiją, praeityje. Turime rasti pusiausvyrą tarp pernelyg spartaus biudžeto skatinimo priemonių atsisakymo ir sugrįžimo, vidutinės trukmės laikotarpiu, prie biudžeto pusiausvyros, kuri būtina siekiant finansuoti pensijų, socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros sistemas. Taigi, turime rasti sudėtingą pusiausvyrą, o Stabilumo ir augimo paktas suteikia priemonių tai padaryti, nes jame nereikalaujama skubiai atkurti biudžeto pusiausvyros. Jame reikalaujama taikyti laipsnišką

metodą, kuriuo visų pirma turime pasiekti 3 proc. pakopą, o jau tada, vidutinės trukmės laikotarpiu, ir biudžeto pusiausvyrą. Manau, kad įgyvendinome ir toliau įgyvendiname pagrįstą politiką.

Dėl Lisabonos strategijos norėčiau pasakyti, kad žinome jos trūkumus, tačiau turime nepamiršti, kad finansų ir ekonomikos krizė visiškai sužlugdė Lisabonos darbotvarkės įgyvendinimą. Darbotvarkėje, be abejo, kai ką praleidome. Nevardysiu tų dalykų, nes juos visi puikiai žino. Vis dėlto, pasakysiu štai ką: reikia esminių reformų, svarbių reformų, ir šioms svarbioms reformoms Europos ir nacionaliniu lygmeniu reikės biudžetinių priemonių. Neatsitiktinai – kartojau tai ir išvadose raštu, kurias skaitėte – mes norime veiksmingai susieti biudžeto svarstymą, remdamiesi Stabilumo ir augimo pakte numatyto teisiniu pagrindu, su ekonominės reformomis. Nes jeigu, pvz., teigiame, kad reikia daugiau mokslinių tyrimų ir didesnės plėtros, privalome numatyti tai nacionaliniuose biudžetuose ir finansinėje Europos Sąjungos perspektyvoje. Tai reiškia, kad tam tikros biudžetinės priemonės bus būtinos.

Mūsų sprendimai daro įtaką Lisabonos strategijai ir tuo, kad tikslai, kuriuos siūlome, ne visada bus lengvi. Tai gali būti daug pastangų reikalaujantys tikslai. Būtent tai ir yra sudėtinga. Viena vertus, yra reformų poreikis, antra vertus, tas reformas reikia įgyvendinti. Nesakau, kad apie tai girdėjau kalbant šiuose Rūmuose, tačiau už šių Rūmų sienų, Europos mastu, žmonės reikalauja griežtų priemonių, esminių reformų, griežtų reformų, nors tiems žmonėms sugrįžus atgal į savo šalį, pasiekiamo nedidelių rezultatų. Todėl mums reikia nuoseklios pozicijos. Reformos bus įgyvendinamos ne tik Europos Sąjungoje. Mes galime jas skatinti, paakinti, suteikti joms tinkamą pagrindą, tačiau didžioji dalis reformų turės būti įgyvendinamos nacionaliniu lygmeniu, todėl tai didelės politinės valios išraiškos klausimas, ir politinis įsipareigojimas – svarbiausias dalykas.

Neretai sakoma, kad mums reikia labiau įpareigojančių priemonių. Tačiau turime apie tai gerai pagalvoti. Pateikiau nemažą pasiūlymų, kurie, mano manymu, yra daug pagrįstesni už privalomas priemones. Vis dėlto, net ir Stabilumo ir augimo paktu, kuriame numatyta daug privalomų priemonių, nepavyko sugrąžinti kai kurių valstybių atgal į vėžes. Todėl metodas – dar ne svarbiausias dalykas, metodas visko neišsprendžia, nes be politinės veiklos, be įsipareigojimo metodas yra bevertis.

Ekonominės strategijos klausimu daugelis teigia, kad reikia daugiau apribojimų. Tačiau ekonominių gairių atžvilgiu Lisabonos sutartyje tai nėra numatyta. Lisabonos sutartį parengiau ne aš, o kiti, tačiau joje nenumatyta jokių sankcijų, baudų ar neigiamų priemonių, susijusių su ekonominių gairių įgyvendinimu. Atidžiai panagrinėkite 121 straipsnį, ir viską suprasite. Todėl būtinas politinis įsipareigojimas Europos ir nacionaliniu lygmeniu, nes be šio politinio įsipareigojimo nieko nepasieksime.

Paskutinį žodį tarsiu apie Graikiją. Manau, kad perdavėme teisingą žinią. Perdavėme žinią apie Graikijos vyriausybės, kuri privalo įveikti labai sunkią padėtį, kuri paveldėta, atsakomybę. Graikija imasi ryžtingų priemonių. Vasario 11 d. mums pranešta, kad jeigu dabartinių priemonių nepakaks BVP deficitui sumažinti 4 proc. 2010 m., tada ji ims papildomų priemonių. Mes įsipareigojome atlikti griežtesnę stebėseną, ne tik Europos Komisijos iniciatyva, bet ir padedant Europos centriniam bankui ir net Tarptautinio valiutos fondo ekspertams. Todėl manau, kad iš tikrųjų labai aiškiai apibrėžėme atsakomybės aspektą. Be abejo, jeigu reikia, galime pasitelkti ir solidarumą. Graikijos atstovai minėjo, kad nenori tuo naudotis, tačiau mes numatėme perduoti dvi žinias: žinią apie atsakomybę ir solidarumą, jei tik to reikės.

Savaime suprantama, privalome padaryti išvadas iš įvykių ir padėties, kuri susiklostė Graikijoje pastaraisiais metais. Turime būti aktyvesni ir euro zonoje tiek duomenų rinkimo, tiek pačios politinės veiklos atžvilgiu. Ši krizė buvo ir iššūkis, iššūkis ta prasme, kad privalome taikyti griežtesnę koordinavimo politiką. Tiesą sakant, kiekviena krizė reiškia iššūkį. Privalome pasimokyti iš kiekvienos krizės. Ką gi, mes išmoksime tas pamokas. Taip, kaip pasimokėme iš 1930 m. krizės, dabar privalome pasimokyti iš finansų krizės: griežtesnis reguliavimas, griežtesnė premijinių priemonių stebėseną, platesnio masto bankininkystės politika. Vis dėlto, privalome pasimokyti iš Graikijos ir kitų šalių patirties.

Ponios ir ponai, manau, kad pajutau tuos pačius užmojus šiuose Rūmuose; pajutau tą pačią politinę valią siekti ekonominės politikos ir strategijos, kuriomis pavyktų susidoroti su šiuo metu patiriamais sunkumais. Kaip daugelis minėjote, tai ne vieno ar dviejų žmonių atsakomybė; visos Europos institucijos ir visos valstybės šalys privalo prisiimti bendrą atsakomybę. Kitaip neišsaugosime savo socialinio modelio; kitaip prarasime savo poziciją pasaulyje. Būtent taip nusiteikęs šią popietę atvykau su jumis susitikti ir būtent taip nusiteikęs tęsiu savo darbą.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Labai ačiū, pone Pirmininke. Iš tikrųjų, mums labai malonu, kad šiandien esate su mumis, kad pirmą kartą dalyvaujate plenarinėje sesijoje. Graikijoje sakoma, ir šis posakis skirtas žmogui, kuris

prisiėmė sunkias pareigas: *σκληρόφαλος*, tai reiškia, kad linkime turėti geležinę galvą, kuri atlaikytų viską, kas ant jos užgrius, žengiant sudėtingu keliu. Manau, tai ir parodėte; o jeigu šios savybės dar neturite, tai ją netrukus įgysite. Labai dėkoju, kad buvote su mumis.

Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Elena Oana Antonescu (PPE), raštu. – (RO) Ekonomikos krizė paliko gilų pėdsaką ES šalyse ir turėjo neigiamų padarinių šalių ekonomikos augimui. Stebėjome diskusijas šiuo klausimu ir matėme, kad didžiausias dėmesys skiriamas krizės įveikos priemonėms ir ekonomikos augimui atgaivinti finansiniu požiūriu. Be abejo, problemų sprendimas pagal jų sunkumą – gera mintis. Vis dėlto, svarbu suprasti, kad dabar padėtis kitokia negu prieš krizę. Iš tikrųjų reikia pakeisti ekonominį modelį. Jis privalo būti paremtas naujovėmis ir aplinkos neteršiančiais energijos šaltiniais, didžiausią dėmesį skiriant žmonių sveikatai. Dinamiška ekonomika neįmanoma, jei darbuotojai nemotyvuoti. Taip pat neturėsime tvarios ekonomikos, jei remsime aplinkos apsaugą tik dalinėmis priemonėmis. Manau, kad siekiant atkurti ekonomikos augimo galimybes, reikia iš pradžių keisti patį ekonomikos modelį, kuriame didžiausias dėmesys būtų skiriamas tiems dalykams, kurie padeda kurti naujoves ir skatina asmeninę motyvaciją. Iš esmės, krizės įveika nėra problema, susijusi su ekonomine ar fiskaline politika.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Europa jau gavo pamoką, nesugebėjusi įgyvendinti Lisabonos strategijoje nustatytų tikslų, ir tikiuosi, kad pasimokys iš klaidų, sukėlusių ekonomikos ir finansų krizę. Taigi raginčiau ateityje skirti didesnę dėmesį visų pirma darbo vietų kūrimui ir kurti ne bet kokias darbo vietas, o stengtis užtikrinti visišką aukštos kokybės užimtumą, atsižvelgiant į darbo rinkos reikmes ir užtikrinant socialinę įtrauktį. Antra, labai svarbu kovoti už lyčių lygybę, skurdo panaikinimą, visų pirma atsižvelgiant į labiausiai pažeidžiamų grupių asmenis, nes sunkmečiu skurdas juos paliečia labiausiai. Dar norėčiau atkreipti dėmesį į mokymų sistemų ir naujų įgūdžių įgijimo svarbą, nes ES valstybių narių darbo rinkose vykstant dinamiškiems pokyčiams, būtina užtikrinti, kad darbuotojai turėtų reikalingų įgūdžių ateities darbo rinkose. Todėl būtina investuoti į vidinius darbuotojų mokymus ir ilgalaikį mokymąsi. Daugiausia dėmesio turėtume skirti vienai iš skaudžiausių visuomenės problemų – didėjančiam jaunimo nedarbiui. Jei jauniems žmonėms nebus suteiktos galimybės patekti į darbo rinką, tuomet Europai iškyla grėsmė prarasti visą jaunų žmonių kartą. Per neoficialų vasario 11 d. ES valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimą dėl strategijos „ES 2020“ buvo iškeltas ir kitas labai svarbus klausimas dėl valdymo. Nors Europos Vadovų Taryba turi labai plačių užmojų šiuo klausimu, vis dėlto norėčiau paraginti užtikrinti dar aktyvesnę Europos Parlamento, nacionalinių parlamentų ir įvairių Tarybos sektorių dalyvavimą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Šiose diskusijose galima išvelgti, kad atsakingi už Europos Sąjungos sunkumus asmenys labai nutolę nuo realių piliečių problemų. Pvz., daugelis pavyzdžių, kuriuos galime atrasti lankydamiesi ir bendraudami su darbuotojais, ūkininkais, žvejais, mikroįmonių ir mažųjų įmonių savininkais, rodo, kad Europos Sąjungos metodai ir politikos kryptys užimtumą paverčia tik nepatikimu procesu, didina nedarbą ir išnaudojimą.

Tuo metu, kai nedarbo lygį rodo 23 mln. bedarbių, o daugiau nei 85 mln. žmonių gyvena skurde, nepriimtina ir toliau atkakliai laikytis tų politikos krypčių, kuriomis ir sukurta tokia padėtis.

Todėl primygtinai reikalaujame nutraukti Stabilumo paklą ir pakeisti jį Vystymosi ir užimtumo paktu, nustatant prioritetą kurti darbo vietas, kad darbuotojai turėtų daugiau teisių, ir plėsti gamybą.

Būtina panaikinti vadinamąją Lisabonos strategiją ir remti Socialinės pažangos strategiją, kurios prioritetas būtų kova su skurdu, kuri remtų kokybiškas viešąsias paslaugas ir socialinius išteklius, taip pat skatintų lygybę ir moterų teises. Tai reiškia biudžeto politikos, kuri paspartintų Bendrijos paramos fondų paskirstymą ir užtikrintų spartesnę bei paprastesnę jų pervedimą valstybėms narėms, sukūrimą...

(Paaiškinimas dėl balsavimo sutrumpintas pagal Darbo tvarkos taisyklių 170 straipsnį))

Kinga Göncz (S&D), raštu. – (HU) Strategija „ES 2020“ bus sėkminga tik tuo atveju, jei valstybės narės rodys pakankamą įsipareigojimą ją vykdyti. Tam, kad ši strategija pavyktų, be aiškaus nacionalinės atsakomybės prisiėmimo labai svarbu įgyvendinti Bendrijos politikos kryptis kartu su jų ištekliais, skiriamais siekiant pasivyti kitas šalis, regioninei plėtrai ir žemės ūkiui, kurie visi prisidės prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo. Šiuo metu pradedantis įgyti formą darbo metodas „iš viršaus į apačią“, grindžiamas didesne politine ministrų pirmininkų atskaitomybe, taip pat suteikia didesnes sėkmingo strategijos įgyvendinimo garantijas negu Lisabonos strategijos atveju. Strategijoje „ES 2020“ taip pat nustatyti kitų biudžetinių metų

prioritetai, nenumatant išsamaus svarstymo šiais metais. Todėl kaip tik dabar reikia pabrėžti bendros žemės ūkio ir sanglaudos politikos svarbą ateinančių septynerių metų biudžetui, pradedant 2014 m. Be ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos nebus stiprios ir konkurencingos Europos. Regionų suartėjimas sustiprins Europos konkurencingumą.

Livia Járóka (PPE), raštu. – (HU) Ponios ir ponai, vienas iš svarbiausių iššūkių, su kuriais susiduriame ES, yra Lisabonos strategijos ir su tuo susijusios kovos su skurdu ir atskirtimi, taip pat socialinės sanglaudos stiprinimo pakartotinis vertinimas. 2020 m. iniciatyva, kuri sudaro vieną iš pagrindinių trijų Tarybai pirmininkaujančių valstybių – Ispanijos, Belgijos, Vengrijos – ramsčių, turi būti atsakas į ilgalaikius demografinius ir socialinius iššūkius, su kuriais susiduriame mūsų žemyne. Tai reiškia Europos darbo rinkos ir švietimo sistemos peržiūrą. Žlugus dabartinei Europos užimtumo strategijai, 2020 m. programa turime iš tikrųjų kurti daugiau ir geresnių darbo vietų, visų pirma atsižvelgiant į padidėjusį moterų ir socialiai remtinių grupių dalyvavimą darbo rinkoje. Pagirtina, kad Europos Komisijos darbotvarkėje ir naujo Tarybai pirmininkaujančių valstybių trejeto veiksmų plane pabrėžiami veiksniai, kurie būtini programos sėkmei užtikrinti, pvz., nedeklaruojamo darbo, šešėlinės ekonomikos ir anksti mokyklas paliekančių asmenų klausimo sprendimo priemonės, taip pat savarankiško darbo sąlygų gerinimo priemonės. Kadangi socialinė ir ekonominė atskirtis – daugelio tarp savęs susijusių veiksmų rezultatas, šios problemos sprendimus galime rasti tik parengę platesnį veiksmų planą, nukreiptą į visas šias sritis, o ne įgyvendinant iki šiol vyraujančias projektų lygmens idėjas. Kad pavyktų, reikia atsakyti atskirų iniciatyvų, kaip svarbiausias iškeltas priemones, kurias būtų galima įtraukti į suderintą politikos priemonių paketą, kuriame didžiausias dėmesys skiriamas ankstyvoms intervencijoms, ir kuriuo būtų galima užtikrinti tikrą visų socialinės atskirties, kurią rodo vadinamieji Lakeno rodikliai, mažinimo priemonių gerinimą.

Iosif Matula (PPE), raštu. – (RO) Dabartinė ekonomikos krizė – pati sunkiausia per pastaruosius dešimtmečius. Jos poveikis pasireiškia perpus sumažėjusiomis ES ekonomikos augimo galimybėmis. Šis ekonomikos nuosmukis susijęs ir su didėjančiu gyventojų senėjimo lygiu, kuris kliudo dėti pastangas, kad atsigauntų ES ekonomika. Šiomis aplinkybėmis strategija „ES 2020“, kuri parengta kaip Lisabonos strategijos tęsinys, privalo sudaryti sąlygas, būtinas tvariam augimui ir fiskalinei konsolidacijai. Tiesą sakant, mokymasis visą gyvenimą turi būti gerokai prieinamesnis, universitetai turi atverti duris nepagrindinių studijų studentams. Geresnė sąsaja tarp paklausos ir pasiūlos, taip pat didesnis darbo jėgos judumas suteiks darbuotojams didesnes galimybes įsidarbinti tose darbo vietose, kuriose labiausiai reikia jų įgūdžių. Šiuolaikiškos socialinės apsaugos ir pensijų sistemos yra būtinos, siekiant mažinti skurdą ir atskirtį. Didžiausias dėmesys užimtumo politikoje turi būti skiriamas darbo rinkos lankstumui, kai darbuotojai prisiima atsakomybę už savo darbinį gyvenimą nuolat keldami kvalifikaciją, prisitaikydami prie permainų ir judumo. Ypač svarbu prisitaikyti prie dabartinės ekonomikos krizės klimato ir Europos gyventojų senėjimo, kad galėtume pakankamai remti tuos žmones, kurie laikinai neteko darbo.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), raštu. – (RO) Palaikau kolegą, Europos Parlamento narį, iškėlusį klausimą dėl žemės ūkio neįtraukimo į strategiją „ES 2020“. Manau, kad žemės ūkis yra ta sritis, kuri gali prisidėti prie Europos Sąjungos plėtros, be to, tai labai svarbus sektorius, nes jis yra europietiško gyvenimo būdo centre. Paskutinis, tačiau ne mažiau svarbus dalykas, yra tas, kad žemės ūkiui reikia skirti ypatingą dėmesį, nes jis labai stipriai nukentėjo nuo ekonomikos krizės. Siekiant nustatyti poveikio mastą, užtenka įvertinti realių pajamų, tenkančių vienam žemės ūkyje dirbančiam asmeniui, dydį. Kai kuriose Europos Sąjungos valstybėse narėse šios pajamos sumažėjo net 35 proc.

Ioan Mircea Pașcu (S&D), raštu. – Remdamasis pirmininko H. Van Rompuy įvadininiu pareiškimu, tarsiu žodį apie Lisabonos sutarties įgyvendinimą. Nors teoriškai vyriausiojo įgaliotinio, turinčio dvejas pareigas, pareigybės sukūrimas vertintinas palankiai, tačiau praktiškai, atsižvelgiant į šių pareigų „unikalumą“, iškyla daug problemų, kurių nenumatė sutarties autoriai. Nesant pavaduotojo, kuris taip pat eitų dvejas pareigas, vyriausiasis įgaliotinis vis dažniau turės pasirinkti, ar pasilikti Briuselyje, pvz., Europos Parlamente, ar skristi į užsienio valstybės sostinę, nes bus vienodai svarbu atstovauti ES interesams. Be abejo, C. Ashton gali paskirti pavaduotoją, tačiau tokiu atveju reikės veikti *ad hoc* pagrindu Tarybos arba Komisijos sąskaita. Tad jeigu įsikiš rotacijos principu Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė, siekdama atkurti pusiausvyrą, ne ribosime, o tik dar labiau skatinsime biurokratiją.

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) Strategija „ES 2020“ privaloma nekartoti pirmtakės, Lisabonos strategijos, nesėkmių. Iš esmės naujoji strategija parengta ekonomikos krizės, kurios padarinius mėginama spręsti, sąlygomis. Kartu privalome elgtis taip, kad atlygintume už savo aplaidumą. Atsižvelgiant į tai, kad Stabilumo ir augimo pakto nuostatos labai griežtos, kodėl ES deficitas siekia 7 proc., o skola net 80 proc. BVP? Kas už tai atsakingas? Labiausiai norime, kad ES grįžtų į spartaus ekonomikos augimo kelią, būtent to strategija ir turėtų padėti siekti. Dabartinėse strategijos nuostatose nenumatyta, kaip tą pasiekti ir kaip

suderinti Europos socialinius siekius su demografinėmis problemomis, netinkamu sveikatos draudimo sistemos veikimu ar žlungančia pensijų ir pašalpų sistema. Be to, ką darysime dėl darbo valandų? Galiausiai, kaip elgsimės dėl bankų ir kitų finansų įstaigų priežiūros ir stebėjimo sistemos? Kaip didinsime našumą? Mums reikia naujo metodo šiems naujiems iššūkiams spręsti.

Bogusław Sonik (PPE), raštu. – (PL) Naujos strategijos „ES 2020“ prioritetas – protingesnė, ekologiška ir žiniomis pagrįsta rinkos ekonomika. Kad pasiektume šį tikslą, visų pirma turime susitelkti į bendrosios rinkos stiprinimą ir laisvo paslaugų judėjimo didinimą. Europos bendrijos funkcija turėtų būti skatinti verslininkystę ir supaprastinti komercinių įmonių registravimą, panaikinant teisinės ir ekonomines kliūtis. Parama, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms, yra reikšmingas dalykas. Reikalavimo mikroįmonėms teikti metines finansines ataskaitas panaikinimas ir kredito gavimo sąlygų gerinimas galėtų būti svarbūs žingsniai šia kryptimi. „Eurobarometro“ atlikto tyrimo apie verslumo mąstyseną rezultatai parodė, kad Europos Sąjunga vis dar atsilieka nuo Jungtinių Amerikos Valstijų ir kad daugiau nei pusė jaunų ES gyventojų norėtų tapti verslininkais per ateinančius penkerius metus. Taip pat manau, kad svarbu susitelkti į žiniomis pagrįstos ekonomikos augimą ir konkurencingos, darnios ir tausojančios aplinką ekonomikos kūrimą. Todėl turime skirti daugiau dėmesio ir didinti išlaidas vystymui ir jaunų žmonių rengimui ilgalaikiams iššūkiams.

ES turėtų kuo greičiau įgyvendinti Europos skaitmeninę darbotvarkę, siekdama prisidėti prie bendrosios rinkos internetinėje prekyboje kūrimo, kad vartotojai galėtų pasinaudoti konkurencingos kainos pasiūlymais kitose valstybėse narėse, o MVĮ galėtų laisvai veikti Europos rinkoje.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), raštu. – (HU) Strategija „ES 2020“ privalo apimti du ramsčius. Pirmas, solidarumą tarp valstybių narių, kuriuo užtikrinama, kad jokia valstybė narė nebūtų palikta likimo valiai krizės laikotarpiu. Antra, valstybės narės taip pat turi rodyti solidarumą su bendrija, patikimai vykdydamos bendrai prisiimtus įsipareigojimus. Per diskusijas dėl ES ateities niekada neturėtume pamiršti jau įgyvendinamų politikos krypčių. Bendros žemės ūkio ir sanglaudos politikos kryptys – tikrasis Europos integracijos rezultatas ir solidarumo tarp valstybių narių bei tautų simbolis. Kaip EP narys iš Vengrijos ir politikas iš naujosios valstybės narės manau, kad nauji prioritetai, kuriuos suformulavo Europos Komisija, yra vienodai svarbūs: žiniomis pagrįstos visuomenės kūrimas, naujovių skatinimas, socialinės įtraukties didinimas, naujų darbo vietų kūrimas ir ryžtingesnė kova su klimato kaita, atsižvelgiant į tvarią plėtrą.

Ankstesnių bendrų politikos krypčių silpninimas negali būti kaina, kurią mokame už glaudesnę bendradarbiavimą minėtose srityse. Maisto sauga, kurią užtikrina bendroji žemės ūkio politika, tampa vis svarbesnė XXI a., nes maistas ir geriamas vanduo įgyja tą pačią strateginę reikšmę kaip nafta XX a. Jeigu iš tikrųjų norime sustiprinti ES konkurencingumą pasaulyje, negalime leisti, kad tam tikri regionai būtų palikti nuošalyje dėl pasenusios infrastruktūros ar netinkamų švietimo, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų. Todėl atsiranda nuolatinis tvirtos sanglaudos politikos, grįstos solidarumu, poreikis.

Traian Ungureanu (PPE), raštu. – (RO) Strategija „ES 2020“ privalo rodyti persilaužimą. Kitaip strategija „ES 2020“ bus Lisabonos strategija II, strategija, kurią reikės pakeisti nauja strategija per dešimties metų laikotarpį. Strategija „ES 2020“ privalo būti etapo po Lisabonos strategijos pradžia. Privalome nustatyti strategijos, kurią pradėdame įgyvendinti, prioritetus tam, kad reformos pagal strategiją „ES 2020“ išliktų vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.

Strategijoje „ES 2020“ būtina numatyti tris prioritetines sritis. Pirmoji sritis – aktyvi parama MVĮ, kuri būtų pagrįsta sąsaja tarp Bendrijos programų ir makroekonomikos politikos krypčių. Šiuo metodu bus užtikrinta sveika ekonominė aplinka privatiems subjektams. Antroji sritis – švietimo sistema, kurioje rengiama darbo jėga, atsižvelgiant į rinkos paklausą. Šiuo procesu bus užtikrintas didesnis užimtumo lygis valstybėse narėse. Galiausiai, Europos Parlamentas privalo atlikti didesnę vaidmenį. Tai leistų panaudoti iš valstybių narių gaunamą informaciją ir užkirsti kelią valstybių narių ekonominių skirtumų didėjimui. Strategija „ES 2020“, parengta remiantis aiškiais prioritetais, sparčiai atgaivins ekonomikos augimą ES, visų pirma dabartinių finansinių ir ekonominių sunkumų sąlygomis.

14. Europos Parlamento prioritetai JT Žmogaus teisių tarybos susitikime (Ženeva, 2010 m. kovo 1–26 d.) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl Europos Parlamento prioritetų JT Žmogaus teisių tarybos susitikime (Ženeva, 2010 m. kovo 1–26 d.).

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, Europos Sąjunga Ženevoje, Briuselyje ir trečiųjų šalių sostinėse ruošiasi 1-ajai šių metų Žmogaus teisių tarybos sesijai.

Žmogaus teisių taryba yra forumas, kuriame diskutuojama dėl žmogaus teisių padėties visuose pasaulio regionuose ir tarptautinės bendruomenės pastangų, kaip pagerinti žmogaus teisių – vieno iš Europos Sąjungos dvasios principų, vieno iš elementų, vienos iš pagrindinių ypatybių, t. y. to, kas kuria tikrąją Europos Sąjungos tapatybę pasaulyje, padėtį.

Tarybai pirmininkaujanti šalis ėmėsi vaidmens, kurį ji šiuo metu turi atlikti labai rimtai. Ji labai rimtai vertina iššūkius, kuriuos Europos Sąjunga turi įveikti per šias Žmogaus teisių tarybos sesijas. Tai įrodo faktas, kad Ispanijos vyriausybės pirmoji ministro pirmininko pavaduotoja María Teresa Fernández de la Vega – šiuo atveju veikianti kaip Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios valstybės atstovė – dalyvaus aukščiausiojo lygio susitikime, kuriuo bus pradėta 13-oji tarybos sesija.

Taigi pirmininkaujanti valstybė ketina aktyviai dirbti taryboje.

Ginsime Europos Sąjungos poziciją dėl klausimų, darančių ypatingą poveikį daugeliui valstybių narių, be to, kartu su nacionalinėmis iniciatyvomis Europos Sąjunga ketina pateikti šalių rezoliucijas.

Ir toliau manome, kad tarybai reikalingos žmogaus teisių gynimo ir reagavimo į rimtus žmogaus teisių pažeidimų atvejus priemonės arba suteikiant specialius šalies įgaliojimus, – kaip tai yra Mianmaro ar Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos atveju, – arba suteikiant šalyje tam tikros srities įgaliojimus, kaip, tikimės, bus padaryta Kongo Demokratinės Respublikos atveju.

Jei norime, kad ŽT taryba išlaikytų savo patikimumą, tokius pažeidimų atvejus turėtų stebėti ir ji pati, ir tarptautinė bendruomenė.

Vienas klausimų, kuris bus įtrauktas į būsimų tarybos sesijų darbotvarkę, yra klausimas, dėl kurio čia diskutuosime šiandien vėliau, t. y. specialios sesijos dėl Gazos ir R. Goldstone'o ataskaitos. Europos Sąjunga mano, – tą pakartosime dar kartą vėliau, – kad ši ataskaita yra patikimas tyrimas, ir ji pabrėžė, kad svarbu atlikti tinkamą ir patikimą galimų tarptautinių žmogaus teisių teisės aktų ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų tyrimą.

Galiausiai norėčiau aptarti tarybos persvarstymo problemą.

Tai bus labai svarbūs metai derantis dėl tarybos darbo persvarstymo, kuris bus atliekama būtent 2011 m.

Europos Sąjunga pradeda darbą ir ketina parengti aiškią Sąjungos poziciją ir aiškią strategiją, kad galėtume išlaikyti savo aktyvų vaidmenį ir įsipareigojimą saugoti ir gerbti žmogaus teises.

Bet kuriuo atveju aišku, kad Europos Sąjunga kaip ir anksčiau remis Jungtinių Tautų Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro tarnybos ir specialiųjų procedūrų nepriklausomumą, nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą taryboje, jos galimybę spręsti rimtus žmogaus teisių pažeidimus ir konkrečiai šaliai skirtų įgaliojimų nustatymą.

Ispanija, kaip Tarybai pirmininkaujanti valstybė, supranta, kad pirmininkavimą Europos Sąjungai ji perėmė labai svarbiu Sąjungai ir Jungtinėms Tautoms laiku žmogaus teisių apsaugos ir jų skatinimo pasaulyje požiūriu.

Lisabonos sutartimi Europos Sąjungos išorės santykių srityje, kaip ir kitose srityse, buvo atverta nauja era ir todėl tikimės, kad dėl mūsų bendro darbo vadovaujant Vyriausiajai įgaliotinei Europos Sąjungos balsas ginant pagrindinius Žmogaus teisių tarybos darbo principus bus aiškiau girdimas. Taip pat tikimės, kad šiam perėjimo prie aktyvesnės, skaidresnės ir veiksmingesnės tarybos etapui naudos duos pereinamasis etapas, kuriuo šiuo metu Tarybai pirmininkauja mano valstybė, kuri kiek galėdama stengsis užtikrinti, kad nuo šiol Europos Sąjungos ir Žmogaus teisių tarybos veiksmais būtų siekiama to paties tikslo, t. y. žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos pasaulyje.

Kristalina Georgieva, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, mano manymu, labai gerai, kad šiandien čia atvykau pirmą kartą, kai diskutuojame dėl žmogaus teisių, nes ši tema visapusiškai atitinka mano portfelio prioritetus.

Komisija visapusiškai pritaria Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos nuomonei ir norėčiau pridėti pora komentarų prie čia jau pateikto pranešimo: dėl būsimos sesijos prioritetų ir būdų, kuriais ES derinsis prie šių prioritetų.

Pirmas dalykas – teminiai klausimai. ES ir Lotynų Amerikos valstybių grupė bendrai dirba rengdamos rezoliucijos dėl vaiko teisių projektą, kur specialus dėmesys skiriamas kovai su seksualiniu smurtu prieš vaikus. Komisijai labai didelį susirūpinimą kelia seksualinio smurto augimas konfliktų zonose ir esant krizėms ir tokio smurto nukreipimas prieš pačius pažeidžiamiausius, ypač vaikus. ES, laikydamosi sutarimo dėl humanitarinės pagalbos, užtikrins, kad į šį klausimą būtų tinkamai atsižvelgta rezoliucijoje.

ES taip pat aktyviai dalyvautų grupėje dėl neigaliųjų teisių. Čia yra labai aiškus ryšys su mūsų ES vidaus politika, nes netrukus užbaigsime prisijungimo prie JT Neigaliųjų teisių konvencijos procesą.

Kita didelį susidomėjimą kelianti teminė sritis yra teisė į maistą, kuri atitinka siekiamus Tūkstantmečio vystymosi tikslus, ir šalies viduje perkeltų asmenų, kurie, priešingai nei pabėgėliai, nėra tinkamai apsaugoti tarptautinėmis konvencijomis, žmogaus teisės, todėl šiuo požiūriu darysime spaudimą.

Kita pastaba, kurią norėjau pateikti, susijusi su ES parama tam, kad plenarinėje sesijoje būtų patvirtintos Visuotinio periodinio vertinimo ataskaitos dėl valstybių, kurių atžvilgiu gruodžio mėn. buvo taikytas šis procesas. Tai labai svarbus laikas, per kurį vertintos valstybės gali pateikti viešus išsipareigojimus, kad jos pagerins žmogaus teisių padėtį. Be to, valstybės gali paprašyti tarptautinės pagalbos įgyvendinti šiuos išsipareigojimus. Komisija ir toliau atvira diskusijoms su partneriais dėl būdų ir priemonių, kuriais būtų remiamas šių ataskaitų išvadų įgyvendinimas.

Kaip jau pabrėžė Tarybai pirmininkaujanti Ispanija, labai svarbu tai, kad šio proceso poveikis labiausiai priklausys nuo ES valstybių narių skaidrumo ir rodomo atvirumo, nes efektyviai galime veikti tik rodydami savo pačių pavyzdį.

Laima Liucija Andrikiienė, PPE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas ketina patvirtinti rezoliuciją dėl būsimos Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos sesijos, taip pat džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas siūš delegaciją į Žmogaus teisių tarybą, nes mes paprastai rekomenduojame ES Tarybai, kaip pagerinti Žmogaus teisių tarybos darbą ir sustiprinti Europos Sąjungos vaidmenį joje.

Ši 13-oji sesija bus pati svarbiausia 2010 m. sesija, ji apims aukšto lygio susitikimus ir diskusijas su vyriausybės ministrais dėl daugelio svarbių klausimų, kuriuos jau minėjo Komisijos narė ir ministras, pvz., dėl pasaulinės finansų krizės poveikio žmogaus teisių padėčiai pasaulyje.

Džiaugiamės, kad mūsų Amerikos partneriai aktyviai dalyvauja Žmogaus teisių tarybos darbe. Tačiau reikia pažymėti, kad mums nerimą kelia tai, jog kai kurios valstybės stengiasi užgrobti visą procesą ir susilpninti Žmogaus teisių tarybos patikimumą. Iranas rodo ženklus, kad dalyvaus rinkimuose dėl vietos taryboje. Būtų visiškai nepriimtina, jei Iranas būtų išrinktas, nes taip taryboje iš tiesų padidėtų valstybių, turinčių problemų žmogaus teisių srityje, skaičius. Tokiu atveju kiltų pavojus, kad Žmogaus teisių taryba gali tapti atgyvenusia ir neveiksminga institucija, kaip ir jos pirmtakė Žmogaus teisių komisija. Kitaip tariant, ant kortos pastatytas visas Žmogaus teisių tarybos patikimumas, todėl turėtume dėti kuo daugiau pastangų, kad būtų išlaikyti Žmogaus teisių tarybos įgaliojimai.

Richard Howitt, S&D frakcijos vardu. – Pone pirmininke, norėčiau pradėti pasidžiaugdamas tuo, kad šis Parlamentas išitraukė į JT iniciatyvas. Rudenį mes Niujorke prašėme susitikimo su nauju generalinio sekretoriaus padėjėju, siekdami padidinti žmogaus teisių svarbą JT, ir kitą mėnesį dar kartą lankysimės pačioje Žmogaus teisių taryboje: ne tik tiesiog pasikalbėti su ES atstovais, bet kartu ir dirbti su trečiosiomis šalimis, ir tai bus bendrų Europos pastangų skatinti pagarbą žmonių teisėms kartu su visu pasauliu dalis. Didžiuojusi, nes Ženevoje matome, kad Europa pirmauja žmogaus teisių srityje ir kartu su darbu, kuris bus pradėtas šių metų birželio mėn., mūsų rezoliucijoje teigiama, kad turėtume pirmauti ir tolesnėje pačios Žmogaus teisių tarybos reformoje.

Taryba vis dar pernelyg politizuota ir mūsų tekste šiandien pelnytai kritikuojami delegatai, kurie ciniškai Ženevoje 6 val. ryto sustatė savo automobilius prie JT tam, kad galėtų pirmieji užsirašyti į pranešėjų sąrašą ir padėti Šri Lankai jos pasiūlyme dėl „jokių veiksmų“, siekiant išvengti kritikos dėl pažeidimų šioje šalyje ir nesilaikyti Žmogaus teisių tarybos įsteigimo dvasios: taryba turėtų dirbti visus metus ir spręsti bet kur ir bet kada padarytus žmogaus teisių pažeidimus. Šiame Parlamente sutariame dėl daugelio Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos suformuluotų principų dėl tolesnės reformos ir norėčiau pritarti kolegei L. Andrikienei, pasakydamas, kad jei Iranas, kuriame žmogaus teisių padėtis yra bloga, bus, kaip nuogaštajama, kitą kartą išrinktas be pasipriešinimo, tarybai bus suduotas dar vienas mirtinas smūgis.

Sunkiausias išbandymas dėl žmogaus teisių bet kuriai tautai būna tuomet, kai esame kaltinami žmogaus teisių pažeidimais. Būtent todėl labai džiaugiuosi, kad vasario 18 d. organizaciniame posėdyje Ženevoje ir Europos Sąjunga, ir Jungtinės Valstijos pritarė, kad šį kartą Žmogaus teisių tarybai būtų pateiktas bendras tyrimas dėl slapto kalinimo. Ne visuomet sutinkame su kritika, tačiau privalome jai būti atviri, jei norime, kad ir kiti elgtųsi taip pat.

Kristiina Ojulaand (ALDE). – (ET) Vyriausioji įgaliotinė, Komisijos narė, mes, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija, norime, kad Europos Sąjunga būtų matoma per ateinančią 13-ąją JT Žmogaus teisių

tarybos sesiją. Būdama šios rezoliucijos bendraautore, ypač noriu atkreipti dėmesį į rezoliucijos 9 ir 13 punktus, kuriuose kalbama apie su Iranu susijusius reikalus.

Mums, ALDE frakcijai, nepriimtina, kad JT Žmogaus teisių taryba negali – jau nekalbant, kad nenori – tinkamai reaguoti į žmogaus teisių krizes Afganistane, Gvinėjoje, Irane, Jemene ir Irake. Žmogaus teisių tarybos tikslas, dėl kurio kartu susirenka visos pasaulio šalys, yra nuolat stebėti žmogaus teisių padėtį visų valstybių narių teritorijoje ir nedelsiant reaguoti į bet kokią padėties pablogėjimą.

Dabartinis vangus reagavimas į įvykius aiškiai rodo organizacijos silpnumą ir negalėjimą tinkamai įgyvendinti pačios išsikeltų tikslų. Organizacijos silpnumą rodo ir tai, kad 2010 m. gegužės mėn. JT Žmogaus teisių taryboje vyksiančiuose rinkimuose kandidatuoja Iranas, tai yra ganėtinai komiška. Net pati mintis atrodo absurdiška, nes pakanka atsiminti bejėgiškus Irano teokratinio režimo bandymus suvaldyti pilietinius neramumus, kurie nuniokojo visą šalį, naudojant represines priemones. Vienintelė galimybė – kaltinti visą tarptautinę bendruomenę.

Gerbiame Irano žmonių pasirinkimą ir mūsų kritikos tikslas yra geresnė Irano žmonių ateitis. Raginame Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoją laikytis ryžtingos pozicijos šiuo klausimu ir daryti stiprų spaudimą JT.

Heidi Hautala, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FI) Pone pirmininke, Europos Sąjunga turi didelę galimybę paremti žingsnį, kuriuo kitoje Žmogaus teisių tarybos sesijoje būtų sustiprinta tarptautinė teisė.

Iš Tarybos ir iš Komisijos girdėjome ilgus svarbių klausimų sąrašus, tačiau ar esame tikri, kad Europos Sąjunga iš tiesų primygtinai reikalaus, kad tie klausimai būtų nagrinėjami? Pvz., galiu paminėti, kad valstybės narės labai skirtingai vertina R. Goldstone'o ataskaitą dėl tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų karo Gazoje metu. Mano nuomone, turime teisę iš Tarybos atstovo gauti ataskaitą, kaip dabar įvairios valstybės narės vertina šią svarbią ataskaitą. Ši ataskaita yra labai svarbi, kai bandome pasiekti, kad visi, kurie yra kalti dėl tarptautinių žmogaus teisių pažeidimų ir karo nusikaltimų, ne išvengtų atsakomybės, o būtų atiduoti į teismą.

Antra, kaip ir mano kolega R. Howitt, norėčiau paminėti naują ataskaitą dėl slaptų kalnimo centrų. Europos Sąjunga privalo imtis ryžtingesnių veiksmų dėl kankinimų ir nežmoniško elgesio kalėjimuose, dažnai slaptuose. Taip pat privalome sugebėti pripažinti tai, kad Europos Sąjungos valstybės yra pačios kaltos dėl tokių dalykų. Tai nebėgi tęstis; privalome iširti šiuos atvejus tiek, kiek jie mus liečia.

Turime galimybę padidinti Tarptautinio baudžiamojo teismo įgaliojimus priimdami tvirtą poziciją dėl to, kaip ši pavasarių reikėtų pakeisti Teismo profesinio elgesio kodeksą.

Charles Tannock, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, be jokios abejonės, Žmogaus teisių tarybos tikslai yra pagirtini, tačiau jai rimtai kenkia kai kurios jos narės. Daugelis jų nepakankamai laikosi žmogaus teisių ir demokratijos principų, pvz., Kuba, Kinija, Pakistanas, Saudo Arabija, Nikaragva ir Gabonas, taip pat potenciali kandidatė Iranas – ir tai tik dalis tokių narių. Todėl akivaizdu, kad tikri šios institucijos moraliniai įgaliojimai yra menki. Visa ES privalo dalyvauti JT lygmeniu ir ji tinkamai dirba dėl aprūpinimo maistu ir vaiko teisių. Tačiau valstybės pernelyg smarkiai puola Izraelį dėl žmogaus teisių padėties, nors jų pačių žmogaus teisių pažeidimai dažnai būna neprižiūrimi.

Parlamento rezoliucijoje teisingai pabrėžiama, kad 13-ojoje sesijoje nebus minimos rimtos žmogaus teisių problemos, siejamos su Konakrio Gvinėjos, Afganistano, Irano ir Jemeno režimais. Antra, šioje rezoliucijoje daroma nuoroda į CŽV ir ypatingą perdavimą. Turėtume gerai pagalvoti prieš užsipuldami mūsų Amerikos sąjungininkus, kurie vis dar neproporcingai per daug atsakingi už mūsų saugumą Europos Sąjungoje.

Nicole Sinclair (NI). – Pone pirmininke, nors Komisija trokšta ginti mūsų žmogaus teises, mes, britai, nuo tryliktojo amžiaus žinome apie savo padėtį. Nenoriu sakyti, bet Lisabonos sutartis yra blankus mūsų *Magna Carta* šešėlis.

Komisijai patinka save matyti kaip pasaulinę veikėją žmogaus teisių srityje ir atrodo, kad ji mėgsta teisti kitus, siūlyti pagalbą ir patarimus. Tačiau ji turėtų kritiškai pasižiūrėti į save. Man atrodo labai ironiška, kad kai ES teisingai remia Kašmyro žmonių, kurie kantriai laukia referendumo dėl apsisprendimo, Jungtinių Tautų jiems pažadėto 1947 m., teises, Komisija Lisabonos sutartimi aktyviai siekia atimti kompetenciją iš savo valstybių narių svarbiose aukšto lygio politikos srityse. Tiesą pasakius, tai verčia mane grįžti prie referendumo, kuris buvo pažadėtas Jungtinės Karalystės elektoratui, tačiau kuris niekuomet neįvyko, temos. Todėl mano rinkėjai kartu su Kašmyro žmonėmis laukia apsisprendimo teisės.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). – (ES) Pone pirmininke, manau, kad tai puiki proga patvirtinti žmogaus teisių visuotinumą, nedalomumą ir tarpusavio priklausomumą, nes būtent tai ir daroma pasiūlymu dėl bendros rezoliucijos, kuris bus patvirtintas rytoj.

Europos Parlamentas ne kartą pareiškė savo nuomonę: įprastai metiniame pranešime dėl žmogaus teisių pasaulyje ir įvairiose rezoliucijose, pvz., neseniai patvirtintoje Irano atžvilgiu.

Keli kolegos Parlamento nariai kalbėjo apie kai kurių valstybių paradoksą, – jie vartojo šį žodį, – nors žmogaus teisių padėtis tokiose valstybėse ypač prasta, jos vis tiek yra institucijos, atsakingos už šių teisių priežiūrą, dalis ir, mano manymu, tai geriausiai iliustruoja Irano atvejis. Tai ne vienintelis pavyzdys, taigi manau, kad jei tokios valstybės teiks pagalbą Jungtinėms Tautoms, tai jos taps neveiksmingos, praras visą politinį teisėtumą ir moralinius įgaliojimus smerkti tokius įvykius.

Kol čia apie tai kalbu, pone pirmininke, šią savaitę kitas Europos Parlamento organas svarsto savo nario išsiuntimo iš Kubos klausimą, ir Kubos pašalinimo klausimą. Be to, šiandien esame priversti gedėti dėl 42 metų statybininko ir politinio kalinio Orlando Zapatos Tamayo mirties, kuris mirė paskelbęs bado streiką ir patyręs nepagristą, nehumanišką ir žiaurų įkalinimą.

Kubos žmogaus teisių ir susitaikymo komisijos pirmininkas Elizardo Sánchez, labai artimas socialinės demokratijos dvasiai asmuo, teigė, kad šios mirties tikrai buvo galima išvengti, ir jis mano, kad tai yra žmogžudystė, įvilкта į teisingumo drabužius. Komisijos nare, norėčiau jūsų paklausti, – nes einančio Tarybos pirmininko pareigas poziciją jau žinome, – ar jūs ir Komisija manote, kad etikos ir demokratijos požiūriu, reaguojant į tokius smerktinus įvykius kaip O. Zapatos mirtis, reikia Europos Sąjungos ir Kubos santykius pakelti į aukštesnį lygį ir jiems suteikti pirmenybę?

15. Oficialus pasveikinimas

Pirmininkas. – Norėčiau pasveikinti Bragos arkivyskupą monsinjorą Jorge Ortigą, jį lydinčius vyskopus ir Portugalijos vyskupų delegaciją.

Jūsų šviesybe, norėčiau pasinaudoti šia proga ir pareikšti mūsų solidarumą ir užuojautą Portugalijos žmonėms, ypač Madeiros žmonėms, kurie smarkiai nukentėjo per pastarąsias kelias dienas. Mūsų mintys ir mūsų maldos su jais.

16. Europos Parlamento prioritetai JT Žmogaus teisių tarybos susitikime (Ženeva, 2010 m. kovo 1–26 d.) (diskusijų tęsinys)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl Europos Parlamento prioritetų JT Žmogaus teisių tarybos susitikime (Ženeva, 2010 m. kovo 1–26 d.).

Vittorio Prodi (S&D). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, 13-oji JT Žmogaus teisių tarybos sesija yra labai svarbus įvykis.

Norėčiau paminėti vieną ar du atvejus, apie kuriuos nekalbama dažnai. Kalėjimų, bet ne tų, kurie skirti teroristams, tema norėčiau pabrėžti, kad kalėjimuose Ruandoje ir Libijoje yra visiškai nežmoniškos sąlygos, ten kalinami mirti pasmerkti visiškai nekalti žmonės.

Be to, norėčiau paminėti Vakarų Sacharos klausimą, kuris ilgą laiką lieka neišspręstas, ir norėčiau paminėti klimato pabėgėlių, kurie priversti palikti savo namus dėl dramatiškų klimato kaitos formų, teises. Privalome atsižvelgti į visus šiuos veiksnys, nes jie taip pat yra mūsų visuomenės pagrindas.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, 2005 m. minėdamas savo šešiasdešimties metų sukaktį, Jungtinės Tautos įsteigė dvi naujas struktūras. Pirmoji – Taikos kūrimo komisija, antroji – Žmogaus teisių komisija. Taikos kūrimo komisija dirba pakankamai veiksmingai ir iš esmės pateisino lūkesčius, tačiau netgi labai norint, to paties negalima pasakyti apie Žmogaus teisių tarybą. Jau buvo sakyta, – tai nurodyta ir rezoliucijoje, – kad būtinai reikia reformos. Žmogaus teisių taryba yra pernelyg vienpusiška – kaip jau minėjo kolegos Parlamento nariai – pvz., apie Izraelį diskutuojama tik vienu požiūriu. Kalbant atvirai, nesu patenkintas, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė pabrėžė tik vieną didelę problemą, t. y. R. Goldstone'o ataskaitą, apie kurią, aišku, reikia diskutuoti, tačiau tai nėra pagrindinė problema.

Jei R. Howitt sako, kad Irano rinkimai – jei bus sėkmingi – reikštų Žmogaus teisių tarybos mirtį, tai norėčiau sužinoti, ką tai reiškia. Norėčiau, kad šiuo klausimu mūsų valstybės narės ir Europos išorės veiksmų tarnyba laikytųsi vienodos pozicijos, nes tvirtai manau, kad jei reikalai taip klostysis ir toliau, mums teks rimtai svarstyti žmogaus teisių darbo Jungtinėse Tautose perkėlimo atgal į Trečiąjį komitetą klausimą, nes šiam komitetui bent jau visuotinai atstovaujama ir jis turi didesnę teisėtumą.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Jūs tai žinote, mes tai žinome – JT Žmogaus teisių taryba yra tiesiog didelis farsas. Šią tarybą įkaite laiko Islamo konferencijos organizacija, kurią sudaro viena prieš kitą protestuojančios valstybės ir kuri siekia provokuoti gerą Izraelio padėtį ir jį neteislingai apkaltinti.

Pone pirmininke, ši vadinamoji Žmogaus teisių taryba prieštarauja viskam, kas sudaro žmogaus teises, ypač žodžio laisvei. Piktina ir žemina tai, kad šis Parlamentas turėtų rimtai vertinti šią tarybą. Pone pirmininke, jei šis Parlamentas iš teisų tiki žmogaus teisėmis, tuomet jis turėtų pasmerkti nuolatinę rezoliuciją, kuriomis varžoma žodžio laisvė, srautą ir baisius valstybių, sudarančių Žmogaus teisių tarybą, žmogaus teisių pažeidimus. Pone pirmininke, kartu su Saudo Arabija, Pakistanu, Indonezija ir Egiptu, kurios yra vienos didžiausių žmogaus teisių pažeidėjų pasaulyje, dabar ir Iranas nori tapti Žmogaus teisių tarybos nare. Tokiu atveju mums belieka priimti į klubą Šiaurės Korėją ir turėsime beveik visas kenkėjiškas valstybes laimingai sėdinčias vienas greta kitų.

Pone pirmininke, mano frakcijai aišku viena: JT Žmogaus teisių taryba yra bauginanti organizacija, kurios negalima vertinti rimtai. Šis Parlamentas turi nedelsdamas tiesiogiai atsiriboti nuo Žmogaus teisių tarybos ir visiškai atsakyti bet kokio dialogo su šita niekšų gauja.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Norėčiau pradėti jums primindamas, kad kai Žmogaus teisių taryba buvo sukurta kaip nauja žmogaus teisių gynimo organizacija Jungtinių Tautų sistemoje, ji žadino viltį, būtent viltį, kad bus didinama pagrindinių teisių apsauga pasauliniu lygmeniu.

Įdiegiant Visuotinio periodinio vertinimo priemonę, kuri yra svarbiausia su dabar neveikiančia JT Žmogaus teisių komisija susijusi naujovė, buvo siekiama išspręsti atitinkamas problemas, perteklinį politizavimą ir pasirinktinumo metodą nagrinėjant rimtų žmogaus teisių pažeidimų atvejus. Ši priemonė yra gyvybiškai svarbi, kad Žmogaus teisių taryba galėtų įgyvendinti savo įpareigojimus visais įmanomais būdais. Tačiau būtina pabrėžti, kad seni demonai neišnyko visiškai ir perteklinis politizavimas vis dar daro poveikį šios organizacijos darbui. Kita vertus, privalome pasakyti, kad norint užtikrinti veiksmingą žmogaus teisių apsaugą, Visuotinio periodinio vertinimo priemonės nepakanka.

Kai taryba nereaguoja pakankamai greitai, kaip buvo Gvinėjos atveju, – leiskite pateikti tik vieną pavyzdį, – tai turi itin rimtus padarinius. Tai leidžia žmogaus teisių pažeidėjams manyti, kad jie paprasčiausiai neturi ko bijoti. Šios tarybos patikimumas priklauso nuo jos galimybės imtis tvirtų, skubių veiksmų, kai padaromi rimti žmogaus teisių pažeidimai.

Šiuo požiūriu labai svarbu, kad Europos Sąjunga skatintų kurti priemones Žmogaus teisių tarybos lygmeniu, kurios būtų specialiai skirtos reaguoti į krizes, kurių pavyzdžiais galima paminėti krizes Afganistane, Konakrio Gvinėjoje, Irane, Jemene ar Irake. Manau, kad Europos Parlamentas yra suinteresuotas, kad ši organizacija, Žmogaus teisių taryba, būtų kuo galingesnė ir efektyvesnė, nes, manau, mums reikia patikimo partnerio dialoge dėl žmogaus teisių.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Norėčiau kalbėti apie padėtį Gazos ruože, kuris, kaip žinote, nuolat kelia rūpesčių dėl žmogaus teisių laikymosi, ypač po padėties pablogėjimo dėl praėjusią žiemą vykusių susirėmimų. Nemanau, kad galime pamatuoti, kas labiau nukentėjo per šį konfliktą. Dėl abiejų pusių karinių veiksmų, deja, labiausiai kentėjo civiliai. Tačiau atsižvelgiant į esamą padėtį, labai svarbu atskirti palestiniečių kareivius ir civilius gyventojus. Kita vertus, „Hamas“ vykdyti raketų išpuoliai terorizavo Izraelio civilius gyventojus.

Lankiausi šioje zonoje konflikto metu ir mačiau problemas ir baimes, su kuriomis susiduria abi pusės. Manau, kad bet koks bandymas dėl buvusių įvykių apkaltinti tik vieną kurią nors pusę prieštarautų tikrovei. Kruvini susirėmimai Gazos ruože ir tragiški humanitariniai padariniai yra skausmingas įrodymas, kad būtina imtis sutelktų veiksmų visuose karštuosiuose pasaulio taškuose, ypač kovojant su priežastimis, dėl kurių privesti kentėti negalintys apsiginti civiliai, ir kad aktyviau ir veiksmingiau turi dalyvauti tarptautinės organizacijos, siekdamos paskatinti taikos dialogą. Tai sritis, kurioje Europos Sąjunga turi ne tik būtinas galias ir patikimumą, bet ir pareigą imtis tvirtesnių veiksmų pasaulio mastu.

Tunne Kelam (PPE). – Pone pirmininke, vienas iš parlamentinių prioritetų yra poreikis spręsti nerimą keliančią padėtį, kai Žmogaus teisių tarybos veiksmas lėmė ypatingą politizavimą. Todėl labai svarbu, kad

ES narių delegacijos pasisakytų už tapimo Žmogaus teisių tarybos nare kriterijų nustatymą. Tai ypač taikoma minimaliems bendradarbiavimo, taikant specialiąsias procedūras, reikalavimams ir pasipriešinimui pasiūlymams dėl „jokių veiksmų“ naudojimo, nes tokiais veiksmais buvo užkirstas kelias patvirtinti rezolucijas dėl tam tikrų valstybių, kurios nori išvengti kritikos dėl savo žmogaus teisių politikos.

Norėčiau atkreipti dėmesį į kitus du parlamentinius prioritetus. Pirmiausia, Baltarusija. Priešingai lūkesčiams, žmogaus teisių padėtis ne gerėja, o blogėja. Norėčiau šiandien pabrėžti A. Milinkevichiaus žodžius. ES dabar turi tikrą svertą daryti spaudimą A. Lukashenko režimui ir priversti jį iš tiesų pagerinti padėtį – tai gali būti tolesnės ES ekonominės pagalbos ir bendradarbiavimo sąlyga.

Antra, norėčiau paraginti paremti praėjusią savaitę aštuoniolikos Rusijos žmogaus teisių gynėjų, įskatinat Sacharovo premijos laureatą S. Kovalevą, paskelbtą viešą kreipimąsi, kur labai nerimaujama dėl tolesnių griežtų suvaržymų, kuriuos Kremlius naudodamas spaudimą taiko nepriklausomai palydovinei informacijai rusų kalba.

ES vertybėms iš tiesų daroma žala, kai garbinami žmogaus teisių gynėjai, pvz., S. Kovalev, ir kartu pasiduodama V. Putino pretenzijoms, kad alternatyvios informacijos rusų kalba transliavimas per Europos palydovus yra priešiškas dalykas.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Šios dienos diskusijoje norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į Izraelio kareivio Ghilado Shalito, kuris 2006 m. birželio mėn. būdamas vos devyniolikos metų buvo pagrobtas kibuce Kerem Shalom. Praėjusią savaitę dalyvavau oficialioje Europos Parlamento delegacijoje Izraelyje ir viename iš susitikimų susitikome su Ghilado Shalito tėvu Noamu Shalitu. Nepaisant Ženevos konvencijos dėl karo belaisvių teisių 13, 23 ir 126 straipsnių, Ghilado, kuris turi ir Prancūzijos pilietybę, teisių nebuvo paisoma – jo negalėjo lankyti artimieji ir tarptautinis Raudonasis kryžius, kareivis neturėjo humaniško sąlygų ir nebuvo teikiama informacija apie tikslią jo įkalinimo vietą. Turiu pabrėžti, kad netgi R. Goldstone'o ataskaitos, kurioje bendrai kritikuojamas Izraelis, 77 straipsnyje rekomenduojama, kad Ghiladui Shalitui būtų užtikrintos teisės, kurias garantuoja Ženevos konvencija. Kita vertus, Izraelis gerbia kalinių teises.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos kovo mėn. sesijoje Europos Sąjunga privalo tvirtai pareikšti, kad tarptautinė bendruomenė negali tylėti dėl žmogaus teisių pažeidimų, kurie daromi ne tik besivystančiose šalyse, bet ir dėl pažeidimų, kuriuos galima pastebėti išsivysčiusiose šalyse. 1992 m. gruodžio 18 d. JT Generalinės asamblėjos patvirtinta Tautinėms arba etninėms, religinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių deklaracija yra vienodai privaloma besivystančioms ir išsivysčiusioms valstybėms, įskaitant ES valstybes nares. Deklaracijos antro straipsnio pirmoje dalyje teigiama, kad nacionalinėms mažumoms priklausančias asmenis turi teisę be trukdymų ar bet kokios formos diskriminavimo vartoti savo kalbą privačiai ir viešai. Šiuo metu šio straipsnio dažnai nesilaikoma ES valstybėse narėse. ES gali būti patikima tik tuomet, jei ras sprendimą išspręsti žmogaus teisių nesilaikymo problemą Europos Sąjungos teritorijoje tokiu būdu, kuris taptų pavyzdžiu visam pasauliui.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, ateinantys dveji metai bus lemiami nustatant JT vaidmenį žmogaus teisių sektoriuje, nes, kaip žinote, 2011 m. bus paskelbtas tarptautinė Žmogaus teisių tarybos persvarstymas.

Kyla pavojus, kad per šį laikotarpį valstybės, kurias minėjo mano kolegos ir kurios ne itin vertina šį sektorių, stengsis apriboti JT vaidmenį.

Štai ką norėčiau pridėti prie to, kas jau buvo pasakyta: pirma, kadangi Europos Sąjunga yra – ir tikiu, kad taip bus ir toliau – vienas svarbiausių žmogaus teisių apsaugos veiksmų, vienas iš mūsų prioritetų turėtų būti kalbėti tarptautinėje arenoje vienu balsu ir, jei įmanoma, vengti nesutarimų.

Antra, mums reikia pagerinti savo bendradarbiavimą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis žmogaus teisių apsaugos srityje.

Galiausiai trečia, Europos Parlamentas privalo – ir gali – atidžiai stebėti specialiąsias procedūras, kurios bus vykdomos po visuotinio periodinio tarybos vertinimo, kad ir mes padarytume tikrą ir apčiuopiamą indėlį skatinant žmogaus teises visose Jungtinių Tautų valstybėse narėse.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Pone pirmininke, ponai K. Georgieva ir D. Lópezai Garrido, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šios rezolucijos 13 punktą dėl Irano kandidatavimo į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybą.

Vasario 15 d. Iranui turėjo būti atliktas visuotinis periodinis vertinimas ir įvertinta žmogaus teisių apsaugos ir skatinimo padėtis šalyje. Irano režimas tvirtino, kad pagarba žmogaus teisėms ten užtikrinta. Norėčiau pabrėžti įvairius faktus, susijusius su tokiais dabartinio režimo tvirtinimais.

Kaip tik vakar Parlamente M. Radjavi mums pateikė nepagrįstų suėmimų ir Irano moterims bei režimo oponentams taikytų kankinimo veiksmų apžvalgą. Taip pat smerkiame politines sąlygas, kurias turi išverti kaliniai, o stovykla Ashraf tapo žmogaus teisių nesilaikymo simboliu. Mano kolegos Parlamento nariai sausio mėn. sesijoje pranešė apie kelis atvejus, kurių liudininkai jie buvo.

Šiandien negalime pritarti, kad Iranas taptų aukščiausios žmogaus teisių apsaugos institucijos nare. Dėl to noriu sužinoti, kokią žinią ketiname pasiųsti kitoms valstybėms, kurios tikrai gerbia žmogaus teises. Europa privalo kalbėti vienu balsu, parodyti nuoseklumą ir, kaip savo pranešimuose sakė baronienė C. Ashton, sakykime, kad šiame etape Irano kandidatūra neįmanoma.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Pone pirmininke, dėl mūsų frakcijos bendros rezoliucijos dėl JT Žmogaus teisių tarybos tai esu ypač patenkintas 6 ir 25 straipsniais, kuriuose pakartojame tvirtą ES paramą rezoliucijoms dėl padėties tam tikroje šalyje. Tais atvejais, kai žmogaus teisės yra pažeidinėjamos nuolat, rezoliucijos dėl padėties tam tikroje šalyje yra labai svarbi priemonė ir Žmogaus teisių taryboje, ir JT Generalinėje asamblėjoje. Daugeliu atvejų, kai šalies vyriausybė ilgą laiką nedalyvauja dialoge ar programose, skirtose aptariamai padėčiai gerinti, rezoliucijos dėl padėties tam tikroje šalyje tampa vieninteliu veikimo būdu, kurio gali imtis tarptautinė bendruomenė prieš tokius nusikaltimus.

Čia nekalbame apie rodymą pirštu ir gėdinimą, kaip mano kai kurie kritikai; nėra ir taip, kad mums Europoje patinka kišti savo nosį į kitų valstybių vidaus reikalus. Tai paprasčiausiai yra pozicijos, kad mes nepritarsime nuolatinio nederamo elgesio su savo žmonėmis ir jų priespaudos režimui, pateikimas. Tai aiškus parodymas, kad mes remiame laisvę, o ne priespaudą. Būtent todėl svarbu, kad ES stovykla ir toliau gintų rezoliucijų dėl padėties tam tikroje šalyje naudojimą JT sistemoje.

Andrew Henry William Brons (NI). – Pone pirmininke, prieš pradėdamos rodyti pirštu į kitus, Europos Sąjungos valstybės pirmiausia turėtų susitvarkyti savo namuose. Daug Europos Sąjungos narių kaltina ir įkalina asmenis už nesmurtinę žodžio laisvę. Jos ypač stengiasi bet kokią prieštaravimą imigracijai padaryti kriminaliniu nusikaltimu. Deginamos knygos. Uždraudžiamos politinės partijos, pvz., Belgijoje, siekiama jas uždrausti remiantis išgalvotais įrodymais, pvz., Vokietijoje, arba siekiama jas uždrausti slapta, pvz., Jungtinėje Karalystėje, kur pagal teismo sprendimą, vyriausybei dedant pastangas, mano paties partijai buvo uždrausta neribotą laiką priimti naujus narius.

Nepakanka, kad šalis save vadina demokratiškomis: jos privalo gerbti žodžio laisvę, laisvę burtis į asociacijas ir privalo gerbti rinkimų laisvę.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, esu dėkingas Parlamento nariams už pranešimus šia itin būtina ir svarbia tema, kuri, kaip minėjau savo pirmame pranešime, yra vienas svarbiausių Europos Sąjungos elementų: žmogaus teisių apsauga.

Šiuo požiūriu tikime, kad dalyvavimas Jungtinių Tautų Žmogaus teisių taryboje, įskaitant paramą tarybos veikimui, yra pozicija, kurią turi remti Europos Sąjunga. Europos Sąjunga taip pat visuomet rėmė mintį, kad reikia steigti Žmogaus teisių tarybą vietoj buvusios komisijos, kaip minėjau anksčiau. Be to, buvo manoma, kad taryba turėtų būti priemonė, kuria būtų galima tinkamai spręsti žmogaus teisių padėtį pasaulyje, kurią būtų galima naudoti tais atvejais, kai Jungtinėms Tautoms ir jos narėms reikia imtis veiksmų, patvirtinti poziciją ar paskelbti atitinkamą deklaraciją.

Tiesą pasakius, Europos Sąjungai pirmininkaujanti valstybė, Tarybai pirmininkaujanti valstybė, visuomet dalyvavo įvairiose Žmogaus teisių tarybos dalinėse sesijose vykusiose diskusijose Europos Sąjungos vardu, taip bus ir ši kartą. Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė dalyvaus kitoje Žmogaus teisių tarybos dalinėje sesijoje Europos Sąjungos Tarybos vardu. Be abejo, tai visiškai suderinama su visų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos Komisijos, kaip kitos institucijos, deklaracijomis ir pozicijomis.

Todėl norėčiau pasakyti, kad mes esame už šios organizacijos veikimą ir už tai, kad būtų panaudotos visos jos galimybės, kurios kartais panaudojamos visapusiškai, o kartais – ne: akivaizdu, kad tam tikrais atvejais dėl vykstančio balsavimo Europos Sąjunga ir valstybės narės nepasiekia visų savo tikslų. Yra tikrai teigiamų atvejų, pvz., pozicija dėl Somalio: šiame regione tikrai pažeidžiamos žmogaus teisės. Taip pat yra atvejų, kai tikslai nepasiekiami, tačiau teigiami dalykai visuomet nusveria neigiamus.

Norėčiau pasakyti, kad ketiname kalbėti apie kai kurių valstybių, kurios čia buvo minėtos įvairiuose pranešimuose, atvejus.

Noriu pakalbėti apie Irano atvejį, kadangi keletą kartų buvo minima Irano kandidatavimo tema. Kaip žinote, nuolat daromos deklaracijos šia tema. Štai prieš save turiu vien tik šiemet Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton padarytas tris deklaracijas dėl padėties Irane, kuriose smerkiami Irane vykstantys žmogaus teisių pažeidimo ir kankinimo atvejai ir dėl jų reiškiamas susirūpinimas.

Dėl kandidatavimo klausimo pirmiausia turime pasakyti, kad tai vis dar priklauso nacionalinei kompetencijai (pozicija dėl valstybių kandidačių prisijungimo prie Žmogaus teisių tarybos). Bet kuriuo atveju klausimas dėl žmogaus teisių padėties Irane ir žmogaus teisių pažeidimų, taigi ir klausimas dėl to, ar bus patvirtinta Irano kandidatūra tapti Žmogaus teisių tarybos nare, ar ne, turi būti sprendžiamas atsargiai, kad nebūtų padarytas priešingas poveikis nei norima. Todėl suprantame, kad Europos Sąjunga privalo stengtis turėti kuo geriau suderintą poziciją (būtent tai ir vyksta šiuo metu), laikantis nacionalinės kompetencijos ir, kaip minėjau, veikiant atsargiai.

Trumpai tariant, pone pirmininke, manome, kad Žmogaus teisių taryba turi būti vieta, kurioje privalome ginti Europos Sąjungos poziciją, ir manome, kad tai tam tinkama vieta. Be to, visuomet buvome įsipareigoję užtikrinti, kad ši organizacija netaptų visuotinio žmogaus teisių judėjimo sulėtėjimo, regresavimo priežastimi, ypač siekiant žmoniškumo, kur žmogaus teisės laikomos visuotine vertybe, kuri turėtų būti ginama nepaisant sienų, tradicijų ir įvairovės, nes tai susiję su pačia žmogiškumo esme.

Kristalina Georgieva, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, labai ačiū visiems Parlamento nariams už jų pateiktas rekomendacijas. Užtikrinsime, kad jos būtų perduotos Vyriausiajai įgaliotinei.

Norėčiau pasakyti keturis dalykus, atsakydama į specialius klausimus ir pastabas.

Pirma, dėl Irano ir Irano kandidatavimo: tvirtai pritariu Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos pateiktai pozicijai. Galiu tik pabrėžti, kad iš visų į tarybą išrinktų narių tikimasi, kad jos praktikoje rodys ir vykdys aukščiausius įsipareigojimus saugoti ir skatinti žmogaus teises.

Dėl labai liūdno žmogaus gyvybės praradimo atvejo Kuboje, Orlando Zapatos mirties, norėčiau pareikšti Komisijos užuojautą jo šeimai ir griežtai pasmerkti tebesitęsiantį daugiau nei 200 politinių disidentų įkalinimą Kuboje bei kitas pagrindinių žmogaus teisių nesilaikymo pasireiškimo formas. Komisija ragina Kubą pakeisti savo politiką ir laikytis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę. Ir toliau kelsime žmogaus teisių klausimą dialoge su Kuba, su jos valdžios institucijomis ir šį dialogą naudosime kaip priemonę spausti Kubą dėl žmogaus teisių klausimo.

Komisija labai tvirtai pritaria daugelio pateiktiems raginimams ES kalbėti vienu balsu žmogaus teisių klausimų srityje.

Ketvirtas punktas – dėl Gazos: manau, kad labiau tiktų šį klausimą nagrinėti kitose diskusijose dėl R. Goldstone'o ataskaitos.

Pirmininkas. – Gavau šešis pasiūlymus dėl rezoliucijų⁽²⁾, kuriomis užbaigsime diskusijas pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį.

Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Mara Bizzotto (EFD), *raštu*. – (IT) Man kyla daug abejonių dėl bendro JTŽTT patikimumo. Bet kuriuo atveju manau, kad Žmogaus teisių pakomitečio dalyvavimas kitoje tarybos sesijoje suteiks Europos institucijoms galimybę iškelti svarbią krikščionybės fobijos klausimą. Visi gerai žinome, kad nereikia labai ieškoti, kad pamatytume rimtų antikrikščioniško persekiojimo atvejų; tiesą pasakius, kalbame ne apie praeitį, o apie dabartį, ir, deja, greičiausiai apie ateitį, nes kiekvieną dieną iš visų pasaulio kampelių gauname nerimą keliančių, tragiškų pranešimų apie krikščionybę išpažįstančių asmenų užpuolimus, diskriminavimą ir nužudymus. Taip pat žinome, kad šis klausimas yra labai opus ir kad jis iki šiol nebuvo tinkamai sprendžiamas ir taip įvyko ne tik dėl diplomatinės pusiausvyros, kurią turi išlaikyti dalyviai tokiuose forumuose kaip JTŽTT,

(2) Žr. protokolą.

trūkumo, bet ir dėl valstybių, kurios nėra visiškos krikščionybės priešės, tačiau tradiciškai toleruoja antikrikščioniškus veiksmus, vykdomos antikrikščioniškos politikos.

Todėl darytina išvada, kad ES ir šis Parlamentas pasaulio politikoje turėtų skatinti naują tarptautinės bendruomenės požiūrį į krikščionybės fobijos problemą, kad ji būtų visuotinai ir skubiai pripažinta kaip rimtas žmogaus teisių ir religijos laisvės pažeidimas ir kad bendruomenė imtųsi veiksmų, kad sustabdytų nerimą keliantį šios problemos plitimą.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Pritariu šiai rezoliucijai, kurioje Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybės narės raginamos, *inter alia*, dirbti, kad būtų pasiekta tvirta bendra ES pozicija dėl tolesnio darbo atsižvelgiant į R. Goldstone'o ataskaitą, ir reikalaujama įgyvendinti jos rekomendacijas ir atsakyti už visus tarptautinės teisės pažeidimus, įskatinat įtariamus karo nusikaltimus, ir kurioje visos šalys raginamos atlikti tyrimus, atitinkančius tarptautinius nepriklausomumo, nešališkumo, skaidrumo, skubumo ir efektyvumo standartus pagal Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos rezoliuciją A/64/L.11. Rezoliucijoje taip pat pabrėžiama, kad visų šalių pagarba tarptautinei žmogaus teisių teisei ir tarptautinei humanitarinei teisei bet kokiomis aplinkybėmis yra būtina sąlyga, norint pasiekti tikrą ir ilgalaikę taiką Artimuosiuose Rytuose. Rezoliucijoje taip pat Sąjungos vyriausioji įgaliotinė ir valstybės narės raginamos aktyviai stebėti R. Goldstone'o ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimą, vykdant ES išorės misijų ir NVO konsultacijas šioje srityje ir raginama įtraukti rekomendacijas bei pastabas į ES dialogus su visomis šalimis ir į ES poziciją daugiašaliuose forumuose.

17. R. Goldstone'o rekomendacijų dėl Izraelio ir Palestinos laikymasis (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl R. Goldstone'o rekomendacijų dėl Izraelio ir Palestinos laikymosi.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už galimybę kalbėti šiuo klausimu dėl duomenų rinkimo misijos – misijos, kurią rėmė Jungtinės Tautos dėl konflikto Gazoje ir kuri vyko nuo 2008 m. pabaigos iki 2009 m. pradžios, t. y. dėl vadinamosios R. Goldstone'o ataskaitos.

Jungtinės Tautos didelį dėmesį skyrė savo Generalinio Sekretoriaus Bano Ki-moono 2009 m. sausio 21 d. pranešimui Saugumo Tarybai, kuriame pranešėjas pateikė savo išspūdžius iš vizito į Gazą ir Pietų Izraelį netrukus po susirėmimų pabaigos.

Be to, ši ataskaita, apie kurią jau buvo kalbėta kai kuriuose pranešimuose diskutuojant dėl ankstesnio klausimo, R. Goldstone'o ataskaita, paskelbta praėjusių metų rugsėjo mėn. viduryje, buvo aptarta 12-ojoje Žmogaus teisių tarybos sesijoje, vykusioje rugsėjo 14 d. – spalio 2 d.

Nuo pat šio konflikto pradžios Europos Sąjunga primygtinai reikalavo, kad šalys visapusiškai gerbtų žmogaus teises ir laikytųsi savo išpareigojimų pagal tarptautinę humanitarinę teisę.

Europos Sąjunga tvirtai pareiškė, kad ji atidžiai stebės tyrimus dėl žmogaus teisių pažeidimų ir kaltinimų jais.

Ženevoje Tarybai pirmininkaujanti Švedija nustatė tokią Europos Sąjungos poziciją: pirma, Europos Sąjunga mano, kad ataskaita yra rimta, nes joje pranešama apie rimtus tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, įskaitant tyčinius civilių puolimus. Antra, Europos Sąjunga pabrėžia, kad labai svarbu, jog dėl galimų konflikto šalių tarptautinės teisės pažeidimų būtų atlikti tinkami ir patikimi tyrimai, atitinkantys tarptautines normas, ir kad būtų užtikrinta, jog misija pateiktų savo rekomendacijas ir Izraeliui, ir Palestinai.

Europos Sąjunga savo konstruktyvią poziciją dėl R. Goldstone'o ataskaitos patvirtino, kai vos prieš mėnesį, sausio 27 d., Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje vykusiose diskusijose pabrėžė, kad svarbu atlikti tinkamus ir patikimus galimų tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų tyrimus. Galiu jus informuoti, kad vėliau, praėjus kelioms dienoms, 2010 m. vasario 4 d. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius paskelbė pranešimą dėl Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos R. Goldstone'o rezoliucijos taikymo.

Generalinis Sekretorius perdavė Izraelio, Palestinos okupuotų teritorijų ir Šveicarijos atsakymus ir savo išvadoje teigė, kad vyksta šių trijų šalių pradėti procesai ir susijusios šalys privalo be išlygų taikyti šią rezoliuciją.

Reikia sulaukti, kaip šis klausimas bus sprendžiamas Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje.

Šiuo požiūriu Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetas yra pasiekti sutarimą dėl Europos Sąjungos pozicijos dėl rezoliucijos projekto, kurią Palestinos valdžia nori šiuo metu pateikti Jungtinių Tautų Generalinei asamblėjai.

Turime du tikslus: pirma, norime, kad rezoliucija būtų patvirtinta bendru sutarimu, o jei to padaryti nepavyks, norime, kad Europos Sąjungos pozicija šiuo klausimu būtų kuo labiau suderinta.

Bet kuriuo atveju kartoju, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė pritaria tam, ką raginama daryti R. Goldstone'o ataskaitoje, t. y. atlikti patikimus tyrimus, nepriklausomus nuo šalių.

Kristalina Georgieva, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, noriu tiesiog pritarti tam, ką sakė Tarybai pirmininkaujanti Ispanija. Nors ES pritarė ne visoms rekomendacijoms, ji aiškiai parodė, kad R. Goldstone'o ataskaitą vertina labai rimtai. Ji pakvietė visas konflikto šalis pradėti tyrimus dėl įtariamų tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės žmogaus teisių teisės pažeidimų, kuriuos padarė konflikto šalys. Toks tyrimas turi būti atliekamas pagal tarptautinius standartus.

Iki šiol veiksmai, kurių ėmėsi Izraelis, Palestinos valdžia ir „Hamas“, nedavė apčiuopiamų rezultatų, be to, reikia nustatyti atskaitomybę. Todėl ES ir toliau kartoja savo svarbiausią žinią, kad konflikto šalys dėtų dideles pastangas tam, kad būtų atlikti nepriklausomi ir patikimi įtariamų pažeidimų tyrimai. Kadangi tai tiesiogiai liečia mano atsakomybę, vėlta pakartoti, kad Komisija skiria didelį finansavimą humanitarinėms organizacijoms, kurių projektais siekiama suteikti gyvybiškai būtiną pagalbą Palestinos civiliams ir juos apsaugoti.

ES sieks užtikrinti, kad Žmogaus teisių tarybos posėdyje būtų tęsiamas tinkamas tolesnis darbas, ir sieks dalyvauti sutartos rezoliucijos kūrimo ankstyvajame etape. Šiuo požiūriu norėčiau pasakyti, kad vasario 18 d. Palestinos delegacija, kaip atsakymą į R. Goldstone'o ataskaitą, pateikė Generalinės asamblėjos rezoliucijos projektą prie Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus pranešimo. Palestiniečiai nurodė, kad jie ketina siekti, jog Generalinė asamblėja vasario 26 d., penktadienį, imtųsi skubių veiksmų dėl rezoliucijos ir pakartotų svarbiausius 2009 m. lapkričio 5 d. Generalinės asamblėjos rezoliucijos 64/10 punktus, ir ketina prašyti Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus po penkių mėnesių vėl pateikti ataskaitą. Kol mes čia diskutuojame, valstybės narės ir Komisija intensyviai konsultuojasi dėl šio klausimo, siekdamos pasiekti bendrą poziciją dėl šios rezoliucijos.

Norėčiau – labai remiu Tarybai pirmininkaujančią Ispaniją – užbaigti pasakydama, kad labai svarbu siekti bendros ES pozicijos ir vengti ankstesnio trijų nuomonių išsiskyrimo.

Elmar Brok, *PPE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, pone D. Lópezai Garrido, Komisijos nare, tvirtai manau, kad svarbu patikimai tirti tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, tad dėmesį turėtume skirti būtent tam. Išvadas reikia ištirti, tačiau tai taikoma ir susijusioms šalims, įskaitant tas, kurios vykdo neproporcingus karinius veiksmus apšaudydamos Sderotą ir kitus miestus iš tankiai gyvenamos vietovės, taip nustatydamos mūsų vietą. Tai reikia ištirti sąžiningai ir čia negalima daryti vienpusiškų išvadų.

Tai turėtų taip pat parodyti, kad Artimuosiuose Rytuose ir kituose panašiuose regionuose ilgalaikius rezultatus gali duoti tik taikūs sprendimai. Kol nebus rastas taikus sprendimas ir ilgalaikis supratimas, niekuomet neišspręsime šių problemų. Tokiais atvejais būtina visapusiškai atsižvelgti į Izraelio valstybės saugumo aspektus ir juos įvertinti labai rimtai, įskaitant faktą, kad čia kuriamos naujos raketos, kurios kelia problemas.

Tačiau norėčiau pabrėžti, kad nors ne viską galima ištirti pagal R. Goldstone'o ataskaitą, teisinga raginti atlikti tarptautinį tyrimą. Šioje ataskaitoje kalbama išskirtinai apie okupuotas teritorijas. Buvo pabrėžta, kad nė viena Europos Sąjungos valstybė narė nebalsavo už ataskaitą Žmogaus teisių taryboje. Kai kurios susilaikė, kai kurios balsavo prieš, o kai kurios, pvz., Jungtinė Karalystė ir Prancūzija, – visiškai atsisakė dalyvauti balsavime. Turėtume į tai atsižvelgti, nes rezoliuciją parengė tokios „žmogaus teisių ir demokratijos“ atstovės, kaip Kuba, Nigerija ir Kinija. Vertindami šį klausimą, turėtume tai atminti. Privalome ginti žmogaus teises, tačiau nereikia to daryti remiantis ataskaita, kuria vykdomas politinis karas prieš vieną iš pusių.

Véronique De Keyser, *S&D frakcijos vardu*. – (FR) 2008 m. gruodžio mėn. dėl operacijos „Lietas švinas“ Gazoje žuvo maždaug 1 500 žmonių, dauguma kurių buvo vaikai, moterys ir kiti civiliai. Buvo sunaikintos šeimos, bombarduojamos mokyklos. Tarp gyventojų buvo pasėta panika, jie buvo patekę į spąstus ir negalėjo pabėgti.

Kartu su kai kuriais čia esančiais kolegomis buvau Gazoje per karinę operaciją ir buvome apstulbinti, kad tokia tragedija galėjo įvykti priešais tarptautinės bendruomenės akis ir nesukelti didžiulės protestų bangos. Nuo to laiko Gaza nepasikeitė. Toliau vyksta griovimas ir niokojimas.

Tačiau buvo pateikta R. Goldstone'o ataskaita. Pone E. Brokai, koks skirtumas tarp R. Goldstone'o ataskaitos ir po jos pateiktos rezoliucijos? Argi negalima turėti net R. Goldstone'o ataskaitos, šios drąšios ataskaitos, kurioje paprasčiausiai reikalaujama įgyvendinti teisingumą? Šiandien daromas neįtikėtinas spaudimas sumenkinti šią ataskaitą ir diskredituoti teisėją R. Goldstone'ą. Jo vardas murkdomas purve; jis vadinamas antisemitu, nors R. Goldstone'o ataskaitoje pirštu rodoma ne vien tik į Izraelį. Neišvengia kritikos ir „Fatah“, ir „Hamas“.

Tačiau šiandien labai aiškiai pasakysiu, ir atsiprašau savo kolegų Parlamento narių, kad Izraelio vyriausybė yra vienintelė, kuri naudojo terorą paremtą valdymą ir taikė cenzūrą, siekdama blokuoti bet kokius ataskaitos tęsimo darbus. Pone A. Liebermanai, dabar jūsų Parlamente nėra, tačiau lankėtės čia vakar, ir noriu jums pasakyti: šiame Parlamente nebus grasinama!

Norime nepriklausomų tyrimų, atliekamų pagal tarptautinius standartus, o ne karo tribunolų, kur teisiami savi kareiviai. Pone A. Liebermanai, taip pat noriu pasakyti, kad esate nelaukiamas ne todėl, kad atstovaujate Izraeliui, bet todėl, kad jūsų rasinė ir ksenofobiška pozicija yra nesuderinama su Europos vertybėmis. Jokia demokratinė valstybė negali išdrįsti nesilaikyti tarptautinės teisės, neturėdama savo veiksmų paaiškinimo. Šis Parlamentas neleis, kad jam būtų grasinama. Jis ir toliau paprasčiausiai reikalaus įvykdyti teisingumą, aiškiai, ne piktai, bet nuosekliu būdu nušviesti tragediją Gazoje. Šiandien maldauju Tarybą ir Komisiją paprasčiausiai laikytis tokios pozicijos. Šviesa ir teisingumas – daugiau nieko.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, R. Goldstone'o ataskaita bandoma išpildyti suteiktus įpareigojimus. Šie įpareigojimai yra, arba buvo, tokie: „Ištirti visus tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kurie galėjo būti padaryti bet kuriuo metu dėl karinių veiksmų, vykdytų Gazoje 2008 m. gruodžio 27 d. – 2009 m. sausio 18 d. laikotarpiu, įskaitant prieš šį laikotarpį, per jį ar po jo padarytus pažeidimus“. Būtent tai ir buvo padaryta R. Goldstone'o ataskaitoje – nors šią ataskaitą rengė ne tik R. Goldstone, bet ir dvi jo kolegės moterys.

Jie ištyrė Gazoje buvusius įvykius ir pateikė išvadas, kurios, švelniai tariant, kelia nerimą. Jos kelia ypač didelį nerimą todėl, kad išvadoje nustatyta, jog daugeliu tirtų atvejų valstybės, kuri skelbiasi esanti vienintelė demokratiška valstybė regione, karinės pajėgos pažeidė tarptautinę teisę, tarptautinę humanitarinę teisę ir Ženevos konvencijas. Tai iš tiesų kelia didelį nerimą.

Neturėtume leisti tam praeiti be pėdsakų. Taigi kai mūsų prašo pateikti poziciją dėl šios ataskaitos, reikia kelti klausimą ne ar esame už, ar prieš Izraelį, už ar prieš palestiniečius, už ar prieš „Hamas“; reikia kelti klausimą, ar ir toliau nepaisysime tarptautinės teisės, tarptautinės humanitarinės teisės ir Ženevos konvencijų pažeidimų, nesvarbu, kas juos padarė. Būtent į tokį klausimą privalome atsakyti.

Caroline Lucas, Verts/ALE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, noriu pasakyti, kad esu labai patenkinta, jog pagaliau plenarinėje sesijoje diskutuojame dėl R. Goldstone'o ataskaitos, nes tai gyvybiškai svarbus klausimas ir iki šiol ES gėdingai nedalyvavo šiuose klausimuose. Visiškai nepriimtina, kad Taryba iki šiol nepritarė R. Goldstone'o ataskaitos rekomendacijoms. Komisija teigia, kad į šią ataskaitą žiūri labai rimtai, tačiau to nepakanka: mums reikia aiškaus pritarimo. Tarybai pirmininkaujanti valstybė teigia, kad ji pritaria ataskaitai: tačiau ji turėtų pritarti ataskaitai viešai ir aiškiai ir užtikrinti, kad taip padarys visa likusioji Taryba.

Nepaisant šių aplinkybių, turiu pasakyti, kad Parlamento pasiūlyme dėl rezoliucijos dėl Žmogaus teisių tarybos turime dvi tvirtas pastraipas, kuriose Vyriausioji įgaliojtinė ir valstybės narės raginamos viešai pareikalauti įgyvendinti ataskaitos rekomendacijas.

Rezoliucijoje valstybės narės taip pat raginamos aktyviai stebėti rekomendacijų dėl konsultavimosi su ES išorės misijomis ir šioje srityje veikiančiomis NVO įgyvendinimą, nes pagal iki šiol turimus duomenis nei Izraelio valdžios institucijos, nei „Hamas“ pakankamai rimtai nesilaiko savo įsipareigojimų. Izraelyje per operaciją „Lietas švinas“ naudotų tikslų ir jos taktikos tyrimus vykdė armijos vadai ar karo policija, todėl kyla rimtų abejonių dėl rezultatų nepriklausomumo, o „Hamas“ nesugeba tinkamai išspręsti raketų šaudymo į Pietų Izraelį klausimo. Atsižvelgiant į šiuos trūkumus, akivaizdu, kad ES turėtų daryti spaudimą JT Generaliniam Sekretoriui, jog būtų parengtas visiškai nepriklausomas įvertinimas.

Galiausiai, atsižvelgiant į dabartinę humanitarinę krizę Gazoje, dar kartą raginu Tarybą ir Vyriausiąją įgaliojtinę daryti daug didesnę spaudimą Izraeliui, kad būtų nutraukta apsaustis, dėl kurios užkertamas kelias atstatymui ir didinami nuostoliai.

Michał Tomasz Kamiński, ECR frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, R. Goldstone'o ataskaita yra visiškai nesuderinta ir neteisinga. Ji kyla iš Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos, kurios narės yra tokios valstybės,

kaip Iranas, Nikaragva, Somalis ir Libija. Kokią teisę turi tos valstybės, kuriose pagarba žmogaus teisėms priylgsta nuliui, vertinti Izraelį – vienintelę demokratišką šalį Artimuosiuose Rytuose?

Ataskaita kyla iš labai įtartino šaltinio, kuris yra visą laiką nepalankiai nusistatęs Izraelio atžvilgiu. Iš JT Žmogaus teisių tarybos patvirtintų dvidešimt penkių rezoliucijų dėl žmogaus teisių, net dvidešimt skirta Izraeliui. Nė viena rezoliucija neskirta valstybėms, kurios yra Tarybos narės, kuriose – noriu tai pabrėžti – žmogaus teisių padėtis baisi: nuo moterų teisių iki rinkimų teisių.

Pabrėžiu, kad ši ataskaita yra visiškai nesuderinta. Tiesą pasakius, ja siekiama paslėpti „Hamas“ vykdomą teroristinę veiklą. Ataskaitoje nepateikiamas pagrindinis faktas, kad prieš aštuonerius metus, kai Izraelis gindamasis ėmėsi veiksmų Gazos ruože, į nekaltus Izraelio piliečius buvo iššauta tūkstančiai raketų. Kiekviena valstybė turi teisę gintis nuo teroristų. Tokią teisę turi ir Izraelis. Taip pat reiktų paminėti, kad šiuo metu Izraelyje atliekama 150 baudžiamųjų tyrimų dėl kareivių veiksmų. Izraelyje yra laisvas parlamentas ir laisva spauda, kuri dažnai kritikuoja savo pačios vyriausybę ir savo ginkluotąsias pajėgas. Deja, nė vieno iš šių bruožų negalima rasti teroristų pusėje.

Todėl manau, kad ši nesuderinta ir nesąžininga ataskaita, kuria, mano manymu, begėdiškai puolama mūsų pagrindinė Artimųjų Rytų sąjungininkė, neturėtų būti vertinama rimtai.

Kyriacos Triantaphyllides, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (EL) Pone pirmininke, teisėjo R. Goldstone'o ataskaitoje pateikiami patys aiškiausi Izraelio palestiniečių atžvilgiu padarytų nusikaltimų ir tarptautinės teisės bei tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų įrodymai. Atlikus tyrimą tapo matomi ženklai, kad Izraelio pajėgos rimtai pažeidė Ketvirtąją Ženevos konvenciją. Reiktų atkreipti dėmesį, kad Palestinos pusė, kuri ataskaitoje irgi kritikuoja, priima tarptautinę teisę ir ragina ją taikyti, o Izraelis – atsisako.

Nors kai kurios partijos stengiasi sumenkinti ataskaitą, mes raginame Europos Sąjungos valstybes nares laikytis principų, pagal kuriuos tvarkoma tarptautinė teisė ir Europos Sąjunga, ir pritarti diskusijoms dėl ataskaitos JT Generalinėje asamblėjoje, siekiant, kad ataskaita galiausiai būtų ratifikuota ir būtų imtasi priemonių. Ataskaitą reiktų nusiųsti ištirti Tarptautiniam Hagos baudžiamajam teismui. Jei Europos Sąjunga iš tiesų yra suinteresuota išspręsti Palestinos problemą, tuomet ji turėtų nebetoleruoti šių nusikaltimų, nes tolerancija virsta į skatinimą ir bendrininkavimą.

Be to, remiantis ataskaitos išvadomis, reiktų skubiai išnagrinėti galimybę įšaldyti veiksmus, kuriais siekiama pagerinti santykius tarp Europos Sąjungos ir Izraelio ir taikyti asociacijos sutarties nuostatas.

Palestiniečiai ir izraeliečiai turi visas teises į ateitį ir gyvenimą. Mes esame įpareigoti daryti spaudimą, kad būtų pasiektas sąžiningas sprendimas ir taika. R. Goldstone'o ataskaitą reiktų panaudoti tam, kad būtų duotas naujas impulsas pasiekti sąžiningą sprendimą.

Bastiaan Belder, *EFD frakcijos vardu*. – (NL) Praėjusią savaitę per Santykių su Izraeliu delegacijos darbo vizitą į žydų valstybę R. Goldstone'o ataskaitai buvo skirtas labai didelis dėmesys. Delegacija iš armijos ir civilių atstovų gavo išsamią informaciją apie Izraelio vykdytus ir vykdomus teisinius tyrimus per Gazoje vykusius karinius veiksmus ir po jų. Toks išsamus savo pačių veiksmų tyrimas visiškai paneigia R. Goldstone'o ataskaitą, kurioje beriami kaltinimai Izraelio valdžios institucijoms.

Be to, greta R. Goldstone'o ataskaitos, IGP, Izraelio ginkluotosios pajėgos, labai rimtai atsižvelgia į visus jiems pareikštus įtarimus ir išsamiai juos ištiria. Šiuo požiūriu labai skiriasi IGP ir „Hamas“, teroristinio judėjimo, dėl kurio kaltės vyko karo veiksmai Gazoje, elgesys. Ar kada nors matėme, kad „Hamas“ tirtų savo pačių veiksmus?

Pone pirmininke, turimi dokumentai dėl Gazos karinių veiksmų mums nepalieka jokių abejonių ir klausimų. „Hamas“ tyčia išstatė Palestinos civilius prieš tikrą karo grėsmę, netgi tokiose vietose, kaip mečetės. Kita vertus, pagalvokite, apie Izraelio ketinimus ir veiksmus, pagalvokite apie žydų valstybės piliečių gyvybių ir turto apsaugą nuo „Hamas“ teroristinio puolimo raketomis, kuris trunka metų metus, ir apie tikrą Izraelio rūpestį palestiniečių gyvybėmis. Pažiūrėkite į visas atsargumo priemones, kurių jis ėmėsi karinių veiksmų metu.

Pone pirmininke, nepaisant R. Goldstone'o ataskaitos ketinimų, šis šališkas tyrimas vis tiek pateisina du dalykus: Izraelio karinius veiksmus prieš „Hamas“ ir tai, kad Izraelis yra demokratinė teisinė valstybė. Jums tereikia nuvykti į Artimuosius Rytus!

Louis Bontes (NI). – (NL) Nuo pat pradžių buvo aišku, kad Izraeliui Gazos konflikte bus kljuojama iniciatoriaus ir agresoriaus etiketė. R. Goldstone'ui ir jo darbo metodams pritaria tokios valstybės, kaip Egiptas

ir Pakistanas, o mes žinome žmogaus teisių padėtį tose šalyse. Ataskaita nesiekia jokio nors kiek priimtino standarto.

Pranešime nė neužsimenama apie dvylika tūkstančių iš Gazos į Izraelį iššautų raketų, kurios kėlė labai didelę grėsmę vietos gyventojams. Izraelis vykde savo savigynos teisę. Ataskaitoje nė vienu žodžiu neminama „Hamas“, neminama ir tai, kad ši organizacija piliečius naudojo kaip gyvąjį skydą arba kad civilių namuose laikė ginklus ir iš jų šaudė raketas. Nė vieno žodžio apie tai. Nė vieno žodžio ir apie tai, kad „Hamas“ policijos pajėgos anksčiau buvo karinės organizacijos, vykdžiusios ginkluotus susirėmimus prieš Izraelį, dalis.

Pone pirmininke, yra tik vienas dalykas, kurį galima padaryti su šia R. Goldstone'o ataskaita, t. y. išmesti ją į šiukšlių dėžę, ir nedelsiant. Nebeturėtume jai švaistyti savo laiko. Tai yra politinio proceso dalis. Tai nebegali tęstis. Nutraukite šį Izraelio valstybės politinį persekiojimą.

Gabriele Albertini (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, viešoji nuomonė dėl R. Goldstone'o ataskaitos išsiskyrė.

Kalbant tiksliau, Izraelio ginkluotosios pajėgos yra kaltinamos, kad tyčia nužudė daugybę piliečių per miesto partizanų operacijas. Tai labai rimtas kaltinimas, kurį darant, atrodo, neatsižvelgta į tam tikrus nepaneigiamus faktus, pvz., lankstinukų platinimą mūšio zonoje, kuriuose aiškinama, kad gali būti šaudoma į namus, kuriuose yra ginklų, į įspėjimus per telefoną ir radiją, įskaitant ir „Hamas“ dažniais, prieš pradedant puolimą prieš namus, kurie nustatyti kaip ginklų sandėliai.

Taip pat buvo naudojama vadinamoji „beldimo į stogą“ technologija: jei po visų šių įspėjimų oro pajėgos vis tiek rasdavo pastatuose žmonių, būdavo naudojami maži ir, svarbiausia, garsūs sprogmenys, kad žmonės greitai paliktų pastatus.

Izraelio armija naudojo tokius įspėjimo ženklus Gazos civiliams, kokių anksčiau nenaudojo niekas. Bet kas, kas naudoja tokias atsargumo priemones, negali jokiais aplinkybėmis būti kaltinamas, kad tyčia taikosi į civilius.

Vakar per tą pačią dieną buvau susitikęs su dviem svarbiomis politinėmis figūromis: ryte su Izraelio užsienio reikalų ministru, o vakare – su Palestinos nacionalinės valdžios prezidentu Abu Mazenu. Abiem atvejais susitikimai vyko ramioje atmosferoje be įtampos ir buvo pareikšta viltis, kad po daugelį dešimtmečių trukusių kovų galiausiai bus atsisakyta ginklų taikos proceso labui.

Kaip ir pageidavo abi vyriausybės, Europa turi toliau atlikti suderintą nešališko teisėjo vaidmenį, kuriam netrukdytų ideologinės pozicijos, galinčios tik dar labiau įaudrinti abiejų pusių nuoskaudas.

PIRMININKAVO: P. SCHMITT

Pirmininko pavaduotojas

Richard Howitt (S&D). – Pone pirmininke, praėjusių metų pabaigoje jūs ir vyriausioji įgaliotinė žmogaus teisėms N. Pillay buvote šiame Parlamente ir mums teigėte, kad R. Goldstone'o ataskaita dėl abiejų Gazos konfliktų pusių žmogaus teisių pažeidimų yra išsami, objektyvi ir atitinka tarptautinius standartus.

Todėl nebandykime išmesti šios ataskaitos į šiukšlių dėžę. Veikime jos pagrindu. Kartu su kitais diskusijose dalyvavusiais asmenimis asmeniškai kalbėjau su Izraelio vyriausybės atstovais, Palestinos valdžios atstovais, o pačioje Gazoje kalbėjau su komisijos, kurią įsteigė *de facto* valdžia, atstovais ir prašiau, kad jie bendradarbiautų su R. Goldstone'u, vykdytų savo pačių patikimus ir nepriklausomus tyrimus, kad už smurtą atsakingi asmenys turėtų pasiaiškinti. Kalbėjausi su Jungtinių Valstijų valstybės sekretorės padėjėju Michaelu Posneru, kai jis čia lankėsi, siekdamas paskatinti Izraelį padaryti tą patį.

Šio penktadienio JT balsavimui besirengiančiam mūsų kolegai iš Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos noriu pasakyti: nesiekite ES bendros nuomonės bet kokia kaina. Kai kurių siūloma idėja eiti į priekį ES vienbalsiai susilaikius, būtų farsas visų šio baisaus konflikto aukų požiūriu. Turėtume derėtis dėl kuo geresnio teksto, tačiau tikiuosi, kad šį kartą už balsuos daugiau nei penkios ES valstybės narės, kurios taip balsavo praėjusį kartą, kad būtų didinamas spaudimas.

Tokį Žmogaus teisių tarybos tyrimą dėl įtariamų tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų – kaip ir 2004 m. Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimą dėl atskyrimo taisyklės – reikėtų vertinti atsižvelgiant į tinkamą tarptautinių sutarčių organizacijų teisinių sprendimų būklę.

Smerkiu Konservatorių grupės lyderį, kuris šiose diskusijose pavadino JT „įtartinu šaltinu“. JT yra didžiausias visų mūsų troškimas šioje planetoje ir joms reikia visų mūsų paramos.

Norėčiau pasakyti, kad – Europos Sąjungoje, apsaugotoje nuo karo – turi būti atsižvelgiama į karo nusikaltimus. Taigi, kai JT Generalinis Sekretorius dėl Izraelio ir palestiniečių pažeidimų Saugumo Tarybai pranešė, kad „negalima nieko nustatyti“, to nepakanka. Visi įtarimai turi būti nustatyti ir Europa privalo parodyti ryžtą, kad būtų taip padaryta.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Pone pirmininke, šių diskusijų tikslas yra ne paskelbti save kaltintojais ir teisti tai, ko teisti negalime. Mūsų tikslas – kaip pasirodo – dvipusis tikslas, yra, pirmiausia, padėti atskleisti Gazos karo šalių atsakomybę ir, svarbiausia, žiūrėti į priekį, sakyčiau, privalome savęs paklausti, ką galime pasakyti ir padaryti šiandien, kad padėtume atkurti dialogą.

Mano manymu, R. Goldstone'o ataskaita nėra konstruktyvi šiuo požiūriu. Be to, – tai verta pakartoti, nes tai retai sakoma, – tai buvo visų Europos valstybių pasiekta išvada, ir nė viena iš jų nepritarė ataskaitai tvirtųjų kaltintojų ir didžiųjų laisvių ir žmogaus teisių gynėjų, pvz., Kinijos, Pakistano, Saudo Arabijos, Rusijos ir Kubos – tai tik keli pavyzdžiai – akivaizdoje. Dėl ataskaitos daug diskutuojama, ji yra tendencinga ir – patinka mums tai, ar ne – ataskaita nepadės mums eiti į priekį.

Kita vertus, būtent Izraelis turi pasirinkti ir prisiminti savo, kaip demokratiškos valstybės, įsipareigojimus ir visapusiškai nušviesti karo Gazoje įvykius. Ant kortos pastatyti Izraelio kariniai, diplomatiniai ir žiniasklaidos interesai – šiuos interesus hebrajų valstybė sugebėjo sukurti praeityje.

Jan Philipp Albrecht (Verts/ALE). – (DE) Pone pirmininke, džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas sugebėjo parengti rezoliuciją dėl R. Goldstone'o ataskaitos, kuri sulaukė pakankamai plataus pritarimo, paprasčiausiai neperkeldama Artimųjų Rytų konflikto į Briuselį. Jei norime išlaikyti ilgalaikės taikos galimybę, privalome išnaudoti tai, kas bendra visoms dalyvaujančioms šalims, o ne – kaip kai kurie čia stengiasi daryti – pabrėžti skirtumų šaltinius. Bendrumo šaltinis yra tarptautinės teisės taikymas – ypač žmogaus teisių teisės – visame pasaulyje.

Tačiau ne tik konflikto šalys privalo leisti vykdyti ir paremti nepriklausomus tyrimus, bet ir tarptautinė bendruomenė privalo vengti daryti vienpusiškus sprendimus. Todėl privalome labai aiškiai parodyti, kad vienpusiškai juodinti Izraelį netinkama ne tik šiose diskusijose, bet ir apskritai. Mes Europoje privalome aiškiai nepripažinti jėgų, kurios veikia siekdamos kelti abejones dėl Izraelio valstybės teisėtumo. Ir reikėtų stiprinti jėgas Izraelyje, kurios su mumis kovoja už taiką, toleranciją ir žmogaus teises Artimuosiuose Rytuose. Todėl dabar reikia aiškiai pasakyti, kad mums visiškai nepriimtinos Izraelyje vyriausybės atstovų, pvz., užsienio reikalų ministro Avigdoro Liebermano, daromos kliūtys NVO. Tokia politika kenkia Izraelio žmonėms, taigi ir taikai Artimuosiuose Rytuose.

Charles Tannock (ECR). – Pone pirmininke, R. Goldstone'o ataskaitą užsakė JT Žmogaus teisių taryba, kuri yra perpildyta Izraelio priešų, todėl vargu ar buvo galima tikėtis suderintos analizės. JAV Kongresas R. Goldstone'o ataskaitą pavadino nepataisomai šališka, neverta tolesnio svarstymo ir nepatikima. Ataskaitoje neminimas „Hamas“ terorizmas ir ignoruojamas faktas, kad Izraelis tiria 150 įtariamų IGP netinkamo elgesio atvejų ir netinkamai pasielgusius kareivius patrauks baudžiamojon atsakomybėn.

Tačiau už šios ataskaitos prieštaravimo slypi žmonių tragedija, palestiniečių tragedija, kurie ilgai laukia nuosaičių ir nekorumpuotų lyderių, kurie jiems atneštų taiką, saugumą ir gerovę, susitaikius su Izraeliu. Taip pat negalime pamiršti Pietų Izraelio piliečių tragedijos, į kuriuos nepaliaujamai taikosi organizacijos „Hamas“ džihado fanatikai, puolantys jų mokyklas ir šaudantys savo mirtinas raketas.

ECR frakcija ir toliau daro spaudimą dėl dviejų valstybių sprendimo, kuris yra vienintelis būdas rasti ilgalaikį Artimųjų Rytų konflikto sprendimą, tačiau R. Goldstone'o ataskaita nėra per nago juodumą prie tokio sprendimo mūsų nepriartina.

Helmut Scholz (GUE/NGL). – (DE) Pone pirmininke, man, vokiečiui ir kairiųjų pažiūrų politikui, Izraelio teisė gyvuoti, ginti savo žmones ir pastangos skatinti kuo glaudesnę mūsų bendradarbiavimą su Izraeliu yra savaime suprantami politiniai dalykai. Tačiau man nepriimtina, kad jau daugelį metų pusantro milijono palestiniečių kaip apgaulingos politikos įkaitai yra uždaryti į didžiausią pasaulyje atvirą kalėjimą. Visi, kas žino, jog Gazos ruože 44 proc. gyventojų yra vaikai iki 14 metų, supranta, kokią pavojingą palikimą tokia politika sukūrė ateičiai. Akivaizdu, kad ketinama pamiršti 2008 m. karą ir nehumanišką politiką civilių atžvilgiu. Dėl šios priežasties raginame atlikti tyrimą ir išpirkti kaltę.

Jei į humanitarinės ir tarptautinės teisės pažeidimus žiūrėsime reliatyviai ir kaltiesiems suteiksime atleidimą nuo bausmės, tai tik paskatins naujus savižudžių išpuolius ir karus, o smurtas augs spiralės principu. Europa negali toliau likti užsimerkusi. Todėl ji turi ir toliau dirbti, kad būtų įgyvendinta R. Goldstone'o ataskaita, įskaitant ir Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje.

Lorenzo Fontana (EFD). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, JT Žmogaus teisių taryba patvirtino R. Goldstone'o ataskaitą didele balsų dauguma.

Nepaisant to, mus verčia susimąstyti ir kelia susirūpinimą tos daugumos valstybių pavadinimai – Kinija, Saudo Arabija, Pakistanas. Mus stebina, kai skaitome, jog būtent tos valstybės, kurios tikrai nerodo pavyzdžio žmogaus teisių srityje, ragina Izraelį ir „Hamas“ atlikti išsamius žmogaus teisių pažeidimų tyrimus, padarytus per operaciją „Lietas švinas“.

Neketiname stoti į vieną pusę nė su viena iš kariaujančių šalių, o norėtumėme rasti suderintą sprendimą, kuriame būtų pabrėžtas poreikis užtikrinti Izraelio saugumą šalies viduje ir teisę gyvuoti Pietų Izraeliui ir Palestinos valstybei, reiškiamo savo prieštaravimą smurto naudojimui, terorizmui ir karui, siekiant išspręsti konfliktus.

Mūsų krikščioniškoji kultūra ir mūsų žmonijos ir istorijos suvokimas yra priežastys, dėl kurių tikimės, kad griežtai ir suderintai bus nubausta už visus padarytus pažeidimus.

Ria Oomen-Ruijten (PPE). – (NL) Ne kartą sakiau, kad jei nežinote ar nepripažįstate savo praeities, niekuomet negalite kurti ateities. Be jokios abejonės, tai tinka ir Artimųjų Rytų konfliktui.

Girdėjau daug kritikos dėl R. Goldstone'o ataskaitos. Žinau R. Goldstone'ą nuo tų laikų, kai jis buvo didis taikintojas, vykdė daugelį tyrimų Pietų Afrikoje ir jiems vadovavo. Mano manymu, R. Goldstone yra puikus pavyzdys žmogaus, kuris gali ant stalo padėti faktus, kurių pagrindu būtų galima priartėti prie susitaikymo. Deja, tai, kaip ši ataskaita buvo sutikta, rodo, jog nevyksta joks susitaikymas, o priešingai – atrodo, kad priešiškumas tik auga. Būtent todėl ataskaita yra paprasčiausiai ignoruojama.

Pone pirmininke, Izraelis ignoruoja ataskaitos išvadas, tačiau jis kartu pripažino, kad iš tiesų *padarė* klaidų ir išmokėjo kompensacijas JT už padarytą žalą ir kaltino kai kuriuos savo armijos atstovus. Kita vertus, palestiniečiai nesiėmė jokių panašių veiksmų. Man kyla klausimas, ar Ramaloje įsteigtas tyrimų komitetas iš vis gali atlikti išsamų tyrimą Gazoje.

Pone pirmininke, ateinantį penktadienį JT vyks posėdis ir labai tikiuosi, kad mūsų nauja užsienio politikos atstovė galės suvienodinti Europos poziciją ir padaryti ją aiškią. Privalome bet kokiomis aplinkybėmis gerbti žmogaus teises ir abiejų šalių teises. Pone pirmininke, jei penktadienį sugebėsime pasiekti tokią bendrą poziciją, būsiu labai patenkinta ir, galbūt, tuomet sprendimas dėl Artimųjų Rytų taps mums pasiekiamas.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Visuomet apgaulinga lyginti skaičius, už kurių slypi žmonių likimas. Dėl operacijos „Lietas švinas“ aukomis tapo tūkstančiai Gazos gyventojų ir trylika Izraelio ginkluotųjų pajėgų kareivių. Ar reikia dar kokių nors skaičių, kad galėtume nuspręsti, kas yra kaltoji šio karo šalis ir kas – auka? Manau, kad būtinai reikia. Pvz., nuo 2006 m. tūkstančiai raketų buvo iššauta į civilius gyventojus Izraelio miestuose iš Gazos ruožo, raketos buvo šaudomos iš tankiai apgyvendintų vietovių ir, akivaizdu, iš viešųjų pastatų. Kaip valstybė gali ginti savo piliečius, esant tokiai padėčiai? Ar įmanoma kovoti su teroristais, kurie naudoja civilius gyventojus kaip gyvąjį skydą? Jei taip, ar įmanoma išvengti civilių aukų? Ką *padarė* tarptautinė bendruomenė, kad užkirstų kelią tokios rūšies terorizmui? Ar tarptautiniu lygmeniu netaikomi skirtingi žmogaus teisių laikymosi standartai? Rasti atsakymus į šiuos rimtus klausimus yra sudėtingas ES bendros užsienio politikos uždavinys. Politikos tikslas turėtų būti pagalba dialogui, pasitikėjimo kūrimas ir kantrus tvarios taikos bendro sprendimo Artimiesiems Rytams ieškojimas. Tinkamas žingsnis teisinga linkme gali būti atviras įsigilinimas į visas Gazos konfliktą lydinčias ir anksčiau buvusias aplinkybes.

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, R. Goldstone'o ataskaita ir toliau bus kertinis akmuo, nors greičiausiai dar nėra apsvarstytas visas galimas jos poveikis ateičiai, taip pat ir tarptautinės teisės laikymuisi, kuriam mes, demokratai, skiriame ypatingą dėmesį.

Džiaugiamės dėl ataskaitoje pateikto reikalavimo išmokėti kompensacijas nelygaus konflikto aukoms civiliams ir dėl raginimo Tarptautiniam baudžiamajam teismui išnagrinėti visus atvejus, kai šalys nesugebėjo atlikti tikrų nepriklausomų ir nešališkų tyrimų, kaip praėjusį sausio mėn. reikalavo daugelis Izraelio žmogaus teisių asociacijų. Tokie faktai gali pakenkti netgi tokiai valstybei kaip Izraelis, kuri, atrodo, nebesisemia įkvėpimo iš nepaprasto didžios hebrajų kultūros – kuri yra visų mūsų ištakos – humanizmo.

Tiesą pasakius, smurtas vis dar yra pragaištinga politika. „Hezbollah“ sustiprėjo po Libano puolimo, o „Hamās“ šiandien yra stipresnė Gazoje. Visi, kas lankėsi Gazoje po konflikto, gali paliudyti apie nežmoniškas žmonių kančias. Mes, europiečiai, privalome šiandien pasakyti, ypač Gazai: likime žmonėmis!

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Manau, kad R. Goldstone'o ataskaita aiškiai parodė, jog ir Izraelis, ir „Hamās“ karo Gazoje metu padarė žmogaus teisių pažeidimų. JT jau du kartus ragino abi šalis atlikti nepriklausomus tyrimus, tačiau net praėjus keturiolikai mėnesių, šalys šio raginimo nepaiso.

Taip pat savęs klausiu, kodėl Europos Sąjunga negina tarptautinės teisės. Kodėl ji leidžia regione viešpatauti nebaudžiamumui? Prarasime bet kokią savo patikimumą tarptautinės teisės gerbimo požiūriu, jei ES nekels klausimų dėl šių karo nusikaltimų. Ši ataskaita yra ne apie Izraelio saugumą. Ji yra apie šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus. Todėl nėra jokių įsivaizduojamų argumentų, kuriais remiantis nereikėtų įgyvendinti šios ataskaitos.

Todėl raginu ne tik Vyriausiąją įgaliotinę, bet ir valstybes nares, dėti kuo daugiau pastangų, kad būtų užtikrinti tinkami tęsiamieji darbai ataskaitos atžvilgiu. Galiausiai, tai yra vienintelis būdas sudaryti galimybę sėkmingai atkurti taikos derybas.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Ši ataskaita yra vienpusiška. Joje smarkiai kritikuojamas Izraelis, nes, *inter alia*, Izraelis apšaudė ekonominius ir civilinius taikinius. Tačiau „Hamās“ neteisingai naudojo šiuos pastatus. Deja, R. Goldstone'ui neatrodė, kad reikėjo ištirti, ar iš tiesų taip buvo. Todėl R. Goldstone nesugebėjo ištirti, ką blogai darė „Hamās“, ir nuolat barė Izraelį. Dėl to mažėja pasitikėjimas šia ataskaita, nes kiti šaltiniai rodo, jog „Hamās“ iš tiesų buvo įsikūrusi ligoninėse, priimanuosiuose ir civiliniuose pastatuose.

Pone pirmininke, baigsiu teigiama gaida. R. Goldstone'o ataskaitoje pateikta daug kaltinimų ir juos reikia ištirti. Šiuo požiūriu Izraelio vyriausybė elgėsi teisingai ir pradėjo baudžiamąjį tyrimą. Dėl to reikia džiaugtis. Tačiau bijau, kad dar ilgai turėsime laukti, kol „Hamās“ parodys analogišką savo veiksmų įvertinimo lygį.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Patinka mums tai, ar ne, R. Goldstone'o ataskaitai buvo pritarta Jungtinių Tautų Generalinėje asamblėjoje, ir nematau priežasčių, kodėl tarptautinės teisės atžvilgiu reikėtų taikyti dvejopus standartus. Tarptautinė teisė yra tarptautinė teisė, o R. Goldstone'o ataskaitoje vartojamas terminas „karo nusikaltimas“ – tai visiems buvo daugiau negu aišku iš to, ką buvo galima matyti savo televizorių ekranuose. Netgi Izraelio kareiviai paliudijo, kad jie gavo įsakymus šaudyti į civilius.

Esant tokioms aplinkybėms, Europos Sąjunga ir mūsų Parlamentas privalo sudaryti sąlygas, kuriomis būtų užtikrinta, kad Izraelio vyriausybė laikysis tarptautinės teisės, ir reikalui esant, privalo išaldyti ES ir Izraelio asociacijos sutarties 2 straipsnį. Šiame straipsnyje nustatyta, kad „abiejų šalių santykiai grindžiami pagarba žmogaus teisėmis ir pagarba demokratijai“. Tai yra taip paprasta; tiesiog reikia tai taikyti.

Todėl, jei nieko nebus daroma, Europos Sąjunga privalo parodyti savo aišką pasiryžimą dėl šio klausimo perdavimo Tarptautiniam baudžiamajam teisimui, laikantis R. Goldstone'o ataskaitos rekomendacijų. Galiausiai, mūsų Parlamentas privalo nuspręsti dėl esminio klausimo: ar norime harmoningo pasaulio, kuriame viršenybę turi teisingumas ir taika, ar norime džunglių teisės, kuri yra galingųjų politika? Privalome priimti savo atsakomybę Europos žmonių ir viso pasaulio žmonių atžvilgiu.

Morten Messerschmidt (EFD). – (DA) Pone pirmininke, šis klausimas – ši ataskaita – yra labai nuviliantis JT istorijos skyrius. Kas galėtų, netgi labai norėdamas, diskutuoti apie karą Gazoje ir nekalbėti apie tūkstančius Kasamo raketų, kuriomis kaip lietumi buvo pilama ant taikių Izraelio piliečių aštuonerius metus? Kas gali, netgi labai norėdamas, diskutuoti apie šį klausimą ir nepaminti šimtų tunelių, kurie iškasti tarp Egipto ir Gazos ir kitų sričių, per kuriuos vežami ginklai, siekiant pakenkti žydų interesams Izraelyje? Kas gali, netgi labai norėdamas, parengti tokią ataskaitą ir neįtraukti fakto, kad Izraelis turi gerai veikiančią teisinę sistemą, o Palestinoje už savo nusikaltimus niekuomet nebuvo apkaltintas nė vienas iš žmogžudžių, nė vienas iš teroristų? Atsakymas į visus tris klausimus – teisėjas R. Goldstone. Tai – skandalinga! Tai daro gėdą visai JT sistemai, o šiuo klausimu diskutuodami šiame Parlamente, mes darome gėdą visai ES.

Proinsias De Rossa (S&D). – Pone pirmininke, klausant diskusijų, sunku suprasti, kokią ataskaitą skaitė kai kurie pranešėjai. Tikrai ne tą, kurią skaičiau aš.

Izraelis neigia šio Parlamento demokratinę teisę susitikti su Palestinos teisės aktų leidybos taryba Gazoje ir nesuteikia leidimo atvykti mūsų užsienio reikalų ministrams. Buvo nužudytas „Hamās“ kovotojas, greičiausiai tai padarė Izraelio agentai, naudodami suklastotus Europos pasus, taip buvo pažeistas Airijos, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Vokietijos ir Dubajaus suverenitetas. Izraelis mūsų negerbia ir tai nestebina, atsižvelgiant į nebaudžiamumą, kuriuo naudodamasis jis ir toliau pažeidinėja milijonų palestiniečių teises.

Mūsų reakcija į R. Goldstone'o ataskaitą, kurioje nustatyta, kad Gazos puolimas yra bendras gyventojų baudimas ir kad operacija „Lietas švinas“ prisidėjo prie tokios politikos, yra rimtas mūsų išpareigojimų žmogaus teisėms ir teisinei valstybei išbandymas. Ataskaitoje pateikti sąmoningų kankinimų, nehumaniško elgesio ir sąmoningo aplinkybių sudarymo didelėms žmonių kančioms įrodymai. Ataskaitoje rekomenduojama kreiptis į Tarptautinį baudžiamąjį teismą ir kad Ketvertas turėtų primygtinai reikalauti teisinės valstybės.

Pritariu R. Goldstone'o raginimui Ženevos konvencijos valstybėms narėms, įskaitant, turiu pasakyti, ir Airiją, pradėti baudžiamąjį persekiojimą nacionaliniuose teismuose prieš įtariamus karo nusikaltimų vykdytojus.

Prieš baigdamas, norėčiau pateikti dar vieną pataisymą, nes keletą kartų buvo pasakyta, jog šioje ataskaitoje neužsiminta apie tai, kad „Hamas“ šaudė raketą į Izraelį. Tačiau ataskaitos 31 puslapyje nagrinėjama raketų padariniai civiliams ir palestiniečių ginkluotų grupių puolimai Pietų Izraelyje.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Pone pirmininke, mes, Europos Sąjungos narės, turime atminti, kokios yra Europos vertybės. Tai yra demokratija, žmogaus teisės ir žodžio laisvė, ir privalome šių vertybių laikytis visur.

R. Goldstone'o ataskaitos tikslas buvos atlikti nešališką tyrimą, tačiau, deja, taip nebuvo padaryta. Tą pripažįsta visos šalys, kurios yra susipažinusios su ataskaita, ir tai yra akivaizdžiai matoma iš ataskaitos šaltinių medžiagos.

Taip pat turėtume atminti, kad visą šį reikalą pradėjo tokios valstybės, kaip Kuba, Pakistanas, Egiptas ir Saudo Arabija, kurios nepripažįsta tokių pat vertybių kaip Europos Sąjunga ir Izraelis.

Mane stipriai šokiravo pastabos, kurias čia pateikė P. De Rossa ir V. De Keyser. Man įdomu, kokią ataskaitą jūs skaitėte. Jei ką nors žinote – o jūs žinote – apie pilietinį karą tarp „Hamas“ ir „Fatah“ ir apie tai, kiek daug žmonių per jį žuvo, tuomet sutiksite, kad turėtume įsikišti į procesą, kurį plėtojant palestiniečiai rastų lyderius, sutartų dėl bendros nuomonės ir pradėtų kurti savo valstybę, o ne tik griauti ir naikinti Izraelio demokratinę visuomenę, šaudydami ją raketomis.

Norėčiau pasakyti, kad, deja, ši ataskaita yra juoda dėmė JT istorijoje. Mes, europiečiai, turėtume taip pat atminti, kad Ghilad Shalit, europietis, prancūzas ir Izraelio kareivis, vis dar yra „Hamas“ kalinys, ir turėtume daryti spaudimą dėl jo paleidimo. Tai yra pirmas žingsnis, kurį turime žengti.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Pone pirmininke, tie iš mūsų, kas yra Izraelio draugai, gali kelti klausimus dėl daugelio aspektų, susijusių su būdu, kuriuo Izraelis atliko intervenciją į Gazą, tačiau negali kelti klausimo dėl Izraelio savigynos teisės imtis aktyvių veiksmų prieš tuos, kas prieš jį planuoja ir rengia terorizmo aktus.

Labai užjaučiu paprastus Palestinos žmones, tačiau jau 60 metų juos nuvilia tie, kas skelbiasi jų lyderiais, ir tarp jų esantys asmenys, kurių profesija – teroristai.

Jau nuo pat šios ataskaitos, kilusios iš įtartinos JT Žmogaus teisių tarybos – ir būtent ją, o ne JT, kritikavo mūsų frakcijos vadovas R. Howitt; bijau, kad jūsų smulki pastaba apie visą partiją buvo žeminanti – nuo pradžios buvo aišku, kad tai bus vienpusiškas Izraelio pasmerkimas. Nors ataskaitoje keliama dideli reikalavimai Izraeliui, joje labai mažai kalbama apie „Hamas“. Ataskaitoje neraginama nutraukti terorizmą ir Izraelio puolimą, tačiau vadinamųjų palestiniečių ginkluotųjų grupuočių prašoma atsisakyti puolimų prieš Izraelio civilius ir stengtis ir išvengti žalos Palestinos civiliams.

554 puslapių ataskaitoje nematau jokių konstruktyvių teigiamų pasiūlymų dėl ilgalaikės taikos ir saugumo. Tačiau matome, kad naudojama žmogaus teisių retorika ir vardijamos Tarptautinio baudžiamojo teismo priemonės, siekiant pulti Izraelį, ir turiu pasakyti, kad toks padėties iškraipymas nedidina pasitikėjimo JT.

Alexandra Thein (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, nė viena konflikto šalis iki šiol nesilaikė Jungtinių Tautų reikalavimų dėl patikimo ir nepriklausomo tyrimo dėl R. Goldstone'o ataskaitoje pateiktų kaltinimų. Tai yra apgailėtina, ypač iš Izraelio pusės, nes kad ir kokia prieštaringa yra R. Goldstone'o ataskaita, bet kuri save demokratiška ir teisine valstybe vadinanti valstybė privalo sutikti, kad tokie rimti kaltinimai turi būti nepriklausomai ištirti. Izraelio kariuomenės, kai ji pati įtariama, atliekamas vidinis karinis tyrimas yra nepakankamas.

Jei ES rimtai laikosi savo pagarbos žmogaus teisėms ir tarptautinei teisei principų, ji privalo padidinti spaudimą abiem pusėms, taip pat ir savo dvišaliais santykiais, ir primygtinai reikalauti, kad tyrimas, kurį raginama atlikti dėl galimų tarptautinės ir žmogaus teisių teisės pažeidimų, būtų atliekamas pagal teisinės valstybės principus. Už karo nusikaltimus turi būti baudžiama pagal tarptautinę teisę, kaip jau buvo čia sakyta daug

kartų. Jei reikės, Tarptautinio baudžiamojo teismo kaltintojas turės atlikti tyrimą pagal Romos statuto 12 straipsnio 3 dalį. Tačiau nepaisant R. Goldstone'o ataskaitos šiuo metu nėra jokios priežasties tęsti apsiaustį Gazoje.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) R. Goldstone'o ataskaitoje, dėl kurios ataskaitų ir išvadų diskutuojame, ignoruojama Izraelio savigynos teisė. Praėjusių metų Izraelio intervencija į Gazos ruožą buvo griežta priemonė ir asmeniškai aš užjaučiu aukas ir jų šeimas. Tačiau privalome nepamiršti, kad tai buvo galutinis atsakymas į metų metus trukusį Palestinos vykdytą tankiai Izraelio apgyvendintos vietovės puolimą.

„Hamas“ neseniai paskelbė, kad yra pasirengusi dialogui su tarptautine bendruomene, įskaitant ES ir JAV. Norėčiau tvirtai pasakyti, kad neturėtume puoselėti tokios minties, kol „Hamas“ nėra nedviprasmiškai pripažinęs Izraelio teisės gyvuoti ir nutraukusi smurto. Su gailesčiu žiūrime į šio ilgai besitęsiančio konflikto aukas, tačiau labai svarbu turėti patikimą Palestinos partnerį taikos deryboms, t. y. teisėtą, patikimą ir atsakingą Palestinos žmonių atstovą. Kol to nebus, neverta gaišti laiko rašant šimtus tarptautinių rekomendacijų puslapių.

Taip pat norėčiau pabrėžti Egipto, kuris turėtų imtis tvirtų veiksmų, kad būtų užkirstas kelias bet kokiai pagalbai, kuria kaip kontrabanda per požeminius tunelius į Gazą tiekiami ginklai pasiekia teroristus, vaidmenį.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (EL) Pone pirmininke, R. Goldstone'o ataskaita pataikyta kaip pirštu į akį. Tai, kad abi pusės vertinamos vienodai, nepadedą. Gazoje buvo įvykdyti ir toliau vykdomi nusikaltimai. Vyrauja skurdas, vargas ir visiškas Palestinos žmonių žmogaus teisių negebėjimas. Yra viso to liudininkų. Pateiktos Raudonojo kryžiaus, Tarptautinio banko ir Europos Tarybos ataskaitos dėl nusikaltimų prieš palestiniečius, dėl finansinio nuskurdinimo ir dėl nežmoniškų gyvenimo sąlygų.

Negalime užsimerkti. Žmonija kelerius metus buvo smurtinių veiksmų prieš palestiniečius liudininkė. Naudodama savigną kaip pretekstą, Izraelio karo mašina smogė negailestingai. Palestiniečiai kenčia.

Taip pat visa širdimi ir siela smerkiame civilių žudymą ir Izraelyje. Tačiau tai nereikia, kad Izraeliui suteikta teisė vykdant savigną ir toliau daryti masinius nusikaltimus prieš palestiniečius. Tai nesuteikia Izraeliui alibi vykdyti tokius nusikalstamus veiksmus.

Be abejo, mes – ne viešieji kaltintojai, mūsų vaidmuo ir ne Poncijaus Piloto. Negalime nusiplauti rankų ir leisti toliau lieti kraują, taip pat leisti, kad nebūtų nubausta už Izraelio nusikaltimus. Norėdami būti garbingi ir nieko nedarydami leidžiame klestėti atsakomybės nebuvimui. Leidžiame kaltininkui likti nenubaustam, atmetinai ir laisvai žiūrime į aukas. Leidžiame vyrauti stipresniojo teisei.

Michael Theurer (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, R. Goldstone'o ataskaitoje aprašomi abiejų pusių padaryti žmogaus teisių pažeidimai. Akivaizdu, kad 1 400 aukų Gazos ruože yra per daug. Tačiau esu taip pat įsitikinęs, kad jei nebūtų buvę raketų puolimo prieš Izraelį, nebūtų buvę ir ginkluotos reakcijos. Kai su delegacija Izraeliui lankėmės šalyje, pamatėme, kad Izraelis nesiima ginkluotų veiksmų be pagrindo. Pagrindinis R. Goldstone'o ataskaitoje pateiktas kaltinimas, kad Izraelis tyčia ir nuolat puldinėjo civilius, nėra teisingas. Nebuvo pakankamai ištirtas klausimas, kiek „Hamas“ naudojo civilius kaip skydą. Tačiau ataskaitoje nurodyta, kad Izraelio armija darė išspėjimus, naudodama telefono skambučius ir lankstinukus. Šaudydama raketas į Izraelį, „Hamas“ nedarė nieko panašaus.

Tačiau mums reikia paklausti, ar pačios JT pakankamai nuveikė Gazos atžvilgiu, pvz., kad būtų užkirstas kelias „Hamas“ raketų šaudymui netoli JT patalpų. Nemanau, kad R. Goldstone'o ataskaita yra pagrindas tolesniems teroristiniams išpuoliams prieš Izraelį – ataskaitoje tai nepateisinama. Tačiau, greičiausiai, ataskaita neduoda ir apčiuopiamos naudos. Tačiau akivaizdu, kad čia, Europos Parlamente, privalome reikalauti pagarbos žmogaus teisėms ir raginti abi puses grįžti prie taikos proceso.

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). – (FR) Pone pirmininke, Izraelyje teisėjo R. Goldstone'o ataskaita juodinama ir visiškai diskredituojama visuomenės akyse. Be to, vykdoma žiauri šmeižikiška kampanija, nukreipta prieš žmogaus teisės gynėjus, ypač prieš Naująjį Izraelio fondą – fondą, iš kurio finansuojamos pagrindinės Izraelio žmogaus teisių gynimo organizacijos, ir ypač prieš fondo prezidentę Naomi Chazan, buvusią Kneseto narę, akademikę ir intelektualę, žinomą dėl savo ryžtingo moterų teisių ir taikos gynimo.

Trylika pacifistinių grupių, pvz., „Beatliejus“ ir „Tylos sulaužymas“, yra tapusios tikros raganų medžioklės aukomis. Europos Sąjunga privalo suteikti tvirtą paramą žmogaus teisių gynėjams visose šalyse, įskaitant, aišku, Izraelį, kurio nebaudžiamumas kenkia demokratiškoms vertybėms. Europos Sąjunga privalo apsaugoti Izraelį nuo jo paties demonų.

Robert Atkins (ECR). – Pone pirmininke, kaltos abi pusės, tačiau Izraelis pernelyg jautriai reaguoja į šią ataskaitą ir pastabas dėl operacijos „Lietas švinas“. R. Goldstone yra gerbiamas švarios reputacijos teisėjas, be to, jis – žydas. Be abejonės, šioje ataskaitoje yra trūkumų, tačiau Izraelis privalo pripažinti, kad kritikos esmė yra pagrįsta faktais. Tereikia paklausti Izraelio kareivių, kurie pripažino savo įtartiną veiklą organizacijoje „Tylos sulaužymas“.

Atliekant šį tyrimą, Izraelis buvo priverstas pripažinti, kad buvo naudotas baltasis fosforas – tai kodėl tuomet neatliktas tikras tyrimas dėl kai kurių jo kareivių, dalyvavusių galimuose, o gal net tikruose karo nusikaltimuose, veiksmų? Palestinos teisės aktų leidybos taryba pripažino savo nusižengimus, o Izraelis šio klausimo ir pastarojo nužudymo Dubajuje atžvilgiais turi atsisakyti savo arogancijos ir pripažinti pagrįstus paprastų dorų viso pasaulio žmonių nuogastavimus.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, man atrodo, kad trys raktiniai žodžiai šiose diskusijose yra „nepriklausomas“, „vienodas“ ir „neutralus“. Turi būti atliktas nepriklausomas įtariamų žmogaus teisių pažeidimų tyrimas. Turi būti vienodai pasmerkti tokių pažeidimų kaltininkai ir, svarbiausia, reikia galingo neutralaus balso, kuris sušvelnintų šį nelaimingą konfliktą, nes, deja, kaip tik to šiuo metu trūksta, nes didžiosios daugumos galingųjų valstybių pozicijos yra žinomos pakankamai gerai.

Manau, kad tai – puiki galimybė Vyriausiajai įgaliotinei ar naujai pareigas pradėjusiam eiti Tarybos Pirmininkui tapti tuo neutraliu balsu, padaryti kažką panašaus į tai, ką Šiaurės Airijoje padarė George Mitchell, ir dabar ten vyrauja taika, o metų metus vieni kitus šaudė ir žudė žmonės dabar yra kartu vyriausybėje. Tokią pačią galimybę – prabilti neutraliu, nepriklausomu ir sąžiningu balsu, kurio, deja, labai trūksta – turi Vyriausioji įgaliotinė.

Diane Dodds (NI). – Pone pirmininke, norėčiau kreiptis į S. Kelly dėl patikslinimo, esu tikra jis mielai tai padarys. Nors partija, kuriai aš atstovauju Šiaurės Airijoje, iš tiesų yra vyriausybėje, tačiau mano partija yra taiki partija ir jos nariai nieko nešaudė ir nežudė.

Tai darė IRA ir jos politiniai atstovai.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, mano manymu, girdėjome diskusijas, kuriose buvo pateiktos labai skirtingos nuomonės ne tik dėl pačios R. Goldstone'o ataskaitos, bet ir dėl ankstesnės padėties, esančios ataskaitos priežastimi.

Manau, kad Tarybai pirmininkaujančios valstybės vardu dar kartą galime pasakyti, jog R. Goldstone'o ataskaita yra ataskaitos taškas – taip sakė Taryba ir taip Komisijos vardu teigė K. Georgieva, kuriai noriu padėkoti už kalbą. Tai yra patikima ataskaita, atrodo, kad ji yra objektyvi ir rodanti, jog buvo padaryta arba galėjo būti padaryta rimtų žmogaus teisių pažeidimų, kilusių iš skirtingų konflikto pusių.

Europos Sąjunga negali likti abejinga, reaguodama į R. Goldstone'o ataskaitos turinį. Europos Sąjunga negali likti abejinga, reaguodama į ataskaitą, kurioje objektyviai ir patikimai informuojama apie galimybę, kad buvo padaryta labai rimtų žmogaus teisių pažeidimų.

Todėl tikime, kad iš šios ataskaitos kylantis pasiūlymas atlikti nepriklausomus, patikimus tyrimus yra tinkamiausias būdas reaguoti į šią labai svarbią ir mums visiems poveikį darančią ataskaitą. Ji turėtų išprovokuoti visų mūsų, tikinčių žmogaus teisių veikimu ir jų apsauga, kaip Europos Sąjungos ir Parlamento atveju, reakciją. Taigi ataskaita turėtų išprovokuoti mus reaguoti į ypač rimtus žmogaus teisių pažeidimus, kurie buvo padaryti šiuo atveju.

Dėl šios ataskaitos vyks diskusijos ir manome, kad šioms diskusijoms bus pritarta Jungtinėse Tautose. Taip pat ketinama diskutuoti Žmogaus teisių taryboje. Galime pasakyti jums, kad Tarptautinis baudžiamasis teismas dirba šiuo klausimu ir jį nagrinėja, ir manau, kad Europos Sąjunga turėtų išlaikyti konstruktyvią ir suderintą poziciją labai rimtų R. Goldstone'o ataskaitoje keliamų klausimų atžvilgiu ir būtent tai Tarybai pirmininkaujanti valstybė darys.

Kristalina Georgieva, Komisijos narė. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau aiškiai pasakyti, kad Komisija visuomet nuosekliai ir tvirtai reiškė savo didelį susirūpinimą humanitarine padėtimi Gazoje. Mano pirmtakas Louis Michel buvo nuvykęs į Gazą iš karto po operacijos „Lietas švinas“. Jis buvo abiejų pusių daromų pažeidimų liudininkas ir pasisakė prieš juos.

Mes Komisijoje labai norime, kad mūsų darbotvarkėje visuomet pirmenybė būtų teikiama dviem klausimams. Pirmia: būtina, kad visos šalys laikytųsi tarptautinės humanitarinės teisės; antra: būtina užtikrinti, kad humanitarinė pagalba iš tiesų pasiektų Gazos žmones.

Nuo praėjusių metų sausio mėn. konflikto ES aiškiai rodo, kad atidžiai stebėsime įtariamų tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų tyrimus, o Komisija pabrėžė ir toliau tvirtai mano, kad atsakomybės ir kovos su nebaudžiamumu už tarptautinės teisės pažeidimus svarba didžiulė.

Artimųjų Rytų taikos proceso atveju pagarba žmogaus teisėms ir tarptautinei humanitarinei teisei šiandien yra svarbi kaip visada – ir, galbūt, net svarbesnė negu kada nors anksčiau.

Norint, kad ES būtų patikima veikėja taikos procese, būtina parodyti, kad ES taiko savo pagrindines vertybes visais atvejais ir kad ji nuolat, visais atvejais ir bet kokių klausimų laikosi tarptautinės teisės *acquis*. Leiskite man dar kartą pritariant Tarybai pirmininkaujančiai valstybei pasakyti, kad bendra ES pozicija dėl R. Goldstone'o ataskaitos būtų labai svarbus žingsnis šia kryptimi.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks kito posėdžio metu.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Corina Crețu (S&D), raštu. – (RO) Sudėtinga sulaukti šalių, dalyvavusių 2008 m. gruodžio mėn. ir 2009 m. sausio mėn. vykusiuose ir abiem pusėms nuostolių atnešusiuose susirėmimuose tarp Izraelio kariuomenės ir Palestinos kariuomenės „ Hamas“ valdomoje srityje Gazoje, sutarimo dėl R. Goldstone'o ataskaitos, susijusios su ypač prieštaringa padėtimi, dėl kurios kyla karštos aistros. Nepaisant šalių pozicijos dėl R. Goldstone'o ataskaitos, tikiusi, kad ji netaps pretekstu trukdyti diskusijas, kuriomis siekiama visam laikui išspręsti Palestinos problemą taikiu būdu. Tiesą pasakius, regiono prioritetą yra iš naujo pradėti taikos derybas, kuriose, kaip ir iki šiol, dalyvautų ir Europos Sąjunga, ir Jungtinės Amerikos Valstijos. Rastais sprendimais turi būti užtikrintas nuolatinis Pietų Izraelio gyvavimas regione ir suteiktos garantijos palestiniečiams, kad jie galės oriai gyventi gyvybingoje, demokratiškoje ir nepriklausomoje savo pačių valstybėje. Europos Sąjunga turi būti pasirengusi priimti didesnę atsakomybę šiame procese, kad būtų sukurti normalūs Izraelio ir Palestinos santykiai. Manau, kad privalome atminti svarbiausią R. Goldstone'o ataskaitoje pabrėžtą punktą: niekas negali pateisinti negalinčių apsiginti žmonių kančių, ir tinkamiausias būdas nutraukti tokią padėtį yra dialogas, o ne priešprieša ir jėgos naudojimas.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) 2009 m. lapkričio 5 d. Jungtinių Tautų Generalinė asamblėja patvirtino R. Goldstone'o ataskaitą ir patvirtino Rezoliuciją Nr. 64/10. Šiuose dokumentuose ir Izraelis, ir palestiniečiai raginami per tris mėnesius ištirti galimus žmogaus teisių pažeidimus per Gazos konfliktą. Deja, nei Izraelis, nei palestiniečiai šio reikalavimo dar neįvykdė. Tai labai apmaudu, nes R. Goldstone'o ataskaitoje pateiktas labai išsamus abiejų pusių padarytų netinkamų veiksmų ir nusikaltimų sąrašas. Ataskaitoje nurodyta, kad per tris savaites trukusius puolimus Izraelis padarė didelių tarptautinės teisės pažeidimų. Buvo beatodairiškai puolami civiliai, bombarduojami namai. Taip pat minimas tarptautinės bendruomenės pasmerktas fosforo bombų naudojimas. Ataskaitoje taip pat teigiama, kad palestiniečiai, savo ruožtu, naudojo raketą ir minosvaidžius tyčiniam civilių žudymui. Kaltinimai yra tokie rimti, kad būtina juos ištirti ir tai reikia padaryti greitai. Kadangi JT Saugumo Taryba atmetė R. Goldstone'o ataskaitą, negalima manyti, kad bus laikomasi ataskaitos rekomendacijos perduoti klausimą Tarptautiniam baudžiamajam teismui Hagoje. Todėl raginu naująją Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai baronienę C. Ashton ES vardu daryti didelį spaudimą abiem konflikto šalims ir pareikalauti jų ištirti nusikaltimus.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE), raštu. – (PL) Pone pirmininke, teisėjo R. Goldstone'o ataskaita tarptautinėje arenoje pateikiama kaip objektyvus dokumentas apie 2009 m. žiemą vykdytą operaciją Gazos ruože. Tačiau, pasak įvairių šaltinių, ataskaita parengta ne taip, kad būtų galima ramia sąžine ją remtis. Norėčiau paminėti keletą dalykų, kuriuos ambasadorius Dore Gold pateikė diskusijose su R. Goldstone'u Brandeis universitete ir kuriuos pabrėžė Izraelio užsienio reikalų ministras.

Atrodo, kad savo įsitikinimus dėl konflikto misijos dalyviai pareiškė dar prieš misijos pradžią, ir kai jie lankėsi Gazos ruože, juos lydėjo „ Hamas“ atstovai, kuriems dalyvaujant buvo apklausiami liudininkai. Teisėjas R. Goldstone nepakankami išnagrinėjo įrodymus. Taip pat atrodo neteisinga, kad ataskaitoje cituojami Izraelio valdžios atstovų žodžiai laikomi nepatikimi, nors Gazos valdžios institucijų, pvz., „ Hamas“, pozicija misijos dalyviams nekelia jokių abejonių.

Atsižvelgiant į R. Goldstone'o ataskaitos atžvilgiu pateiktą kritiką, raginu Komisiją ir Europos Parlamentą užtikrinti, kad Europos visuomenė galėtų susipažinti su abiejų pusių argumentais dėl padėties Gazos ruože. Europos Sąjunga rūpinasi, kad ekonominiai santykiai su Izraeliu būtų kuo geresni. Todėl dar svarbiau, kad

galėtume grįsti savo santykius abipusiu pasitikėjimu. Jei remsimės vien tik teisėjo R. Goldstone'o ataskaita, toks pasitikėjimas netvirtės.

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

18. Pilietinės visuomenės ir tautinių mažumų padėtis Baltarusijoje (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimo dėl pilietinės visuomenės ir tautinių mažumų padėties Baltarusijoje.

Diego López Garrido, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (ES) Ačiū, pone pirmininke, už suteiktą galimybę kalbėti šiuo klausimu, susijusiu su pilietinės visuomenės ir tautinių mažumų padėtimi Baltarusijoje.

Europos Sąjungai neabejotinai kelia didelį rūpestį tai, kad padėtis Baltarusijoje, ypač žmogaus teisių srityje, blogėja.

Baltarusijoje nėra saviraiškos, taip pat susirinkimų ir asociacijų laisvės, nuolat didinamas spaudimas žiniasklaidai, priimami įstatymai, kuriais ribojamas interneto naudojimas, bei imamasi veiksmų prieš opozicijos aktyvistus.

Savo pareiškime, paskelbtame praeitą mėnesį, vasario 16 d., Komisijos pirmininko pavaduotoja ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai C. Ashton taip pat išreiškė rūpestį dėl lenkų tautinės mažumos padėties Baltarusijoje ir dėl šios mažumos narių suėmimų. Šis pareiškimas, kuriame pateikiama oficiali vyriausiosios įgaliotinės nuomonė, taip pat perduotas oficialiais diplomatiniais kanalais Baltarusijos valdžios institucijoms.

Pirmadienį sugebėjome aptarti ir nuodugniai apsvarstyti šį reikalą Užsienio reikalų ministrų tarybos posėdyje ir esu tikras, kad dėl šio klausimo ateityje dar bus diskutuojama. Beje, posėdyje kalbėjo Lenkijos ministras, kuris taip pat išreiškė rūpestį dėl lenkų mažumos padėties. Jis mano, kad dėl sistemingo lenkų mažumos narių persekiojimo privalome reaguoti ir pareikšti savo poziciją. Taip pat reiktų pasakyti, kad įvairios Europos Sąjungos institucijos, be jokios abejonės, labai susirūpinusios dėl tokios padėties ir ją tiesiogiai bei labai įdėmiai stebi.

Mano nuomone, turime perduoti Baltarusijos valdžiai, kad ji privalo laikytis ESBO priimtų įsipareigojimų gerbti žmogaus teises ir ginti mažumas, nes tai yra svarbus pagarbos žmogaus teisėms aspektas. Minėtame ES užsienio reikalų ministrų tarybos posėdyje ministrų aiškiai paprašyta atitinkamais kanalais ir atitinkamuose forumuose atkreipti Baltarusijos valdžios dėmesį į šią problemą.

Mano nuomone, ir Baltarusija, ir Europos Sąjunga bei visi europiečiai suinteresuoti, kad mums pavyktų padaryti poveikį ir sustabdyti šiuos veiksmus, kuriais pažeidžiamos žmogaus teisės ir mažumų teisės, o lenkų mažuma Baltarusijoje labai didelė. Taip pat svarbu, kad Baltarusija vystytųsi tinkama kryptimi, ir šiuo požiūriu visi Rytų partnerystės aspektai, įskaitant daugiašalį aspektą, suteikia galimybę daryti įtaką Baltarusijai.

Kristalina Georgieva, Komisijos narė. – Pone pirmininke, remiu Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės pareiškimą, kuriame pateikiama labai aiški ir labai tvirta vyriausiosios įgaliotinės baronienės C. Ashton pozicija šiuo klausimu, ir taip pat reiškiu rūpestį dėl to, kad padėtis žmogaus teisių srityje ir pirmiausia lenkų mažumos padėtis Baltarusijoje blogėja.

Tenka labai apgailestauti, kad per pastaruosius kelerius metus Baltarusija nukrypo nuo demokratijos pažangos kelio, ir tai labai rimtas reikalas, tačiau turime palaikyti ryšį su Baltarusija ir laikyti bendravimo kanalus atvirus, kad ir kaip sunku tai būtų. Tai nebūtinai turi būti ryšiai tik vyriausybiniais kanalais – mes, žinoma, galime remtis Rytų partneryste ir ją pasitelkti – bet taip pat žmonių tarpusavio ryšiai. Būtent šie ryšiai gali atlikti svarbiausią vaidmenį bendraujant su Baltarusija, todėl turime skatinti studentų mainus, verslo galimybes ir kultūrinius mainus, kaip bendravimo su Baltarusijos žmonėmis pagrindą ir kaip būdą išlaikyti demokratijos pažangos Baltarusijoje galimybę.

Baigiant leiskite pasakyti, kad nepaisydama to, kad per pastaruosius dvejus metus Baltarusija nukrypo nuo demokratijos kelio, Komisija norėtų ir toliau palaikyti ryšius su Baltarusija ir siekti paspartinti Baltarusijoje teigiamus pokyčius, kurie leistų grįžti prie bendravimo, koks buvo užsimezgęs prieš dvejus metus.

Gunnar Hökmark (PPE). – Pone pirmininke, dėkoju pirmininkaujančiai Ispanijai ir Komisijai už pareiškimą dėl šios padėties.

Manau, turime aiškiai suprasti vieną dalyką: tai, apie ką šiandien kalbame, nėra pavienis įvykis, o mažumų teisių ir asmeninių piliečių teisių nepripažįstančios diktatūros ir žiauraus režimo veiksmai. Būtent tai vyksta Baltarusijoje ir, manau, šis faktas turi būti mūsų diskusijų dėl dialogo su režimu atspirties tašku.

Dialogas turi būti abipusis. Rodydami, kad esame atviri, taip pat turime reikalauti iš Baltarusijos režimo įrodymų, kad šalyje iš tikrųjų vyksta pokyčiai ir vykdomos reformos, bet tokių įrodymų negavome. Norėčiau pasakyti ir primygtinai pabrėžti, kad tai nėra Lenkijos problema. Baltarusija yra Europos Sąjungos kaimynė ir Rytų partnerystės dalyvė. Taigi tai yra Europos problema ir savo veiksmais Baltarusijos režimas dabar pats atsiriboja nuo atviro dialogo ir bendradarbiavimo su Europos Sąjunga.

Pirmiausia turime labai principingai pareikalauti, kad būtų gerbiamos mažumų ir žmogaus teisės, padarytas galas policijos žiaurumui ir parodytas noras plėtoti konstruktyvų dialogą su Europos Sąjunga. Manau, turime tą aiškiai pasakyti Baltarusijos režimui. Mūsų dialogas turi būti dialogas dėl demokratijos ir žmogaus teisių ir, žinoma, turime kalbėti su pilietine visuomene, nes Baltarusija yra daug daugiau nei režimas. Tai žmonės, gyvenantys Baltarusijoje – studentai, vyrai ir moterys, visuomenė. Tai, ką pastaruoju metu matėme, mano nuomone, įrodo, kad dabar turime pradėti dialogą su pilietine visuomene siekdami sustiprinti laisvę ir demokratiją bei pagarbą žmogaus teisėms.

Kristian Vigenin (S&D). – Pone pirmininke, leiskite išreikšti rūpestį Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos vardu dėl žmogaus teisių padėties Baltarusijoje ir pirmiausia dėl pastarųjų įvykių, susijusių su Lenkų sąjunga. Taip pat norėtume išreikšti solidarumą su visais Baltarusijos piliečiais, negalinčiais naudotis pagrindinėmis pilietinėmis ir žmogaus teisėmis. Sunku patikėti, kad tokie dalykai dedasi XXI a. ir Europos šalyje. Manau, visi gali sutikti, kad tokia padėtis nepriimtina.

Vadinasi dabar turime atsakyti į pagrindinius klausimus: pirma, koku keliu norime matyti Baltarusiją einant, antra, kaip galėtume šalį šiuo keliu nukreipti. Manau, pirmuoju klausimu visi sutariame: norime matyti Baltarusiją einant demokratijos keliu. Norime matyti demokratiškai renkamas Baltarusijos valdžios institucijas – parlamentą, vyriausybę, savivaldybių administracijas ir vietos valdžios atstovus, norime matyti šias valdžios institucijas kuriant Baltarusijoje laisvą ir kūrybinę atmosferą ir, žinoma, norime matyti šalį artėjant prie ES.

Antrasis klausimas – kaip galėtume tą pasiekti. Europos Sąjunga pakeitė savo santykių su Baltarusija politiką pereidama nuo šalies atskirties prie bendravimo su ja ir ši politika, regis, duoda rezultatų. Žinoma, to nepakanka ir procesas nevyksta taip greitai, kaip norėtusi, be to, pastarųjų dviejų savaitių įvykiai parodė, kad turime labiau įsipareigoti.

Kaip delegacijos EURONEST pirmininkas ir delegacijos, kuri rytoj vyks į Baltarusiją, kad įvertintų padėtį vietoje, vadovas, galiu pasakyti, kad šioje srityje neturime bendros trijų pagrindinių institucijų – Tarybos, Komisijos ir Parlamento – strategijos. Mums reikia tokios strategijos, kad galėtume sustiprinti visų trijų institucijų pastangas, mums reikia politinio dialogo, mums reikia ne bendro pobūdžio rekomendacijų, o konkretaus Baltarusijai skirtos veiksmų plano, kurio Baltarusija turėtų laikytis. Būtent tokiu keliu eidami turėtume plėtoti santykius su Baltarusija, nes vien ekonominio bendradarbiavimo ir Rytų partnerystės nepakanka.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Aš taip pat manau, kad šio vakaro diskusijų tema yra labiau regioninis reikalas. Matėme, kad Ukrainoje prezidentu išrinktas V. Janukovičius, kuris akivaizdžiai linksta labiau prie Maskvos nei prie Briuselio. Negalime leisti, kad jis kitą savaitę čia atvyktų ir pūstų mums miglą į akis.

Mano nuomone, pastarieji įvykiai Baltarusijoje ir veiksmai, kurių A. Lukašenka drįso imtis lenkų mažumos šioje šalyje atžvilgiu, byloja apie tai, kad jis taip pat linksta labiau prie Maskvos nei prie Vakarų. Taip elgdamasis jis neabejotinai jautėsi galintis atimti iš ES valstybės narės mažumos narių jų pagrindines žmogaus teises. Kaip galėjo taip atsitikti? Tai, žinoma, pasekmė to, kad Europa atsuko nugarą savo rytinėms kaimynėms. Mes niekada nebuvo pakankamai atviri minčiai suteikti šių šalių piliečiams tikrą galimybę patekti į ES. Žinoma, privalome pasmerkti Baltarusijos valdžios elgesį su lenkų mažuma, bet taip pat turėtume šiek tiek sušvelninti savo politiką ir nustatyti ne tokį griežtą vizų režimą. Apsvarstykime savo energetikos politiką ir labiau priderinkime ją prie tokių šalių kaip Baltarusija ir Ukraina.

Mano prašymas toks: Europa vėl turi skirti daugiau dėmesio šioms šalims. Taip galėsime daryti daug didesnių poveikį jų vidaus politikos plėtojei nei tuo atveju, jeigu dabar pernelyg griežtai jas pasmerksime ir paliksime viską spręsti Maskvai.

Heidi Hautala, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FI) Pone pirmininke, svarbi priežastis, lėmusi tai, kad šis klausimas dabar įtrauktas į darbotvarkę, be abejo, yra taikinga demonstracija, kurios metu buvo suimta keturiasdešimt Lenkų sąjungos narių. Tokį veiksmą, savaime aišku, smerkiame.

Kita priežastis, tapusi aktualia diskusijų tema, yra tai, apie ką jau kalbėjo kolega K. Vigenin: po labai ilgos pertraukos Parlamentas rytoj siunčia delegaciją į Minską, kuri ištirs padėtį vietoje. Viena iš keturių šios delegacijos šalių yra Žmogaus teisių pakomitetas, kuriam aš atstovauju.

Turime susirūpinti dėl žmogaus teisių padėties Baltarusijoje. Šalyje yra problemų, susijusių su žodžio laisve, žiniasklaidos laisve bei susirinkimų ir asociacijų laisve.

Privalome primygtinai reikalauti, kad Baltarusija panaikintų mirties bausmę ir visais atžvilgiais pagerintų padėtį žmogaus teisių srityje, jeigu norime, kad Baltarusijos ir Europos Sąjungos santykiai plėtotųsi. Kaip ir kiti kolegos Parlamente, sutinku, kad pilietinė visuomenė šiame procese turės atlikti labai svarbų vaidmenį.

Ryszard Czarnecki, ECR frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, nepriimti jokio sprendimo taip pat yra sprendimas. Kovo mėn. priimta Europos Parlamento rezoliucija būtina, bet dar būtiniau priimti rezoliuciją šiandien. Lenkų persekiojimas Baltarusijoje nėra tik lenkų reikalas, kaip pabrėžė prieš mane kalbėję kolegos, bet požymis, bylojantis apie požiūrį į europinius standartus, įskaitant standartus, susijusius su tautinėmis mažumomis.

Europa turėtų ištraukti Baltarusiją iš Rusijos įtakos sferos, bet taip pat ji turėtų reikalauti gerbti esmines Europos Sąjungos vertybes, kaip antai pilietines laisves, spaudos laisvę, tautinių ir religinių mažumų teises ir asociacijų teisę. Jeigu A. Lukašenka nesupranta Europos vertybių kalbos, neabejotinai supras sankcijų kalbą. Tačiau ne sankcijų, kurios pakenks Baltarusijos visuomenei – tokių sankcijų nenorime – o sankcijų, kurios padarys už lenkų ir demokratinės opozicijos diskriminavimą atsakingų politikų ir pareigūnų gyvenimą sunkesnę.

ES ir Baltarusijos santykiuose nėra pusiausvyros: Europos Sąjunga Minskui atveria duris, bet mainais už tai iš esmės nieko negauna. Ši vienos eismo krypties gatvė niekur neveda. Atėjo laikas imtis politinio pobūdžio sankcijų, nors ir laikinų, net jeigu dėl to EURONEST parlamentinėje asamblėjoje nebus Baltarusijos parlamento atstovų ir bus grįžta prie Minsko režimo pareigūnų, kuriems nebus leista patekti į Europos Sąjungos teritoriją, juodojo sąrašo.

Kinga Gál (PPE). – Pone pirmininke, kaip viena iš Jungtinės tradicinių mažumų, tautinių bendruomenių ir kalbų grupės pirmininkių, griežtai smerkiu Baltarusijos valdžios veiksmus, nukreiptus prieš didžiausią lenkų mažumos organizaciją ir šios mažumos bendruomenės narius. Kaip šiandien girdėjome, daugiausia tai buvo pagyvenusio amžiaus žmonės.

Faktai akivaizdžiai rodo, kad pažeistos ne tik mažumų teisės, bet ir pagrindinės žmogaus teisės. Šie veiksmai įrodo nedemokratinį politinės sistemos pobūdį ir mes, tie EP nariai, kuriems teko patirti, kas yra komunistinis režimas, aiškiai atpažįstame metodus.

Nuo pat įsteigimo ši jungtinė grupė nuosekliai gina tautinių mažumų teises ir laiko bet kokią mažumų teisių pažeidimą nepriimtiniu.

Prašome Komisijos, Europos Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai imtis konkrečių žingsnių ir nusiųsti Baltarusijos Vyriausybei aiškią žinią, kad be išipareigojimo gerbti žmogaus teises, įskaitant mažumų teises, leidimo plėtoti ES ir Baltarusijos santykius nenusimato.

Mažumų teisės sudaro žmogaus teisių dalį, todėl jos negali būti laikomos vidaus reikalu. Ši problema negali būti laikoma tik Lenkijos ir Baltarusijos vidaus reikalu. Tai ES reikalas, nes, kaip minėta, kalbama apie mūsų kaimynystės politiką, apie mūsų Rytų partnerystę. Taigi prašome Komisijos duoti Baltarusijai aiškią žinią ir imtis konkrečių žingsnių.

Bogusław Liberadzki (S&D). – (PL) Pone pirmininke, dėkoju Tarybai ir Komisijai už tokią greitą reakciją. Tai tikrai labai puikus europinių standartų pavyzdys.

Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad jokio tautinio konflikto iš tikrųjų nėra. Tai nėra lenkų mažumos ir baltarusių ar baltarusių mažumos ir lenkų konfliktas. Tai tiesiog nepagarba žmogaus teisėms ir žodžio laisvės principams ir tautinių mažumų teisių pažeidimas. Taip galėjo atsitikti bet kuriai kitai mažumai. Kodėl taip atsitiko lenkų mažumai? Todėl, kad lenkų mažumos bendruomenė gausi, organizuota ir demokratiška, ir todėl, kad, be

kitų dalykų, ji turi A. Milinkevičių, Europos Parlamento premijos laureatą. Taigi viskas prasidėjo mums dalyvaujant.

Norėčiau paklausti, ką turėtume daryti. Turėjau galimybę du kartus kalbėtis su A. Milinkevičiumi ir A. Borys. Štai ką jie pareiškė: esame lojalūs Baltarusijos piliečiai ir nenorime jokių ekonominių sankcijų, nenorime politinių sankcijų, bet norime Baltarusijos ir Europos Sąjungos suartėjimo, pusiausvyros ir bendradarbiavimo, priklausančio nuo šalies demokratizavimo proceso pažangos. Taip ir mes turėtume elgtis. Būtent todėl turėtume atsiverti Baltarusijos piliečiams, taip pat palengvinti jiems galimybę gauti vizas. Ar mokesčiai už vizas ir vizų politika apskritai reikalingi? Gerai, kad rytoj mūsų delegacija vyksta į Baltarusiją atlikti padėties tyrimo misiją. Tad palaukime šios misijos ataskaitos ir tik tada galėsime spręsti, kokių tolesnių veiksmų reikėtų imtis.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Pone pirmininke, visiems mums buvo pažadėta, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai Europos Sąjungos užsienio politika bus daug veiksmingesnė. Netrukus paaiškėjo, kad mūsų vaidmuo Haitije buvo pavėluotas ir liko nepastebėtas, Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų aukščiausiojo lygio susitikimas nepavyko, o diplomatinis korpusas buvo steigiamas ES institucijų tarpusavio rietenų atmosferoje, kuri pakenkė šio korpuso kokybei. Šiandien turėjome dar vieną galimybę parodyti, kad Europos Sąjunga gali veikti. Deja, Taryba atidėjo sprendimą, o Parlamentas negeba reaguoti į akivaizdžius žmogaus teisių pažeidimus šalyje, kurios vaidmuo ES politikoje turėjo stiprėti.

Ponia K. Georgieva, galimybė plėtoti atvirų durų ir studentų mainų politiką Baltarusijos atžvilgiu žlugo, ji žlugo šiandien, tad nereikia kartoti tų pačių žodžių apie studentų mainus, kuriuos girdime jau penkerius metus. Tai pralaimėjimas, paveikęs Europos Sąjungos patikimumą. Europos Sąjunga šiandien yra silpna ir neapsisprendusi. Tą žino Vašingtonas, tą žino Maskva, tą žino ir Minskas, kurio reakcija į krizę Baltarusijoje neaiški.

Jacek Protasiewicz, (PPE). – (PL) Pone pirmininke, esu Europos Parlamento delegacijos ryšiams su Baltarusija pirmininkas ir man tenka dažnai bendrauti ne tik su opozicijos, pilietinės visuomenės ir nevyriausybių organizacijų atstovais, bet ir su oficialios valdžios atstovais. Iš jų girdžiu argumentus, kad Baltarusija turi teisę savo tempu pereiti prie tam tikrų tarptautinių standartų.

Teoriškai Europos Sąjunga neturėtų taikyti spaudimo šiai atsakingai ir suvereniai šaliai, nes atsakomybė už šalies viduje susiklosčiusią padėtį tenka jos valdžiai. Teoriškai galima būtų sutikti su tokia įvykių eiga, jei ne vienas faktas, kad pagal šiuos tarptautinius standartus, kuriuos Baltarusija pati priėmė prisijungdama prie Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos, žmogaus teisės nėra traktuojamos kaip vidaus reikalas.

Nėra vidaus reikalas ir tai, kas pastaruoju metu atsitiko Baltarusijos vidury esančiame miestelyje Ivenece, kur valdžia pasitelkė policijos pajėgas – tokį jėgos naudojimą pavadinčiau piktnaudžiavimu – prieš pagyvenusius žmonių, pensininkų, grupę, vadovaujamą Teresos Sobol, kuri savo iniciatyva surinko daug lėšų, daugiausia iš užsienio. Šias lėšas ji panaudojo apleistam pastatui miestelio centre atnaujinti. Jos pastangomis šis pastatas tapo kunkuliuojančiu lenkų mažumos kultūrinės ir visuomeninės veiklos centru. Pas šiuos žmones buvo nusiųsta policija dar teismui nepriėmus sprendimo dėl šio pastato teisinės būsenos. Vėliau aktyvistų pakviestiems liudininkams buvo neleidžiama stoti prieš teismą ir duoti parodymus ir taip užtikrinti, kad teismo procesas būtų teisingas.

Tai nėra perėjimas prie tarptautinių standartų. Tai nutolimas nuo tarptautinių standartų, kurių Baltarusija pati įsipareigojo laikytis ir kuriuos ši šalis pažadėjo gerbti plėtodama dialogą su Europos Sąjunga. Todėl norėčiau pasakyti vieną dalyką: galime kalbėti apie sankcijas ir tam ateis laikas, tačiau dabar svarbiausia, kad šiuo metu svarstoma ekonominė pagalba būtų teikiama keliant sąlygą, kad Baltarusija atsakytų tokios rūšies praktikos ir pradėtų šalyje tikrą liberalizavimo ir demokratizavimo procesą.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Konfliktus ir nesusipratimus dėl lenkų mažumos organizacijų Baltarusijoje valdžios institucijos privalo šalinti tuoj pat ir demokratiškai, nenaudodamos jėgos ir prievartos. Kartu labai palaikyčiau gerbiamos Komisijos narės požiūrį, kad reikia tęsti bendradarbiavimą ir palaikyti žmonių ryšius. Rytoj į Baltarusiją vyksta pirmoji per daugelį metų oficiali Europos Parlamento delegacija. Tikimės atvirų diskusijų ir su opozicija, ir su valdžia. Parvežti iš Minsko įspūdžiai dėl minėto konflikto, taip pat dėl Baltarusijos dalyvavimo Euronesto parlamentinėje asamblėjoje galėtų pakreipti Europos Sąjungos santykius su Baltarusija geresne linkme. Dar svarbesnis lakmuso popierėlis, parodysiantis santykių perspektyvą – po dviejų mėnesių vyksiantys vietos rinkimai. Šį kartą tai neturėtų būti rinkimai be pasirinkimo, kai žiniasklaida pučia į vieną dūdą, o opozicija lieka be balso ir yra ignoruojama, kai po nekontroliuojamo balsų skaičiavimo pateikiama, kad beveik 100 proc. rinkėjų palaiko vieną politinę jėgą, ir kai galiausiai išeina taip, kad deputatai faktiškai skiriami, o ne renkami.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos Europos Parlamente narys B. Liberadzki pradėjo savo kalbą pagyrimais Europos Sąjungos valdžios institucijoms už jų greitą reakciją. Būtent dėl jūsų frakcijos, pone B. Liberadzki, šiandien nepriimame rezoliucijos, taigi galimas dalykas, kad dėl to iš tikrųjų esate patenkintas. Tačiau jeigu K. Georgieva, kuri iš tikrųjų savo kasdieniame darbe sprendžia klausimus, susijusius su plėtra, šiandien informuoja mus apie tai, kas mums siūloma, na, tuomet nežinau, ką gali tai tenkinti. Galbūt jus, pone B. Liberadzki, galbūt jūsų frakciją, bet tikrai ne baltarusius ir ne tuos, kurie linki šiai tautai gera. Net jeigu pati Komisijos narė, K. Georgieva, kuriai skirta kalbėti penkias minutes, išnaudojo tik dvi minutes šio vertingo laiko, tai reiškia, kad ne tik tai, apie ką kalbėjote, poniai K. Georgieva, bet ir tai, kad nepasinaudojote galimybe garsiai pareikšti savo nuomonę šiuo klausimu, nelabai gali tenkinti. Taigi raginu jus, poniai K. Georgieva, taip pat Europos Sąjungos valdžios institucijas pasinaudoti jūsų žinioje esamomis priemonėmis ir pasipriešinti žmogaus teisių pažeidimams. Kalbame ne tik apie lenkų kilmės piliečių teisių pažeidimus. Kalbame apie žmogaus teisių pažeidimus.

Edít Bauer (PPE). – (HU) Tai, kas per pastarąsias kelias dienas įvyko Baltarusijoje, yra baisus politinės represijos prieš demokratinę opoziciją ir lenkų mažumą pavyzdys. Politinių oponentų įkalinimas ir mažumos atstovų bauginimas yra plačiai žinoma praktika, kurios griebiasi autoritariniai režimai. Aš, kaip Slovakijos pilietė ir mažumos atstovė, suprantu, kokioje padėtyje yra lenkų mažuma Baltarusijoje ir kokioje sunkioje padėtyje atsidūrė A. Borys. Elgesys su mažumomis kaip su priešais ir kaimyninės šalies įkaitais yra regresyvus politinis manevras, kurio politiniai vadovai įprastai griebiasi susidūrę su sunkumais. Tautinių mažumų persekiojimas – tai nedemokratinis režimų politinės praktikos dalis. Tačiau mažumų teisės, kaip patvirtinama Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijoje, yra neatsiejama visuotinių žmogaus teisių dalis. Taigi atvejai, kai pažeidžiamos tautinių mažumų teisės, kai šioms mažumoms priklausančias asmenys persekiojami, bauginami ir diskriminuojami, negali būti laikomi šalies vidaus reikalu. Todėl Baltarusijos ambasadoriaus Europos Parlamento nariams perduota grasinanti ir šantažuojanti Baltarusijos Vyriausybės žinia yra visiškai nepriimtina. Pone pirmininke, vienintelė žinia, kurią Europos Parlamentas gali pateikti Baltarusijos Vyriausybei, yra ta, kad jos represijos prieš demokratinę opoziciją ir tautinės mažumos atžvilgiu vykdoma grasinimų politika yra tiesiog nepriimtina.

Sławomir Witold Nitras (PPE). – (PL) Pone pirmininke, labai įdėmiai klausiausi Komisijos narės K. Georgievos kalbos ir norėčiau pasakyti, kad tikėjauši šiek tiek energingesnio elgesio. Įtariu, kad prieš dvi savaites, prieš šiuos įvykius, K. Georgievos pareiškimas būtų toks pats. Tai, žinoma, nepriimtina.

Tačiau dėl vieno dalyko pritariu, tik tikėčiausi konkrečių rezultatų ir šiek tiek skirtingų akcentų. Iš tikrųjų tie, kurie šiandien reikalauja sankcijų, kartais užmiršta, kad jau buvo bandyta jas taikyti, bet Baltarusijos politika tebėra lygiai tokia pati.

Šiandien neturime klabėti apie tai, kad ketiname remti Baltarusijos pilietinę visuomenę, nes tie, kurie šioje šalyje lankėsi, žino, kad pilietinė visuomenė, tiesą sakant, tik pradeda formuotis. Šiandien labiau tikėčiausi išgirsti iš Europos institucijų, kad valstybės įsipareigojimus piliečiams, kurie nėra vykdomi Baltarusijoje, apsiims įvykdyti Europos Sąjunga. Norėčiau tikėtis, kad mes padėsime šioje šalyje sukurti nepriklausomą žiniasklaidą, paremsime pirmąją televizijos stotį, kuri šalyje veikia ir kurią iki šiol, manau, finansavo dviejų Europos šalių vyriausybės. Puoselėju lūkesčius, kad sugebėsime suteikti daugybei Baltarusijos piliečių tikrų galimybių studijuoti Europoje, nes būtent jie ir sudaro pilietinę visuomenę.

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, praeitą kadenciją Europos Parlamentas priėmė kelias rezoliucijas dėl Baltarusijos, kuriose EP, nuodugniai įvertinęs padėtį šalyje, ragino A. Lukašenkos režimą liautis pažeidinėti žmogaus teises.

Europos Sąjunga parodė gerą valią ir iš dalies panaikino Baltarusijos valdžios pareigūnams nustatytas vizų sankcijas. Nustebę ir sunerimę stebime pastaruoju metu Baltarusijos valdžios vykdomą agresyvią politiką tautinių mažumų ir ypač lenkų bendruomenės atžvilgiu. Šią politiką derėtų siesti su pasirengimu rinkimams, kurie Baltarusijoje vyks kitais metais.

Neteisėtas lenkų mažumos bendruomenei priklausančio turto konfiskavimas ir demonstratyvios represijos prieš opozicijos vadovus, kuriems, derėtų pabrėžti, Europos Parlamentas suteikė A. Sacharovo premiją, yra akivaizdus mūsų institucijos provokavimas. Mūsų rūmai ne tik turėtų sureaguoti tradiciškai ir priimti rezoliuciją, bet ir imtis konkrečių veiksmų siekdami sudrausminti Baltarusijos valdžią bei prašyti C. Ashton, kad, remiantis Lisabonos sutarties 33 straipsniu, būtų paskirtas ypatingasis įgaliotinis žmogaus teisių padėčiai Baltarusijoje stebėti.

Krzysztof Lisek (PPE). – (PL) Pone pirmininke, poniai K. Georgieva, labai gerai, kad kalbame Baltarusijos klausimu čia, Europos Parlamente, bet vien žodžių nepakanka. Šiandien Europos Sąjunga – būtent to tikiuosi

iš Europos Komisijos – turėtų parengti demokratinės opozicijos, pilietinės visuomenės, nevyriausybinių organizacijų ir laisvos žiniasklaidos rėmimo strateginį planą. Šiandien kalbame apie tokius dalykus kaip demokratija ir žmogaus teisės, kuriuos mes kartais priimame kaip savaime suprantamus ir kuriais grindžiama Europa. Baltarusijos visuomenė – tai daugiausia žmonės, kurie gali tik svajoti apie tokias vertybes. Todėl tikimės, kad Europos Komisija parengs strateginį planą, kad padėtų pilietinei visuomenei.

Diego López Garrido, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – (ES) Pone pirmininke, išklauses šių kalbų galiu tik pritarti Baltarusijoje vykstančių žmogaus teisių pažeidimų smerkimui. Šiuo konkrečiu atveju šie pažeidimai veikia tautinę mažumą, šioje šalyje gyvenančią lenkų bendruomenę, todėl jie taip pat veikia Europos Sąjungą, ir ne tik dėl to, kad jie susiję su tautine mažuma, turinčia tautinės kilmės ryšį su viena iš Europos Sąjungos valstybių narių, bet ir dėl to, kad šiuo atveju kalbame apie šiurkščius tautinių mažumų atstovų žmogaus teisių pažeidimus, todėl mūsų požiūris būtų lygiai toks pats, jei tai būtų ne lenkų, o bet kokia kita tautinė mažuma.

Kalbame apie žmogaus teisių, kurios, kaip minėta, yra visuotinės, pažeidimus, taigi tai nėra klausimas, dėl kurio griežtai reikalaujama Europos Sąjungos reakcijos tik todėl, kad šiuo atveju pažeidžiamos lenkų mažumos teisės. Kalbėtume lygiai taip pat, jeigu tai būtų kita tautinė mažuma, nes žmogaus teisės nedalomos ir visuotinės.

Norėčiau pasakyti, kad jeigu režimas daro klaidų ir pažeidžia žmogaus teises, tai nereiškia, kad už tai turėtume bausti šios šalies piliečius.

Todėl manome, kad Baltarusijai svarbu būti Rytų partnerystės dalyvei. Tai, ką K. Georgieva kalbėjo mums apie žmonių tarpusavio santykius, taip pat svarbu. Visa tai svarbu ir, žinoma, ne mažiau svarbu, kaip daugelis iš jūsų minėjo, nuolat, aiškiai ir tiesiogiai reikšti Baltarusijos valdžiai mūsų visapusiškai kritišką ir smerkiamą požiūrį į žmogaus teisių pažeidimus.

Beje, būtent tai vyriausioji igaliojinė C. Ashton yra tvirtai apsisprendusi daryti, nes ji šį reikalą kontroliuoja glaudžiai bendradarbiaudama su EP Pirmininku J. Buzeku, kuris šiuo metu pirmininkauja posėdžiui. C. Ashton taip pat ketina pasinaudoti proga dalyvauti artėjančioje V. Janukovičiaus inauguracijos ceremonijoje, kad aptartų šį klausimą su A. Lukašenka, kuris, manoma, į ją taip pat atvyks. Europos Sąjungos užsienio reikalų ministrų taryba šį klausimą toliau svarstys, nes tai labai rimtas reikalas. Todėl džiaugiuosi, kad šiandien turėjome galimybę tiesiogiai aptarti šią problemą Parlamente, šiuose rūmuose.

Kristalina Georgieva, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, leiskite pirmiausia padėkoti EP nariams už diskusiją ir pateikti savo mintis keturiais klausimais.

Pirma, pagarba žmogaus teisėms besąlygiškai yra Europos Sąjungos išorės santykių kertinis akmuo bei pagrindas, kuriuo grindžiami mūsų ryšiai su visomis šalimis, įskaitant Baltarusiją.

Antra, padėtis demokratijos srityje Baltarusijoje pastaruoju metu, deja, labai suprastėjo, bet šis neigiamas procesas neprasidėjo prieš savaitę. Padėtis pradėjo blogėti apie 2009 m. vidurį ir dėl to ES Ministrų Taryba 2009 m. lapkričio mėn. paprašė Komisijos pasiūlyti vadinamąjį bendrą laikinąjį reformų, kurias Baltarusija turės įgyvendinti, rėmimo planą. Komisijos tarnybos parengė tokio bendro laikinojo reformų rėmimo plano projektą. Dabar jį turi vyriausioji igaliojinė ir ji neabejotinai atsižvelgs į Parlamento tyrimo misijos, kuri prasidės rytoj, išvadas.

Trečia, bendro laikinojo plano rengimas bus baigtas po to, kai vyriausioji igaliojinė gaus minėtos tyrimo misijos išvadas ir pateiks Komisijos tarnyboms savo galutinę nuomonę.

Dabar leiskite pereiti prie ketvirtojo, paskutinio klausimo. Antroje devintojo dešimtmečio pusėje buvusioje Sovietų Sąjungoje prasidėjo pertvarka ir pirmą kartą daugeliui, įskaitant mane, atsirado galimybė varžytis dėl teisės studijuoti ar dirbti užsienyje pagal mainų programas. Mano atveju ši galimybė atvedė mane į Londono ekonomikos mokyklą. Studijos šioje mokykloje iš esmės pakeitė mano profesinį gyvenimą. Taip aš neabejotinai tapau daug naudingesnė savo šaliai.

Tvirtai tikiu, kad būtent atverdami demokratinis kanalus nuo priespaudos režimų kenčiančioms šalims, mes, europiečiai, galime padėti joms, todėl pabrėžiau ir šią mintį norėčiau pakartoti, kad būtina skatinti žmonių tarpusavio ryšius ir remti verslą. Tai svarbu ir naudinga nepaisant didelių sunkumų ir labai netinkamos nepagarbos mažumų teisėms, kurią mes smerkiame, nes toliau palaikydami ryšius su Baltarusija atversime šios šalies gyventojams galimybę pasukti keliu į laisvą pasaulį ir susijungti su Europos Sąjunga. Todėl norėčiau pakartoti raginimą palaikyti tokius ryšius su Baltarusija.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks kitą mėnesinę sesiją.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), raštu. – (RO) Baltarusijos Respublika yra viena iš Europos valstybių, kuriai dalyvavimas Europos Sąjungos Rytų partnerystėje yra svarbus žingsnis plėtojant dvišalius santykius su ES, taip pat su kiekviena ES valstybe nare. Vertinant šią partnerystę kaip teigiamą priemonę, padedančią skatinti pokyčius Baltarusijos Respublikoje, būtina taip pat atsižvelgti į šios šalies pilietinės visuomenės vietą šiame mechanizme, nes pilietinė visuomenė atlieka svarbų vaidmenį kuriant teisingą valstybę. Pilietinė visuomenė padeda išlaikyti partnerystės mechanizmo skaidrumą ir taip prisideda prie Baltarusijos ir ES bendradarbiavimo stiprinimo. Be to, pilietinei visuomenei turi būti užtikrinta teisė dalyvauti visuose svarbiuose partnerystės veiklos procesuose (programose, komitetuose ir pan.), taip pat viešos šių procesų kontrolės veikloje. Baltarusijos pilietinei visuomenei turi būti suteikta galimybė dalyvauti rengiant visuomeninę darbotvarkę, kurią įgyvendindama Baltarusija eis socialinės, ekonominės ir demokratinės pažangos keliu. Būtent todėl dažni susitikimai su pilietinės visuomenės ir Vyriausybės atstovais turi būti skatinami.

Filip Kaczmarek (PPE), raštu. – (PL) Represijos, kurių pastaruoju metu imtasi prieš lenkų mažumos Baltarusijoje aktyvistus, yra tik viena daug platesnės problemos dalis. Baltarusijos valdžia netoleruoja jokios nepriklausomybės. Ji nenori pilietinės visuomenės ir nepriima šios sąvokos. Bet kokia nepriklausomybės apraiška vertinama kaip politinė opozicija. Todėl tai nėra vidaus konfliktas nevyriausybiniėje organizacijoje, nėra tai ir lenkų ir baltarusių konfliktas. Tai veikiau nuolatinis Baltarusijos valdžios pastangų užkirsti kelią visuomenės liberalizavimui ir demokratizavimui apraiška. Gaila, kad Lenkijoje yra politinių jėgų, kurios pasinaudojusios susiklosčiusia padėtimi siekia savo konkrečių tikslų ir manipuliudamos įvykiais Baltarusijoje bando diskredituoti Lenkijos Vyriausybės politiką. Taip besielgiantys politikai neabejotinai nesupranta, kad daro būtent tai, ko tikisi A. Lukašenka. Jam naudinga, kad viešojo nuomonė Lenkijoje ir Europoje pasidalytų į priešiškas stovyklas. Baltarusijos atžvilgiu vykdomos Lenkijos ir Europos politikos nepripažinimas yra piktnaudžiavimas, kenkiantis bendroms pastangoms siekti Baltarusijoje laisvės ir demokratijos. Labai dėkoju.

19. JT veiksmų platforma lyčių lygybės klausimais (Pekinas +15) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – diskusijos dėl

– žodinio klausimo (O-0006/2010), kurį pateikė Eva-Britt Svensson Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu Tarybai: JT veiksmų platforma lyčių lygybės klausimais (Pekinas + 15) (B7-0007/2010), ir

– žodinio klausimo (O-0007/2010), kurį pateikė Eva-Britt Svensson Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu Komisijai: JT veiksmų platforma lyčių lygybės klausimais (Pekinas + 15) (B7-0008/2010).

Eva-Britt Svensson, autorė. – (SV) Moterų teisių klausimas visada užima labai svarbią vietą mano darbotvarkėje, todėl man labai džiugu, kad Parlamento plenariniuose posėdžiuose, kaip kad šiandien, šiuo klausimu taip pat diskutuojama. Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas priėmė rezoliuciją, kurioje pateikiama Parlamento nuomonė dėl Pekino platformos. Norėčiau labai padėkoti kolegoms iš komiteto už puikų bendradarbiavimą.

1995 m. patvirtindamos veiksmų lyčių lygybės klausimais platformą, Jungtinės Tautos žengė istoriškai svarbų žingsnį. Ši veiksmų platforma – tai pirmasis tokio pobūdžio visuotinis dokumentas, kuriame pateikiamas visapusiškas požiūris į moterų padėtį ir teises. JT turi ilgalaikę didžią tradiciją žmogaus teisių srityje ir jau 1948 m. priėmė Visuotinę žmogaus deklaratiją.

Visuotinę žmogaus teisių deklaratiją sudaro 30 straipsnių ir jais dažnai remiamasi. Jau šioje Deklaracijoje, jos 2 straipsnyje, teigiama, kad kiekvienas turi teisę naudotis visomis teisėmis ir laisvėmis be jokių skirtumų, iš jų skirtumas dėl lyties joje aiškiai nurodomas. Europos Sąjungoje moterų ir vyrų lygybė įtvirtinta remiantis aiškiais pagrindais ir steigimo sutartyse, ir ES pagrindinių teisių chartijoje.

Komitetas yra vieningos nuomonės dėl Pekino veiksmų platformos svarbos ir būtinybės Europos Sąjungai imtis konkretesnio darbo ir pradėti vykdyti sistemingą pokyčių stebėseną siekiant užtikrinti, kad būtų judama link didesnės lygybės visose srityse. Naujasis Europos lyčių lygybės institutas Vilniuje talkins mums šiame darbe, taip pat atliks tyrimus, padėsiančius išsiaiškinti, kurios politinės priemonės veiksmingiausios, nes yra daug sričių, kuriose nėra sukaupta būtinųjų faktų ir žinių.

Remiu pasiūlymą dėl Europos apsaugos orderio ir džiaugiuosi, kad pirmininkaujanti Ispanija jį pateikė. Kai kurios Pekino veiksmų platformos dokumente nurodomos veiklos sritys nepaprastai svarbios siekiant pažangos lyčių lygybės srityje. Turime mažinti skurdą, nes skurdas pirmiausia paveikia moteris, užtikrinti moterims tinkamas sąlygas naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, kovoti su visų formų smurtu prieš moteris, taip pat siekti lygybės ekonomikos struktūrose ir ekonomikos politikoje.

Kaip žinote, Niujorke Europos Parlamentui atstovaus aštuonių EP narių delegacija. Seksime diskusijas ir derybas, vykstančias siekiant įvertinti per pastaruosius penkiolika metų pasaulio mastu padarytą pažangą įgyvendinant veiksmų platformos dokumente nustatytus tikslus. Vykdami į Niujorką pasiimsime rezoliuciją, kurią priimsime rytoj, nes mums svarbu ją turėti.

Komitetas įtraukė į rezoliuciją vieną dalį, kurioje teigiama, kad lytinė ir reprodukcinė sveikata bei lytinės ir reprodukcinės teisės sudaro moterų teisių dalį ir kad padėti šių teisių srityje Europoje ir visame pasaulyje dar reikia gerinti. Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija prašė, kad dėl šios dalies būtų balsuojama atskirai. Visi žinome, kad dėl ypač svarbių dalių norima balsuoti atskirai, todėl ši frakcija nenorėjo, kad dėl šios dalies būtų balsuojama kartu su likusia rezoliucijos teksto dalimi.

Visiškai pritariu PPE frakcijai, kad 9 dalis svarbi, bet bijau, kad norima šią dalį atmesti, o tai, mano nuomone, būtų labai apmaudu. Puikiai suprantu, kad Parlamento narių požiūriai ir vertybės skiriasi, bet taip ir turi būti. Būtent todėl diskutuojame ir tariamės. Tačiau šios dalies formuluotė minimali, todėl, manau, ją paremti galėtų visi. Jokios kitos formuluotės vietoje 9 dalies nepasiūlyta. Būtų labai blogai, jei vykdami į Niujorką turėtume rezoliuciją, kurioje net neužsimenama apie šį esminį klausimą, kuris pasaulio mastu nepaprastai svarbus.

Tikiuosi ir tikiu, kad kiekvienas gali priimti rezoliuciją tokią, kokia ji yra, nes joje teigiama tik tai, kas visiems visiškai akivaizdu. Rengdami rezoliuciją mes taip pat glaudžiai bendradarbiauome su įvairiomis moterimis ir moterų organizacijomis ir sulaukėme plataus jų pritarimo.

Diego López Garrido, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (ES) Ponia E. B. Svensson, labai dėkoju už jūsų klausimą, nes žinote, kad lyčių lygybė yra vienas iš prioritetinių klausimų Ispanijos pirmininkavimo Europos Vadovų Tarybai darbotvarkėje. Pirmininkaujanti Ispanija nustatė tikslus, išreiškiančius šią lygybės idėją, ir šiuo požiūriu teks daug svarbos direktyvos dėl nediskriminavimo įgyvendinimui, kovai su smurtu dėl lyties, kurią jūs minėjote, taip pat sieks, kad būtų patvirtintas smurto dėl lyties aukų apsaugos orderis.

Džiaugiuosi, kad šiandien čia yra Komisijos narė V. Reding, kuri atsakinga už teisinius lyčių lygybės klausimo aspektus. Norėčiau atsiprašyti, kad Ispanijos lyčių lygybės ministrės šiandien čia nėra, nes ji dalyvavo Ispanijos senate ką tik įvykusiame balsavime dėl abortų įstatymo pakeitimo, kurio rezultatas, beje, sėkmingas, nes šią popietę Ispanijos parlamentas šį naują įstatymą patvirtino.

Europos Vadovų Taryba visada pritaria Europos Sąjungos ir Jungtinių Tautų iniciatyvoms lyčių lygybės srityje ir jas remia. Tarybai pirmininkavusi Švedija parengė pranešimą dėl programos „Pekinas +15“, kuri pirmininkaujanti Ispanija ketina pateikti 54-ajai Komisijos sesijai dėl moterų padėties, ir reiktų pasakyti, kad dar daug ką reikia nuveikti, nepaisant to, kad šioje srityje padaryta didelė pažanga.

Šiuo atžvilgiu pirmininkaujanti Ispanija pabrėžia, pvz., kad būtina rinkti statistinius duomenis panaudojant rodiklius, kuriuos nustatėme priimdami Pekino veiksmų platformą. Kaip žinote, Europos Sąjunga nustatė dvylika rodiklių, pagal kuriuos vykdoma tikrosios padėties lyčių lygybės srityje stebėseną ir vertinimas, nors kai kuriais atvejais mums dar nepavyko nustatyti tokių rodiklių žmogaus teisių, žiniasklaidos ir aplinkos apsaugos srityse.

Norėčiau pasakyti, kad pirmininkaujanti Ispanija gegužės mėn. ketina rengti techninį susitikimą, kuriame bus aptartas klausimas, susijęs su moters vaidmens visuomenėje stereotipais žiniasklaidoje, ir už šią sritį taip pat atsakinga Komisijos narė V. Reding.

Baigdamas norėčiau pakalbėti šiuo metu labai svarbiu klausimu ir tai, kaip jums žinoma, yra ekonomikos krizė. Ši krizė, dėl kurios patiriame didžiulę žalą, galėtų būti kliūtis siekiant pažangos vyrų ir moterų lygybės srityje. Paradoksalu, tačiau lyčių lygybė užtikrinant vyrams ir moterims vienodas galimybes darbo rinkoje galėtų padėti mums kovoti su šia krize ir ją įveikti.

Konkrečiai kalbu apie strategiją „Europa 2020“. Europos Sąjungos institucijos aiškiai pareiškė norinčios, kad vyrų ir moterų lygybės klausimas būtų įtrauktas į strategiją integruojant lyčių lygybės aspektą į visas sritis, kurias ši strategija aprėpia.

Praeitais metais pateiktame savo pranešime Europos Parlamentas paprašė Tarybos ir Komisijos įtraukti į minėtą strategiją dalį dėl lyčių lygybės aspekto integravimo. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų taryba susitikime, įvykusiame praeitų metų lapkričio 30 d., ir neoficialiame susitikime, kuris ką tik įvyko Barselonoje, taip pat pasakė, kad valstybės narės ir Komisija atitinkamose savo kompetencijos srityse dirba siekdamos užtikrinti galimybę įtraukti lyčių lygybės klausimą į strategiją „Europa 2020“ integruojant jį į visas svarbias politikos sritis. Taigi esu tikras, kad tai kartu su Komisijos darbo programa, pagrindine darbo programa, kuri visada buvo orientyru rengiant šią strategiją, reiškia, kad šis aspektas bus įtrauktas į dokumentą dėl strategijos „Europa 2020“, kurį Komisija pažadėjo pateikti kovo 3 d. (tą taip pat minėjo Europos Vadovų Tarybos Pirmininkas H. Van Rompuy ir Europos Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso).

Turime tęsti darbą įgyvendindami lyčių lygybės politiką. Tai ne tik teisingumo klausimas, bet ir bendro Europos Sąjungos požiūrio į visas visuomenės gyvenimo sritis klausimas. Taigi turime tęsti šį darbą, kad Europos Sąjunga lyčių lygybės srityje ir toliau galėtų būti pavyzdys kitoms pasaulio šalims.

Viviane Reding, *Komisijos Pirmininko pavaduotoja*. – (FR) Pone pirmininke, man tenka garbė pirmą kartą kalbėti Parlamente per klausimų valandą ir atsakyti į klausimus, susijusius būtent su moterų reikalais. Esu Komisijos narė, atsakinga už pagrindines teises, ir iš tikrųjų manau, kad pagrindinių teisių klausimas, susijęs su vyrų ir moterų lygybe, yra vienas iš svarbiausių, taip pat vienas iš seniausių. Be to, labai gyvai menu, kaip daugiau kaip prieš penkiolika metų, būdama jauna EP narė iš Liuksemburgo, rengiau Pekino veiksmų platformą Liuksemburge, o dabar esame Europos Parlamente, kad pasirengtume šios programos įgyvendinimo rezultatų įvertinimui. Apsukę visą ratą grįžome į pradinę padėtį.

Man nereikia nė sakyti, nes jums visiems žinoma, kad vyrų ir moterų lygybė yra viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių. Galite būti tikri, kad Komisija nuolat dės pastangas siekdama šioje srityje pažangos.

Per šiuos metus pateiksiu naują Komisijos strategiją lyčių lygybės srityje, kuri bus esamų Moterų ir vyrų lygybės gairių 2006–2010 m. tąsa. Po keleto dienų Jungtinėse Tautose prasidės 54-oji Moterų teisių komisijos sesija, skirta pažymėti penkioliktosios Pekino veiksmų platformos metinėms, kurioje taip pat dalyvaus labai svarbi Europos Parlamento delegacija. Aš pati joje dalyvausiu kartu su Tarybos Pirmininku ir tai bus pirmas toks įvykis. Mes abu kalbėsime plenarinėje sesijoje. Manau, tai taip pat labai ryškus simbolis.

Šioje sesijoje taip pat turėsime galimybę tarptautiniu lygmeniu įvertinti per dvylika metų padarytą pažangą įgyvendinat veiksmus, nustatytus Pekine, taip pat pamatyti, kur nelygybės dar esama, nes nepaisant laimėjimų dar yra iššūkių, kuriuos turime įveikti. Be to, turiu pasakyti, kad Europos Sąjunga tvirtai remia ir remis Jungtinių Tautų darbą, susijusį ir su įgyvendinama institucinių mechanizmų reforma, ir su šio Jungtinių Tautų organo, atsakingo už lyčių lygybę, įsteigimu.

Europos Sąjunga taip pat aktyviai remia vystymąsi ir pirmiausia Tūkstantmečio vystymosi tikslus, kuriuos įgyvendinant 50 proc. piliečių, kurie prisideda prie šio vystymosi pasaulio mastu, užtikrinama galimybė užimti visuomenėje svarbią vietą. Puikiai žinome, kad be moterų indėlio jokio vystymosi iš tikrųjų nebus. Būtent todėl vienodas elgesys su vyrais ir moterimis yra horizontali Komisijos politika, kurią vykdo ne tik Komisijos narys, atsakingas už lyčių lygybės sritį, bet ir Komisijos nariai, atsakingi už kitas sritis, susijusias su ES vidaus ir išorės politika ir pirmiausia su politika bendradarbiavimo ir plėtros srityje.

Visi žinome, kad Pekino veiksmų platforma yra svarbus žingsnis pirmyn. Priėmus šią programą, lyčių lygybės aspekto integravimas paplito po visą Europos Sąjungą. Tai buvo signalas, duotas Pekine. Jo poveikis nepaprastai didelis, nes visose valstybėse narėse mūsų lyčių lygybės politika dabar nebėra apribota tik veiksmiais šioje srityje, bet integruota į visas svarbias politikos sritis.

Pekino veiksmų platforma taip pat suteikė mums galimybę tęsti pažangą vertinant padėtį lyčių lygybės srityje pagal Tarybos nustatytus rodiklius, taikomus daugelyje apibrėžtų veiklos sričių. Yra dvylika veiklos sričių ir devyni rodikliai. Mes labai didžiuojamės pasiektais rezultatais, bet dar liko nustatyti tris rodiklius. Manau, Taryba įsipareigojusi tą padaryti ir parengs išvadą, kurios leis judėti toliau nustatant šiuos trūkstamus rodiklius.

Šiomet švenčiame penkioliktąsias Pekino veiksmų platformos metines. Pirmininkavusi Švedija nuodugniai įvertino, kas padaryta ES lyčių lygybės srityje, Taryba patvirtino kai kurias išvadas, o Parlamentas pateiks šiuos dokumentus, kurie, žinoma, ras savo vietą visose kitose politikos srityse, kurias Europos Sąjunga plėtos.

Abu Pirmininkai ką tik pateikė savo nuomonę dėl strategijos „Europa 2020“. Visai suprantama, kad šioje sistemoje, kuri padės Europai vėl judėti pirmyn, moterų atliks ypatingą vaidmenį, ypač tokiu metu, kai daugėja bedarbių. Tiesą sakant, mes jau nebeturime pasirinkimo: mums reikia moterų ekonominei plėtrai. Tai net jau nebėra lyčių lygybės klausimas, o ekonomikos politikos klausimas. Todėl šiuo reikalu neturime

pasirinkimo. Mums reikia moterų, kad galėtume įveikti šiuos sunkumus, ir šie naujieji rodikliai, žinoma, mums padės. Aukšto lygio darbo grupėje parengėme darbo programą, kuri leis mums vykdyti esamų rodiklių stebėseną ir sukurti dar trūkstantis naujus rodiklius. Žinoma, šiame darbe mums talkins Europos lyčių lygybės institutas, kuris kitą savaitę bus įsteigtas Vilniuje, ir tai taip pat simboliškas, nes šis institutas pradės nuolat veikti būtent tuo metu, kai Niujorke vyks susitikimas.

Pone pirmininke, grįžusi iš Niujorko susitiksiu su jumis, kad aptartume Komisijos strategiją lyčių lygybės klausimu. Šį darbą atliksime kartu. Stengsimės dėl 50 proc. Europos gyventojų, dėl 50 proc. savo piliečių ir tikiu, kad mums pavyks.

PIRMININKAVO: P. SCHMITT

Pirmininko pavaduotojas

Christa Klauß, *PPE frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kitą savaitę Niujorke vyksianti Pasaulio konferencija moterų klausimu suteiks mums galimybę atkreipti viso pasaulio visuomenės dėmesį į vyrų ir moterų lygybės klausimą. Mes neabejotinai kritiškai išnagrinėsime mūsų esamą padėtį įvertindami jau pasiektus laimėjimus ir tai, ką dar norime pasiekti. Pasaulio konferencijoje moterų klausimu, įvykusioje 1995 m. birželio 15 d. Pekine, buvo raginama siekti lygybės, vystymosi ir taikos. Šiandien šie konkretūs tikslai visame pasaulyje, taip pat Europoje, tebėra aktualūs.

Ryžtingai siekiame tikslo. Tačiau turime pripažinti, kad mūsų kelias nelengvas, jame pasitaiko eismo spūsčių, kliūčių ir kartais net vienos krypties eismo atkarpų. Nuolat turime iš naujo nustatyti maršrutą, bet niekada nepametame iš akiračio galutinės paskirties vietos, kurias esame užsibrėžę pasiekti. Yra senas vokiškas posakis: į Romą veda daug kelių. Turime rasti tinkamą bendrą kelią, tad raginu visus mus siekti didesnio sutarimo.

Lyčių lygybės politika negali ir neturi būti formuojama remiantis siauros mažumos primestais sprendimais. Mano frakcija suteikia galimybę laisvai apsispręsti šiuo reikalu, todėl, ponios E. B. Svensson, norėtume, kad dėl rezoliucijos būtų balsuojama pagal atskiras dalis. Lygybė turi tapti mąstymo būdu. Lyčių lygybės klausimas turi būti sprendžiamas delikatai ir panaudojant įtikinimo galią. Savo rezoliucijoje E. B. Svensson palietė daug atvirų žaizdų. Tebesama daug problemų, kurias būtina spręsti, ir rezoliucijoje jos minimos. Šiame dokumente kalbama apie tai, kad būtina atsisakyti stereotipinio mąstymo, užtikrinti, kad už vienodą darbą būtų mokamas vienodas atlygis, mažinti moterų skurdą, kovoti su smurtu prieš moteris bei spręsti visuomenės senėjimo problemą, kuri ypač veikia moteris. Mūsų nuomone, būtent šie klausimai rezoliucijoje svarbiausi.

Tik pareiškimais dėl ketinimų problemų neišspręsimė. E. B. Svensson pranešime vien tik nuorodų į daugybę rezoliucijų, strategijų ir paktų sąrašas užima du puslapius. Mano frakcijai labai svarbu, kad kalbant apie lygybę būtų minimi ir vyrai, ir moterys – taip sakant, kad požiūris į abi lytis būtų vienodas – ir tikimės, kad konferencijoje, kurioje bus vertinami Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo rezultatai, taip pat bus padaryta pažanga siekiant didesnės lygybės.

Zita Gurmai, *S&D frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, 2010 m. minime penkioliktąsias Pekino veiksmų platformos metines. Tai tinkamas momentas įvertinti esamą padėtį ne tik tuo požiūriu, kas jau pasiekta, bet taip pat pamąstyti apie naujus būdus siekti tikslų, užsibrėžtų 1995 m.

Pradžia buvo raminama: 1995 m. pasiektas visuotinis sutarimas, kad moterys ir vyrai yra lygūs visais požiūriais, įskaitant politinį, ekonominį, teisinį ir socialinį. Tačiau nepaisant šio sutarimo tęsinys nėra toks jaudinamas. Daugelio Pekino veiksmų platformoje užsibrėžtų tikslų anaipol nepasiekta. Yra daug šalių, kur moterims nesuteikta pakankama galia ir kuriose skurdas turi moters veidą.

Be to, net XXI a. ir net išsivysčiusiose šalyse vėl diskutuojama dėl kai kurių pagrindinių klausimų ir abejojama dėl tokių seniai įtvirtintų ir pripažintų teisių kaip teisė į lytinę ir reprodukcinę sveikatą. Labai džiaugiuosi, kad Europos Parlamentas tokiomis tendencijomis neseka, o kaip tik išipareigoja ginti šias pagrindines teises. Tačiau politinė polemika ir konservatyvūs išpuoliai ginčijant žmogaus teises kelia nerimą ir akivaizdžiai byloja apie tai, kad kova už moterų teises anaipol dar nėra baigta.

Nemanau, kad žmogaus teisės yra klausimas, kurio atžvilgiu galimas kompromisas. Neturime taikstyti su mažiausiu bendru vardikliu. Todėl po kelių dienų nuvykę į Niujorką turime pasistengti užtikrinti, kad visos moterys turėtų vienodas teises ir kad šios teisės būtų ginamos. Asmeniškai to siekiu vadovaudamasi devizu „Mano kūnas, mano teisė“, kurį turime perduoti visoms pasaulio moterims.

Antonyia Parvanova, *ALDE frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, pasižiūrėjus atgal ir įvertinus, kas pasiekta per tuos penkiolika metų nuo tada, kai buvo patvirtinta Pekino veiksmų platforma, negalima paneigti, kad

dar daug kas nepadaryta. Pekine užsibrėžti strateginiai tikslai anaipol dar nėra įgyvendinti. Visuose pasaulio regionuose, įskaitant Europos Sąjungą, yra nelygybės ir lyties stereotipų. Jeigu norime siekti pažangos įgyvendindami šią darbotvarkę, labai svarbu nacionaliniu ir ES lygmenimis turėti patikimų ir palyginamų duomenų pagal Pekino veiksmų platformoje nustatytus rodiklius. Taip pat turime užtikrinti, kad šių rodiklių stebėseną būtų vykdoma tinkamu laiku, kad galėtume atitinkamai tikslinti ES strategiją lyčių lygybės klausimu.

Čia, Europoje, dar likę daug problemų, kurias būtina spręsti.

Pasinagrinėkime padėtį darbo rinkoje: turime panaikinti atotrūkį tarp moterų ir vyrų darbo užmokesčio, taip pat užtikrinti geresnį atstovavimą moterims ir viešojo, ir privačiojo sektorių organizacijų valdyme.

Pasigilinę į socialinius aspektus, pamatysime, kad nelygybė ir diskriminacija moterų atžvilgiu beveik visada vedavo prie atskirties ir skurdo. Skurdas yra didžiausias pavienis veiksnys, turintis lemiamos įtakos sveikatai. Skurdo feminizacija daro didžiulį poveikį fizinei ir psichinei moterų sveikatai.

Mažumų moterys kenčia dėl skurdo, atskirties ir diskriminacijos. Visuomenė apie jų poreikius daugiausia nieko nežino ir juos ignoruoja. Šių moterų balsai negirdimi. Romų moterys gyvena iki dešimties metų trumpiau už daugumų moteris. Palyginti su daugumų atstovais, romų kūdikių mirštamumo rodiklis tris keturis kartus didesnis.

Sprendžiant moterų diskriminacijos, atskirties ir skurdo problemą taip pat būtina atsižvelgti į gyventojų senėjimo reiškinį. Dėl moterų ir vyrų gyvenimo trukmės skirtumo vienišos pagyvenusios moterys patirs daugiau ekonominių ir socialinių sunkumų. Tai nauja ir rimta problema, tad ją būtina nuodugniai išnagrinėti ir tinkamai spręsti.

Galiausiai, ponija Komisijos nare, norėčiau primygtinai paraginti jus parengti direktyvą dėl kovos su smurtu prieš moteris. Mes visi jus paremsime.

Nicole Kiil-Nielsen, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (FR) 2006 m. JT pripažino, kad dėl klimato kaitos padarinių labiausiai kenčia pažeidžiamiausios ir skurdžiausios gyventojų grupės, o moterys abiejų šių kategorijų grupėse sudaro daugumą.

Subsacharinėje Afrikoje, pvz., moterys diskriminuojamos teisės naudotis žeme ir ją valdyti atžvilgiu, o dėl dažnėjančių sausrų jų galimybė užsitikrinti pragyvenimą dar labiau mažėja.

Remiantis pastaruosiu metu paskelbtomis prognozėmis, 2050 m. iš žmogui gyventi nepalankių teritorijų pasitrauks milijardas žmonių, kurie bus priversti prašyti prieglobsčio laikinose stovyklose. Dėl šių klimato migrantų sumažės saugumas ir moterims kils didesnė grėsmė.

Turime pripažinti, kad per pastaruosius penkiolika metų aplinkos apsaugos srityje ES nepriėmė nė vieno teisės akto, į kurį būtų įtrauktas lyčių lygybės aspektas.

Todėl Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso vardu raginu Europos Sąjungą ir jos valstybes nares įtraukti vyrų ir moterų lyčių aspektą į visus poveikio vertinimo tyrimus, teisės aktus ir politikos sritis, susijusias su aplinkos apsauga.

Marina Yannakoudakis, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, Jungtinėje Karalystėje teisė balsuoti moterims suteikta prieš šimtą metų. Kova už moterų teises nėra naujas reiškinys ir noriu atiduoti pagarbos duoklę visoms moterų organizacijoms iš viso pasaulio už tai, kad jos tebetęsia kovą už vyrų ir moterų lygybę.

Moterys privalo turėti galimybę pačios spręsti, ar jos nori siekti profesinės karjeros ir dirbti, pvz., tradiciškai vyriškoje srityje, ar prižiūrėti vaikus ir dirbti namuose. Tai, ką iš tikrųjų turime padaryti, tai suteikti joms galių. Mes, konservatoriai, tikime pasirinkimo laisve, nes pasirinkimo laisvė suteikia moterims daugiau lankstumo, taigi ir užtikrina didesnę jų lygybę.

Ar mes nesąmoningai mažiname moterų užimtumo galimybes reikalaudami, kad įmonės pasiūlytų moterims teises, kurių jos nepajėgios įgyvendinti esamomis ekonominėmis sąlygomis? Ar mes stengiamės atgrasyti moteris nuo vaikų priežiūros namuose, nes mes, visuomenė, vertiname darbą namuose prižiūrint vaikus mažiau nei darbo vietą?

Komisijos narė teisi sakydama, kad turime ištraukti moteris iš recesijos ir grąžinti jas į darbo rinką. Pridurčiau, kad taip pat turime užtikrinti darbo vietas mažosiose įmonėse ir tai padės mums pasiekti šį tikslą. Priimdami pernelyg daug teisės aktų, varžančių mažų įmonių veiklą, rizikuojame jas prarasti, o tai savo ruožtu sumažins pasirinkimo laisvę, kurią siekiame suteikti moterims, taigi ir galimybę užtikrinti joms laisvę, kurios jos vertos.

Mara Bizzotto, EFD frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmininkavusios Švedijos pateiktame pranešime dėl Pekino veiksmų platformos visiškai nieko neužsimenama apie moterų musulmonių padėtį Europoje. Taigi arba problemos nėra, arba mes nenorime jos matyti. Tačiau šiandien musulmonių moterų padėtis pasaulyje, įskaitant Europą, tragiška.

Vakarietišką feminizmą ištiko tapatybės krizė, nes dėl madingo daugiakultūriškumo daugelis iš mūsų vengia spręsti problemas, dėl kurių kenčia tiek daug moterų musulmonių Europoje ir visame pasaulyje.

Tad pamirškime daugiakultūriškumą ir politinį korektiškumą ir kilkime į kovą su nauju iššūkiu: Europos vyrai ir moterys jau dabar, o ne vėliau, privalo paremti moteris musulmones jų kovoje už emancipaciją ir taip padėti pasaulio judėjimams, kurie atvirai pasisako prieš islamo fundamentalizmą.

Ar norime kovoti siekdami išvaduoti moteris musulmones Europoje nuo dvasinę mirtį simbolizuojančios tradicijos slėpti savo veidą? Ar esame pasirengę diskutuoti dėl moterų padėties musulmonų bendruomenėse Europoje?

Jeigu šiais klausimais vis dėlto prabilisime ir pradėsime diskutuoti, tai taip pat suteiks mums daugiau stiprybės remiant pasaulio moterų išlaisvinimo nuo islamo priespaudos reikalą.

Edít Bauer (PPE). – (HU) Praėjus penkiolikai metų nuo Pekino veiksmų platformos patvirtinimo neabejotinai galėtume ir turėtume kalbėti apie daugelį dalykų. Tačiau norėčiau kalbėti apie tai, kas yra mūsų užduotis. Mūsų rankose yra viena priemonė – teisėkūra. Per šiuos penkiolika metų valstybių narių ir ES lygmeniu įvyko daug pokyčių, taip pat padarėme svarbių žingsnių, daugiausia dėl to, kad prieš tai priėmėme įstatymus dėl nediskriminavimo. Tai svarbus žingsnis užtikrinant lygias vyrų ir moterų galimybes. Tačiau reikia pripažinti, kad Bendrijos ar kai kuriais atvejais net valstybių narių teisė negali mūsų tenkinti, kai matome daug įrodymų, bylojančių apie tokį šių teisės aktų neveiksmingumą. Įsigaliojus įstatymams padėtis dažnu atveju pakinta tik labai nedaug. Pvz., galima paminėti nevienodą vyrų ir moterų darbo užmokestį. Lyčių diskriminavimas draudžiamas įstatymu jau ilgiau nei 30 metų, tačiau per pastarąjį dešimtmetį atotrūkis tarp vyrų ir moterų darbo užmokesčio vargu ar sumažėjo, o kai kuriais atvejais net padidėjo.

Problema ta, kad nėra užtikrinta galimybė naudotis šiomis teisėmis, nes teisinis šių teisių gynimo būdas dažnu atveju labai brangus ir sudėtingas. Už lygių teisių įgyvendinimą atsakingos valdžios institucijos, kaltinamos už tai, kad netinkamai prižiūri, kaip valstybėse narėse įgyvendinami teisės aktai dėl nediskriminavimo, apskritai prastai apsiginklavusios ir dėl išteklių stygiaus jų kompetencija dažnu atveju apsiriboja informacijos ir konsultacijų teikimu. Jei pasiseks, šiais metais taip pat turėsime galimybę įvertinti šioje srityje mūsų rengiamų ir priimamų teisės aktų veiksmingumą. Akivaizdu, kad vien įstatymais visų problemų neišspręsimė. Būtina keisti stereotipus, o tai sunku, tačiau turime pripažinti, kad nuo to, kaip mums šiame bare pasiseks, priklauso ir mūsų įstatymų veiksmingumas. Taigi baigdama norėčiau pasakyti, kad kartais verta pažvelgti atgal ir įvertinti nueitą kelią, bet taip pat turime aiškiai matyti, kur einame. Dedame daug vilčių į naują strategiją „Europa 2020“, taip pat daug tikimės iš naujos strategijos lygių galimybių klausimu.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Man labai patiko jūsų kalba. Nuteikėte mus teigiamai ir patvirtinote savo norą veikti. Tiesa, kad dar daug ką reikia nuveikti, nes prabėgus penkiolikai metų nuo Pekino veiksmų platformos patvirtinimo matome, kad rezultatai, deja, dar nėra labai svarbūs. Ne tik skurdas tebeturi moters veidą, bet ir neringumas, nedarbas ir mažas užmokestis. Dar yra diskriminacijos galimybės įgyti išsilavinimą ir naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis požiūriu. Moterys yra pagrindinės prekybos žmonėmis bei fizinio, lytinio ir psichologinio smurto aukos. Moterims nepakankamai atstovaujama politikoje ir organizacijų valdyme, kitaip sakant, jos atskirtos nuo sprendimų priėmimo proceso politikoje ir ekonomikoje.

Taip pat žinome, kad siekiant užtikrinti lyčių lygybės politikos tinkamumą ir veiksmingumą, diagnozė turi būti patikima ir grindžiama palyginamais statistiniais duomenimis, išskaidytais pagal lytį. Būtent to mums reikia, kad galėtume teisingai diagnozuoti, o po to pasirinkti tinkamas priemones ir jas įgyvendinti.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau pasakyti, kad neatvykau į Parlamentą tam, kad pritarčiau ką tik priimtam Ispanijos įstatymui dėl abortų.

Man rūpi žmogaus gyvybė ir ypač man rūpi moterys – esu čia, kad jas ginčiau – kurių gyvybei kyla grėsmė dėl lytinio smurto. Esu čia taip pat tam, kad pasiūlyčiau joms erdvę, kurioje jos galėtų gyventi laisvai ir saugiai.

2006 m. vasario 2 d. rezoliucijoje Parlamentas rekomenduoja valstybėms narėms netoleruoti jokios formos smurto prieš moteris ir priimti būtinąsias priemones siekiant užtikrinti geresnę smurto aukų apsaugą.

Šiuose rūmuose priėmėme Stokholmo programą, kuria siekiame sukurti visiems Europos piliečiams laisvės, teisingumo ir saugumo erdvę, ir šioje programoje kaip vieną iš prioritetinių veiklos sričių nustatėme kovą su smurtu dėl lyties. To paties siekiu prašydama, kad per savo pirmininkavimo kadenciją Ispanija remtų iniciatyvą dėl Europos lytinio smurto aukų apsaugos orderio, kuris padėtų užtikrinti vienodą šio pobūdžio nusikaltimų aukų apsaugą visose valstybėse narėse.

Europoje be sienų kova su smurtu dėl lyties taip pat turėtų būti be sienų ir valstybės narės turėtų pasistengti suderinti savo teisę, kad būtų įveiktos visos teisinės kliūtys, trukdančios kovoti su netinkamu elgesiu moterų atžvilgiu, ir pagaliau galėtume apsaugoti moteris ir jų vaikus, bent jau Europos Sąjungoje.

Todėl prašau Komisijos ir Tarybos padaryti viską, kas būtina ir kas jų galioje, kad būtų daroma pažanga sprendžiant Europos lytinio smurto aukų apsaugos orderio klausimą, nes tai labai veiksminga priemonė siekiant užtikrinti, kad tie, kurie negerbia moterų orumo ir jų teisės gyventi laisvai ir saugiai, neišvengtų bausmės.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Pone pirmininke, <...> (dėl techninių kliūčių kalbos pradžios nesigirdėjo) <...> 30 000 moterų prisijungė prie jų balsų, idėjų ir planų siekti pažangos kuriant teisingesnę visuomenę, kurioje būtų daugiau lygybės. Šios moterys atstovavo skirtingoms vietoms, ideologijoms ir kultūroms, bet jas vienijo bendras tikslas kovoti už lygių teisių pripažinimą ir teisingumą, už moterų dalyvavimą socialiniame ir politiniame visuomenės gyvenime, už dalijimąsi pareigomis ir už teisę į lytinę bei reprodukcinę sveikatą.

Šiandien šie tikslai tapo dar aktualesni, taigi dar daug ką būtina nuveikti. Todėl šioje rezoliucijoje keliame esminiai klausimai, kaip antai būtinybė, kad Europos Komisija parengtų darbo programos įgyvendinimo stebėsenos strategiją, nustatytų tvirtus šios darbo programos ryšius su Pekino veiksmų platforma ir remtų lyčių lygybės politiką, kartu nepamiršdama lyties aspekto teisėkūros procesuose.

Svarbu nepamiršti, kad šiandien Europa lygybės politikos požiūriu gali būti pavyzdys visam pasauliui, bet įgyvendindami savo politiką taip pat turime nepamiršti moterų už Europos ribų, kurios visiškai neturi pagrindinių teisių.

Turime labai stengtis dėl jų ir dėl Europos moterų.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasveikinti E. B. Svensson parengus šią rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų veiksmų platformos lyčių lygybės klausimais.

Šiandien nelygybės tarp vyrų ir moterų dar esama daugelyje sričių. Tai užimtumo sritis, nes atotrūkis tarp vyrų ir moterų darbo užmokesčio tebėra gėdingai didelis, moterims taip pat dar nesudarytos tinkamos sąlygos derinti šeimos pareigas ir profesinę karjerą. Tokių sričių sąrašą galėčiau tęsti.

Nepaisant pastangų kovoti su vyrų ir moterų nelygybe, nė vienas Pekino veiksmų platformoje nustatytas tikslas nėra įgyvendintas visapusiškai. Nesakau, kad turime nuolat iš naujo apibrėžti savo tikslus šioje srityje, nes juos puikiai suprantame. Tačiau turime iš naujo apsvarstyti priemones, kurias įgyvendiname siekdami šių tikslų.

Todėl, manau, svarbu, kad Europos Sąjunga aiškiai suformuluotų Jungtinių Tautų veiksmų platformos įgyvendinimo strategiją, kurioje pagrindinis dėmesys būtų skirtas trims svarbiausioms sritims. Mūsų strategijoje turi būti numatyta veikla ir priemonės trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu.

Trumpuoju laikotarpiu turi būti išnagrinėta padėtis visose srityse, kurias ekonomikos ir finansų krizė paveikė labiausiai. Reikia iš naujo nustatyti tikslus rodiklius, kuriuos taikydami galėsime nustatyti krizės poveikį moterų užimtumui ir ekonominei padėčiai. Pagrindinis dėmesys šiuose rodikliuose turi būti skirtas ekonominiams, socialiniams ir aplinkos aspektams.

Vidutiniu laikotarpiu mūsų veikla turėtų būti apimti turimų statistinių duomenų nuolatinę stebėseną ir jų tikslinimą nacionaliniu lygmeniu. Todėl Pekino veiksmų platformoje jau nustatyti rodikliai turi būti nuolat peržiūrimi siekiant įsitikinti jų tinkamumu atsižvelgiant į politines, ekonomines ir socialines sąlygas. Atsižvelgę į šiuos du aspektus galėsime užtikrinti nuoseklumą, kurio mums reikia Europos lygmeniu, kad galėtume pasiekti mūsų bendrus tikslus.

Galiausiai ilguoju laikotarpiu turime užtikrinti, kad lyčių lygybės politika būtų integruota į visas politikos sritis, bet taip pat skatinti valstybių narių keitimąsi gerąja patirtimi ir, žinoma, užtikrinti, kad Europos Komisijos parengtos gairės atitiktų jau pasiektą pažangą.

Pasirinkę šią trijų lygmenų struktūrą galėsime labai padidinti savo galimybes pagaliau įgyvendinti savo pagrindinius tikslus.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, veiksmų platforma „Pekinas +15“ šiais metais susidūrė su finansų, ekonomikos ir užimtumo krize, kuri labai neigiamai veikia milijonų moterų Europoje ir pasaulyje gyvenimo ir darbo sąlygas, bet kuri taip pat suteikia galimybę persvarstyti mūsų vystymosi modelius, darbo rinkos organizaciją ir socialinę politiką.

Griežtindama platformoje „Pekinas +15“ nustatytų tikslų įgyvendinimo reikalavimus, Europos Sąjunga didžiausia dėmesį turi skirti tam, kad moterims būtų suteikta prieiga prie aplinkos išteklių ir kreditų, įskaitant mikrofinansų priemonę, kad joms būtų užtikrinta galimybė derinti šeimos ir profesinį gyvenimą priimant, be kitų priemonių, direktyvą dėl vaiko priežiūros atostogų. Prioritetinėmis veiklos sritimis taip pat turėtų būti mokymo politika ir įmonių skatinimas priimti į darbą jaunimą ir moteris. Be to, būtina kovoti su prekyba žmonėmis ir šioje srityje priimti naują direktyvą, kuri, tikimės, bus grindžiama rezoliucija, priimta per praeitą mėnesinę sesiją Strasbūre.

Plėtojamojo bendradarbiavimo srityje pirmiausia turime siekti galių suteikimo moterims skurdžiausiose šalyse, ypač Afrikos žemyne, sudarant galimą Europos ir Afrikos moterų aljansą.

Būtų gerai – kreipiuosi į čia esančius Komisijos narę ir Pirmininką – jeigu Europos delegacija Niujorke siektų, kad Afrikos moterys, kurioms simboliškai atstovauja asociacijų vadovės, aktyviai kovojančios už taiką labiausiai dėl konfliktų ir skurdo kenčiančiose šalyse, būtų apdovanojamos Nobelio premija.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Šiandien kalbame apie vyrų ir moterų lygybę praėjus penkiolikai metų po Ketvirtosios pasaulio konferencijos moterų klausimu, kuri įvyko Pekine, taip pat švenčiame Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metus.

Norėčiau susieti šias dvi temas, nes būtent moterys labiausiai kenčia dėl negarantuoto užimtumo darbo vietoje. Prancūzijoje, pvz., moterys sudaro 80 proc. visų ne visą darbo dieną dirbančių asmenų, jų darbo sąlygos netinkamos ir joms mokamas mažas atlyginimas. 80 proc. moterų mokamas darbo užmokestis nesiekia nustatytos minimalios sumos, o tai reiškia, kad senatvėje jos gaus pensiją, beveik atitinkančią minimalias pragyvenimo pajamas. Be to, vyrams ir moterims mokamo darbo užmokesčio skirtumas tebėra labai didelis.

Taigi tam tikru mastu lyčių lygybė egzistuoja tik popieriuje ir moterys, kurioms vis dar tenka didžioji šeimos pareigų dalis, kartais priverstos dirbti keliose darbo vietose skirtingiems darbdaviams, bet vis tiek uždirba mažiau nei vyrai.

Todėl būtinai privalome suformuoti ir įgyvendinti viešą politiką, konkrečiai skirtą šiai nelygybei mažinti ir darbo rinkoje, ir namuose, taip pat sukurti socialinės apsaugos sistemas, kurios leistų mums aktyviai reaguoti į moterų reikmes. Be šių priemonių mūsų siekis įgyvendinti Pekino veiksmų platformos tikslus taps utopija.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Lyčių lygybės principas yra labai svarbus Europos Sąjungai siekiant augimo, užimtumo ir socialinės sanglaudos tikslų. Europos Sąjunga padarė didelę pažangą įgyvendindama Pekino programą, tačiau negalime būti visiškai patenkinti dabartine padėtimi. Ataskaita dėl Pekino veiksmų programos įgyvendinimo parodė, kad Europos Sąjungoje numatyti veiksmų programos tikslai dar nėra pasiekti. Labai svarbu, kad Pekino rodikliai būtų naudojami siekiant plėtoti lyčių lygybės perspektyvą nacionalinėse reformų programose, taip pat nacionalinėse ataskaitose dėl socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties. Vis dar trūksta pakankamai patikimų ir palyginamų duomenų tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis nustatant socialinius rodiklius, įskaitant moterų skurdą, smurtą prieš moteris, institucinius mechanizmus. Europos lyčių lygybės instituto vienas iš uždavinių – darbas su palyginamais duomenimis. Instituto darbų programoje numatyti siekiai ypatingai pagelbėtų įgyvendinti Pekino numatytus rodiklius. Esu įsitikinusi, kad ekonominio nuosmukio laikotarpiu būtina stiprinti institucinius lyčių lygybės mechanizmus.

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, dėkoju kolegoms už indėlį į šias diskusijas.

Neseniai buvau susitikusi su aukštas pareigas valstybės tarnyboje einančių moterų grupe ir jos kalbėjo apie tai, kaip galėtų dar daugiau pasiekti profesinėje karjeroje. Norėčiau šiek tiek pakreipti šias diskusijas kita linkme, nes, manau, per daug laiko skiriame skatindami moteris kilti profesinės karjeros laiptais, bet

nesiaiškiname, kodėl yra profesijų, kuriose nėra vyrų. Pagrindinė priežastis ta, kad šių profesijų darbuotojams mokama mažai, ir kalbėsiu iš esmės – mes nemokame pakankamai už valymo darbą, darbą, kurio niekas nenori dirbti. Galbūt jeigu pasiaiškintume, kaip paskirstome darbo užmokestį tokių profesijų darbuotojams, pasiektume abipusės lygybės. Manau, turime spręsti šiuos klausimus, jeigu norime užtikrinti tikrą lyčių lygybę.

Manau, pirmininkaujančiai Ispanijai labai rūpi, pvz., moterų vaidmuo žemės ūkyje. Šioje srityje jų indėlis taip pat labai svarbus, bet jis nėra pakankamai pripažintas ir į jį neabejotinai neatsižvelgiama. Manau, šis aspektas svarbus ir į jį turėtume atsižvelgti ateityje reformuodami savo žemės ūkio politiką.

Dar yra du klausimai, kuriuos norėčiau paminėti. Šiose diskusijose dalyvauja daug moterų, bet, manau, turime būti sąžiningos ir pripažinti, kad nedaugelis iš mūsų turi vaikų, dar reikalaujančių priežiūros. Ar galėtume būti čia, jei jų turėtume? Taip, bet tik todėl, kad mums mokama daug daugiau nei kitiems žmonėms, kurie negali pasekti mūsų pavyzdžiu ir samdyti aukles.

Galiausiai norėčiau paraginti pripažinti Irano moterų pastangas. Vakar girdėjome iš jų apie jų kovą ir, manau, šie rūmai ir šių diskusijų dalyviai turėtų jų pastangas pripažinti ir palinkėti joms sėkmės.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Lygios vyrų ir moterų galimybės yra pagrindinis Europos Sąjungos principas, įtvirtintas Bendrijos teisėje. 2009 m. moterys sudarė 24 proc. nacionalinių parlamentų narių, 26 proc. nacionalinių vyriausybių narių ir 33 proc. Europos įmonių vadovų. Be to, 18 proc. profesorių viešuosiuose universitetuose yra moterys. Taip pat noriu paminėti, kad 81,3 proc. merginų turi bent vidurinį išsilavinimą, Europos Sąjungoje jos taip pat sudaro 59 proc. universitetų diplomantų.

Europos Sąjungos augimo ir užimtumo skatinimo strategija siekiama užtikrinti, kad iki 2010 m. moterų užimtumo lygis siektų 60 proc. Tačiau moterų skurdo riziką labiausiai lemia tai, kad nepilnose šeimose vaikai dažniausiai lieka su motina. Manau, turime užtikrinti moterims lygias galimybes tobulėti ir planuoti savo profesinę karjerą, taip pat sudaryti joms sąlygas suderinti asmeninį, profesinį ir šeimos gyvenimą. Šiuo atžvilgiu norėčiau pabrėžti vaikų priežiūros įstaigų svarbą. Siekiame užtikrinti, kad 30 proc. vaikų iki trejų metų galėtų lankyti darželį.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Netrukus minėsime Tarptautinę moters dieną, kuri bus švenčiama jau šimtąjį kartą, ir penkioliktąsias Pekino veiksmų platformos metines, bet matome, kad moterų gyvenime dar esama rimtų problemų, nes būtent jos labiausiai kenčia dėl negarantuoto užimtumo, nedarbo, didėjančios nelygybės, kapitalizmo krizės bei smurto visuomenėje, darbe ir šeimoje. Skurdas turi moters veidą, taip pat čia, Europos Sąjungoje, kur iš 85 mln. žmonių, gyvenančių skurde, daugumą sudaro moterys. Todėl mes ne tik remiame rezoliuciją, kurią patvirtino Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas, bet ir tikimės, kad dauguma šio Parlamento narių ją taip pat patvirtins ir neatmes dalies, kurioje pabrėžiama, kad lytinė ir reprodukcinė sveikata ir atitinkamos teisės sudaro neatsiejamą moterų teisių darbotvarkės dalį ir kad tai svarbus žingsnis siekiant pagerinti moterų reprodukcinės teisės ir sveikatą ir Europos, ir pasaulio mastu.

Atėjo laikas padaryti galą nelygybei bei stereotipams ir skirti prioritetinį dėmesį vyrų ir moterų lygių teisių skatinimui siekiant socialinės pažangos.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Viena iš veiklos sričių, nurodytų 1995 m. patvirtintoje Pekino veiksmų platformoje, yra kova su smurtu prieš moteris. Nuo šios istorinės svarbos JT konferencijos praėjo penkiolika metų, bet pastangų pagerinti viso pasaulio moterų padėtį rezultatai nuviliantys. Per tuos metus patvirtinta daugybė programų, tačiau jos, deja, neminint Tūkstantmečio vystymosi tikslų, apimančių lyčių lygybės skatinimą, anaipol nėra įgyvendintos. Deja, šeiminis smurtas, išprievartavimas kaip karo ginklas, lytinių organų žalojimas, priverstinė santuoka, prekyba žmonėmis ir lytinė vergovė tebėra košmaras, griauantis milijonų moterų visame pasaulyje gyvenimus.

Manau, negalėsime kalbėti apie jokią sėkmę, jeigu Europos Sąjunga šioje srityje nesiims dar aktyvesnių veiksmų. Mums reikia visapusiškos strategijos, kuri padėtų spręsti skurdo, prasto švietimo ir informavimo, nebūdžiamumo, ginkluotų konfliktų ir prekybos žmonėmis prostitucijos tikslais problemas. Svarbu neužmiršti, kad smurtą prieš moteris lemia daugybė veiksnių, tad turime spręsti šią problemą kompleksiskai ir imtis ryžtingų veiksmų, kad šią blogybę lemiančios priežastys būtų pašalintos.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Pone pirmininke, Pekino veiksmų platformoje ypač pabrėžiama kovos su diskriminacija būtinybė. Sutinku, kad moterims neturėtų būti suteikiamos prastesnės galimybės nei vyrams be svarių ir pagrįstų priežasčių.

Tačiau nemanau, kad moterų skaičiaus kvota – vadinamoji teigiama diskriminacija – yra protingas būdas spręsti diskriminacijos problemą. Ilgūdžiai, o ne lytis turėtų būti pagrindinis kriterijus. Todėl griežtai pasisakau prieš moterų skaičiaus kvotos taikymą skiriant Europos Komisijos narius. Užuoat sprendę kvotų klausimą, turėtume iš tikrųjų pasirūpinti moterimis, kurios kenčia dėl priespaudos ir diskriminacijos.

Leidžiame, kad musulmonės Europoje ir toliau gyventų tarsi lygiagrečioje visuomenėje, kurioje smurtas prieš moteris ir kitos priespaudos formos yra įprastas kasdienio gyvenimo reiškinys. Leidžiame, kad Europoje gyvenančios musulmonės neturėtų pasirinkimo teisės įvairiose gyvenimo srityse – nuo teisės pasirinkti aprangos stilių iki teisės siekti išsilavinimo ir profesinės karjeros ar net teisės pasirinkti sutuoktinį. Kovotojai už moterų teises iš islamo šalių kreipiasi į mus tikėdamiesi, kad jiems padėsime. Kur yra ta žmogaus teisių Europa, kai mums reikia jos pagalbos?

Todėl manau, kad užuoat dirbtinai kėlę ir svarstę kvotų klausimą, turėtume sutelkti jėgas kovai su Europoje kasdien vykdoma diskriminacija dangstantis religijos laisve – šiam reiškiniui iš tikrųjų ne vieta mūsų apsišvietusioje vertybių visuomenėje.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Jei ne pirmiau kalbėjęs kolega, jūs pats ir ministras, būtume grynai moterų grupė, diskutuojanti dėl to, kaip pagerinti padėtį lyčių lygybės srityje. Lyčių lygybė neabejotinai yra vienas iš svarbiausių klausimų šiuolaikinėje visuomenėje ir šiame amžiuje. Sutinku su E. B. Svensson, kad būtina derinti veiklą visais lygmenimis.

Be pačios lyčių nelygybės problemos, yra dar kita problema, susijusi su tuo, kad Europos lygmeniu nėra geros kokybės pagal lytį diferencijuotų sutartų rodiklių, pvz., moterų skurdo, smurto prieš moteris ar moterų žmogaus teisių srityse. Todėl Komisija turėtų pavesiti Eurostatui sukurti sąsajas palyginamų duomenų ar valstybių narių pateikiamų duomenų rinkimui koordinuoti. Taip pat Komisija turėtų pareikalauti, kad valstybės narės aktyviai bendradarbiautų su Eurostatu.

Nepaisant to, ES tebėra pasaulio lyderė lyčių lygybės srityje ir manau, kad turėtume dalytis su pasauliu ES jau turimos gerosios patirties pavyzdžiais. Kitame derybų raunde taip pat turėtume kalbėti apie laimėjimus, kuriuos mums pavyko pasiekti. Tikiu, kad po penkerių metų, kai minėsime dvidešimtąsias Pekino veiksmų platformos metines, pagaliau galėsime švęsti didesnę pažangą mažinant lyčių nelygybę visame pasaulyje.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Pone pirmininke, lyčių lygybė yra vienas iš pagrindinių ES principų. Šis principas įtvirtintas steigimo sutartyse, interneto svetainėse ir su džiaugsmu dažnai minimas kitur. Todėl pagrįstai kyla klausimas, kodėl visada kalbame apie šį principą. Atsakymas labai paprastas: todėl, kad daugelyje sričių lyčių lygybės principas dar neįgyvendintas. Laukiu tos dienos, kada mums neberekės kalbėti apie tai ir lyčių lygybės principas pagaliau bus įtvirtintas socialinėje srityje.

Diego López Garrido, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, pritariu visoms kalbėjusioms ponios, taip pat vieninteliam kalbėjusiam vyrui, F. Obermayriui, bet su jo mintimis, beje, sutinku tik iš dalies.

Turiu pasakyti, kad mintys, kuriomis pasidalijo šiose diskusijose kalbėjusios EP narės, byloja apie tai, kad prasideda naujasis Europos Sąjungos etapas, taip pat lyčių lygybės srityje.

Lyčių lygybė naudinga ne tik moterims, bet ir vyrams. Lyčių lygybė yra vienas iš pagrindinių takaus sambūvio principų, todėl tikėjau, kad šiandien kalbės ne tik moterys, bet ir vyrai, nes šis principas naudingas visiems, ne vien moterims. Įsipareigodama siekti lyčių lygybės Europos Sąjunga padarė labai protingą sprendimą.

ES tą padarė Europos Sąjungos steigimo sutarties 2 straipsnyje, kuriame vyrų ir moterų lygybės principas pirminėje teisėje minimas pirmą kartą, tos pačios Sutarties 3 straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 straipsnyje, kuriame teigiama, kad visuose savo veiksmuose Europos Sąjunga siekia pašalinti moterų ir vyrų nelygybės apraiškas ir diegti jų lygybę. Taigi šis principas taikomas visose politikos srityse, kitaip sakant, steigimo sutartimis lyčių lygybei suteikus labai svarbią vietą Europos politikoje, ji tapo vienu iš pagrindinių Europos Sąjungos politinės darbotvarkės principų. Tad turime šį Europos Sąjungos steigimo sutartimi mums suteiktą mandatą įgyvendinti.

Būtent tą pirmininkaujanti Ispanija ir Europos Vadovų Taryba nori daryti ir esame įsitikinę, kad Komisija mums padės.

Tik vakar įvyko mūsų susitikimas su Komisija Madride, kuriame Komisijos narė V. Reding taip pat dalyvavo. Esame tikri, kad Komisija glaudžiai su mumis bendradarbiaus ir padės mums užtikrinti, kad mūsų siekis lyčių lygybės atžvilgiu šią pirmininkavimo Tarybai kadenciją taptų tikrove.

Visų pirma norėčiau tiesiog paminėti, kad artėja labai svarbi diena, kovo 8 d., kurią minėsime Tarptautinę moterų dieną, ir ta proga Europos Parlamentas Strasbūre aptars Moterų chartiją. Tą pačią dieną Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų taryba aptars lyčių lygybės sąvoką ir jos sąsają su kitu Europos Sąjungos principu – socialine sanglauda, taip pat bus kalbama apie kovą su smurtu prieš moteris.

Smurtas dėl lyties tikriausiai buvo dažniausiai minėta problema jūsų kalbose. Smurtas prieš moteris yra didžiausia mūsų visuomenės rykštė ir blogybė, kurią privalome išnaikinti.

Esu tikras, kad smurto dėl lyties aukų apsaugos orderis bus vienas iš laimėjimų per ateinančius mėnesius. Dar kartą norėčiau pasakyti, kad tikimės iš Komisijos ir Europos Parlamento bendradarbiavimo šioje srityje.

Viviane Reding, Komisijos narė. – Pone pirmininke, direktyvas dėl lygybės pradėta rengti aštuntajame dešimtmetyje ir nuo to laiko daugeliu tokių direktyvų buvo ne tik pakeisti valstybių narių įstatymai, nes tuo metu valstybėse narėse jokių įstatymų šioje srityje nebuvo, bet taip pat sukurti valstybių narių įstatymai dėl vyrų ir moterų lygybės visais mūsų visuomenės lygmenimis.

Svajoju apie laiką, kai šiuose rūmuose diskutuojant lyčių lygybės klausimu vyrų ir moterų kalbės po lygiai. Svajoju apie laiką, kai nebebus reikalo švęsti Tarptautinę moters dieną, nes lyčių nelygybės problemos nebebus. Smagu svajoti, bet turime grįžti į tikrovę ir imtis darbo. Būtent todėl esu labai dėkinga pirmininkaujančiai Ispanijai, kuri įtraukė moterų klausimą į prioritetinių klausimų sąrašą.

Aš ir mano kolegos Komisijoje esame labai įsipareigoję užtikrinti, kad lyčių aspektas būtų integruotas į visas politikos sritis, kurias ketiname pateikti. Kartu su kolega L. Andoru, kuris atsakingas už užimtumo sritį, pasirūpinsiu, kad lyčių aspektas būtų integruotas į 2020 m. programą.

Dėl kitų elementų, kaip minėjau, bendradarbiausiu su Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetu rengiant naują lyčių lygybės strategiją, kurioje labai didelis dėmesys bus skiriamas tokiems klausimams kaip atotrūkis tarp vyrų ir moterų darbo užmokesčio ir moterų dalyvavimas sprendimų priėmimo procese, nes tai iš tikrųjų struktūrinės problemos, kurias privalome spręsti. Bet taip pat yra labai svarbių klausimų, susijusių su visuomene, kuriuos turime spręsti padedami moterų organizacijų, ministrų valstybėse narėse, taip pat pasitelkdami nacionalinius ir Europos įstatymus. Taip pat, žinoma, turime spręsti labai opią smurto prieš moteris problemą. Manau, darbe, kuriam ketiname vadovauti, būtent šioms problemoms bus skiriamas didžiausias dėmesys.

Tačiau manau, ponios ir ponai, kad kai jūsų stipri delegacija nuvyks į Niujorką, kur bus švenčiamos penkioliktosios Pekino veiksmų platformos metinės, turėsime pagrindo didžiuliotis, nes per pastaruosius penkiolika metų pasiekta labai daug. Taip, dar nesame ten, kur mus veda mūsų svajonės, bet jau pasiekėme daug ir pasidaliję šia savo patirtimi galime labai padėti moterims kituose žemynuose. Būtent apie tai bus kalbama Niujorke. Bus kalbama ne tik apie tai, ką moterys daro Europoje, bet ir apie tai, kaip Europos moterys ir Europos vystymosi politika gali prisidėti sprendžiant moterų problemas kituose žemynuose.

Šiuo atžvilgiu taip pat manau, kad Pagrindinių teisių chartijoje – puikiam tekste, kurį turėtų perkaityti kiekvienas Europos moksleivis ir nuodugniai išnagrinėti kiekvienas studentas – iš tikrųjų pabrėžiama labai svarbi mintis: tarp vyrų ir moterų nėra skirtumo. Abiejų lyčių žmonės yra lygūs, tad jeigu valstybėse narėse taikant įstatymus šis pagrindinis principas pažeidžiamas, mūsų pareiga apie tai garsiai kalbėti, ne tik čia, Parlamente, bet ir valstybėse narėse. Turime kalbėti apie problemas, kurių dar kyla ir kurias dar reikia spręsti, ir netylėti tol, kol jas išspręsimė.

Raginu visus vyrus šiame Parlamente prisijungti prie moterų balso.

Pirmininkas. – Baigdamas diskusijas šiuo darbotvarkės klausimu pranešu, kad gavau vieną pasiūlymą dėl rezoliucijos⁽³⁾ pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks rytoj 11.30 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), raštu. – (RO) Jungtinės Tautos nustatė Tarptautinę kovos su smurtu prieš moteris dieną, kurią visas pasaulis švenčia kiekvienų metų lapkričio 25 d. Smurto prieš moteris reiškinys

⁽³⁾ Žr. protokolą.

labai paplitęs. Europoje 45 proc. moterų patiria vienos ar kitos formos smurtą. Pasaulio mastu kas trečia moteris mušama, verčiame lytiškai santykiuoti ar prieš ją kitaip smurtauojama. Šis reiškinys turi daug apraiškų: tai ne tik smurtas prieš moteris ir merginas namuose, bet taip pat išnaudojimas, lytinė prievarta, prekyba žmonėmis, nusikaltimai siekiant suteršti žmogaus garbę, pavojinga tradicinė praktika, pvz., nuotakų deginimas ar ankstyva santuoka, taip pat kitos smurto prieš moters kūną, protą ar orumą formos. Daugeliu atvejų smurtautojas yra sutuoktinis ar partneris arba pažįstamas asmuo. Manau, smurtas prieš moteris yra vienas iš šiurkščiausių žmogaus teisių pažeidimų. Tai labai rimta problema, nes smurto prieš moteris yra kiekviename žemyne, kiekvienoje šalyje ir kiekvienoje kultūroje neatsižvelgiant į ekonominio išsivystymo lygį. Smurtautojai turi būti griežtai baudžiami. Didelio masto smurtinių nusikaltimų atveju Tarptautinis baudžiamasis teismas turi atlikti svarbų vaidmenį ir nustatyti glaudžias sąsajas su nacionalinių teismų sprendimais.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), raštu. – (PL) Pone pirmininke, ponios ir ponai, netrukus minėsime penkioliktąsias JT Pekine surengtos įžymios Pasaulio konferencijos moterų teisių klausimu metines. Per šiuos penkiolika metų 189 šalys, pasirašiusios JT veiksmų platformą lyčių lygybės klausimais, sugebėjo padaryti nemažą pažangą visose šiame dokumente apibrėžtose probleminėse srityse, kurių yra dvylika. Tačiau dauguma iš tuo metu nustatytų problemų šiandien tebėra aktualios, ypač šeiminis smurtas prieš moteris ir merginas bei moterų įtraukimas į ginkluotus konfliktus. Šių temų pristatyti Europos Parlamente nėra reikalo – jas aptariame beveik per kiekvieną plenarinę sesiją, kai diskutuojame dėl žmogaus teisių pažeidimų. Todėl norėčiau išreikšti savo pagarbą Jungtinėms Tautoms už minėtą iniciatyvą. Kas penkerius metus daugelyje šalių atliekama labai nuodugni Pekino veiksmų platformos peržiūra (paskutinė peržiūra atlikta 2005 m.) ir pabrėžiamos opiausios problemos, kurias būtina spręsti neatidėliotinai. Prieš penkerius metus konferencijoje Niujorke Pekino veiksmų platformą pasirašiusios šalys atkreipė dėmesį į labai dažnus moterų išprievartavimo atvejus, didėjantį ŽIV/AIDS infekuotų moterų skaičių ir moterų diskriminaciją darbe. Deja, šios problemos tebėra aktualios ir šiandien. Todėl reikia, kad dalyvaujant Europos Sąjungai būtų parengtas labai konkretus veiksmų planas, kurį visos Pekino veiksmų platformą pasirašiusios šalys iš tikrųjų paremtų, kad po penkerių metų atlikę kitą peržiūrą galėtume matyti akivaizdžią pažangą.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Esu įsitikinusi, kad lyčių lygybė privalo būti vienas iš pagrindinių bet kurios demokratijos tikslų. Nors Europos Sąjungoje buvo dedama daug pastangų siekiant Pekino veiksmų platformoje nustatytų tikslų, ne viską buvo įmanoma įgyvendinti. Europoje tebėra gajūs moters vaidmens stereotipai, dar neišspręsta problema dėl didelio vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo, o pažanga siekiant užtikrinti, kad vadovaujamose pareigose būtų daugiau moterų, labai lėta. Vertinant apskritai, lygios galimybės, deja, tebėra tik siekis, ypač naujosiose valstybėse narėse iš Rytų Europos. Kad valstybėse narėse būtų pasiekta geresnių rezultatų įgyvendinant Pekino veiksmų platformos tikslus, ir Europos, ir nacionaliniu lygmenimis neabejotinai būtina rinkti patikimus ir palyginamus duomenis apie moterų padėtį. Taip pat būtina nuolat tikrinti pažangą svarbiausiose srityse, nustatytose Pekino veiksmų platformoje. Tačiau džiaugiuosi, kad pirmininkaujanti Ispanija įtraukė lyčių lygybės problemas į prioritetinių klausimų sąrašą ir skiria ypač daug dėmesio moterims, dirbančioms žemės ūkio sektoriuje. Tad pasinaudojusi šia proga norėčiau padėkoti pirmininkaujančiai valstybei narei už šią iniciatyvą.

Joanna Senyszyn (S&D), raštu. – (PL) Moterų teisės, sudarančios neatsiejamą visuotinių žmogaus teisių dalį, yra viena iš strateginių sričių, apibrėžtų Pekino veiksmų platformoje. Šioje srityje siekiama visapusiškai įgyvendinti visas tarptautines priemones, kuriomis užtikrinama šių teisių apsauga, įskaitant Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims. Viena iš diskriminacijos formų – moterų reprodukcinės teisių pažeidimas. 2007 m. pranešime dėl pagarbos reprodukcinėms teisėms Lenkijoje ir JT žmogaus teisių komiteto rekomendacijose, parengtose remiantis minėtu pranešimu, aiškiai matoma, kad moterys Lenkijoje susiduria su sunkumais siekdamas kompensuojamos kontracepcijos, sveikatos priežiūros paslaugų neštumo metu, vaisiaus tyrimų ir net nuskausminimo gimdant. Joms neleidžiama teisėtai daryti abortų praktiškai kiekvienu atveju, net atvejais, numatytais įstatyme. Todėl Lenkijoje kiekvienais metais padaroma 200–400 neteisėtų abortų, o 100 000 atvejų neštumas nutraukiamas neteisėtai.

Siūlau naudoti teisėtų abortų lygį, nustatomą pagal teisėto neštumo nutraukimo atvejų skaičių per metus, tenkantį 1 000 naujagimių, kaip vieną iš moterų lygybės valstybėse narėse vertinimo rodiklių. Šalyse, kuriose moterys turi teisę nutraukti neštumą, jis svyruoja apytikriai ties 200. Lenkijoje jis tesiekia 1. Tai objektyvus rodiklis, rodantis, kad moterų reprodukcinės teisės Lenkijoje pažeidžiamos. Raginu ES ir UN veiksmingiau bendradarbiauti vykdant moterų teisių padėties stebėseną ir nustatyti kiekybinius moterų teisių pažeidimų rodiklius.

Anna Záborská (PPE), raštu. – (FR) Rezoliucijoje neperteikiama visa Pekino veiksmų platforma. Kaip visada lengviau kalbėti apie lyčių stereotipus, „reprodukcinę sveikatą“, neminint jau abortų, Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, smurtą ir kvotas. Ar nėra kitų problemų, su kuriomis susiduria

dauguma moterų ir motinų Europoje ir visame pasaulyje? Ar neatėjo laikas spręsti ir kitas problemas? Pekino veiksmų platformos 9 dalyje teigiama, kad šia programa siekiama suteikti galių moterims. Labai svarbu, kad visos moterys galėtų sieti save su viešąja lygių galimybių politika, kurioje gerbiamas jų prigimtinis skirtumas ir jų būtinoji papildomoji prigimtis, taip pat nepamirštant nacionalinės ir regioninės tapatybės bei istorinės, kultūrinės ir religinės įvairovės svarbos. Pekino veiksmų platforma, priskiriama kiekvienos valstybės narės suverenios atsakomybės sričiai, turi būti įgyvendinama atsižvelgiant į religinių ir etinių vertybių įvairovę, kultūros paveldą bei individų ir jų bendruomenių filosofinius įsitikinimus ir griežtai juos gerbiant. Jeigu Pekino platforma būtų įgyvendinama gerbiant visa tai, būtume pasiekę daug didesnės pažangos gerindami moterų padėtį. Šia rezoliucija siunčiamas šališkas signalas, kuris veikiau skiria nei vienija.

Artur Zasada (PPE), raštu. – (PL) Visapusiškai palaikau E. B. Svensson darbą dėl lyčių lygybės problemos ir sutinku, kad klausimai, kuriuos ji kelia, turi didelės įtakos procesui siekiant lygių moterų ir vyrų teisių. Kartu norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad daugybė moterų sąmoningai ir laisva valia renkasi likti namie ir rūpintis šeima. Kartais jos priverstos atsisakyti karjeros dėl nenumatytų priežasčių, pvz., būtinybės prižiūrėti sergantį ar neįgalų vaiką. Tokiais atvejais kyla rimta problema, susijusi su tuo, kad nėra pakankamai tinkamų sprendimų užtikrinti tokioms moterims teises į senatvės pensiją. Daugelyje šalių sprendimų šioje srityje iš viso nėra arba jie nėra tinkami, kad jais tokioms moterims galėtų būti užtikrintas padorus gyvenimas senatvėje. Taigi taip pat labai svarbu, kad diskutuodami dėl lyčių lygybės nepamirštume klausimo dėl vaikus namuose prižiūrinčių moterų teisių į socialines išmokas.

20. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais pagal Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnį.

Teiksime pirmenybę tiems EP nariams, kuriems pastarąjį kartą nebuvo suteikta galimybė kalbėti pagal Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnį.

Traian Ungureanu (PPE). – (RO) 2010 m. vasario 4 d. Rumunijos Prezidentas Traian Băsescu paskelbė sprendimą, kuriuo patvirtinamas Aukščiausiosios nacionalinio saugumo tarybos pritarimas Rumunijos dalyvavimui JAV priešraketinės sistemos programoje. Susitarimas netrukus bus pateiktas svarstyti Rumunijos parlamentui. Prezidentas pareiškė, kad susitarimas nėra nukreiptas prieš Rusiją. Manau, taip Rumunija galės parodyti savo gebėjimą veikti kaip Jungtinių Amerikos Valstijų strateginė partnerė Juodosios jūros regione ir tapti Europos saugumo tinklo dalimi.

Atsižvelgiant į šiuo metu pasauliui iškilusius sudėtingus uždavinius, Rumunijos ir JAV susitarimas neišvengiamai padės sustiprinti Europos sąjungininkų saugumo sistemą. Tikiu, kad Europos Sąjunga džiaugsis šiuo svarbiu susitarimu.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau išreikšti didelį rūpestį dėl sparčiai blogėjančios mano tautiečių lenkų padėties Lietuvoje. Lietuva yra Europos Sąjungos valstybė narė. Nepaisant to, Lietuvoje pažeidžiamos lenkų tautinės mažumos pagrindinės teisės. Lietuvoje yra beveik 300 000 lenkų, gyvenančių rajonuose, kur jie sudaro 60–80 proc. gyventojų, tačiau jie neturi teisės oficialiai vartoti gimtąją kalbą kaip pagalbinę. Teismo potvarkiu nurodyta nuimti dvikalbes gatvių pavadinimų lenteles. Užtikrinant potvarkio vykdymą pasitelkiami teismo sprendimų priverstinio vykdymo pareigūnai. Lenkiški asmenvardžiai lietuvinami. Lenkai diskriminuojami sprendžiant klausimą dėl žemės grąžinimo. Ribojama lenkų vaikų teisė į ugdymą nevalstybine – gimtąja lenkų – kalba. Varžomos jų tėvų rinkimų teisės.

Šiuo metu Europos Sąjungos ateitis kybo ant plauko. Ar vis dar norime gyventi įsivaizduojamomis, ar tikromis vertybėmis grindžiamoje Europoje? Kuria kryptimi pasuks Europos Sąjunga, iš dalies priklauso nuo mūsų. Ketiname ignoruoti atvirą mažumos diskriminaciją ar iš tikrųjų kurti saugią Europą, grindžiamą pagarba žmogaus teisėms?

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Pone pirmininke, norėčiau kai ką pranešti Parlamentui ir paprašyti Parlamento paramos. Noriu pranešti, kad Europos Sąjungos pietuose, pramonės ir verslo mieste Valensijoje yra istorinis pajūrio rajonas *Cabañal*, kuris gali būti suniokotas įgyvendinus miesto tarybos, nesirūpinusios šios teritorijos likimu beveik dvidešimt metų, planą.

Vietos gyventojai protestuoja prieš šį projektą. Aukščiausiojo teismo reikalavimu Kultūros ministerija nurodė šį projektą sustabdyti motyvuodama tuo, kad jį įgyvendinus bus sunaikintas paveldas. Konstitucinis teismas taip pat pastaruoju metu bandė šį projektą sustabdyti ar net priėmė atitinkamą nutarimą.

Valdžios institucijos neparodė politinio rūpesčio dėl paveldo sunaikinimo pavojaus ir atsisakė paklusti minėtoms institucijoms.

Tad prašau Parlamento suteikti vietos gyventojams paramą ir pagalbą siekiant išsaugoti istorinį *Cabañal* rajono paveldą ir užkirsti kelią tokio masto barbariškam paveldo niokojimui Europos Sąjungos pietuose.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Praeitą savaitę dalyvavau Europos Sąjungos ir Moldovos parlamentinio bendradarbiavimo komiteto posėdyje. Šio posėdžio rezultatai teikia itin daug vilčių dėl dvišalių santykių ir Moldovos Respublikos ėjimo link Europos Sąjungos.

Europinė Kišiniovo Vyriausybė per keletą mėnesių nuo atėjimo į valdžią akivaizdžiai pasistūmėjo į priekį. Manau, ši pažanga – noro stoti į vienos krypties kelią, vedantį į Europą, ženklas. Tai, apie ką kalbėta praeitos savaitės posėdyje, akivaizdžiai byloja apie dabartinės Moldovos Respublikos Vyriausybės politinę valią remti politines reformas, kuriomis siekiama įtvirtinti šalyje demokratiją ir užtikrinti jos ekonomikos klestėjimą. Džiaugiuosi, kad šių metų sausio mėn. pradėtos derybos dėl naujo asociacijos susitarimo. Manau, Europos Parlamentas turi aktyviai į šį procesą įsitraukti ir paremti sprendimą sudaryti su šia šalimi naują asociacijos susitarimą ir susitarimą dėl vizų režimo panaikinimo.

Moldovos Respublika pritaria Europos Sąjungos vertybėms. Todėl manau, kad Europos Komisija ir Europos Parlamentas privalo finansiškai paremti šią Vyriausybę ir tokią paramą suteikti kuo skubiau, taip pat suteikti jai pagalbą dalijantis Europos Sąjungos patirtimi, kuri gali būti naudinga įgyvendinant reformas tokiose srityse kaip teisingumas ar ekonomika.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Pone pirmininke, deja ir vėl tenka kalbėti apie lenkų tautinės mažumos padėtį vienoje Europos Sąjungos valstybių narių – Lietuvoje. Regis, jeigu valstybė priklauso Europos Sąjungai, ji privalo laikytis visų europinių standartų. Tačiau Vilnius jų nesilaiko.

Lietuvoje kol kas nėra susitarta dėl dvikalbių gatvių pavadinimų lentelių vietovėse, kur lenkų tautybės asmenys veikia sudaro daugumą nei mažumą. Yra didelių problemų, susijusių su tautinėmis lenkų mokyklomis. Dėl Lietuvos švietimo įstaigų veiksmų bus panaikinta apie šimtas klasių lenkų mokyklose. Pastaruoju metu labai ribojama lenkų kultūrą propaguojančių meno kolektyvų veikla.

Tokia padėtis iš tikrųjų keista, nes lietuviams Lenkijoje užtikrintos visos jų teisės ir jie gauna dideles subsidijas iš Lenkijos valstybės biudžeto. Metas imtis paprastų civilizuotų atsako priemonių. Metas tarptautinėms organizacijoms, įskaitant mūsų Europos Parlamentą, imtis spręsti lenkų diskriminacijos Lietuvoje problemą.

Gerard Batten (EFD). – Pone pirmininke, šį vakarą dalyvavau EP narių svetainėje surengtame meno kolektyvo „Shen Yun Performing Arts Group“ priėmime. Praėjusiais metais stebėjau kolektyvo „Shen Yun Show“ atlikėjų pasirodymą Londone. Ši trupė siekia atgaivinti susidomėjimą tradicine kinų kultūra, kurią Kinijos Komunistų partija per pastaruosius šešiasdešimt metų, žinoma, pasistengė sunaikinti, ir supažindinti su ja visuomenę.

Pasipiktinau šį vakarą išgirdęs, kad balandžio mėn. Rumunijoje numatytas vaidinimas atšauktas dėl Kinijos Vyriausybės daromo spaudimo. Visiškai nepriimtina, kad Rumunija, tvirtinanti esanti demokratiška šalis, pasiduoda komunistų tironijos spaudimui. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad *Shen Yun* kultūra skatina tokias vertybes kaip tiesa, tolerancija ir užuojauta, tad nenuostabu, kad Kinijos Vyriausybė ir Komunistų partija bijo tokios priešingos ideologijos.

Norėčiau pasiūlyti pirmininkui p. J. Buzekui atitaistyti padėtį ir pakviesti kolektyvo „Shen Yun Performing Arts Group“ atlikėjus artimiausiu jiems patogiu metu surengti pasirodymą Parlamente. Tai būtų akivaizdus šių nepaprastai drąsių Kinijos demokratijos aktyvistų palaikymo ženklas.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, norėčiau pasinaudoti šia proga ir pasmerkti šiuose rūmuose pastarąjį atvejį, kai nužudant organizacijos „Hamas“ vadą buvo naudojami suklastoti Airijos, Jungtinės Karalystės, Prancūzijos ir Vokietijos pasai. Dubajaus policijos viršininkas pareiškė esąs 99 proc. įsitikinęs, kad šį nužudymą organizavo Mosadas.

Jeigu šie įtarimai pasitvirtins, tai, kad įvykdant nusikaltimą trečiojoje šalyje buvo piktnaudžiauta ES pasais, kelia didžiulį pasipiktinimą ir pirmiausia pakerta pasitikėjimą mūsų valstybėmis narėmis. Airijai tai kelia ypač didelį rūpestį, nes nuo nepriklausomybės paskelbimo 1922 m. Airija buvo ir tebėra neutrali ir draugiška šalis, leidžianti savo piliečiams keliauti, galbūt laisviau, ten, kur kitiems piliečiams neleidžiama vykti.

Dėl tokio suklastotų pasų panaudojimo šiai galimybei laisvai keliauti, ypač Dubajuje, iškilo grėsmė. Norėčiau paraginti vyriausiąją įgaliotinę ištirti šį reikalą ir įsigaivinti, kad šį nusikaltimą organizavo Izraelio Vyriausybė ar Mosadas, Airijai ir kitoms susijusioms šalims turės būti atlyginta padaryta žala.

Alan Kelly (S&D). – Pone pirmininke, pagaliau išnarpliojome šią painiavą. Regioninės pagalbos žemėlapis, patvirtintas remiantis Europoje nustatytomis valstybės pagalbos taisyklėmis, turi būti rimtai persvarstytas. Šiuo klausimu kreipiausi į ankstesnę Europos Komisiją ir sužinojau, kad vykdant valstybės pagalbos politiką tebesivadovaujama 2006 m. Eurostato duomenimis. Dabar, kai regioninės pagalbos žemėlapi rengiamasi persvarstyti, labai svarbu pripažinti, kad Europos ekonomikos padėtis visiškai pasikeitė. Štai kad ir mano šalyje nedarbo lygis valstybės vidurio vakaruose praeitais metais, neminint ankstesnių, kai jis jau kilo, padidėjo 40 proc. Šalies vidurio vakarų regionams, kaip antai Limerikas, Klero grafystė ar Tiperaris, kuriuose nedarbo lygis artėja prie kritinės ribos, būtina plataus masto finansinė valstybės parama siekiant paskatinti darbo vietų kūrimą.

Atsižvelgiant į esminius ekonomikos pokyčius, kurių patyrė Airija, kaip, beje, ir kitos šalys, atrodo, tarsi 2006–2007 m. būtų labai tolima praeitis. Nors pripažįstu, kad valstybės narės iš dalies privalo savo iniciatyva informuoti Europos Komisiją apie visus ekonominės padėties pokyčius, vis dėlto manau, kad Europos Komisijos požiūris taip pat turėtų keistis.

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (RO) Ponios ir ponai, manau, svarbiausia Dievo dovana Žmogui yra šuo. Gerai žinote ponios Roland, kuri per Prancūzijos revoliuciją buvo giljotinuota, ištartus žodžius: „Kuo daugiau pažįstu žmones, tuo labiau žaviuosi šunimis“, o lordas Baironas rašė: „Šunys turi visas gerąsias žmogaus savybes ir neturi ydų.“

Šiuose rūmuose atstovauju keliems milijonams mano šalies gyvūnų mylėtojų, kuriems kelia pasipiktinimą žiaurus elgesys su negailestingai naikinamais beglobiais šunimis. Užsieniečius, kurie lankosi Rumunijoje, stulbina ant kelių tysantys negyvi šunys – barbariškas vaizdas, kurį tenka stebėti net vaikams. Šiuo metu Bukarešto prefektas reikalauja persvarstyti Rumunijos parlamento priimtą įstatymo pakeitimą, kuriame raginama naikinti beglobius šunis. Tačiau šunys – tai angelai sargai. Taip pat žinoma, kad senovėje šunys padėdavo įtvirtintų miestų gyventojams apsisaugoti nuo įvairių ligų, kurias platina žiurkės, taip pat nuo gyvačių įkandimų, nes šunys šiuos gyvius naikina.

Prašau Europos Parlamento pareikalauti iš Rumunijos Vyriausybės laikytis 1978 m. Paryžiuje priimtą Visuotinės gyvūnų teisių deklaracijos. Privalome padaryti galą beglobių šunų skerdynėms Rumunijoje. Kas nemyli gyvūnų, nemyli ir žmonių. Dėl Dievo meilės, juk gyvename trečiajame tūkstantmetyje po Kristaus gimimo!

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Pone pirmininke, norėčiau pasmerkti tai, kas dedasi Katalonijos ir Europos kiaulininkystės sektoriuje. Kiaulienos kainos šiais metais nuolat krito, o per pastaruosius keletą mėnesių nukrito iki lygio, akivaizdžiai nesiekiančio gamybos išlaidų lygio. Viena iš priežasčių, nulėmusių tokią padėtį, yra kiaulienos importas iš sparčiai besivystančių šalių. Pernelyg dažnai importuojama kiauliena patenka į Europos Sąjungą neatlikus pakankamai griežtos patikros Europos muitinėse.

Daugeliu atvejų importuojama kiauliena neatitinka Europos reglamentuose nustatytų maisto kokybės ir saugos reikalavimų, kuriuos Europos Sąjunga taiko tik Europos gamintojams. Atrodo, padėtis nesikeis ir kitais metais: gyvūnų gerovės reikalavimai Europos gamintojams griežtinami, o veiksmų siekiant užtikrinti tinkamą importo iš sparčiai besivystančių šalių kontrolę nesiimama.

Tai akivaizdus nesąžiningos konkurencijos atvejis. Taip Europa neteks savo ūkininkų ir kiaulių augintojų, o be jų neteks svarbaus vaidmens žemės ūkio ir maisto pramonės sektoriuje. Būtent apie šiuos rūpestį keliančius dalykus norėjau pranešti Europos Parlamentui.

Valdemar Tomaševski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, norėčiau kreiptis dėl tautinių mažumų padėties Lietuvoje, kur jų teisės tebėra ribojamos.

Lietuvos rajonuose, kuriuose susitelkę tautinių mažumų gyventojai, galioja visuotinis draudimas naudoti dvikalbes informacines iškabas, kurios buvo naudojamos dvidešimt metų. Sumažintas tautinių mažumų mokyklų finansavimas ir šias mokyklas rengiamasi uždaryti įgyvendinant vadinamąją reformą. Asmens tapatybės dokumentuose negalima teikti svetimų asmenvardžių autentiška ortografija. Be to, Lietuvoje gyvenantys lenkai susiduria su sunkumais siekdami susigrąžinti komunistų režimo konfiskuotą žemės nuosavybę. O neseniai suduotas smūgis tautinių mažumų kultūriniam gyvenimui: ketvirtadaliu sumažintas lenkų dainų ir šokių ansamblui „Vilija“ skiriamas valstybės finansavimas ir etatų skaičius.

Lietuvoje turėtų būti gerbiamos tautinių mažumų teisės, nes Europos Sąjunga vadovaujasi šūkiu „Susivieniję įvairovėje“.

Mairead McGuinness (PPE). – Pone pirmininke, R. Tremosa i Balcells kėlė aktualų klausimą dėl žemų žemės ūkio produkcijos kainų. Šis klausimas man, kaip ir daugeliui kitų čia esančių žmonių, taip pat kelia didelį rūpestį. Tačiau dar didesnį rūpestį man kelia Europos Komisija ir jos požiūris į žemės ūkį, kaimo vietas ir, žinoma, maisto pramonę, nes rengiant strategiją „Europa 2020“ apie šį gyvybiškai svarbų Europos Sąjungos sektorių, regis, visiškai pamiršta. Norėčiau paraginti Europos Komisiją atsižvelgti į šią svarbią sritį. Tikiuosi, bendras požiūris į žemės ūkį kaip svarbų ūkio sektorių nepakito, ypač kalbant apie Europos Sąjungos biudžeto reformą.

Norėčiau priminti Europos Komisijai, kad žemės ūkio ir maisto sektorius gyvybiškai svarbus dėl maisto saugos, gamtos apsaugos ir darbo vietų kaimo vietovėse. Manau, šį požiūrį reikia perteikti strategijoje „Europa 2020“.

Dėkoju Airijos jaunųjų ūkininkų organizacijai „Macra na Feirme“, šiems vyrams ir moterims, kad atkreipė mano dėmesį į šį klausimą, ir tikiuosi, kad Europos Komisija jų balsą išgirs.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Metų pradžioje nedarbo lygis euro zonoje pasiekė 10 proc. lygį, o 27 valstybių narių ES jis buvo ties 9,6 proc. riba. Jaunimo nedarbo lygis viršija 21 proc. Europos Sąjungoje visuose sektoriuose, išskyrus finansų, veikia apytikriai 20 mln. įmonių, iš jų 99 proc. – mažosios ir vidutinės įmonės. Šiose įmonėse dirba trečdalis visų privačiojo sektoriaus darbuotojų.

Norėčiau paraginti Europos Komisiją ir valstybes nares parengti specialų MVĮ paramos priemonių paketą, skirtą padėti MVĮ įveikti ekonomikos ir finansų krizę. Šis priemonių paketas taip pat turėtų būti skirtas paremti tiems, kurie siūlo steigti mažąsias ir vidutines įmones. Siekiant palengvinti MVĮ galimybę dalyvauti projektuose, finansuojamuose Europos lėšomis, minėtose priemonėse galėtų būti numatytas, pvz., tinkamas Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo ir Septintosios pamatinės mokslinių tyrimų programos pritaikymas, taip pat administracinių kriterijų ir procedūrų supaprastinimas.

Paskutinė, bet ne mažiau svarbi mintis. Siūlau, kad valstybė, kaip kad ūkininkų atveju, teiktų garantijas MVĮ imamoms paskoloms, kad padėtų joms išbristi iš krizės. Žinoma, tokios garantijos turėtų būti teikiamos tik tam tikrą laiką, taip pat turėtų būti nustatyta didžiausia leistina paskolos suma.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, kaip visi žinome, Graikijoje neteisėtos imigracijos problema gerokai opesnė nei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Tokią padėtį susiklostė dėl įvairių priežasčių – ir dėl Graikijos geografinės padėties, ir dėl šios valstybės ilgos jūros pakrantės, ir dėl daugelio kitų veiksnių.

Tokiomis aplinkybėmis Graikijos Vyriausybės iniciatyva palengvinti Graikijos pilietybės suteikimą imigrantams imantis precedento neturinčių priemonių geriausiu atveju yra improvizacija, kuria siekiama prisitaikyti prie laikmečio sunkumų, todėl atsirado šis paradoksas: šalyje, kurioje neteisėtos migracijos problema opiausia, Vyriausybė siūlo patvirtinti visais lygmenimis, visoje Europos Sąjungoje liberaliausias taisykles.

Taip neteisėta migracija veikia skatinama nei ribojama teisėtos migracijos nenaudai, o tai kenkia socialinei sanglaudai. Problema sprendžiama fragmentiškai, apimant tik paskutinę grandį, būtent neteisėtą įvažiavimą, prieglobstį, deportavimą ir leidimą likti ir dirbti Europos Sąjungoje. Taip neribotam skaičiui neteisėtų imigrantų suteikiama galimybė įgyti Europos pilietybę.

Šiuo požiūriu tai europinis klausimas, tad artimiausiu metu turime imtis jį intensyviai spręsti.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Pastaruoju metu pradėjus naudoti naujas informacijos technologijas, pagarba teisei į privatumą tapo labai aktualia diskusijų tema. Šios naujos technologijos naudingos daugeliui sričių, tačiau kartu kyla klausimas dėl įsikišimo į piliečių privatų gyvenimą, taigi ir klausimas dėl būtinybės reguliuoti prieigą prie asmens duomenų. Kalbu apie tai, kad piliečiams turi būti užtikrinta teisė tikrinti, kaip jų asmens duomenys renkami, saugomi, naudojami ir platinami.

Šiuo metu galiojantys duomenų apsaugos teisės aktai yra pasenę ir nebegali padėti mums spręsti visų problemų, susijusių su naujais uždaviniais. Būtina griežtai reglamentuoti teisę į privatumą ir tam pritaria visuomenė. Europos Sąjungos pastangos sukurti tinkamą teisinių duomenų bazę šioje srityje, mano nuomone, sveikintinos, tačiau jų nepakanka, kad galėtume įveikti naujus iššūkius.

(Plojimai)

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Praėjo daugiau nei pusmetis nuo tada, kai Kanada padarė precedento neturintį žingsnį iš naujo nustatydama vizų reikalavimus vienai iš naujųjų ES valstybių narių, šiuo atveju Čekijos piliečiams. Kanada motyvavo tokį savo žingsnį tuo, kad kitapus vandenyno gyvenantys Čekijos piliečiai, pirmiausia romai, pradėjo masiškai prašyti prieglobsčio. Tokiomis aplinkybėmis norėčiau pasakyti, kad Čekijoje visiems asmenims taikomi vienodi reikalavimai, nesvarbu, kokia asmens tautybė (čekų, slovakų, vietnamiečių ar ukrainiečių) ir kilmė (čekų, afroamerikiečių ar romų). Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių chartijoje, kuri sudaro mūsų konstitucinės teisės dalį, teigiama, kad visi piliečiai turi lygias teises neatsižvelgiant į jų tautybę ir kilmę. Tai, kad Kanada aiškindama savo veiksmus mini romus, savaime yra diskriminacija, nes taip pripažįstama, kad vizų reikalavimai keičiami dėl vienos etninės grupės. Užuoat reikalavusi brangiai kainuojančių ir pagal sudėtingą administracinę tvarką išduodamų vizų, Kanada turėtų rimtai susimąstyti, ar taip iš tikrųjų turi būti.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Pone pirmininke, kaip žinote, vasario 11 d. Parlamentas pasakė „ne“ Terorizmo finansavimo sekimo programai, SWIFT programai. Todėl susitarimo taikymas dabar sustabdytas ir duomenys nėra perduodami.

Tačiau Komisijai vis dėlto suteiktas naujas mandatas dėl šio klausimo derėtis. Todėl norėčiau paklausti Europos Parlamento Pirmininko – ne jūsų, bet tikrojo EP Pirmininko – ar turime atstovą derybose, su kuo sužlugus susitarimui Jungtinės Amerikos Valstijos derasi – su Europos Sąjunga ar kiekvienu konkrečiu atveju dvišaliu pagrindu su valstybėmis narėmis?

Bet kuriuo atveju, pone pirmininke, jeigu šios derybos vis dėlto vyks, reikalauju, kad Europos Parlamentas dalyvautų derybose. Manau, šiam reikalavimui visi iš mūsų pritaria.

Mario Borghezio (EFD). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, vasario 23 d. Vilasantoje, Lombardijoje, įvyko nelaimė: iš rezervuaro nebenaudojamoje naftos perdirbimo įmonėje ištakėjo nafta, kuri pateko į šalia tekančią Lambro upę ir ją labai užteršė.

Tai didelio masto ekologinė nelaimė. Tūkstančiai kubinių metrų naftos ne tik pažeidžia Lambro upės ekosistemą, o dėl to taip pat nukentės aplinkinių teritorijų fauna, bet taip pat gali išplisti, nepaisant veiksmų, kurių imtasi, ir patekti į Po upę, kuri teka į Adrijos jūrą per visą Po slėnį.

Išskirtinė ir skubių veiksmų reikalaujanti padėtis, kurią Lombardijos regiono valdžia jau paprašė paskelbti nepaprastąją padėtimi, yra tokia rimta, kad būtinas ir Europos Sąjungos įsikišimas. Tad prašau, kad per EP Pirmininką būtų duotas signalas ir dėl suderintų aplinkos apsaugos iniciatyvų teritorijose, kurioms gresia pavojus, įskaitant, be abejo, ir Po upės baseino teritoriją, ir dėl lėšų, kurios bus reikalingos neabejotinai būtinam aplinkos atkūrimui šioje didelėje teritorijoje, nukentėjusioje dėl baisios ekologinės nelaimės.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Regioniniai skirtumai tebėra vienas iš iššūkių, kuriuos Europos Sąjunga dar turi įveikti. Todėl labai svarbu, kad įgyvendinant sanglaudos politiką mažiau išsivystę regionai ir toliau būtų remiami. Tad sveikinu iniciatyvą dėl ES Baltijos jūros regiono strategijos ir iniciatyvą dėl šiuo metu rengiamos Dunojaus regiono strategijos.

Dėl tų pačių priežasčių raginu Parlamentą rimtai apsvarstyti galimybę parengti naujas strategijas, skirtas ir kitiems regionams. Pvz., Europos pietryčiuose esantis Makaronezijos regionas (Azorų salos, Madeira, Kanarų salos ir Žalioji Kyšulys) susiduria su daugybe iššūkių, tad šiam regionui parengta strategija galėtų padėti sukurti regione tobulesnę susisiekimo sistemą, išsaugoti aplinką, taip pat skatinti augimą, keitimąsi mokslo žiniomis, darbo vietų sukūrimą ir užimtumo užtikrinimą bei palengvinti kovą su neteisėta migracija. Ši strategija taip pat padėtų plėtoti Europos pasienio teritoriją prie Atlanto vandenyno ir nutiesti dar vieną tiltą tarp Europos ir Afrikos.

Luís Paulo Alves (S&D). – (PT) Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad salų regionuose oro transportas kartais yra vienintelė susisiekimo priemonė, kurios naudojimo sąlygos labai priklauso nuo keleivių ir krovinių srautų. Kai kuriuose salų regionuose šie srautai pakankamai dideli, kad pritrauktų daug oro transporto bendrovių, o tai lemia konkurenciją ir mažas transporto paslaugų kainas, tad ir didesnį šių regionų prieinamumą. Bet yra ir tokių teritorijų, pvz., Azorų salos, kur keleivių ir krovinių srautai daug mažesni ir dėl to jos yra nepatrauklios oro transporto bendrovėms. Taigi oro transporto paslaugų kainos ten didesnės ir dėl to atsiranda kliūčių žmonių judumui bei mažėja tokios teritorijos patrauklumas turistams, o būtent turizmas galėtų suteikti šiems regionams galimybę realizuoti savo didžiulį vystymosi potencialą, įvairinti savo ekonominę bazę ir taip užtikrinti klestėjimą bei tapti stipresniais. Minėta problema tampa ypač opi krizės laikais, kokiais dabar gyvename.

Taigi tokiems regionams būtina laikinoji pagalba siekiant paskatinti keleivių ir krovinių srautų didėjimą, kad rinka pradėtų veikti. Gavę tokią pagalbą šie didžiulį turizmo plėtojimo potencialą turintys regionai galėtų būti įtraukti į projektus, kuriais siekiama plėsti europinius tinklus iki pat Europos pakraščių.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Nepaisant to, kad daugelis ekonomistų ir politikų jau paskelbė krizės pabaigą Europoje, mums dar tenka kovoti su neigiamais jos padariniais. Kas mėnesį skelbiami duomenys apie nedarbo lygį Europos Sąjungoje vis labiau liūdina. Šiuo metu Europoje darbo neturi per 23 mln. žmonių. Vadinasi dėl krizės mūsų ilgametės pastangos skatinant užimtumą nuėjo perniek. Jaunimo nedarbo didėjimas yra ypač žalingas reiškinys. Šiandien darbo neturi kas penktas jaunas europietis. Yra pagrindo manyti, kad dėl tokios padėties patirsime labai žalingų socialinių padarinių, kaip antai nusikalstamumo didėjimas, alkoholizmo ir narkomanijos plitimas, taip pat galės išaugti probleminių šeimų skaičius. Vienas iš galimų būdų kuo greičiau įveikti ekonomikos nuosmukį, mano nuomone, yra kuo geriau panaudoti vieną iš didžiausių mūsų vertybių – Bendrijos vidaus rinką. Būtina Europos lygmeniu geriau derinti veiksmus siekiant kuo geriau išnaudoti bendros ekonominės erdvės teikiamas galimybes. Turime dar labiau supaprastinti šios erdvės veikimą reglamentuojančias taisykles ir sukurti tikrą ekonominę sąjungą.

Claudiu Ciprian Tănăsescu (NI). – (RO) Kadangi Bukarešte esančio I. Cantacuzino nacionalinio mikrobiologijos ir imunologijos tyrimų instituto taikomas geros gamybos praktikos standartas vasario mėn. pradžioje baigė galioti, iš jo atimta licencija verstis švirkščiamų preparatų, įskaitant skiepus, gamyba ir prekyba. Igyvendinęs taisomųjų veiksmų planą, kurį parengė I. Cantacuzino instituto vadovybė kartu su Nacionaline medicinos agentūra ir kurį patvirtino Sveikatos ministerija, I. Cantacuzino institutas tikisi atgauti leidimą gaminti skiepus antroje balandžio mėn. pusėje.

Tačiau neturėtume užmiršti, kad nutraukus tokio strateginės nacionalinės ir europinės svarbos instituto, koks yra I. Cantacuzino institutas, veiklą gali kilti didelis pavojus. Todėl manau, kad Europos institucijos turėtų vykdyti griežtesnę kontrolę, kad ateityje tokių Europos lygmeniu pavojingų atvejų būtų išvengta.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Pone pirmininke, su visa derama pagarba prašau jūsų pateikti mums rytoj sąrašą visų EP narių, kurie prašė leidimo vienos minutės kalboms pagal du kriterijus: pirma, pagal tai, kad jie nekalbėjo praeitą plenarinį posėdį, ir antra, pagal laiką, kada jie pateikė savo prašymus.

Su visa derama pagarba jums ir biurui manau, kad biuras naudojasi privilegija skirstyti kalbėjimo laiką savo nuožiūra. Yra tam tikrų principų ir pirmasis yra skaidrumo principas.

Lauksime rytoj sąrašo – matau, kad kiti EP nariai man pritaria – sudaryto pagal du kriterijus, būtent pagal prašymo pateikimo laiką ir pagal tai, ar praeitą plenarinį posėdį šie EP nariai kalbėjo.

Pirmininkas. – Kaip žinote, kalbėtojų sąrašas sudaromas vadovaujantis tokiais kriterijais: vienodas kalbėtojų skaičiaus paskirstymas pagal frakcijas atsižvelgiant į frakcijų dydį ir teikiant pirmumo teisę tiems, kurie praeitą posėdį nekalbėjo. Būtent tokius kriterijus taikome.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (EL) Pone pirmininke, šiandien nekalbėjo nė vienas EP narys iš Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso, o iš kitų frakcijų kalbėjo po penkis ar net septynis narius. Prašau jūsų paaiškinti.

Pirmininkas. – Jau paaiškinau prieš tai, pone M. Tremopoulos. Iš jūsų frakcijos prašė žodžio trys nariai, bet visi jie kalbėjo praeitą posėdį. Todėl taikėme šį kriterijų, kad kalbėtojų skaičius būtų paskirstytas po lygiai.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Šiuos kriterijus pasirinkote jūs ar plenarinių posėdžių tarnybos? Ar jie yra kur nors surašyti?

Pirmininkas. – Žodžio prašančių EP narių sąrašė nurodoma, kurie jų kalbėjo pagal Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnį praeitą posėdį.

Remdamasis šia informacija, EP Pirmininkas ir Pirmininko pavaduotojai suteikia žodį visų frakcijų nariams. Taip atsitiko, kad žodžio prašė trys EP nariai iš Žaliųjų frakcijos/Europos laisvojo aljanso jau turėjo galimybę pasisakyti praeitą posėdį. Būtent todėl į sąrašą jų neįtraukėme. Stengiamės užtikrinti, kad kiekvienas turėtų galimybę kalbėti atsižvelgdami į atitinkamos frakcijos dydį ir į tai, ką jau paaiškinau dėl tų EP narių, kurie praeitą posėdį nekalbėjo.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Gal tai ir pagrįstas kriterijus, bet ar jis nustatytas kokiose nors taisyklėse, plenarinių posėdžių ar Parlamento darbo tvarkos taisyklėse?

Pirmininkas. – EP Pirmininkas ir Pirmininko pavaduotojai naudojami savo įgaliojimais sąžiningai ir veda posėdį išlaikydami pusiausvyrą visų frakcijų atžvilgiu.

Chrysoula Paliadeli (S&D). – Pone pirmininke, norėčiau paklausti, kodėl nesu įtraukta į sąrašą tų, kurie prašė, kad jiems būtų leista kalbėti šiandien. Ar galite tuojau pat man paaiškinti?

Pirmininkas. – Paaiškinsiu tuojau pat. Ponia C. Paliadeli, esate kalbėtojų iš Socialistų frakcijos sąrašė. Kalbama ta tvarka, kokia prašymai užregistruoti. Suteikėme žodį šešiams jūsų frakcijos nariams.

Chrysoula Paliadeli (S&D). – Kokiu pagrindu, pone pirmininke, nustatoma ta tvarka?

Pirmininkas. – Tvarka nustatoma chronologinės sekos pagrindu. Sąrašė buvote devinta.

Dabar tęsiu posėdį.

(Šūksniai iš salės)

Paaiškinau kriterijus. Ką dar norite žinoti?

Corina Crețu (S&D). – Pone pirmininke, vienintelė problema ta, kad būtų gerai žinoti iš anksto, kas kalbės. Jau 10 val. vakaro, tad nežinome, ar verta čia ilgiau būti, jei mums nebus suteikta galimybė kalbėti. Manau, turėtume nustatyti taisyklę, kad būtų pranešama iš anksto, bent prieš dvi valandas, kas kalbės vienos minutės pasisakymų dalyje.

Pirmininkas. – Į jūsų pastabą bus atsižvelgta.

John Bufton (EFD). – Pone pirmininke, jūs visiškai nekaltas, bet tai iš tikrųjų baisi netvarka. Laukėme šį vakarą ne vieną valandą galimybės kalbėti. Dabar jau 10 val. vakaro. Baigiasi laikas vienos minutės kalboms, mums buvo skirtas laikas. Apgailėtina padėtis. Jei mes čia laukiame ilgas valandas, kad kalbėtume mūsų regionams svarbiais klausimais, mums iš tikrųjų turi būti suteikta galimybė kalbėti.

Parlamento darbas organizuotas nesąmoningai. Turime žinoti, kad turėsime galimybę kalbėti. Dabar gi laukėme iki vėlumos tikėdamiesi, kad galėsime kalbėti. Nesąmonė. Mūsų rinkėjams JK ši nesąmonė jau atsibodo, nes mes negalime kalbėti apie jų teises ir jiems rūpimus klausimus.

Tai visiška parodija. Prašau jūsų šį klausimą perduoti J. M. Barroso. Minėjau jam prieš tai, kad visa tai tiesiog farsas. Jei čia turime sėdėti iki 10 val. vakaro pirmadienį, antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį, tai mums bent turi būti suteikta galimybė kalbėti mūsų valstybėms narėms svarbiais klausimais. Pone, prašau jūsų perduoti šį klausimą savo vadovams, nes tai ne demokratija, o diktatūra.

Pirmininkas. – Ačiū. Turėčiau priminti jums, kad J. M. Barroso yra Komisijos, o ne Europos Parlamento Pirmininkas.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Pone pirmininke, jei užuot ginčijęsi turėtume galimybę kalbėti, galbūt taip būtų pasitarnavę savo rinkėjams. Jau 10 val. vakaro ir visi tikėjomės, kad mums bus suteikta galimybė kalbėti mūsų rinkėjams rūpimais klausimais. Šiems klausimams ir taip skirta tik minutė, o sąrašas dar trumpinamas. Mano nuomone, toks elgesys gan arogantiškas.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, padėtis aiški. Vienos minutės kalboms numatytas pusvalandis ir negalime jo viršyti. Norinčių pasisakyti labai daug, bet skirtas tik pusvalandis. Todėl nustatėme racionalinius ir sąžiningus kriterijus, nes tokie įgaliojimai mums suteikti.

Suprantu, esate nusivylę. Kartu su plenarinių posėdžių tarnybos vadovu pasistengsime iš anksto pranešti, kiek EP narių galės kalbėti, bent apytikriai, nes tikslaus skaičiaus niekada nebus įmanoma nustatyti, kad sumažintume veltui laukiančių kalbėti EP narių skaičių. Noriai atsižvelgsime į jūsų prašymus ir padarysime viską, ką galime.

Dabar jums leidus norėčiau tęsti posėdį, kitaip šios diskusijos tęsis visą naktį.

Šis darbotvarkės klausimas baigtas.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Tunne Kelam (PPE), raštu. – Atėjo laikas priimti svarbius sprendimus dėl ES ir Baltarusijos santykių. Rytų partnerystės programa suteikė Baltarusijos valdžiai galimybę sušvelninti jos taikomą griežtą visuomenės

kontrolės režimą ir atverti duris demokratinėms reformoms. Tačiau šis procesas turi būti abipusis. ES ekonominė pagalba ir jos siūlomi bendradarbiavimo projektai galės padėti užtikrinti stabilią pažangą tik tuo atveju, jeigu į kiekvieną geranorišką ES žingsnį Baltarusija atsakys priemonėmis, bylojančiomis apie jos tikrą siekį grįžti prie atviros demokratinės visuomenės principų. A. Sacharovo premijos laureatas A. Milinkevičius vertina padėtį šalyje pesimistiškai. Jis mums pasakė, kad padėtis žmogaus teisių srityje nepagerėjo. Tiesą sakant, ji net pablogėjo. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad A. Lukašenkos režimas dabar labiau nei bet kada anksčiau priklauso nuo Vakarų technologijų, pinigų ir rinkų, ES turi veiksmingą svertą daryti įtaką tolesniam režimo elgesiui. Bet pirmiausia turime suprasti, kad Baltarusijos diktatorius dabar tikrina, ar ES partnerės iš tikrųjų rimtai nusiteikusias reikalauti Baltarusijoje demokratinę reformų. Būtent todėl svarbu duoti Baltarusijos režimui aiškią žinią, kad ES prioritetas – tikri pokyčiai žmogaus teisių srityje.

21. Didelė stichinė nelaimė Madeiros autonominiame regione (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl didelės stichinės nelaimės Madeiros autonominiame regione.

Günther Oettinger, *Komisijos narys.* – (DE) Pone pirmininke, gerbiamieji EP nariai, Komisija yra susirūpinusi ir nuliūdusi dėl siaubingų įvykių Madeiroje, ypač dėl didelio aukų skaičiaus. Norėčiau pareikšti užuojautą visiems dėl šios nelaimės nukentėjusiems Madeiros gyventojams. Ypač gilią užuojautą Komisija reiškia šios nelaimės aukų artimiesiems.

Vakar mano kolega Johannes Hahn, kaip atsakingas Komisijos narys, kalbėjo su Madeiros autonominio regiono prezidentu A. J. Jardimui, kuris pasakė, kad padėtis tebėra rimta, tačiau atitinkamos regioninės ir nacionalinės tarnybos ją kontroliuoja. Šiuo metu Europos civilinės saugos mechanizmo paramos nereikia.

Tačiau dėl šios nelaimės patirta žala labai didelė, tad Madeiros regionas tikisi finansinės paramos iš ES solidarumo fondo. Komisija dabar aiškinasi visus įmanomus būdus suteikti Madeirai ES finansinę paramą. 2003 m., po siaubingos gaisrų nelaimės, sugebėjome rasti būdą padėti Portugalijai suteikdami jai Solidarumo fondo paramą, viršijančią 48 mln. EUR. Solidarumo fondas įsteigtas 2002 m. ir jo tikslas – ES lygmeniu teikti finansinę paramą valstybėms narėms didelių stichinių nelaimių atveju.

Tačiau nustatyti tam tikri kriterijai, pagal kuriuos Solidarumo fondo parama skiriama. Pirmiausia būtina, kad Portugalijos Vyriausybė pateiktų prašymą dėl paramos suteikimo. Norėčiau priminti, kad reglamente, kuriuo Solidarumo fondas įsteigtas, nustatyta, kad šio fondo lėšos įprastai gali būti naudojamos tik didelio masto stichinių nelaimių atvejais, kai dėl nelaimės patirta žala viršija 0,6 proc. valstybės narės, kurioje nelaimė įvyko, bendrojo vidaus produkto. Taigi Portugalijos atveju šiuo metu tai reiškia, kad nuostoliai turi viršyti 958 mln. EUR. Tačiau išskirtiniais atvejais, jeigu jie atitinka tam tikrus kriterijus, parama gali būti teikiama ir įvykus mažesnio, „regioninio“ masto nelaimėms, ypač tais atvejais, kai jos atsitinka tokiose atokiausiose regionuose kaip Madeira. Komisija šiuo metu dar neturi pakankamai informacijos dėl nuostolių masto, tad spręsti, ar šis atvejis atitinka šiuos reikalavimus, dar anksti.

Portugalijos valdžios institucijos dabar turėtų skubiai atlikti nuodugnų žalos vertinimą ir per dešimt savaičių pateikti Komisijai prašymą. Penktadienį mano kolega J. Hahn susitiks su Portugalijos vidaus reikalų ministru R. Pereira ir aptars tolesnius veiksmus. Kovo 6–7 d. J. Hahn lankysis Madeiroje, kad galėtų įvertinti padėtį vietoje. Europos Komisijos Generalinis regioninės politikos direktoratas pasirengęs suteikti visą būtiną paramą, kurios Portugalijos valdžios institucijoms gali prisireikėti pildant prašymą.

Norėčiau priminti, kad finansinė parama Solidarumo fondo lėšomis nėra išmokama iš karto. Fondas yra priemonė padėti valstybėms narėms švelninti finansinius nelaimės padarinius, tai nėra skubios pagalbos priemonė. Solidarumo fondo lėšos – tai lėšos, kurias valstybės narės skiria papildomai, kartu su įprastu jų įnašu į biudžetą. Todėl reikalingas Europos Parlamento pritarimas, kitaip sakant, jūsų pritarimas, taip pat Tarybos pritarimas, kuri tokiais atvejais pateikia pasiūlymą dėl pakeitimo. Visas procesas nuo prašymo pateikimo dienos iki paramos sumos išmokėjimo dienos užtrunka kelis mėnesius. Tačiau mes, Komisija, dėsime visas pastangas, kad šis procesas būtų baigtas kuo greičiau.

Struktūrinių fondų parama nėra skirta skubioms nepaprastosioms priemonėms finansuoti. Šio fondo lėšomis gali būti teikiama tam tikra parama, susijusi su ilgalaikė pertvarka. Artimiausiu metu Komisija aptars paramos teikimo galimybes ir klausimą dėl galimų protingų ir būtinųjų programos pakeitimų su Portugalijos administracinės valdžios institucijomis.

Norėčiau patikinti jus, kad Komisija padarys viską, kas jos galioje, kad padėtų Madeiros gyventojams ir valdžiai susitvarkyti su šios siaubingos stichinės nelaimės padariniais.

Nuno Teixeira, PPE frakcijos vardu. – (PT) Šiandien šiuose rūmuose kalbu su dideliu liūdesiu kaip asmuo, kuriam asmeniškai teko būti praeitą šeštadienį Madeirą ištikusios tragedijos liudininku. Gedžiu drauge su skausmu ir sielvarto prislėgtomis 42 asmenų, kurie, kaip žinome, žuvo per nelaimę, šeimomis ir reiškiau jiems gilią užuojautą dėl netekties.

Tikrojo šios nelaimės masto dar nežinome, nes paieškos ir gelbėjimo grupėms, nepalijamam dirbančioms nuo pat šeštadienio ir dedančioms milžiniškas pastangas, už kurias reiškiau šiems žmonėms pagarbą, tik dabar pavyko priartėti prie atokiausių vietų. Baiminamasi, kad aukų gali būti daugiau.

Sala visiškai nuniokota: padaryta didžiulė materialinė žala susisiekimo infrastruktūrai, nes daugelis kelių ir tiltų visiškai sugriauti, taip pat nutrauktas vandens ir elektros tiekimas. Per 600 žmonių prarado savo būstus ir nuosavybę. Dėl ekonominio ir socialinio šios katastrofos poveikio žmonės negali grįžti prie normalaus gyvenimo. Tačiau dabar būtina žvelgti į priekį. Taip pat privalome dėl šios nelaimės nukentėjusiems žmonėms duoti solidarumo, vilties ir pasitikėjimo žinią. Turime suteikti jiems pagalbą ir šiuo požiūriu Europos Sąjunga ir pirmiausia Parlamentas turi atlikti pagrindinį vaidmenį mobilizuojant Solidarumo fondo lėšas. Kai į mus kreipiamasi pagalbos, privalome veikti iš karto, nes negalime prašyti dėl nelaimės nukentėjusių žmonių palaukti, ypač kai jiems mūsų reikia labiausiai.

Kreipiuosi į Komisiją, į jos Pirmininką J. M. Barroso ir pirmiausia į Johannesą Hahną, Komisijos narį, atsakingą už regionų politiką, prašydamas suteikti Madeiros regionui pagalbą. Sveikinu jo ketinimą vykti į Madeiros salą ir prašau Komisijos nario perduoti jos gyventojams šią vilties, pagalbos ir paramos žinią, nes dabar atėjo laikas atkurti tai, ką gamta, deja, suniokojo. Tvirtai tikiu, kad mes tą padarysime, nes, kaip dainuojama Madeiros himne, Madeiros žmonės yra kuklūs, stiški ir drąsūs. Tai žmonės, kurie arė kietą uolėtą žemę, tai didvyriai, kurie savo atkakliu darbu įveikė laukinę kalnų gamtą siekdami Madeirai laimingos ir šlovingos ateities.

Edite Estrela, S&D frakcijos vardu. – (PT) Europos Parlamento Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos vardu noriu pareikšti užuojautą aukų šeimoms ir parodyti solidarumą su žmonėmis, kuriuos paveikė tragedija, šio mėnesio 20 d. ištikusi Madeiros autonominį regioną Portugalijoje. Smarki liūtis, stiprus vėjas ir jūros audra neatpažįstamai suniokojo turistų gausiai lankomo Funšalio miesto centrą palikdamos po savęs griūtį ir mirtį. Taip pat padaryta didžiulė žala viešojo ir privačiojo sektorių infrastruktūrai, gamtai ir kultūros paveldui. Pirminiais apskaičiavimais, pone Komisijos nary, padaryta žala gali viršyti 1 mlrd. EUR, taigi žalos mastas atitinka Solidarumo fondo paramos skyrimo kriterijus. Deja, yra kelios dešimtys žuvusių žmonių, daug sužeistų ir dingusių asmenų ir šimtai žmonių, likusių be pastogės. Stichinės nelaimės nusiaubtos teritorijos vaizdai apskriejo visą pasaulį nepalikdami nė vieno abejingo šios salos žmonių kančioms. Viso pasaulio žmonės reiškia solidarumą.

Europos Sąjunga ir Europos Komisija taip pat privalo parodyti veiksmingą solidarumą su šiuo atokiausiu salos regionu ir skubiai mobilizuoti Solidarumo fondo lėšas, kad būtų sušvelninti socialiniai ir ekonominiai šios nelaimės padariniai ir atkurtas normalus gyvenimas stichijos nusiaubtoje teritorijoje.

Baigdama, pone Komisijos nary, norėčiau sužinoti štai ką: šis Parlamentas jau patvirtino Solidarumo fondo paramos skyrimo reikalavimų pakeitimus. Kodėl šie pakeitimai negalioja? Kodėl jie nėra taikomi?

Marisa Matias, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Šį plenarinį posėdį pradėjome tylos minute. Ši tylos minutė turi dvejopą prasmę: pirma, ja reiškiamo solidarumą su Madeirą ištikusios katastrofos aukomis ir jų šeimomis, antra, ja reiškiamo pagarbą įvairių tarnybų darbuotojams, kurie nenuilstamai teikė pagalbą šioms aukoms.

Tačiau tylos minutė taip pat turėtų mus paskatinti susimąstyti ir pažvelgti į problemą plačiau. Tai, kas ištiko Madeirą, yra reiškinys, kuris kartosis vis dažniau. Dėl klimato kaitos šios stichinės nelaimės vyks nuolatos, tad turime rasti būdų, kaip galėtume geriau reaguoti į jas. Išvengti šių nelaimių negalime, tačiau tiesiog negalime leisti, kad jų poveikis žmonių gyvenimui visada būtų toks tragiškas. Todėl turime siekti tokios planavimo ir vystymosi politikos, kuri būtų nukreipta į visuomenės gerovę. Tačiau baigdama, pone pirmininke, norėčiau pasakyti kai ką labai svarbaus, dėl ko čia susirinkome: Europos Komisija, Europos Parlamentas ir Europos institucijos turi būti pajėgios skubiai reaguoti į tokias nepaprastąsias padėtis. Tokiais atvejais būtina mobilizuoti finansinius išteklius ir veikti skubiai.

Nuno Melo (PPE). – (PT) Ši Madeirą ištikusi nelaimė nusinešė daug gyvybių, suniokojo turtą ir sudarkė Portugalijos salos, kuri didžiavosi savo grožiu, pritraukdavusiu tiek daug turistų iš viso pasaulio, veidą.

Manau, niekas, net Portugalijoje – tiesą sakant, ypač Portugalijoje – nebuvo pasirengęs išvysti siaubingus vaizdus, kuriuos rodė per nuolat kartojamas žinių laidas. Matėme, kaip vandens srautas nusineša žmones, kaip įsmenga į žemę namai, griūva tiltai ir kaip gamtos stichija keičia visą kraštovaizdį.

Tačiau tai nėra tik vieno Portugalijos regiono tragedija ir šią mintį taip pat pabrėžė kiti čia kalbėję EP nariai. Tai tragedija, dėl kurios nukentėjo Europos Sąjungos dalis, todėl ES turėtų parodyti solidarumą ir be jokių išlygų suteikti šiam regionui paramą. ES turėtų besąlygiškai padėti žuvusių aukų šeimoms ir žmonėms, kurie per vieną akimirką prarado savo namus ir turtą. ES taip pat turėtų suteikti pagalbą Madeiros salai atkuriant tai, ką gamtos stichija sugriovė. Tai, pone pirmininke, neabejotinai turi būti padaryta. Čia buvo minėtas Madeiros himnas, bet taip pat norėčiau prisiminti Portugalijos himną, kuriame yra tokie žodžiai: „didvyriai, garbingi žmonės, drąsi tauta“. Šios tautos istorija ne kartą parodė, kad šie drąsūs žmonės visada sugebėjo ištvirti sunkmečius ir įveikti tokias nelaimes.

Taip bus ir dabar ir neabejoju, kad šį kartą jie įveiks sunkumus padedami visos Europos Sąjungos, kuri bus solidari.

Constanze Angela Krehl (S&D). – (DE) Pone pirmininke, priežastis, dėl kurios susirinkome čia diskutuoti, iš tikrųjų nėra džiugi. Madeirą ištiko neįtikėtina baisi stichinė nelaimė ir reiškiamo užuojautą dėl jos nukentėjusioms šeimoms. Europos Sąjunga tokiomis aplinkybėmis privalo suteikti paramą. Šiuo atveju visa Europos Sąjunga turi būti solidari ir galiu tik pakartoti jau išsakytas mintis. Raginu Komisiją kuo skubiau mobilizuoti Solidarumo fondo lėšas, kad dėl nelaimės nukentėjusiam regionui galėtų būti suteikta pagalba. Norėčiau paprašyti Tarybą užtikrinti, kad Solidarumo fondo reforma, kurią Parlamentas patvirtino prieš dvejus metus, pagaliau būtų įgyvendinta, nes tai suteiks galimybę teikti skubėnę pagalbą nukentėjusiems regionams.

Taip pat turime žvelgti į ateitį. Pastaraisiais metais Madeira gavo daug struktūrinių fondų lėšų ir ši parama dar kelis metus jai bus teikiama. Šiomis lėšomis turi būti finansuojami prevenciniai veiksmai, kurių būtina imtis siekiant sušvelninti baisius stichinių nelaimių padarinius, taigi ir kančias. Būtent tą mes, Europos Sąjunga, turime įgyvendinti regionuose, taigi ir Madeiroje.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Madeiros salą ištikusios nelaimės mastas reikalauja imtis nepaprastųjų priemonių ir suteikti šiam autonominiam regionui išskirtinę finansinę paramą. Ši parama turi būti skirta sunaikintai ar sugriautai infrastruktūrai ir viešųjų paslaugų sistemai atkurti, taip pat padėti žmonėms, įvairiais požiūriais – ekonominiu, socialiniu ar artimųjų praradimo – nukentėjusiems žmonėms.

Tragedijos yra neteisingos, nes beveik visada skaudžiausiai dėl jų nukenčia vargingiausieji. Todėl svarbu, kad būtų nustatyti visi tie, kurie neteko savo artimųjų, namų ir pajamų šaltinio, ir jiems suteikta parama pagal galimybes kompensuojant jų patirtą žalą. Tragedija Madeiroje labai akivaizdžiai rodo, kaip svarbu Europos Sąjungoje, taip pat nelaimių prevencijos srityje, stiprinti bendradarbiavimą ir solidarumą. Šiuo požiūriu svarbu sukurti tinkamą nelaimių prevencijos finansavimo sistemą, kuri padėtų mums sustiprinti ir geriau panaudoti, be kitų dalykų, tokius mechanizmus kaip sanglaudos politika, kaimo plėtros politika ir regionų politika, kad valstybės narės būtų suteikta pagalba įgyvendinant priemones, kuriomis siekiama apsaugoti žmones, aplinką ir ekonomiką.

Danuta Maria Hübner (PPE). – Pone pirmininke, visų Regioninės plėtros komiteto narių vardu norėčiau išreikšti gilų liūdesį dėl gyvybių, kurias nusinešė siaubinga nelaimė Madeiroje. Ketiname padaryti viską, ką galime, kad padėtume Madeirai šią sunkią valandą. Žinoma, nacionalinės ir regioninės valdžios institucijos jau daro viską, kas jų galioje, kad palengvintų žmonių, ypač tų, kurie prarado savo namus, padėtį. Dabar laukiame iš jų prašymo Solidarumo fondo paramai gauti. Esu tikra, kad visos susijusios šalys pasistengs jį išnagrinėti kuo skubiau.

Prašome Europos Komisijos mobilizuoti visus jos žinioje esančius išteklius ir kartu su Portugalijos valdžios institucijomis peržiūrėti įgyvendinamas Europos programas, kurias galima būtų pakoreguoti siekiant padėti regionui. Norėčiau pabrėžti, kad pagal šiuo metu galiojančias Solidarumo fondo paramos skyrimo taisykles tebesama gerai žinomų apribojimų. 2005 m. balandžio mėn. Komisija pateikė pasiūlymą dėl šio fondo reglamento persvarstymo, kurį Parlamentas patvirtino per pirmąjį svarstymą 2006 m. gegužės mėn. Nepaisant nepaneigiamo lankstesnės Solidarumo fondo veiklos naudingumo, nepaisant būtinybės išplėsti jo paramos taikymo sritį įtraukiant į ją ne tik stichines nelaimes, bet ir nenumatytas nelaimes, sukliamas nusikalstama žmogaus veika, per visą šį laiką nuo 2006 m. gegužės mėn. Taryba nesugebėjo pateikti savo bendros pozicijos dėl Solidarumo fondo reglamento persvarstymo.

Atsižvelgdami į siaubingus Madeiros įvykius kaip niekada aiškiai matome, kad mums reikia tokio Solidarumo fondo, kuris suteiktų mums galimybę veiksmingiau reaguoti į iššūkius ir nelaimių atveju leistų Europos Sąjungai suteikti skubią ir veiksmingą pagalbą jų ištiktoms valstybėms narėms. Todėl raginu pirmininkaujančią Ispaniją iš naujo pradėti Solidarumo fondo reglamento persvarstymo procesą ir taip įrodyti, kad tikrasis europinis solidarumas tebėra kertinis Europos projekto akmuo.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, stichinės nelaimės, žinoma, taip pat yra pasaulio klimato šilimo padarinys. Šie reiškiniai kartojasi vis dažniau, tad turime pasirengti tinkamai su jais kovoti. Taigi kyla klausimas, ar tokiais atvejais neturėtų būti teikiama Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo parama, ypač darbuotojams Madeiroje, nes akivaizdu, kad Madeiroje bus prarasta daug darbo vietų, tai pat ar mums nederėtų suteikti paramą mažosioms ir vidutinėms įmonėms atkuriant prarastas darbo vietas. Ši parama būtų ypač būtina amatininkams ir paslaugų sektoriui.

Todėl prašau Komisijos apsvastyti galimybę suteikti Madeirai skubią paramą Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšomis.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (EL) Pone pirmininke, aš taip pat giliai apgailestauju dėl biblinio masto nelaimės, kuri ištiko Madeirą, ir reiškiu palaikymo žodžius Portugalijos Vyriausybei. Tikiuosi, tragiški šios nelaimės padariniai žuvusių ir dingusių žmonių skaičiaus požiūriu nepasitvirtins esą dar baisesnį.

Mūsų planeta siunčia nelaimės signalą. Klimato kaita, kurią lemia intensyvi žemdirbystė ir pramonės plėtra, rodo, kokia pažeidžiama mūsų aplinka. Prazūtingų potvynių, kamavusių Vokietiją ir kitas Rytų bei Vidurio Europos šalis, ir Graikiją siaubusių gaisrų padariniai tebėra atvira žaizda. Nelaimės iš tikrųjų neturi nacionalinių sienų.

Todėl raginu Europos Komisiją teigiamai sureaguoti į Europos Parlamento prašymus imtis aktyvesnių veiksmų Bendrijos lygmeniu siekiant užkirsti kelią stichinėms ir žmogaus sukeltoms nelaimėms ir sušvelninti jų poveikį.

Taip pat raginu suteikti neatidėliotiną paramą nelaimės Madeiroje aukoms. Labai svarbu turėti veiksmingą Bendrijos politiką, apimančią specialų rezervinį fondą ir priemonių rinkinį, kuri leistų be jokių biurokratinių vilkinimų skubiai atitaityti žalą.

Reiškiu užuojautą aukų artimiesiems.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Šeimos, kurias paveikė Madeiroje vykstanti tragedija, vertos mūsų gilios užuojautos ir visų mūsų solidarumo, nes mes reiškiame pagarbą dešimtims žuvusių, daugybei sužeistų ir be pastogės likusių žmonių. Solidarumo ir vilties žinia, kurią siunčiame Madeiros autonominio regiono žmonėms po šios baisios nelaimės, reikalauja skubių priemonių ir supaprastintų bei nepaprastųjų procedūrų, kad būtų padėta tiems, kurių gyvenimus nusiaubė ši nelaimė sunaikindama jų turtą.

Solidarumo fondo lėšas mobilizuoti būtina, bet taip pat būtina imtis nepaprastųjų priemonių panaudojant visų kitų galimų fondų lėšas, nes parama turi pasiekti šioje katastrofoje nukentėjusias šeimas kuo skubiau, kad Madeiros autonominis regionas galėtų greitai atkurti visą šios stichinės nelaimės paveiktą teritoriją. Dabar svarbiausia pasirūpinti tuo, kad šis regionas gautų skubią pagalbą.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Pone pirmininke, tragiški potvyniai Madeiros autonominiame regione primena mums, kad stichinės nelaimės dėl klimato kaitos, prastas planavimas ir neišplėtotą infrastruktūrą bei menkas informuotumas ir parengtis virsta žmogiškąja tragedija, kaip kad atsitiko šiuo atveju.

Taip pat norėčiau priminti šiems rūmams, kad prieš kelias dienas didžiuliai potvyniai nusiaubė ir kitas Europos teritorijas, pvz., Bulgariją ir Evroso prefektūrą Graikijoje, taip pat padarydami didžiulę materialinę žalą.

Be to, norėčiau rūmams priminti, kad pagal Direktyvą 2007/60/EB reikalaujama, kad iki 2011 m. valstybės narės atliktų pirminį potvynio rizikos vertinimą kiekviename jų teritorijoje esančiame upės baseino rajone ir atitinkamose pakrančių teritorijose.

Privalome reikalauti iš nacionalinių vyriausybių užtikrinti, kad ši direktyva būtų įgyvendinta valstybėse narėse. Tačiau Europos Sąjunga taip pat privalo – nemanau, kad kas nors galėtų su tuo nesutikti – imtis dar aktyvesnės veiklos stichinių nelaimių prevencijos srityje, kad būtų apsaugota aplinka, taigi galiausiai ir žmonių gyvybės.

Andres Perello Rodriguez (S&D). – (ES) Pone pirmininke, kartais dėl gaisrų, kartais dėl sausrų, o kartais dėl tokių didžiulių potvynių kaip šis Europos Sąjungos pietinė teritorija tampo akivaizdžiausiu ir skaudžiausiu

baisių klimato kaitos padarinių įrodymu. Jeigu turėtume Europos observatoriją, aiškiai matytume, kad taip ir yra. Būtent todėl taip svarbu kovoti su klimato kaita.

Tačiau taip pat svarbu, kad dabar nedelsdami suteiktume pagalbą tragediją patyrusiai Madeirai, tad raginu Komisiją be jokių vilkinimų imtis skubių veiksmų.

Tai būtent tos aplinkybės, kada Europos Sąjunga privalo parodyti, kad ji geba veikti, kad ji geba suteikti paramą ir kad ji yra arti savo piliečių, ypač tada, kada jiems jos reikia labiausiai.

Aš ir Europos Parlamento Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos nariai iš Ispanijos paremsime šią rezoliuciją dėl pagalbos mūsų brangiai kaimynei Portugalijai ir Madeirai. Raginame Komisiją nedelsiant ir netaupant lėšų suteikti Portugalijos Vyriausybei besąlygišką paramą, kad baisios šios tragedijos pasekmės būtų kuo labiau sušvelnintos.

Seán Kelly (PPE). – Pone pirmininke, nuo pat vaikystės mano mėgstamiausias skanėstas yra Madeiros pyragas ir kai sužinojau, kad yra nuostabi sala, vadinama Madeira, ji tapo man labai artima. Taigi kai išgirdau apie šią salą šeštadienį ištikusią tragediją, širdimi buvau kartu su Madeiros žmonėmis, pirmiausia su savo draugu Nuno Teixeira ir kitais kolegomis iš Portugalijos, nes mus pačius prieš pat Kalėdas ištiko panaši nelaimė.

Mane labai nudžiugino ir Komisijos nario žodžiai, ir jo tonas, kai jis kalbėjo apie tai, kad šią baisią valandą, kurią nuo šiol Madeira turbūt minės kaip Juodąjį šeštadienį, privalome ištiesti jos žmonėms draugystės ranką.

Bet kalbant apskritai, manau, Solidarumo fondo paramos skyrimo kriterijai turi būti persvarstyti. Reikalavimas, kad patirta žala sudarytų ne mažiau kaip 6,6 proc. BVP ir 985 mln. EUR, pernelyg griežtas. Nors daugeliu atvejų šios tragedijos yra labai vietinio masto, jų padariniai gali būti labai pražūtingi.

Turime apie tai pagalvoti. Tačiau dabar darysime viską, ką galime, kad padėtume Madeirai, ir šiuo požiūriu sveikinu Komisijos nario pareiškimą.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Frakcijos „laisvės ir demokratijos Europa“ vardu reiškiu solidarumą su Madeiros gyventojais ir tvirtai tikiu, kad Europos pagalba šią nelaimę patyrusius žmones pasieks greičiau nei cunamio atveju Haičio žmones. Norėčiau tikėti, kad ir Europos Komisija, ir Portugalijos Vyriausybė reaguos į šią stichinę nelaimę Madeiroje veiksmingiau, nei tai buvo daroma ankstesniais atvejais.

Taip pat norėčiau paremti kolegas, kurie reikalauja ES pagalbos teikimo mechanizmo patobulinimų, kad stichinių nelaimių atveju pagalba galėtų būti teikiama veiksmingai ir skubiai.

Luís Paulo Alves (S&D). – (PT) Aš taip pat norėčiau pasakyti užuojautos žodžius šeštadienį Madeiros salą ištikusios tragedijos aukų šeimoms ir draugams.

Kaip azorietis, portugalas ir europietis, raginu Parlamentą ir Europos Sąjungą parodyti veiksmingą solidarumą su Madeiros autonominiu regionu ir jo gyventojais.

Būtent regionuose ES buvimas turi būti labiausiai juntamas ir būtent tokiu metu, kai solidarumas kaip niekada būtinas. Tai svarbiausia.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pareikšti nuoširdžią užuojautą visiems nukentėjusiems dėl šios nelaimės ir aukų šeimoms. Austrai turi priežodį: skubi pagalba duoda dvigubą naudą. Taip iš tikrųjų yra. Taigi reikia kuo skubiau rasti lėšų ir be jokių vilkinimų suteikti pagalbą nukentėjusiems žmonėms. Taip pat bus būtina atlikti analizę.

Esu kilęs iš kalnų regiono, taigi puikiai suprantu, kas ten įvyko. Tiesdami kanalus ir diegdami hidraulinės inžinerijos darbus neatsižvelgėme į konkrečias gamtos sąlygas, tad upeliai ir kanalai pasruvo ir virto didelėmis upėmis. Stebėjau šiuos įvykius, kuriuos Austrija taip pat netikėtai patyrė prieš dvejus metus, su siaubu, kitaip sakant, su gilia užuojauta. Sutvarkę teritoriją ir sumažinę padarytą žalą, iš karto turime bendromis jėgomis ištaisyti padarytas klaidas. Siūlome savo pagalbą šiame darbe. Mes taip pat gavome tarptautinę pagalbą, kai Galturo kalnų miestelį ištiko nelaimė, kurią sukėlė didelė lavina. Tarptautinės pagalbos mums reikėjo evakuojant visus miestelio gyventojus ir išskraidinant juos iš nelaimės vietos. Taigi dabar taip pat derėtų duoti teigiamą žinią ir parodyti tarptautinį Europos solidarumą. Esu pasirengęs padaryti viską, ką galiu, kad padėčiau šiam regionui.

Elisa Ferreira (S&D). – (PT) Aš taip pat reiškiu savo solidarumą su skausmo ištiktais Madeiros žmonėmis ir maldauju Europos institucijų, pirmiausia Komisijos, panaudoti visus turimus išteklius ir padaryti viską,

kas jų galioje, kad ši pagalba būtų suteikta. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad skurdžiose šalyse ir regionuose tokių nelaimių padarinius įveikti daug sunkiau. Tačiau Madeiros atveju taip pat turime atsižvelgti į tai, kad dėl šios nelaimės labai nukentėjo salos ekonomika, nes ji priklauso nuo turizmo, todėl Madeira patyrė dvigubą smūgį. Visiškai sunaikintas jos nuostabus kraštovaizdis, susisiekimo infrastruktūra ir gyvenimo kokybė. Taigi padariniai daug skaudesni, kai tokios nelaimės ištinka skurdesnes šalis ir skurdesnius regionus, ypač jei tai, kaip kad Madeiros atveju, yra kalnų regionai, priklausomi nuo turizmo.

Todėl neabejotinai būtina kuo greičiau patvirtinti pasiūlytus ir reikalaujamus Solidarumo fondo reglamento pakeitimus, dėl kurių čia vėl kėlėme klausimą. Jie turi pradėti galioti nedelsiant, nes dėl klimato kaitos tokios nelaimės, deja, kartosis, ypač skurdžiausiuose Europos regionuose, nes būtent juos vasarą kamuoja smarkios liūtys ir didelės sausras.

Günther Oettinger, *Komisijos narys. (DE)* Pone pirmininke, gerbiami EP nariai, norėčiau padėkoti už suteiktą galimybę kalbėti Parlamente dėl potvynių Madeiroje.

Jūs labai įtaigiai kreipėtės į Komisiją prašydami suteikti nelaimės ištiktai Madeirai pagalbą ir parodyti Europos solidarumą ženklą. Komisija pasirengusi tą padaryti. Kaip konkrečiai tai bus padaryta, Komisija aiškinsis artimiausiomis dienomis ir savaitėmis glaudžiai bendradarbiaudama su Portugalijos valdžios institucijomis. Privalome vadovautis ir vadovausimės nustatytomis Solidarumo fondo paramos skyrimo taisyklėmis. Kur taisyklėmis suteikiama šiek tiek veikimo laisvės, panaudosime ją Madeiros naudai. Pirmiausia reikės įvertinti žalą, po to turės būti parengtas ir pateiktas prašymas paramai suteikti. Tokia nustatyta tvarka. Generalinis regioninės politikos direktoratas ir mano kolega Komisijos narys J. Hahn šiuo klausimu suteiks visą būtiną informaciją ir paramą.

E. Estrela paragino toliau tobulinti pagrindines direktyvas ir taisykles, kuriomis reglamentuojama Solidarumo fondo veikla. Daugiau kaip prieš ketverius metus Komisija šiuo požiūriu pateikė pasiūlymą, kurį Parlamentas parėmė. Šiuo metu šis pasiūlymas tebėra užstrigęs Taryboje. Tačiau norėčiau pasakyti, kad jeigu pasiūlymai, kuriuos tuo metu pateikėme, ir būtų patvirtinti, geresnių galimybių padėti Madeirai šiuo konkrečiu atveju vis tiek neturėtume. Sutinku, kad prevencija turi ir toliau būti mūsų politikos kertinis akmuo. Todėl sanglaudos politika yra būtent ta priemonė, kurią turėtume naudoti.

Norėčiau dar kartą patikinti jus, kad Komisija padarys viską, kas jos galioje, kad padėtų Madeiros žmonėms ir administracijai įveikti šio baisaus įvykio padarinius.

PIRMININKAVO: D. WALLIS

Pirmininko pavaduotoja

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks pirmoje kovo mėn. sesijos pusėje.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *raštu.* – (PT) Noriu išreikšti savo gilų liūdesį ir nuoširdžiausią užuojautą aukų, kurių gyvybes nusinešė stichinė nelaimė Madeiroje, šeimoms.

Noriu išreikšti savo solidarumą su visais Madeiros žmonėmis, institucijomis ir regionine administracija. Madeiros statusas ypatingas, nes tai sala ir atokiausias ES regionas, tad raginu Europos Sąjungos institucijas parodyti solidarumą skubiai ir lanksčiai suteikiant Madeirai Solidarumo fondo paramą ir skiriant jai didžiausią galimą paramos sumą.

Raginu Europos Komisiją panaudoti struktūrinių fondų – Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo – lėšas pagal pagreitintą ir supaprastintą procedūrą.

Taip pat prašau Europos Komisijos parodyti gerą valią ir atsižvelgiant į šios nelaimės mastą susitarti su kompetentingomis institucijomis dėl struktūrinių fondų lėšų perskirstymo pagal Bendrijoje galiojančius principus.

José Manuel Fernandes (PPE), *raštu.* – (PT) Norėčiau pareikšti Madeiros žmonėms, institucijomis ir regioninei administracijai savo gilią užuojautą dėl vasario 20 d. salą ištikusios stichinės nelaimės, kuriai siaučiant žuvo dešimtys žmonių, dar daugiau buvo sužeista, dingo ar liko be pastogės ir padaryta didžiulė materialinė žala, ir reiškiu solidarumą su jais. Ši padėtis reikalauja, kad ES imtųsi veiksmingų solidarumo priemonių. Taigi ji reikalauja iš visų šalių, susijusių su Solidarumo fondo veikla, imtis kuo skubesnių veiksmų, kad šio fondo

lėšos galėtų būti nedelsiant mobilizuotos. Taip pat labai svarbu, kad įvairių Europos Sąjungos fondų lėšos būtų mobilizuojamos lanksčiai, išmokant paramos sumas iš anksto ir taikant supaprastintas procedūras bei padengiant didesnę bendro finansavimo dalį, kad Madeiros autonominio regiono reikmės būtų patenkinamos. Pasisakome už tai, kad Solidarumo fondo reglamentas būtų persvarstytas atsižvelgiant į Parlamento jau pateiktą prašymą. Šis fondas turi veikti kaip rezervinis fondas, parama turi būti suteikiama per daug trumpesnę laiką, taip pat turi būti padidintos skiriamos paramos sumos.

Krzysztof Lisek (PPE), raštu. – (PL) Norėčiau pareikšti užuojautą šeimoms, netekusioms savo artimųjų per potvynius ir nuošliaužas sukėlusią liūtį Madeiroje. Gamtos neapgausi, užkirsti kelio gamtos stichijoms neįmanoma, bet turime padaryti viską, kas įmanoma, kad pražūtingi šių nelaimių padariniai būtų sušvelninti ir kad aukoms būtų suteikta pagalba. Stichinių nelaimių ir kitų kritinių aplinkybių akivaizdoje Europos Sąjunga turi būti pajėgi skubiai ir veiksmingai reaguoti pasitelkdama atitinkamus išteklius. Šiuo požiūriu, kaip pabrėžiau pateiktuose pakeitimuose, susijusiuose su A. Danjeano pranešimo dėl Europos saugumo strategijos ir Bendrosios saugumo ir gynybos politikos įgyvendinimo projektu, labai svarbu užtikrinti efektyvų reagavimą į kritines aplinkybes priemonių veikimą tinkamai organizuojant valdymo centrų veiklą, būtiną įgyvendinant I ir II ramsčio tikslus. Tinkamas šių centrų veiklos planavimas ir efektyvus valdymas leis kritinės padėties atvejais sėkmingai veikti ir Europos Sąjungos valstybių narių teritorijoje, ir kitose valstybėse, kurioms gali būti reikalinga mūsų pagalba.

Ypač svarbu geriau suderinti ES gelbėjimo, policijos, kariuomenės ir gaisrininkų pajėgų veiksmus. Kritinėmis aplinkybėmis taip pat derėtų pasitelkti specialiai parengtus dalinius, kaip antai Lenkijos nacionalinės priešgaisrinės saugos tarnybos paieškos ir gelbėjimo grupę, turinti JT atestacijos pažymėjimą.

22. Energetikos infrastruktūros investiciniai projektai Europos bendrijoje (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – pranešimas, kurį pateikė Adina-Ioana Vălean Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu, dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl pranešimo Komisijai apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus Europos bendrijoje ir dėl Reglamento (EB) Nr. 736/96 panaikinimo (COM(2009)0361 – C7-0125/2009 – 2009/0106(CNS)) (A7-0016/2010).

Adina-Ioana Vălean, pranešėja. – Ponia pirmininke, džiaugiuosi, kad šį vakarą pirmininkaujate plenariniam posėdžiui. Norėčiau padėkoti visiems šešėliniams pranešėjams už vaisingas diskusijas ir darbą rengiant šį pranešimą. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjungos kompetencijos ribos energetikos politikos srityje išsiplėtė. Manau, energetika yra ta sritis, kurioje Europa, jeigu valstybės narės dirbs išvien, gali užtikrinti savo piliečiams saugesnį pigesnės ir efektyviau vartojamos energijos tiekimą. Taip pat galime sumažinti nenumatytų įvykių, pvz., problemų dėl dujų tiekimo, su kuriomis Europa susidūrė praeitą žiemą, poveikį.

Žinoma, Europa negali kištis į kitų šalių reikalus ir ginčus sprendžiant dujų tiekimo klausimą, bet užtikrinti, kad mūsų infrastruktūra būtų pajėgi įveikti problemas, susijusias su nepakankamu ar nutrauktu energijos tiekimu, ir padaryti, kad rinka veiktų skaidriau ir efektyviau, vis dėlto galime. Šiuos klausimus Europa įtraukė į prioritetinių savo darbotvarkės klausimų sąrašą. Praeitais metais priėmė trečiąjį energetikos priemonių paketą, kuriuo siekiama užtikrinti didesnę energijos rinkos konkurencingumą ir efektyvumą. Reglamentas dėl dujų tiekimo saugumo, šiuo metu svarstomas Parlamente, ir reglamentas dėl pranešimo Komisijai apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus, dėl kurio bus balsuojama rytoj, prisidės įgyvendinant šį siekį padaryti rinką skaidresnę ir labiau prognozuojamą.

Taigi, manau, būtų gaila, jeigu nepritaikę šiai naujai priemonei tinkamo teisinio pagrindo, numatyto Lisabonos sutarties naujame 194 straipsnyje, prarasime šią priemonę siūlomą galimybę. Tai labai svarbus institucinis, politinis ir teisinis klausimas. Šis reglamentas nėra tik informacijos rinkimo priemonė, jis taip pat padės matyti bendrą investicijų į energetikos infrastruktūrą vaizdą ir taip formuoti savo politiką. Taigi jeigu Taryba patvirtins šį reglamentą pritaikydama netinkamą teisinį pagrindą, manau, Parlamentas turėtų perduoti šį klausimą spręsti Europos Teisingumo Teismui. Noriu patikinti jus, kad taip ir bus.

Dabar dėl esmės. Apie tai jau sakiau J. M. Barroso ir dar kartą pakartosiu jums, pone G. Oettingeri: Europa stovi kryžkelėje ir labiau nei bet kada anksčiau privalome paremti savo įmones ir sukurti palankią aplinką, skatinančią konkurencingumą. Todėl mums reikia tvirtos politikos įvairiose srityse ir ypač tvirtos patikimos politikos energetikos srityje. Tokia politika galiausiai leis mums užtikrinti saugų pigios energijos tiekimą ir mūsų piliečiams, ir mūsų įmonėms. Šiuo požiūriu tikiuosi, kad duomenų rinkimas netaps galutiniu tikslu.

Turime užtikrinti, kad šiuo reglamentu mūsų įmonėms nebūtų užtraukta dar didesnė biurokratinė našta ir kad būtų sugriežtintas slaptos komercinės informacijos konfidencialumo reikalavimas.

Dėl kito klausimo. Tenka tik apgailestauti, kad PPE ir S&D frakcijos pateikė pakeitimą, pagal kurį iš ES įmonių reikalaujama pateikti duomenis apie investicinius projektus trečiosiose šalyse. Nesutinku su tais, kurie bando rasti steigimo sutartyse teisinį pagrindą, kuris leistų įtraukti į energetikos politiką eksteritorinį aspektą. Be to, manau, prieš dairydami už ES ribų, pirmiausia turėtume įrodyti, kad žinome, kas suplanuota Europos lygmeniu. Taip pat pastebėjau, kad šiuos rūmus vilioja pagunda į šį reglamentą įtraukti viską. Manau, tai būtų klaida. Kad ši priemonė būtų veiksminga, privalome susitelkti prie faktinės nuoseklos informacijos rinkimo ir vengti apsunkinti įmones ir Komisiją pernelyg griežtais biurokratiniais reikalavimais ir reikalavimais dėl konfidencialumo. Pasistengiau pasiekti šią pusiausvyrą, viena vertus, suteikdama Komisijai galimybę susidaryti bendrą vaizdą apie galimus pokyčius ateityje, kita vertus, taip pat užtikrindama, kad šis vaizdas būtų kuo tikslesnis.

Mums taip pat reikia šiek tiek tikrumo dėl investicijų ateityje, kad galėtume formuoti tinkamą ir patikimą politiką. Man taip pat reikia tokio patikinimo, pone Komisijos nary. Nenorėčiau, kad surinkusi duomenis, Komisija pradėtų duoti nurodymus įmonėms siekdama primesti joms investicinius planus ir galiausiai nurodyti, kur konkrečiai jos turėtų investuoti. Norėčiau, kad tokios padėties būtų išvengta. Komisija turėtų teikti įmonėms sprendimus ir skatinti jas daryti trumpalaikes nepelningas investicijas, kurių gali reikėti siekiant užtikrinti saugų energijos tiekimą, kitaip spragos nebus pašalintos.

Šiomis mintimis savo kalbą baigsiu. Ačiū už jūsų dėmesį. Man bus įdomu išgirsti jūsų pastabas.

Günther Oettinger, Komisijos narys. – (DE) Ponia pirmininke, ponai A. I. Vălean, gerbiami EP nariai, dujų krizė, kurią patyrėme praeitais metais, parodė, kaip svarbu Europai turėti tokią energetikos infrastruktūrą, kuri ne tik skatina vidaus rinkos veikimą, bet taip pat leidžia valstybėms narėms ir regionams krizės akivaizdoje veikti solidariai. Todėl Komisijai svarbu turėti bendrą vaizdą apie planuojamus ar jau įgyvendinimus naujus investicinius projektus ir žinoti apie tai, kurie pasenę įrenginiai turi būti išmontuoti. Taigi siūlome, kad būtų išplėta ir atnaujinta informacijos rinkimo priemonė, priimta kitos, pirmosios naftos kainų krizės metu.

Šiuo pasiūlymu siekiama išplėsti reglamento taikymo sritį, ypač atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir anglies dioksido surinkimo ir saugojimo srityse. Džiaugiamės Parlamento pasiūlymais įtraukti į reglamento taikymo sritį tokius infrastruktūros objektus kaip centralizuoto šilumos tiekimo tinklai ir dujomis, anglimi ar nafta kūrenami energijos gamybos objektai. Taip pat norime atsižvelgti į šiuo metu galiojančias informavimo prievoles, jeigu pagal jas teikiama informacija naudinga analizės veiklai, kurią turės atlikti Komisija.

(Dingo garsas)

(Posėdis trumpam nutrauktas dėl techninių nesklaidumų)

Pirmininkė. – Norėtume pabandyti dar kartą ir pažiūrėti, ar sistema veiks verčiant iš vokiečių kalbos.

Günther Oettinger, Komisijos narys. – (DE) Ponia pirmininke, gerbiami EP nariai, taigi buvo keltas klausimas, kaip bus apibendrinami duomenys, kuriuos valstybės narės pagal reglamentą teiks Komisijai. Analizuodami duomenis pirmiausia stengsimės įvertinti tikėtinas infrastruktūros plėtojimo tendencijas atsižvelgdami į numatomus poreikio pokyčius. Bandysime nustatyti, ar nauji planuojami pajėgumai atitinka prognozuojamą poreikį, ar galime tikėtis, kad jų nepakaks.

Šiuo požiūriu svarbu, kad, priešingai nei šiuo metu galiojančiame reglamente, būtų nustatytas reikalavimas dėl institucinio dialogo. Todėl Komisija siūlo, pirma, kad kas dvejus metus būtų skelbiamas pranešimas dėl struktūrinių pokyčių energetikos infrastruktūroje. Tai padėtų užtikrinti didesnę skaidrumą visiems rinkos operatoriams. Antra, taip pat norime politinių diskusijų su Parlamentu ir valstybėmis narėmis apibendrinant minėtus pokyčius. Norėčiau pabrėžti šį paskutinį aspektą, nes viena visiškai aišku: pats reglamentas yra priemonė informacijai rinkti siekiant išsiaiškinti, ar būtina imtis veiksmų. Nustačius tokių veiksmų būtinybę bus imamasi konkrečių energetikos politikos iniciatyvų.

Dabar norėčiau pereiti prie klausimo, kuris labai rūpi jums, ponai A. I. Vălean, ir visiems rūmams, būtent prie klausimo dėl Lisabonos sutarties naujojo 194 straipsnio ir jo taikymo. Mums visiems – Parlamentui, Tarybai ir Komisijai – šis straipsnis reiškia ir galimybę, ir pareigą formuoti ES energetikos politiką glaudžiai bendradarbiaujant – kitaip sakant, drauge su Europos Parlamentu. Todėl, kaip naujasis Komisijos narys, atsakingas už energetikos sritį, stengsiuosi, kad Parlamentas būtų aktyviai ir kuo anksčiau įtrauktas į būsimų politikos priemonių, pagal galimybę visų, svarstymo ir priėmimo procesą. Tačiau teisės aktas, dėl kurio šiandien diskutuojame, susijęs tik su informacijos rinkimu ir vertinimu energetikos sektoriuje, taigi, remiantis

Komisijos aiškinimu, jis grindžiamas Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties 337 ir 187 straipsniais. Šio reglamento turinys atitinka abiejų šių pirminės teisės aktų nuostatas, o pagal precedento teisę pasirinktas antrinės teisės akto teisinis pagrindas turi būti susietas su išmatuojamais kriterijais, susijusiais su turiniu.

Jokia energetikos politika negali būti formuojama remiantis tik informacijos rinkimu ir apibendrinimu, todėl, mano nuomone, reikalingas sprendimas. Šiuo požiūriu prašau jūsų atlaidumo.

Marian-Jean Marinescu, *PPE frakcijos vardu*. – (RO) Pone Komisijos nary, pabandėte paaiškinti, kodėl klausimas nėra svarstomas pagal bendro sprendimo procedūrą. Aš taip pat lieku tos pačios nuomonės kaip ir pranešėja A. I. Vălean, kad šį reglamentą turėtume svarstyti pagal bendro sprendimo procedūrą.

Naujasis reglamentas yra teisės aktas, turintis didžiulę svarbą Europos Sąjungos energijos rinkai. Šia analize turėtų būti papildyti nacionaliniai ir regioniniai planai. Ji padeda didinti energetinį saugumą suteikdama galimybę nustatyti galimas spragas ir riziką infrastruktūros ir investicijų požiūriu siekiant užtikrinti energetikos sektoriuje pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą.

Manau, Komisijos pasiūlyme yra neaiškių klausimų, bet, manau, juos padėtų išspręsti pateikti pakeitimai. Vienas tokių klausimų yra klausimas dėl valstybių narių teikiamų energetinių duomenų skelbimo. Šie duomenys turi būti kaupiami nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Tai padeda užkirsti kelią slaptos komercinės informacijos viešinimui.

Taip pat neaišku, ką reiškia sąvoka „specialusis subjektas“. Kas tas subjektas, pagal specialius ES energetikos sektoriaus teisės aktus įpareigotas parengti ir patvirtinti visos Bendrijos daugiamečius tinklo plėtros ir investicijų planus? Tebėra neaiškus klausimas dėl kartotinio šių duomenų rinkimo vengimo ir dėl to, kada konkretaus projekto atveju pranešimai turi būti pateikiami, pvz., ar po to, kai valdžios institucija gauna prašymą suteikti statybos leidimą?

Dar vienas labai svarbus aspektas – klausimas dėl Europos energetikos rinkai įtaką darančių europinių investicinių projektų trečiosiose šalyse stebėsenos. Manau, į šį reglamentą turi būti įtrauktas reikalavimas, kad informacija apie vyriausybių ir nacionalinių bendrovių trečiosiose šalyse vykdomus investicinius projektus, turinčius didelės įtakos energijos rinkai, taip pat būtų teikiama.

Adam Gierek, *S&D frakcijos vardu*. – (PL) Ponia pirmininke, europinė integracija ir energetinis saugumas ir solidarumas reikalauja bendrų valstybių narių investicinių veiksmų plačiai suprantamos energetikos infrastruktūros, pirmiausia perdavimo infrastruktūros, srityje. Optimalūs investiciniai sprendimai šioje srityje reikalauja objektyvios informacijos apie kiekvienos nacionalinės sistemos infrastruktūros būklę, taip pat informacijos, būtinos pagrindiniam ES tyrimui dėl būsimos integracijos.

Labai svarbu užtikrinti, kad produktų ir paslaugų rinkos konkurencijos elementas, kurį daugiausia lemia energijos kaina kiekvienoje konkrečioje valstybėje narėje, ir būtinybė išlaikyti komercines paslaptis neužtemdytų ar nesužlugdytų integracijos proceso. Turėtume paslaptimi laikyti tik tai, kas neišvengiamai slapta – karinės infrastruktūros objektai.

Tai svarbu, nes sprendimai, priimami dėl tokių investicinių projektų kaip šiaurinio ar pietinio dujotiekio tiesimas, neturėtų būti išskirtinai egoistinės priemonės, kurių imamasi tenkinant tik kelių ES valstybių narių interesus. Turėtume parengti sudėtinį ilgalaikį energetikos infrastruktūros plėtojimo planą, skirtą visai ES ir grindžiamą bendradarbiavimo, tarpusavio pasitikėjimo ir solidarumo principais. Šiuo požiūriu svarstomasis reglamentas bus naudingas, deja, tik tam tikru mastu, todėl manau, kad jis taip pat turėtų apimti, pvz., valstybių narių prioritetus.

Lena Ek, *ALDE frakcijos vardu*. – (SV) Ponia pirmininke, labai džiaugiuosi matydama Komisijos išsipareigojimą skatinti keitimąsi gerąja patirtimi ir didinti energijos vartojimo efektyvumą Europos energijos rinkoje. Energijos vartojimo efektyvumas labai svarbus ir darbo vietų kūrimo, ir augimo požiūriu, taip pat būtinas, jeigu norime pasiekti 2°C tikslą. Šiuo požiūriu dvi pagrindinės būtinios sąlygos – pažangieji elektros energijos tinklai ir laisva, tinkamai veikianti energijos vidaus rinka. Žinoma, abiejų šių sąlygų atžvilgiu būtina, kad Komisija būtų gerai informuota apie esamą infrastruktūros ir rinkos būklę. Būtent to šiuo pasiūlymu ir siekiama.

Tačiau mums taip pat reikia biurokratijos, reikia, kad biurokratai, atsakingi už šios informacijos apdorojimą, dirbtų efektyviai. Turime vengti kartotinio informacijos rinkimo ir rinkti tik tą informaciją, kuri būtina siekiant užsibrėžtų tikslų. Jeigu norime turėti veikiančią rinką, taip pat nepaprastai svarbu užtikrinti iš Europos įmonių surinktos informacijos apsaugą, kad būtų išvengta rinkos veikimo trikčių. Remiu autorės pranešimą

ir raginu rūmus atmesti neįtikėtinai biurokratiškus pasiūlymus, kuriuos pateikė Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas.

Kaip minėjau, pranešime pateikto pasiūlymo tikslai nepaprastai svarbūs – tokie svarbūs, kad jiems suteiktas atskiras teisinis pagrindas pagal Lisabonos sutarties 194 straipsnį, kuriame jie praktiškai išvardyti pažodžiui. Todėl visapusiškas Europos Parlamento dalyvavimas taikant, kaip numatyta šioje Sutartyje, įprastą bendro sprendimo procedūrą turėtų būti savaime suprantamas dalykas. Būtų labai blogai, jeigu Parlamento ir Komisijos bendradarbiavimas, būtinas siekiant užtikrinti energijos vidaus rinkos veikimą, būtų pradėtas nesuteikiant Parlamentui lygiaverčių įgaliojimų.

Yannick Jadot, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (FR) Pone Komisijos nary, gerai, kad norite aptarti šios priemonės rezultatą su Europos Parlamentu, bet svarbiausias dalykas, kuris turėtų būti gerbiamas Europos Parlamento atžvilgiu, yra įprasta teisėkūros procedūra. Manome, ši priemonė naudinga, bet galėtų būti operatyvesnė, veiksmingesnė ir skaidresnė.

Priemonė būtų veiksmingesnė, jeigu joje būtų atsižvelgta į visus decentralizuotus energijos šaltinius. Nesakau, kad būtina suskaičiuoti kiekvieną saulės kolektorių, bet valstybių narių lygmeniu turime informacijos, kurią būtų naudinga rinkti siekiant įvertinti visus energijos šaltinių decentralizavimo planus. Kalbame apie demokratiją ir skaidrumą, tad man labai keista girdėti iš kolegės liberalės lūpų žodį „biurokratija“. Ši priemonė privalo būti skaidri, dėl jos turi būti diskutuojama. Komisija privalo konsultuotis su visais suinteresuotaisiais subjektais, profesinėmis sąjungomis, asociacijomis ir kitomis šalimis. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad mokesčių mokėtojų indėlis į energijos perdavimo veiklos finansavimą labai didelis, todėl svarbu rinkti finansinę informaciją, kad galėtume nustatyti, kiek tiksliai Europos mokesčių mokėtojai moka. Tikiuosi, už pateiktus pasiūlymus rytoj balsuos daug EP narių, daug daugiau, nei šį vakarą matome čia susirinkus.

Evžen Tošenovský, *ECR frakcijos vardu*. – (CS) Pasiūlymas nuolatos rinkti informaciją apie investicinius projektus ES energetikos infrastruktūros srityje ginčytinas. Pagal šį pasiūlymą ES organai bus įtraukti į įmonių, kurių dauguma privačios, konkurencinių santykių sritį. Mano nuomone, yra du šio pasiūlymo lygmenys. Vienas susijęs su tokios privalomos informacijos turiniu, pirmiausia su jo apimtimi ir išsamumu. Antrasis susijęs su konfidencialumo lygiu ir atitinkamomis Komisijos prievolėmis išlaikyti informacijos slaptumą.

Esu įsitikinęs, kad informacija, kuri turės būti pateikiama, turėtų būti labiau aprašomojo pobūdžio ir pateikianti bendrą vaizdą apie energetikos tinklus bei jų plėtojimo tendencijas. Taip Komisija galės susidaryti pakankamai aiškų vaizdą ir apie jungtis, esančias tarp atskirų šalių, ir apie esamus tinklus bei jų plėtojimo tendencijas. Taip pat kyla logiškas klausimas, ką Komisija darytų, jeigu būtų įsitikinusi, kad tam tikroje teritorijoje esamų pajėgumų nepakanka arba jų, priešingai, per daug. Rinkdami pakankamo lygio bendrą informaciją taip pat išvengtume keblios problemos, susijusios su energetikos bendrovių tam tikrų strateginių planų slaptumo išlaikymu.

Jaroslav Paška, *EFD frakcijos vardu*. – (SK) Pastarųjų metų įvykiai parodė, kad ES energetinis saugumas yra labiau svajonė nei tikrovė.

ES valstybių narių energetikos sistemos nėra nei pakankamai suderinamos, nei pakankamai tarpusavyje sujungtos. Būtent todėl daugelis šalių praeitų metų pradžioje liko be šilumos ir dujų tiekimo nepaisant viso ES solidarumo ir geranoriškumo. Europos Komisija turės imtis plataus masto iniciatyvų, kad tokia padėtis būtų ištaisyta, taigi Europos Komisijai būtina užtikrinti, kad ir valstybės narės, ir privatusis sektorius ją tinkamai ir išsamiai informuotų.

Todėl galime vertinti pasiūlytą Tarybos reglamentą dėl pranešimo Komisijai apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus kaip suprantamą ir būtiną žingsnį plėtojant ES energetikos politiką ir reaguojant į šiuo metu ES energijos tiekimo srityje vykstančius pokyčius. Pranešime pasiūlytais pakeitimais dėl šio programos aspekto reglamentas bus tik patobulintas, tad, manau, juos derėtų paremti.

Amalia Sartori (PPE). – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, puikiame pranešime, kurį pateikė A. I. Vălean, yra protingų minčių, su kuriomis sutinku.

Pirma, reikalavimas garantuoti pagal šį reglamentą reikalaujamų teikti duomenų ir informacijos – informacijos, kurią ūkio subjektai laiko slapta – optimalią apsaugą. Antra, reikalavimas numatyti galimybę kaupti duomenis ir platesniu regioniniu lygmeniu, nes nacionalinis lygmuo kai kuriais atvejais nėra svarbus. Trečia, informacijos pateikimas turėtų būti naudingas praktiniu požiūriu ir ši informacija turėtų papildyti Europos dujų tiekimo sistemos plėtojimo analizę.

Todėl Komisija turėtų būti įpareigota aptarti jos atliktos analizės rezultatus su valstybėmis narėmis ir energetikos bendrovėmis. Tą Komisija čia mums pažadėjo.

Taip pat turime pasirūpinti tuo, kad būtų išvengta kartotinio darbo, kurio bendrovės, nacionalinės reguliavimo institucijos ir valstybės narės turės imtis, kad apibrėžtų savo nacionalinius planus, kuriais siekiama užtikrinti energijos tiekimo saugumą, ypač didelį dėmesį skiriant dujų tiekimo infrastruktūrai. Be to, turėsime garantuoti, kad bendrovėms nusprendus pakeisti savo investicinius planus, joms nebus taikomos jokios nuobaudos.

Baigdama norėčiau atkreipti dėmesį į reglamento 1 straipsnio 2 dalį, kurioje kalbama apie informacijos pateikimo laiką. Būtina atsižvelgti į tai, kad daug projektų taip ir lieka tik planais. Todėl geriausią rezultatą gautume tuo atveju, jeigu reikalavimas pateikti informaciją būtų taikomas tik tiems projektams, dėl kurių gauti visi leidimai arba priimtas galutinis sprendimas dėl lėšų investavimo.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėją atlikus puikų darbą. Lisabonos sutartimi Europos Sąjungai suteikiami didesni įgaliojimai energetikos politikos srityje. ES energetinis saugumas ir valstybių narių solidarumas energijos krizių aplinkybėmis labai svarbūs Europos Sąjungos energetikos politikai. Šiame reglamente nustatomi Bendrijos principai, kuriais vadovaujantis Komisijai turi būti pateikiami duomenys ir informacija apie energetikos infrastruktūros, apimančios naftos, dujų, elektros ir biokuro sektorius, investicinius projektus, taip pat apie projektus, susijusius su energetikos sektoriuje į aplinką išmetamo anglies dioksido geologiniu saugojimu.

Turėdama šią informaciją Komisija galės teikti pasiūlymų, kaip geriau panaudoti esamus pajėgumus, taip pat rasti tinkamų sprendimų išteklių energijos krizei. Reglamentu energetikos bendrovėms neturi būti užtraukta pernelyg didelė administracinė našta. Tačiau manau, kad šis reglamentas taip pat turėtų būti taikomas Europos įmonėms, kurios investuoja į energetikos infrastruktūros projektus trečiojoje šalyje ir turi tiesioginių jungčių su vienos ar kelių valstybių narių energetikos tinklais arba turi jiems didelės įtakos. Todėl tikiuosi, kad 74 pakeitimas rytoj sulauks daugumos palaikymo.

Roger Helmer (ECR). – Ponia pirmininke, kai kurie pakeitimai, kuriuos ši vakarą svarstome, byloja apie mūsų maniją dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Tebekalbame apie išmetamo CO₂ kiekio mažinimo svarbą, nors mitas dėl žmogaus sukulto klimato šilimo sklaidosi tiesiog mūsų akyse.

Bet jeigu mums iš tikrųjų rūpėtų mažinti išmetamo CO₂ kiekį, neabejotinai skirtume didesnę dėmesį atominėms elektrinėms, o ne atsinaujinantiesiems energijos ištekliais. Bet pasirinkome iniciatyvas, kuriomis labai iškraipoma rinka atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudai ir atominės energijos nenaudai.

Europai reikia konkurencingo, patikimo, pagrindinio ir bazinę apkrovą užtikrinančio energijos gamybos galingumo, kurį gali užtikrinti atominės elektrinės. Negalima pasitikėti ta apgailėtina trūkinėjantią vėjo jėgainių gaminamos elektros srovele ir tikėtis, kad jos pakaks, kad būtų patenkintas Europos pramonės energijos poreikis.

Daugelį ES valstybių narių, įskaitant mano šalį, vėliau šį dešimtmetį gali ištikti energijos krizė ir taip galės atsistoti iš dalies dėl Didelių kurą deginančių įrenginių direktyvos. Jeigu nesusirūpinsime ir nesukursime rimto energijos gamybos pajėgumo – turiu galvoje atominės ir anglų deginančias elektrines – vieną dieną gali atsistoti taip, kad liksime be šviesos.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Energijos ir energetikos tinklo klausimas labai svarbus Europos ekonomikos ateičiai. Apie energetinį saugumą kartojama įvairiuose dokumentuose, diskusijose ir susitikimuose. Tačiau kad šie žodžiai ir pareiškimai virstų konkrečiais sprendimais ir rezultatais, kuriuos galima kiekybiškai įvertinti, pirmiausia turėtume užtikrinti tinkamą planuojamų investicinių projektų finansavimo lygį. Remiantis prognozėmis, kurias paskelbė viena iš didžiausių pasaulyje naftos bendrovių „Exxon Mobil“, energijos poreikis pasaulyje kasmet didės maždaug 1,2 proc. ir 2030 m. bus apytikriai 35 proc. didesnis nei šiandien.

Dujų poreikis, kuris taps antru pagal svarbą energijos šaltiniu, kasmet didės 1,8 proc. Šiuo metu pasaulio mastu per metus suvartojama šiek tiek daugiau nei 3 mlrd. m³, o 2030 m. reikės apytikriai 4,3 mlrd. m³. Dėl augančio Europos poreikio dujoms tapsime labiau priklausomi nuo dujų importo, kuris išaugs nuo 45 proc. 2005 m. iki 70% 2030 m. Atsižvelgiant į šiuos skaičius, Europos bendrijos finansinė parama energetikos tinklui turi būti traktuojama strategiškai.

Esamos ekonomikos ir finansų krizės sąlygomis daugeliui projektų labai sunku rasti investuotojų. Šie projektai galės būti tęsiami, tik jeigu Europos Sąjunga suteiks jiems atitinkamą paramą. Prioritetas turėtų būti teikiamas tiems projektams, kuriuose didžiausias dėmesys skiriamas energijos poreikiui tarpvalstybiniu mastu ir kuriais

prisidedama prie naujų technologijų, turinčių didžiulę svarbą užtikrinant Europos energijos poreikį ateityje, plėtojimo. Šie projektai padės pašalinti skirtumus Europos Sąjungos sistemų jungtyse ir suteiks galimybę toliau optimizuoti pačios Europos Sąjungos energijos šaltinių naudojimą.

Seán Kelly (PPE). – Ponia pirmininke, šis klausimas labai svarbus bent dėl trijų priežasčių: pirma, privalome galvoti apie energetinį saugumą, nes ateis diena, kai iškastinio kuro ištekliai išseks, antra, mūsų tikslai klimato kaitos srityje, kuriuos planuojame pasiekti 2020 m., nors kai kurie sako, kad juos galėsime pasiekti tik 3020 m. ar net 4020 m., ir trečia, o tai labai svarbu, turime sumažinti savo priklausomybę nuo iškastinio kuro išteklių, kurių gauname iš kartais nestabilių ir diktatoriškų režimų.

Taigi laikas ne mūsų pusėje ir viena iš sričių, kuri reikalauja didžiulio dėmesio, yra moksliniai tyrimai ir inovacijos. Kartotinė veikla šioje srityje man kelia rūpestį.

Neseniai sužinojau, kad tą patį salmonelės bakterijos tyrimą atliko 45 skirtingos mokslininkų grupės. Taigi jeigu taip atsitiko salmonelės bakterijos atveju, tuos pačius tyrimus atsinaujinančiųjų energijos išteklių, pvz., vėjo, saulės, potvynio ir bangų energijos, srityje atliks 450 grupių.

Taigi noriu paklausti Komisijos, kokių planų ji turi dėl šios mokslinių tyrimų veiklos derinimo, kad šie mūsų mokslinių tyrimų ištekliai būtų kuo geriau išnaudoti, kitaip sakant, kad būtų sukurtos technologijos, kurių mums reikia?

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Sveikinu pranešėją A. I. Vălean parengus pranešimą. Norėčiau pabrėžti kelis aspektus, susijusius su infrastruktūros investicinių projektų svarba. Tik nuolat plėtodami infrastruktūrą būsime pajėgūs tenkinti vis kintančius visuomenės poreikius. Esamų tinklų plėtojimas ir investicijos į naujos rūšies tinklus, pritaikytus prie pažangių energijos išteklių, yra labai svarbus veiksnys, užtikrinantis lengvesnę prieigą prie naujų energijos šaltinių ir gyventojams, ir pramonės sektoriui.

Šiuo metu energetikos sektoriuje regionų lygmeniu bendradarbiaujama *de facto*. Tačiau šis bendradarbiavimas turi būti sustiprintas nustatant aiškias taisykles. Valstybių narių solidarumo idėja turi tapti tikrove. Taip pat svarbu daugiau investuoti į informacijos technologijų sistemas, skirtas kuro atsargų stebėsenai krizių metu.

Baigdamas norėčiau pabrėžti, kad investavimas į informacijos ir komunikacijos technologijas ir šių technologijų naudojimas energetikos sektoriuje yra labai svarbūs veiksniai kuriant efektyviu energijos vartojimu ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančiomis technologijomis grindžiamą ekonomiką.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Lisabonos sutartimi ES suteikiami didesni igaliojimai energetikos politikos srityje, tad jos nuostatos turėtų būti aktyviai taikomos siekiant įveikti energijos rinkoje kylančius sunkumus ir užkirsti kelią galimoms problemoms.

Rinkdami informaciją apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus galėsime nustatyti šiame sektoriuje esančią pasiūlos ir paklausos neatitiktį, o šios žinios savo ruožtu padės mums formuoti tinkamesnę bendrąją energetikos politiką solidarumo ir didesnio valstybių narių bendrumo energijos rinkoje dvasia. Todėl pritariu požiūriui, kad būtina rinkti tikslią ir tinkamą informaciją apie planuojamas investicijas, kad ES galėtų matyti bendrą vaizdą ir žinoti padėti kiekvienoje valstybėje narėje ir remdamasi šiomis žiniomis priimti kompetentingus sprendimus dėl energetikos politikos.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Stabilaus ir nepertraukiamo energijos tiekimo užtikrinimas tapo ir Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių, ir visos Bendrijos prioritetu. Ypatinga atsakomybė už šį reikalą tenka Europos Komisijai, kuri savo veiksmais turėtų siekti užtikrinti Bendrijai energijos tiekimo saugumą ir šiuo tikslu sukurti Europos energijos rinkos veikimo stebėsenos mechanizmus.

Vienas iš tokių mechanizmų, kuriuos Komisija turėtų naudoti plėtodama daug aspektų apimančią energetikos politiką – parama efektyvioms investicijoms energetikos sektoriuje. Komisija privalo atlikti reguliarius tyrimus, kurie turi būti grindžiami informacija apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus pavienėse valstybėse narėse ir šios informacijos analize, kurią atliekant svarbu įvertinti ne tik šiuo metu naudojamus objektus, bet taip pat investicinius projektus, kuriais siekiama didesnio įvairinimo ir energijos žaliavų šaltinių, ir jų transportavimo bei perdavimo požiūriu. Atlikusi tokius tyrimus visų Europos Sąjungos valstybių narių atžvilgiu, Komisija galės parengti tinkamiausią Europos energijos rinkos strategiją.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, pone Komisijos nary G. Oettingeri, viena iš didžiausių problemų energetikos sektoriuje yra, žinoma, energijos kaupimas. Manau, kalbėdami apie energijos tiekimo saugumą, klausimui dėl energijos kaupimo turime skirti didesnę dėmesį, ypač atsinaujinančiųjų energijos išteklių atžvilgiu, nes tai iš tiesų didžiulis iššūkis.

Kita vertus, mums taip pat reikia kurti pažangiuosius tinklus. Turėdami daugiau atsinaujinančiųjų energijos išteklių, taip pat turėsime daugiau galimybių sukurti pažangiuosius tinklus, efektyviau vartoti energiją ir galiausiai skatinti vartotojus namų ūkiuose diegti pažangiojo matavimo prietaisus siekiant sumažinti energijos vartojimą, taigi ir išlaidas. Efektyvesnis energijos vartojimas ateityje atliks labai svarbų vaidmenį ne tik energijos gamybos sektoriuje, bet taip pat, ir pirmiausia, energijos vartojimo sektoriuje.

Günther Oettinger, *Komisijos narys*. – (DE) Ponia pirmininke, gerbiami EP nariai, norėčiau padėkoti už jūsų vertingus pasiūlymus. Komisija pasistengs užtikrinti, kad rengdamos galutinį reglamento variantą valstybės narės atsižvelgtų į daugelį jūsų pasiūlymų.

Komisija supranta, kad informacija apie planuojamus projektus yra konfidenciali. Todėl sutinkame su šių rūmų pasiūlymu viešai skelbti tik tuos duomenis, kurie buvo anksčiau rinkti valstybių narių lygmeniu. Be to, duomenys turėtų būti kaupiami Europos lygmeniu taip, kad niekas neturėtų galimybės susieti jų su konkrečiomis įmonėmis ir jų verslo politika. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai nacionaliniu lygmeniu konkrečiame energetikos sektoriuje veikia tik viena įmonė.

Kaip minėjau, taip pat palankiai vertiname pasiūlymą išplėsti reglamento taikymo sritį įtraukiant į ją naftą, dujas ir anglis naudojančios gamybos pajėgumus. Neneigsiu, kad valstybės narės šio pasiūlymo atžvilgiu nusiteikusios ne taip palankiai, bet pažadu persvarstyti pasiūlymą dėl šių pajėgumų įtraukimo po penkerių metų.

Nepaisant nuomonių išsiskyrimo dėl šio reglamento teisinio pagrindo, galiu patikinti jus, kad Komisija siekia surengti plataus masto diskusijas infrastruktūros klausimais. Ši naujoji infrastruktūros ir solidarumo priemonė, ši Bendrijos finansinės paramos kuriant europinius energetikos tinklus tąsą priemonė, kaip, beje, ir Komisijos teikiamos ekonomikos atkūrimo programos įgyvendinimo pažangos ataskaitos, kuriose taip pat įvertinama įgyvendinamų priemonių nauda energetikos projektams, tokią galimybę suteiks.

Adina-Ioana Vălean, *pranešėja*. – Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos nariui ir kolegoms už šiose diskusijose išsakytas įdomias mintis.

Norėčiau trumpai apibendrinti, bent pasidalyti savo išvadomis. Pirmiausia norėčiau pabrėžti dar kartą, kad turėtume neabejotinai susilaikyti nuo kišimosi į rinką. Nepamirškime, kad Europos ekonomika yra rinkos ekonomika, tad politinės priemonės turi būti taikomos tik siekiant ištaisyti jos silpnąsias vietas.

Antra, griežtai laikausi nuomonės, kad šis reglamentas neturėtų būti naudojamas siekiant nustatyti, ar tinkamai taikomi kiti reglamentai, taip siekiant gauti išsamius duomenis. Tai nėra statistinių duomenų rinkimo priemonė. Turime išsiaiškinti, kokią informaciją rinkti tikslinga, kitaip šis darbas bus beprasmiškas. Šis reglamentas taip pat nėra priemonė politikai dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ar dujų naudojimo formuoti.

Aš tik tikiuosi – šiuos žodžius skiriu kolegei Lenai Ek – kad pagal šį reglamentą surinkti duomenys leis mums priimti pažangesnius sprendimus energetikos srityje ir pasitarnaus visų mūsų labui.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. vasario 25 d., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Paolo Bartolozzi (PPE), *raštu*. – (IT) Sveikinu Europos Komisiją pateikus Tarybai reglamento dėl energetikos infrastruktūros investicinių projektų Europos Sąjungoje pakeitimus.

Pranešime pasiūlyti pakeitimai praturtina reglamento turinį ir padaro jį aktualesnį ir taip yra dėl dviejų priežasčių. Pirmoji priežastis ta, kad bus teikiama skaidri informacija apie slaptų duomenų, kuriuos Komisija turės periodiškai gauti, kad galėtų užtikrinti energetikos politikos veiksmingumą, saugumą ir konfidencialumą. Šie pakeitimai atitinka Lisabonos sutarties nuostatas, nes joje ypač didelis dėmesys skiriamas energetikos politikos plėtojimui stiprinant ir derinant jos priemones, taip pat investavimui į energetikos sektorių.

Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatai nuvyklė pasaulio šalių politinius vadovus, o tai reiškia, kad bus būtina persvarstyti energetikos politikos strategiją. Europos Parlamentas skiria ypač didelį dėmesį šiai problemai ir todėl siekia, kad būtų vykdoma energetikos sektoriaus investicijų į statybą, transportą ir susijusių energetikos produktų saugojimą priežiūra, padėsianti užtikrinti, kad būtų patenkinti energijos gamybos ir energijos paskirstymo sektorių poreikiai, taigi ir apsaugota vartotojų sveikata.

Antroji priežastis ta, kad ES energetikos politikos prioritetai turi būti energijos šaltinių įvairinimas, energijos tiekimo saugumo užtikrinimas ir efektyvus energijos vartojimas, nes energetikos produktų ir vidaus poreikio, kaip, beje, ir importo, deficitas ES didėja sulig kiekviena diena.

Elena Băsescu (PPE), raštu. – (RO) Solidarumo principas turi suteikti pagrindą formuoti Europos Sąjungos energetikos politiką. Dirbdamos išvien, valstybės narės galės užtikrinti saugesnį pigesnės ir efektyviau vartojamos energijos tiekimą piliečiams ir įmonėms. Europos Sąjungai nepaprastai svarbu turėti tokią energetikos infrastruktūrą, kuri leis valstybėms narėms glaudžiau bendradarbiauti sprendžiant problemas, atsirandančias ištikus energijos krizėms. Pagal šį reglamentą teikiama informacija apie energetikos infrastruktūros objektus leis Europos Komisijai matyti bendrą energetikos sektoriaus padėties vaizdą. Ši informacija apima duomenis apie naftos ir gamtinių dujų sektorių infrastruktūrą, taip pat duomenis apie atsinaujinančiųjų energijos išteklių šaltinius. Surinkus šią informaciją bus galima nustatyti Europos energetikos sistemos trūkumus ir po to pasiūlyti priemones jiems pašalinti. Europos lygmeniu priimamomis priemonėmis būtina papildyti nacionalinius ir regioninius strateginius planus. Manau, mums nepaprastai svarbu užtikrinti renkamos komercinės informacijos konfidencialumą. Taip pat svarbu vykdyti ES energijos rinkai didelės įtakos turinčių Europos investicijų trečiosiose šalyse stebėseną.

Sergio Berlato (PPE), raštu. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pasiūlytas reglamentas dėl energetikos infrastruktūros investicinių projektų Europos bendrijoje yra svarbi priemonė, skatinanti veiksmingą energetikos politikos įgyvendinimą ES lygmeniu.

Pritariu argumentams, kuriais šis pasiūlymas grindžiamas, kad mums būtina turėti nuoseklų ir išsamų investicijų į Europos Sąjungos energetikos infrastruktūrą plėtojimo planą, kuris leistų Komisijai vykdyti energetikos sektoriuje numatytų investicinių projektų būsenos stebėseną.

Stebėseną neabejotinai svarbi siekiant užtikrinti, kad šių projektų rėmimo politika būtų skaidri, tačiau administracinė našta mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kurios yra varomoji ES ekonomikos jėga, turi būti sumažinta iki minimumo.

Teigiamai vertinu pasiektą kompromisą dėl Komisijos renkamų ir apdorojamų rinkos operatorių duomenų būtinųjų konfidencialumo garantijų. Energetikos infrastruktūros investiciniai projektai labai svarbūs kuriant laisvąją, taigi ir konkurencingą energijos rinką.

Todėl raginu Komisiją periodiškai atlikti struktūrinių pokyčių energetikos sektoriuje analizę remiantis surinktais duomenimis siekiant nustatyti spragas ir kliūtis, trukdančias rinkai veikti optimaliai.

András Gyürk (PPE), raštu. – (HU) Nepraeina bemaž nė viena diena, kad neišgirstume naujų žinių apie tai, kad viena ar kita valstybė narė ar didelė bendrovė planuoja įgyvendinti svarbų investicinį projektą energetikos sektoriuje. Planuojama tiesti dujotiekius, statyti vėjo jėgainių parkus ir elektrines ir daugybė šių objektų jau projektuojami. Tačiau padėtis šių būsimų investicijų derinimo požiūriu anaipol nėra tokia, kaip norėtusi. Jau vien dėl to tikslinga dabar priimti svarstomą reglamentą, nes jis padės susisteminti visus duomenis apie investicijas į energetikos sistemą, kuriuos valstybės narės privalės teikti pagal šį reglamentą. Šis reglamentas leis suderinti regionų lygmeniu vykdomą investicinę veiklą ir ją bendrai planuoti, o tai padės sustiprinti energijos rinką ir užtikrinti energijos tiekimo saugumą.

Tačiau reikalavimu teikti informaciją apie investicinius projektus valstybių narių valdžios institucijoms neturi būti uždedama pernelyg didelė administracinė našta. Tai, mano nuomone, labai svarbu. Turime užtikrinti, kad informavimo apie investicijas procedūra atitiktų anksčiau priimtas taisykles. Šiuo požiūriu vertėtų prisiminti, kad pagal ES direktyvas dėl elektros ir gamtinių dujų vidaus rinkos jau dabar turime pradėti planuoti investicijas kitam dešimtmečiui.

Pirminiame Europos Komisijos pasiūlyme investicijos į centralizuoto šilumos tiekimo sistemą į reglamento taikymo sritį neįtrauktos, todėl Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pateiktas pakeitimas, kuriuo minėtos investicijos įtraukiamos į reglamento taikymo sritį, turėtų būti priimtas. Būtina atminti, kad naujosiose valstybėse narėse centralizuoto šilumos tiekimo sistemai tenka labai svarbus vaidmuo aprūpinant gyventojus šiluma. Vengrijoje, pvz., apie 2 mln. gyventojų aprūpinami šiluma centralizuotai. Derinant investicinę politiką energetikos sektoriuje, į centralizuoto šilumos tiekimo infrastruktūros investicinius projektus būtina atsižvelgti.

Edit Herczog (S&D), raštu. – (HU) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, nepaisant didelių abejonių dėl energetikos infrastruktūros investicinių projektų įgyvendinimo, prie kurių dar prisideda rimti sunkumai energetikos infrastruktūros investicinių projektų finansavimo požiūriu, atsiradę dėl ekonomikos ir kreditų

krizės, akivaizdžiai matome, kad svarbiausias veiksnys naujojoje Europos energetikos politikoje, kuriuo siekiama užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir kartu mažinti klimato kaitos poveikį bei išlaikyti konkurencingumą – tai didelės investicijos į Europos Sąjungos energetikos infrastruktūrą, kurių ateinančiais metais reikės. Šios investicijos yra svarbi bendros energetikos politikos formavimo priemonė.

Neturėdami pakankamai informacijos apie savo energetikos infrastruktūrą, negalėsime veiksmingai paremti Europos energetikos politikos plėtojimo ES lygmeniu. Todėl visų mūsų bendru tikslu Bendrijoje laikau nuolatinį tikslios informacijos apie Europos Sąjungos energetikos infrastruktūros investicinius projektus teikimą, informacijos rinkimo naštos palengvinimą ir Komisijai teikiamos informacijos pagrindu atliekamų naudingų tyrimų patobulinimą, kartu palengvinant našą privačiojo sektoriaus dalyviams, kurių vaidmuo investuojant į infrastruktūros plėtoją tampa vis svarbesnis.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), raštu. – (PL) Norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjai už tai, kad parengė tokį subalansuotą pranešimą. Reglamente numatyta bendra valstybių narių ir Europos Komisijos veikla padės sukurti Europos Sąjungos integruotą ir tobulesnę energetinio saugumo sistemą, taip pat pasiekti didesnę energijos vartojimo efektyvumą ir sumažinti energijos vartojimą. Įgyvendindamos Bendrijos energetikos politiką, Komisija ir valstybės narės turėtų nustatyti investicijas, būtinas siekiant patenkinti ES strateginį poreikį gamtinių dujų ir elektros energijos pasiūlos ir paklausos požiūriu. Reglamentu nustatomi bendri principai, kuriais vadovaujantis Europos Komisijai bus pranešama informacija apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus žalios naftos, gamtinių dujų, elektros energijos ir biokuro sektoriuose, taip pat apie investicinius projektus, kuriais siekiama sumažinti miestuose veikiančių šildymo ir aušinimo sistemų išmetamų teršalų kiekį. Vienas iš elementų, būtinas siekiant išlaikyti energetikos sistemos stabilumą, yra, be abejo, anglis. Negalima leisti, kad jas išstumtų atsinaujinantieji energijos ištekliai, nes jų nepakaks siekiant patenkinti naujųjų valstybių narių nuolat augančių ir sparčiai besivystančių ūkio sektorių poreikių. Kalbant apie anglių, kaip energijos šaltinio, pranašumus, derėtų pabrėžti, kad naudodami naujas technologijas galėsime labiau sumažinti taršą ir laipsniškai artėti prie nustatytų išmetamo CO₂ kiekio normų.

Rovana Plumb (S&D), raštu. – (RO) Įgyvendinant naująją energetikos politiką, kuria siekiama garantuoti energijos tiekimą, sušvelninti klimato kaitos poveikį ir užtikrinti konkurencingumą, investicijoms į energetikos infrastruktūrą tenka labai svarbus vaidmuo. Naujosios politikos reikalavimai, kaip antai reikalavimas dėl kuro rūšių derinio, paskatins valstybes nares pakeisti savo politiką pritaikant ją prie naujos modernizuotos energetikos infrastruktūros ir taip gauti iš jos naudos.

Komisija siūlo pakeisti esamą informavimo apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus sistemą, kad galima būtų rinkti tinkamą informaciją apie planuojamas investicijas, kuri leis Komisijai vykdyti infrastruktūros plėtojimo stebėseną ir numatyti galimas problemas. Atsižvelgiant į tai, kad pagal šiuo metu galiojančius ES teisės aktus jau reikalaujama teikti informaciją apie investicijas ir infrastruktūrą, šios informacijos naudojimas turi būti geriau suderintas siekiant išvengti kartotinio darbo vykdant prievolės, pvz., prievolę teikti informaciją ar užtikrinti gautų duomenų konfidencialumą, taip pat siekiant sudaryti geresnes sąlygas piliečiams su šia informacija susipažinti. Nors pasiūlyme didžiausias dėmesys skiriamas administraciniais klausimams, vaizdą apie numatomą būsimų investicijų pobūdį ir ypatumus susidaryti galima.

Todėl ypač didelis dėmesys turi būti skiriamas projektų poveikio aplinkai vertinimui siekiant užtikrinti ir papildomai skatinti, kad energetikos infrastruktūros objektų statybos ir išmontavimo darbai būtų vykdomai tausojant gamtos išteklius ir nedarant žalos aplinkai. Sveikinu pranešėją.

Richard Seeber (PPE), raštu. – (DE) Vis didėjančio energijos poreikio tenkinimas kartu apsaugant aplinką, ypač atsižvelgiant į antropogeninės klimato kaitos poveikį, yra vienas iš pagrindinių uždavinių, kurį ES ateityje reikės spręsti. Šiuo požiūriu Europos Sąjungai labai svarbu žinoti apie visus energetikos infrastruktūros projektus valstybėse narėse. Ši informacija leis efektyviau dirbti ieškant europinio atsako į iššūkius energetikos srityje. Reglamentas dėl keitimosi informacija apie energetikos infrastruktūros investicinius projektus suteiks galimybę matyti bendrą esamos Europos energetikos infrastruktūros vaizdą.

Savaime aišku, taikant šį reglamentą būtina užkirsti kelią galimybei piktnaudžiauti pagal jį teikiamais duomenimis. Todėl džiaugiuosi, kad politiniu lygmeniu pavyko susitarti ir nustatyti skaidrius principus, pagal kuriuos informacija bus perduodama. ES lygmeniu vykdoma stebėseną suteiks galimybę anksti nustatyti, ar Europa pernelyg priklauso nuo kokio nors vieno energijos šaltinio. Apskritai vertinu šį pranešimą kaip teigiamą žingsnį einant link pažangaus energijos šaltinių derinio.

Vladimir Urutchev (PPE), raštu. – (BG) Pone pirmininke, ponios ir ponai, iki šiol puldavome svarstyti būtinybę skubiai parengti dokumentą dėl bendros ES energetikos politikos tik ištikus tokioms krizėms, kokią

patyrėme 2009 m. žiemą. Galime pasakyti su pagrįstu rūpesčiu, kad taip ilgiau tęstis negali. Todėl džiaugiuosi A. I. Vălean pranešimu ir vertinu jį kaip svarbų žingsnį einant link bendros europinės energetikos politikos. Nereikia nė sakyti, kad direktyvomis ir reglamentais energetikos srityje sukursime būtinas sąlygas tokiai bendrai politikai atsirasti. Manau, labai netolimoje ateityje net galėsime pradėti kalbėti apie ES energetikos bendrijos sukūrimą. Informacija apie energetikos infrastruktūros projektus kiekviename valstybėje narėje leis Komisijai matyti visą vaizdą, kaip plėtojama ES energetikos infrastruktūra, taip pat nukreipti valstybės nares siekiant pašalinti spragas, esančias jų energetikos sistemos silpniausiose, probleminėse srityse. Tai padės sukurti tinkamą ir patikimą infrastruktūrą, pajėgią paremti energijos vidaus rinkos veikimą, taip pat sušvelninti krizių poveikį. Svarbiausia, kad tinkama bendra europinė energetikos infrastruktūra yra viena iš būtinųjų sąlygų atsirasti ES bendrai vidaus energetikos politikai, ir tą Parlamentas ne kartą savo dokumentuose primygtinai pabrėžė.

23. Taisomasis biudžetas Nr. 1/2010 (I skirsnis, Europos Parlamentas) (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – pranešimas, kurį pateikė Vladimír Maňka Biudžeto komiteto vardu, dėl Taisomojo biudžeto Nr. 1/2010 pajamų ir išlaidų sąmatos (I skirsnis, Europos Parlamentas)

(2010/2014(BUD)) (A7-0017/2010).

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Visi puikiai žinome, kad tik sutelkę bendras pastangas Europos lygmeniu sugebėsime įveikti didžiausius XXI a. iššūkius, kaip antai klimato kaita, rizika dėl žaliavinių medžiagų ir energijos stygiaus, ekonomikos globalizacija ir grėsmės saugumui.

Jeigu Europa ketina spręsti šias problemas, jai reikia turėti išsamių ir veiksmingų priemonių. Galimybė priimti tokias priemones jai suteikiama Lisabonos sutartimi.

Gruodžio mėn. priėmėme pradinį 2010 m. Europos institucijų biudžetą. Dėl priežasčių, susijusių su Lisabonos sutarties įgyvendinimu, parengti biudžetą iki gruodžio mėn. nepavyko, tad darbas nusitęs iki balandžio mėn. pabaigos. Šiandien esame pradiniam Lisabonos sutarties galiojimo etape ir ES reikės jau pačioje pradžioje pasirūpinti tinkamu jos naujos politikos įgyvendinimo finansavimu. Lisabonos sutartis daro poveikį visų Europos Parlamento ir kitų institucijų tarnybų veiklai. Europos Parlamento atveju veiklos priimanč sprendimus pagal bendro sprendimo procedūrą apimtis labai išaugs ir sudarys iki 95 proc. visos teisėkūros veiklos. Prisidėjo tokios sritys kaip laisvė, saugumas ir teisingumas, žemės ūkis, žuvininkystė, taip pat moksliniai tyrimai ir struktūriniai fondai. Be to, Taryboje daugiau sprendimų bus priimama kvalifikuotos balsų daugumos sprendimu. Taip pat bus būtina priimti daug naujų teisės aktų tokiose srityse kaip turizmas, sportas, energetika, civilinė sauga, administravimas ir bendradarbiavimas. Dėl to visos ES mastu teisėkūros veiklos apimtis išaugs, o tai turės didelės įtakos Europos Parlamento įgaliojimams ir veiklai, taigi bus būtina sustiprinti administravimo sritį.

Pagrindinis tikslas, kurio siekiama Europos Parlamento biuro pasiūlymu parengti taisomąjį biudžetą atsižvelgiant į pokyčius, susijusius su Lisabonos sutartimi, yra užtikrinti, kad Europos Parlamentas turėtų pakankamai išteklių savo funkcijoms vykdyti teisėkūros srityje. Prisiminkime, kad Europos Parlamentas nustatė savo išlaidų ribą 1988 m. Parlamentas nustatė, kad jo išlaidos neturi viršyti 20 proc. bendrų visų institucijų administracinių išlaidų. 2006 m., kai buvo deramasi dėl 2007–2013 m. daugiametės finansinės programos, Europos Parlamentas patvirtino šią ribą kaip didžiausią bendrų visų institucijų administracinių išlaidų ribą. Per tą laiką nuo 2006 m Europos Parlamento veiklos išlaidos įsigaliojus Parlamento narių statutui išaugo, nors paties Parlamento narių statuto antrame puslapyje nustatyta, kad su juo susijusios išlaidos bus finansuojamos valstybių narių biudžeto lėšomis. Šiandien taip pat turime rasti išteklių padengti išlaidoms, susijusioms su Lisabonos sutartyje numatytu nauju Europos Parlamento vaidmeniu. Reikia pasakyti, kad nustatant 20 proc. išlaidų ribą, į Parlamento narių statutą ir Lisabonos sutartį nebuvo atsižvelgta. Nepaisant to, kad Parlamento narių statutas įtrauktas į Lisabonos sutartį, mes Biudžeto komitete primygtinai reikalavome, kad sudarant Europos Parlamento 2010 m. biudžetą būtų laikomasi pirminėje daugiametėje finansų programoje nustatytos 20 proc. ribos. Tą pasiekti mums taip pat pavyko.

Tačiau rengdami 2011 m. biudžetą turėsime taikyti naują algoritmą ir tą turėsime daryti labai apdairiai, kad galėtume užtikrinti kito laikotarpio biudžeto tvarumą. Norėčiau pabrėžti, kad geriausias būdas užtikrinti biudžeto tvarumą – rengti biudžetą atsižvelgiant į faktines reikmes, o ne į infliacijos rodiklius. Tik vadovaudamiesi šiuo požiūriu galėsime užtikrinti, kad biudžete būtų perteiktos tik tikrosios faktinės reikmės, ir taip padidinti jo skaidrumą ir efektyvumą.

José Manuel Fernandes, PPE frakcijos vardu. – (PT) Šis taisomasis biudžetas yra Lisabonos sutarties įsigaliojimo rezultatas. Šia Sutartimi Parlamentui suteikiami nauji įgaliojimai ir pavedamos naujos funkcijos, tad Parlamentui reikia išteklų, kad galėtų tinkamai atlikti šį naują vaidmenį. Norėčiau pabrėžti, kad Europos piliečiai reikalauja iš Parlamento aukšto lygio teisėkūros, o siekiant tą užtikrinti, būtina aprūpinti Parlamento narius, komitetus ir politines frakcijas būtinaisiais ištekliais.

Šis taisomasis biudžetas atitinka teisinius, biudžeto ir finansinės drausmės reikalavimus. Be to, manau, dabar kaip niekada svarbu įgyvendinant biudžetą laikytis finansinės drausmės ir taupyti lėšas. To iš mūsų tikisi ir Europos piliečiai. Todėl norėtume dar kartą atkreipti dėmesį į tai, kaip svarbu plėtoti nulinės bazės biudžeto politiką, kurią taikant būtų užtikrinama drausmė ir skaidrumas, ir reikalaujame, kad skubos tvarka būtų teikiama informacija, susijusi su Europos Parlamento faktinėmis fiksuotosiomis išlaidomis. Taip pat primygtinai reikalaujame ilgalaikio pastatų politikos planavimo siekiant užtikrinti biudžeto tvarumą.

Norėtume taip pat atkreipti dėmesį į tai, kad sumažinome pastatams skirtą rezervą 4 mln. EUR. Taigi bendras biudžeto išlaidų lygis dabar sudaro 19,99 proc. pradinės 5-osios išlaidų kategorijos sumos, patvirtintos pirmajame svarstyme.

Esame tikri, kad šios priemonės padės mums tinkamai atstovauti Europos piliečiams tenkinant jų teisėtus interesus, lūkesčius ir poreikius.

Göran Färm, S&D frakcijos vardu. – (SV) Ponia pirmininke, šiuo taisomuoju biudžetu pirmiausia siekiama praktinio tikslo pritaikyti Parlamento procedūras prie Lisabonos sutartimi jam priskiriamų naujų funkcijų. Tačiau yra vienas svarbus principinis aspektas ir jis susijęs su sprendimu, kad Parlamentas neviršytų 20 proc. ES administracinių išlaidų biudžeto, priimtu prieš dvidešimt metų.

Mes siek tiek viršysime nustatytą ribą, bet daugiau dėl techninių pokyčių nei dėl naujos politikos. Tačiau tai duoda pagrindą diskusijoms dėl 20 proc. taisyklės. Jeigu netaupysime, 2011 m. šią ribą viršysime smarkiai. Taigi yra svarių priežasčių aptarti galimybę pakeisti šią 20 proc. taisyklę, nes Parlamento vaidmuo pakito labiau nei kitų institucijų, nors šio principo prieš tai visko rimtai neapsvarstę neturėtume atmesti.

Man labiausiai svarbūs du aspektai. Pirma, turime atsižvelgti į tai, kad daugelis valstybių narių dabar jaučia didžiulį spaudimą ir priverstos mažinti valdžios aparato darbuotojų skaičių ir jų atlyginimus. Taigi tokiomis aplinkybėmis negalime beatodairiškai plėsti ES administracijos aparato. Antra, turime atminti, kad skirstome ES administracinių išlaidų biudžeto asignavimus drauge su kitomis institucijomis ir kad 1988 m. priimdami sprendimą pažadėjome, kad kilus reikalui atsisakyti šios 20 proc. taisyklės, galutinį sprendimą priimsime tik suderinę šį klausimą su Taryba. Tai ypač svarbu atsižvelgiant į sunkias derybas su Taryba, kurios mūsų laukia sprendžiant klausimus dėl Išorės veiksmų tarnybos, finansinio reglamento, ilgalaikio biudžeto ir t. t.

Balsuosiu už pranešimą, bet kartu norėčiau įspėti dėl galimų problemų ateityje.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, Lisabonos sutartimi ES, kaip visuma, sustiprinama. Šia Sutartimi Europos piliečiams suteikiama galimybė aktyviau dalyvauti ES veikloje, taip pat sustiprinamas Europos Parlamento vaidmuo. Tačiau šis naujas Europos Parlamento statusas taip pat reiškia, kad mums teks spręsti daugiau užduočių teisėkūros srityje. Tad kiekvienas iš mūsų pagal savo galimybes ir įsitikinimus turės prie to prisidėti.

Atsižvelgdama į tai, taip pat norėčiau paminėti aukšto lygio teisėkūros svarbą. Mano „ne“ Parlamento taisomajam biudžetui yra sąlyginis. Vis didėjančios krizės sąlygomis privalome tvarkyti savo finansus apdairiau. Tačiau, kaip Parlamento nariai, taip pat privalome stengtis atlikti savo funkcijas teisėkūros srityje kuo geriau. Tad turime laikytis šio dvejopo reikalavimo.

Salvador Garriga Polledo (PPE). – (ES) Ponia pirmininke, tai, kad balsuojama už Parlamento biudžeto asignavimų padidinimą, įskaitant asignavimus Parlamento narių padėjėjų išmokoms, rodo, kad šio Parlamento nariai pasitiki Biudžeto komitetu, nes čia yra tik keturi ar penki jo nariai. Tai, kad jie mumis pasitiki, geras ženklas.

Čia yra du koordinatoriai iš Europos Parlamento Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos ir Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos, kad patvirtintų, jog visiškai pritariame šiam biudžeto išlaidų padidinimui, nes manome, kad nepažeidžiame griežto taupymo reikalavimo, kurio patys įsipareigojome laikytis.

Europos Parlamentas labai ypatinga institucija ir kolega G. Färm tą puikiai žino. Jeigu bet kuri valstybė narė – Švedija, Ispanija ar bet kuri kita šalis – nuolat teritoriniu požiūriu plėstųsi, didintų savo parlamento narių skaičių ir pavestų jiems daugiau funkcijų, jai taip pat reikėtų skirti didesnių asignavimų parlamento biudžetui.

Tas pats yra ir Europos Parlamento atveju, todėl turime balsuoti už šį pranešimą.

Tiesa, ateinančiais metais turėsime užtikrinti biudžeto tvarumą, tad turėsime rimtai pagalvoti apie savo pastatų politiką, taip pat apie būsimą politiką personalo ir biuro įrangos atžvilgiu. Visa tai turėsime apsvarstyti, kad užtikrintume biudžeto tvarumą ir išlaidų efektyvumą.

Parlamento biuro ir Biudžeto komiteto nuomonės kai kuriais klausimais išsiskyrė, nes Biuras gina EP narių interesus, o Biudžeto komitetas – griežtą ekonomiją ir biudžetinę tikrovę.

Tačiau manau, kad mums pavyko pasiekti tinkamą kompromisą ir galėsime jį rytoj be jokių problemų patvirtinti.

Derek Vaughan (S&D). – Ponia pirmininke, kalbu S&D frakcijos vardu, bet, manau, dauguma EP narių pripažįsta, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai mums reikia papildomų išteklių. Tačiau kyla nemažai klausimų dėl to, kada pradėsime šias naujas funkcijas vykdyti ir kaip ši mūsų veikla bus finansuojama. Kai kuriuos iš šių klausimų kolegos jau kėlė.

Taip pat yra kitų klausimų, pvz., neaišku, koku pagrindu nustatytas papildomų personalo išteklių poreikis. Skaičiai paimti tiesiog iš lubų? Jeigu šis poreikis vis dėlto pagrįstas, manau, turėjote mums paaiškinti, koku pagrindu šį poreikį nustatėte.

Taip pat neaišku, kaip bus samdomas papildomas sekretoriato personalas. Manau, šią informaciją taip pat turėjote mums pateikti.

Jeigu įtraukėme į biudžetą tas papildomas 1 500 EUR per mėnesį padėjų išlaidas, manau, taip pat turėtume pagalvoti apie kitas išlaidas, išlaidas papildomų biurų išlaikymui, kurių mums galės prisireikėti. Manau, turėjome visas šias išlaidas numatyti.

Rytoj EP nariams teks priimti sudėtingą sprendimą. Kai turime apsispręsti dėl mums patiems skirtų išteklių, visada kyla ginčytinų klausimų. Jeigu būtumėte pateikę mums visą informaciją, kurios aš ir mano kolegos iš jūsų prašėme, galbūt rytoj EP nariams būtų lengviau apsispręsti.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Atsižvelgiant į tai, kad jau vėlu, galima būtų pamanyti, kad mūsų biudžetas nepakenčia dienos šviesos.

Ponia pirmininke, Lisabonos sutartimi mums neabejotinai pavedama daugiau funkcijų, įgaliojimų ir darbo, bet ar tai taip pat reiškia, kad mums reikia daugiau personalo, talkinančio komitetams, frakcijoms ir EP nariams? Labai abejoju. Manau, jei norime dirbti sumaniau ir efektyviau, tą puikiai galime pasiekti pasitelkdami šiuo metu galiojančiame biudžete numatytus išteklius.

Baigdamas norėčiau pasakyti, poniam pirmininke, kad, regis, turėsime imtis ir kitų žingsnių. Kalbama ne apie vienkartinį tik šių metų biudžeto asignavimų padidinimą, nes atrodo, kad kitais metais biudžetą turėsime taip pat padidinti, o mano frakcijai tai nepriimtina. Šiemet padidiname biudžetą remdamiesi argumentais, susijusiais su Lisabonos sutartimi, bet šis kartas turėtų būti vienintelis. Mūsų frakcija mano, kad tai turėtų būti vienkartinis padidinimas ir kad biudžeto asignavimų kitais ar paskesniais metais didinti negalima, antraip mums reikės daugiau pastatų.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Aukšto lygio teisėkūra yra Parlamento prioritetas, todėl EP nariams, komitetams ir frakcijoms turi būti skirta pakankamai išteklių, kad jie galėtų šį lygį užtikrinti. Papildomos administracinės išlaidos, susijusios su Lisabonos sutarties nuostatų įgyvendinimu, dabar įtrauktos į Parlamento biudžetą. Be to, pranešime taip pat pabrėžiama, kad dabar Parlamentas turės atlikti svarbesnį vaidmenį teisėkūros srityje ir šiam vaidmeniui įgyvendinti būtini papildomi finansiniai ištekliai. Reikėtų imtis veiksmų siekiant ateityje užtikrinti biudžeto tvarumą plėtojanti nulinės bazės biudžeto politiką ir sudarant ilgalaikius savo pastatų politikos planus.

Manau, sudarant Parlamento biudžetą toliau turi būti visapusiškai remiamasi pradiniu daugiametės finansinės programos sudarymu siekiant užtikrinti, kad būtų išsaugoti jo interesai ir išlaikyta biudžeto drausmė. Tai pat manau, kad tradicinė 20 proc. riba turėtų būti išlaikyta, ir džiaugiuosi, kad šiuo atveju susitarta dėl šios ribos nevirsijimo. Pritariu minčiai dėl būtinybės imtis veiksmų siekiant užtikrinti ateityje biudžeto tvarumą ir dėl griežtesnės finansinės discipliną užtikrinančios biudžetinės politikos plėtojimo svarbos. Taip pat manau,

kad turi būti užtikrintas skaidrumas, o tai reiškia, kad bus būtina teikti aiškią informaciją apie bendrą Europos Parlamento biudžeto fiksuotųjų išlaidų sumą.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Ponia pirmininke, baigdamas diskusijas norėčiau pasakyti, kad Europos Parlamentas sprendė šį klausimą labai atsakingai. Ypač dėkoju Biurui, kad rado galimybę neviršyti 20 proc. ribos. Ekonomikos krizės sąlygomis visi turime kuo atsakingiau elgtis su mokesčių mokėtojų pinigais, bet taip pat būtina užtikrinti, kad EP nariai būtų aprūpinti tinkamais ir efektyviais ištekliais. Pastatams skirtų asignavimų sumažinimas 4 mln. EUR neturėtų tapti mums kliūtimi pasitelkus esamus išteklius užtikrinti, kad mūsų pastatas taptų vienu iš pažangiausių pastatų pasaulyje, kuriame turėsime visas sąlygas dirbti kuo efektyviau savo piliečių labui.

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Norėčiau padėkoti visiems jums, ponios ir ponai, už jūsų pateiktą nuomonę ir išsakytas mintis, taip pat už bendradarbiavimą su komitetu ieškant sprendimo.

Norėčiau pasakyti, kad 2010 m. biudžete numatytos sisteminės priemonės, leisiančios taupyti ir sumažinti spaudimą biudžete numatytoms išlaidų riboms. Praeitų metų spalio mėn. per derinimo procedūrą susitarėme, kad šiais metais bus atliktas Europos Parlamento Infrastruktūros ir logistikos generalinio direktorato ir Apsaugos tarnybos auditas, leisiantis įvertinti, ar ištekliai naudojami tinkamai, ir užtikrinti, kad lėšos būtų naudojamos kuo efektyviau. Matau papildomų taupymo galimybių vertimo paslaugų ir nuotolinio darbo sistemų srityse. Laukiu iš Europos Parlamento ir kitų institucijų informacijos apie tai, kaip planuojama pasitelkti šiuo metu laikinai nenaudojamus išteklius ne tik vertimo paslaugų srityje, bet taip pat biuro patalpų nuomos, kopijavimo paslaugų ir kitose srityse. Esu įsitikinęs, kad taupyti biudžeto lėšas mums padės vidutinio laikotarpio strategija turto ir pastatų politikos srityje, kuri taip pat prisidės užtikrinant Europos Parlamento biudžeto tvarumą. Artimiausiomis dienomis Europos Parlamento administracija tokią strategiją pateiks. Ponios ir ponai, norėčiau dar kartą padėkoti už jūsų bendradarbiavimą ir jūsų atsakingą požiūrį sprendžiant šį klausimą.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2010 m. vasario 25 d., ketvirtadienį.

Dėkoju visiems už darbą. Taip pat labai dėkoju techninio aptarnavimo personalui ir vertėjams už tai, kad pagaliau mums pavyko baigti darbą šį vakarą.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Alexander Alvaro (ALDE), raštu. – (DE) Sveikinu pranešėją pasiekus sėkmingą – atsižvelgiant į labai griežtas 2010 m. biudžeto ribas – derybų rezultatą. Taisomajame biudžete padaryti būtinieji pakeitimai, susiję su EP personalo ir pastatų politika, kurie privalo būti išsamiai pagrįsti. Klausimas dėl planuojamo padėjėjams skirtų išmokų padidinimo 1 500 EUR, mano nuomone, taip pat labai opus. Tenka apgailestauti, kad dėl procedūrinių priežasčių dėl šio klausimo nebus balsuojama atskirai, nes Biuro sprendimą nuo gegužės mėn. padidinti EP narių padėjėjų išmokas finansų krizės sąlygomis laikau nederamu. Atsižvelgiant į Lisabonos sutartį, kuri neseniai įsigaliojo, Europos Parlamentui apskritai reikės papildomų išteklių teisėkūros darbui, bet per tą laiką nuo padėjėjų statuto patvirtinimo Parlamento kadencijos pradžioje negauta jokių įrodymų, kad EP nariams reikėtų daugiau padėjėjų. Be to, valstybių narių „perkamoji galia“ šių papildomų lėšų atžvilgiu labai skiriasi, taigi į tai turėtų būti atsižvelgta pranešime, kuris turės būti parengtas įvertinus darbo pagal naują EP narių padėjėjų statutą rezultatus. Atsižvelgiant į ribotą Parlamento biuro patalpų plotą, baiminamasi, kad šiandien padidinus padėjėjams skirtas išmokas 1 500 EUR, vėliau biuro patalpų poreikis išaugs, tad vėl turėsime didinti biudžeto asignavimus. Todėl EP nariai iš Vokietijos liberalų partijos susilaikys nuo balsavimo.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), raštu. – (RO) Šis taisomasis biudžetas parengtas atsižvelgiant į tikruosius poreikius. Lisabonos sutartimi Europos Parlamentui suteikiami didesni įgaliojimai daugybėje sričių, o tai reiškia, kad Parlamentui teks atlikti daug didesnės apimties darbą, kurio kokybė privalės atitikti aukščiausio lygio teisėkūros reikalavimus. Šių papildomų lėšų reikia ne asmeninėms EP narių reikmėms, kaip kad rašoma spaudoje. Europos Parlamento institucija turi būti aprūpinta būtinaisiais ištekliais, kad šis forumas galėtų tinkamai atstovauti Europos piliečių interesams ir neapvilti jų lūkesčių.

Georgios Stavrakakis (S&D), raštu. – (EL) Aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui už darbą. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, kuria Europos Parlamentui suteikiami didesni įgaliojimai, jo vaidmuo neabejotinai sustiprėjo. Dabar turėsime imtis naujų funkcijų formuluojant konkretų ir veiksmingą atsaką į Europos piliečių lūkesčius. Tačiau dėl to, kad išsiplėtė mūsų veiklos sritis, atsirado papildomų personalo išteklių poreikis. Šių papildomų išteklių reikės ir Europos Parlamento administracijai, ir frakcijoms, ir EP nariams. Taigi šis

taisomasis biudžetas ne tik pageidautinas, bet ir būtinas, kad Europos Parlamentas galėtų tinkamai atlikti jam pavestas naujas funkcijas ir toliau stiprinti jam suteiktus demokratinius įgaliojimus. Norėčiau priminti šiems rūmams, kad įsteigus nuolatinio Europos Vadovų Tarybos Pirmininko pareigybę, Taryba parengė analogišką taisomąjį biudžetą. Labai tikėtina, kad bus pateikta panašių pasiūlymų ir dėl Europos Komisijos biudžeto. Patvirtinus šį taisomąjį biudžetą, Europos Parlamento administracija, politinės frakcijos ir nariai turės galimybę dirbti efektyviau ir atitikti jiems keliamus naujus reikalavimus.

24. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

25. Posėdžio pabaiga (žr. protokolą)

(Posėdis baigtas 23.50 val.)